

IOAN DONISĂ
(1929 - 2019)
VIAȚA ȘI OPERA

Viorel Paraschiv

IOAN DONISĂ
(1929-2019)
VIAȚA ȘI OPERA

editura pim
Iași, 2022

Tehnoredactare, editare și concepție dr. Viorel Paraschiv

Corectură prof. Anca Mihaela Ghiurco – Liceul cu Program Sportiv, Iași

Coperți dr. Ciprian Mihai – Liceul Tehnologic „Victor Mihailescu-Craiu” comuna Belcești, județul Iași

Fotografii: arhiva familiei Ioan Donisă, Gabriela Biali, Ionel Haidu, Imecs Zoltan, Monica Popa, Teodor Epure, Vitalie Mamot, Viorel Paraschiv, Denisa Amironesei, arhiva Institutului de Geografie al Academiei Moldovei – Chișinău, arhiva Universității de Stat din Tiraspol

Foto coperti:

1. Tabloul „Plutași pe Bistrița”, de Lascăr Vorel (1911) - Muzeul de Artă din Piatra Neamț (Sursa <http://www.clasate.cimec.ro>) și Ioan Donisă DHC al Universității din Tiraspol – Chișinău (2005);

4. Valea Bistriței: grafică de D-tru Arnăutu după o fotografie originală și profil transversal montan din teza de doctorat a lui Ioan Donisă (1966); zona munților Ceahlău -Tarcău printre care se strecoară Bistrița montană (foto V. Paraschiv, 2009)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PARASCHIV, VIOREL

Ioan Donisă : (1929-2019) / Viorel Paraschiv. - Iași :
PIM, 2022

Conține bibliografie

ISBN 978-606-13-7079-5

929

91

CUPRINS

	Gânduri de început	9
I	EVOCARIA PERSONALITĂȚII	13
	Nicolae Barbu	15
	Nicolae Boboc, Petru Bunduc	21
	Gabriela Biali	27
	Ionel Haidu	31
	Petru Urdea	33
	Ionel Boamfă	41
	Vasile Budui	45
	Teodor Epure	50
	Elena Darie - Sudacov, Geta Pintilei - Blându, Rodica Balaban - Istrate	63
	Monica Popa	65
	Viorel Paraschiv	67
II	PARCURSUL PROFESIONAL	75
1	Curriculum vitae	77
2	Conducător de doctorat	89
2.1	Doctoranzi. Comisii de doctorat	89
2.2	Documente de arhivă despre activitatea profesională	94
3	Documente care atestă activitatea în teren	99
4	Recunoașterea academică: titluri, medalii, diplome	103
4.1	Doctor Honoris Causa al Universității de stat din Tiraspol	103
4.2	Professor emeritus al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași	107
4.3	Medalia „Dimitrie Cantemir” a Academiei de științe a Moldovei	108

4.4	Premiul al III-lea pentru activitatea științifică	111
4.5	Medalia omagială „Centenarul geografiei ieșene”	111
4.6	Medaliile Universitatea Tiraspol și Universitatea din București	112
4.7	Profesor universitar evidențiat	112
4.8	Medalia de merit „Gheorghe I. Năstase”	113
4.9	Alte ordine și medalii	113
4.10	Diplome	114
5	Simpozionul internațional „Sisteme informaționale Geografice”. Album foto	118
6	O sută de ani de geografie la Universitatea din Iași	136
7	Sărbătorirea a 110 ani de la nașterea profesorului patriot Gheorghe I. Năstase (martie 2006)	143
8	Activitatea în cadrul Societății de geografie din România	146
III	ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ	153
1	Opera științifică	155
1.1	Cărți și e-book	155
1.2	Cursuri universitare	158
1.3	Manuale școlare	160
1.4	Articole și studii în periodice	161
1.5	Lucrări pe baza contractelor de cercetare, convenții, granturi	173
1.6	Lucrări nepublicate	174
1.7	Lucrări de popularizare a științei	175
1.8	Valorificarea operelor științifice ale înaintașilor	176
1.9	Încercări poetice	180
2	Recunoașterea științifică	183
IV	FAMILIA	187
V.	CORESPODENȚĂ INTERNĂ ȘI EXTERNĂ. ALBUM FOTO	193

1	Corespondență – selecție	195
2	Album foto cu diferite activități științifice	217
3	Cărți și dedicații	230
4	Lista inventarului propus pentru Muzeul Universității	231
	Încheiere	235
	Bibliografie selectivă	237

Gânduri de început

*„Viața trebuie înțeleasă numai privind înapoi,
dar trebuie trăită doar privind înainte!”
(Murphy)*

„Într-o lume din ce în ce mai grăbită care își îndreaptă privirile și speranțele doar spre viitor, poate părea oarecum anacronic să te mai ocupi de trecut. Și, totuși, este inevitabil să te întrebi: cine suntem? De unde venim? Și, atunci, începi să privești în urmă, să cauți, ca să afli ce a fost înainte de noi. Cu perseverență și răbdare ajungi să afli că drumul pe care îl urmezi a fost deschis și netezit prin truda înaintașilor cărora le-a fost mult mai dificil, dar au crezut în misiunea lor. Cunoașterea pe care au agonisit-o și ne-au lăsat-o moștenire ne obligă să o sporim pentru urmașii noștri.”¹

În 2011 am lansat un proiect pe termen mediu care vizează să reconstituie memoria geografiei ieșene, care a avut drept primă finalitate volumul dedicat profesorului universitar doctor Ion Bojoi, apărut în 2016 la editura „Pim” din Iași. În calitate pe care o aveam, de prim-vicepreședinte al filialei Iași a Societății de Geografie din România, am sperat că „memoria” va spori și că vom reuși într-un număr mai mare să readucem în atenția celor interesați personalitățile care au contribuit decisiv la evoluția „școlii geografice ieșene”. Am avut în timp drept modele de conduită științifică în geografia istorică ieșeană pe Ioan Donisă, Ion Gugiuman, Alexandru Ungureanu, Sorin Geacu ș.a.

În prezent, am reușit să realizăm al doilea volum din proiectul propus și considerăm că suntem pe drumul cel bun. Sperăm ca și alți colegi să reușească să inițieze demersuri științifice identice și împreună să reușim să punem în valoare

¹ Ioan Donisă, 2014.

personalitățile geografiei ieșene. Este adevărat că partea financiară necesară apariției acestor volume-omagiu este problematică, dar cu un management principal și bine organizat se pot găsi resurse și sponsori.

Trăim parcă într-o lume din ce în ce mai dominată de accentele vitezei, imperfecțiunii și maximizării câștigului, indiferent de modul cum a fost obținut, iar echilibrul pe care ți-l propui ca mod personal de viață este greu de menținut într-o societate atât de globalizantă și globalizată. Oamenii sunt sub vremuri, sub avalanșa majorităților conjuncturale, așa cum menționau de secole cronicarii români.

Profesorul Ioan Donisă a trecut pe durata vieții sale prin câteva schimbări majore ale regimurilor politice și administrative: trecerea de la democrație la dictatura militară, cel De-al Doilea Război Mondial, foametea din 1946-1947, instaurarea comunismului, căderea comunismului și, apoi, germenii renașterii naționale democratice de după 1990. A fost martorul multor „noi” paradigme de politici educaționale care s-au succedat la fiecare schimbare și a trebuit să se adapteze la toate cutumele și orientările în cascadă care au fost impuse inclusiv în învățământul superior.

În condițiile descrise, Ioan Donisă poate fi socotit un învingător. A fost un om dărz și demn, un produs al *Almei Mater Iassiensis*, care a reușit să se mențină pe poziția lui de echilibru toată viața. Poate că nu a fost un personaj comod pentru spiritul speculativ sau clevetitor, și nici nu s-a încovoiat pentru a parveni, dovedindu-ne că nu este omul compromisului. A avut crezul său potrivit căruia echilibrul din viața de familie și de la facultate sunt fundamentale pentru o carieră reușită și i-a reușit. Cu siguranță, profesorul Ioan Donisă a dorit să fie un model pedant în absolut toate activitățile sale și chiar a fost pentru foarte mulți dintre noi un model de urmat.

„În treacăt fie spus, 55 din cei 100 de ani ai geografiei ieșene am fost implicat în activitatea ei...”², sintetiza profesorul Donisă cu privire la parcursul său universitar geografic ieșean. „Născut pe malul Prutului, am luat diploma de licență la Universitatea din Iași, doctoratul în Geografie la Universitatea din Cluj, iar astăzi sunt onorat cu un titlu de către Universitatea de Stat din Tiraspol, cu sediul în Chișinău!”³

² „Laudă înaintașilor” cu prilejul centenarului geografiei ieșene (2004).

³ Cuvânt de mulțumire cu prilejul acordării titlului „Doctor Honoris Causa” a Universității din Tiraspol, cu sediul la Chișinău (2005).

Considerăm că prin toate activitățile sale profesorul Ioan Donisă a marcat pozitiv menirea „dascălului” universitar la Iași. Da, a fost omul sub vremi, și-a menținut standardele și nu a abdicat niciodată de la principiile sale sănătoase despre muncă și viață. A fost profesorul cu o capacitate fantastică de a comunica pentru a reuși, de a se face cunoscut prin realizările sale, iar cu o tenacitate admirabilă a folosit toate șansele oferite de viața sa profesională și familială și a reușit să împingă geografia ieșeană spre tehnologia viitorului prin promovarea studiilor bazate pe S.I.G.⁴ Contribuțiile sale de geografie istorică sau de epistemologie geografică nu trebuie uitate, acestea fiind direcții științifice fundamentate pe teoria geografiei care, cu siguranță, vor suscita acum și peste timp dezbateri ample... De ce nu chiar peste șapte ani cu prilejul centenarului nașterii lui Ioan Donisă.

Aducem mulțumiri pentru contribuțiile aduse în vederea documentării și realizării prezentului volum omagial tuturor colaboratorilor și în mod special următorilor:

ANGELICA DONISĂ – profesoară pensionară, soția profesorului Ioan Donisă

GABRIELA BIALI – profesor univ. dr. ing. la Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului din Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași

PETRU URDEA – profesor univ. emeritus dr. la Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Biologie-Chimie-Geografie, Departamentul de Geografie

IONEL HAIDU – profesor univ. dr. Université de Lorraine Metz-Nancy, France

VITALIE MAMOT - lector univ. dr. la Universitatea de Stat din Tiraspol, cu sediul la Chișinău (Republica Moldova)

PETRU BUNDUC – dr., secretarul științific al Institutului de Ecologie și Geografie al Republicii Moldova, Chișinău

IONUȚ VASILINIUC – lector univ. dr. la Facultatea de Geografie și Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

MONICA POPA – profesoară la Colegiul Tehnic „I.C. Ștefănescu” din Iași

ELENA UNGUREANU - bibliotecar șef a filialei Facultății de Geografie și Geologie, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” din Iași

⁴ Sisteme Informaționale Geografice (sau varianta în limba engleză GIS)

LUDOVIC-ȘTEFAN KOCSIS – comisar în Garda Națională de Mediu, Comisariatul Județean Iași

Mulțumirile noastre pentru relatările de viață despre Ioan Donisă sunt îndreptate și către seniorii geografiei românești: cercetătorul Șerban Dragomirescu – București, prof. univ. dr. doc. Petre Gâștescu – București, prof. univ. dr. Virgil Gârbacea – Cluj Napoca, prof. univ. emeritus dr. Liviu Apostol – Iași, conf. univ. dr. Vitalie Sochircă de la Universitatea de Stat din Moldova ș.m.a.

Pentru mine, ca autor, a fost o mare onoare să colaborez cu atât de mulți oameni bine intenționați și mărturisesc că fără sprijinul și încurajarea voastră nu aș fi reușit să duc la bun sfârșit acest demers științific de geografie istorică.

Autorul

I.

EVOCAREA PERSONALITĂȚII

PROFESORUL UNIVERSITAR DHC IOAN DONISĂ, LA A 80-A ANIVERSARE⁵

Este de-a dreptul temerară încercarea de a cuprinde în câteva pagini o activitate atât de bogată și de valoroasă ca cea a profesorului Donisă, cu atât mai mult cu cât domnia sa este în plină putere fizică și creativă. Dacă îmi asum totuși acest dificil demers, o fac din sincera și plăcuta datorie de a omagia un coleg pe care îl prețuiesc pentru seriozitatea, pregătirea în domeniu și totala disponibilitate pentru muncă.

Ca om, este de admirat pentru respectul atribuit statutului de „universitar” prin ținuta vestimentară impecabilă și comportamentul elevat, păstrându-și încă nealterate nobilele calități originare, concretizate prin bun simț, cinste și corectitudine exemplare, amabilitate și delicatețe în relațiile colegiale și, în general, interumane. Este ușor de văzut în domnia sa o fire aleasă, deschisă, sensibilă, de atașat coleg, admirabil familist, bun creștin, vibrant patriot, predispus la orice concesii față de oricine – cu condiția să te simtă cinstit și consacrat muncii. Cu domnia sa nu se poate „aranja” nimic... nu concepe să participe la vreo acțiune neclară... și mai ales dubioasă... motiv pentru care devine „neagreabil” pentru cei certați cu etica... cu deontologia profesională și îndeosebi cu cei ce trișează sau doar mimează pregătirea în vederea atingerii unor avantaje nemeritate. Incoruptibilul Donisă nu este o poză de „image”, ci structural incapabil de compromisuri... de unde respectul atribuit tuturor celor capabili de a prețui un astfel de comportament.

Ca didact este indiscutabil „de vocație”, căci, deși ar fi corespuns în orice alt domeniu al cunoașterii, nicăieri nu s-ar fi realizat mai plenar. Predispozițiile native psiho-pedagogice au făcut din domnia sa un excelent profesor, iar spiritul novator... un excelent cercetător, rezultanta fiind geograful model Ioan Donisă, unul dintre cei mai valoroși reprezentanți ai geografiei ieșene și românești.

Profesorul Donisă a lăsat în amintirea foștilor studenți și actualilor profesori o excelentă impresie, prin cursurile de înaltă ținută academică, talentul de liber și

⁵ Articolul este preluat în mare parte după cel publicat în Analele Universității "Alexandru Ioan Cuza" (2009), pe când atât autorul cât și personalitatea evocată erau în viață, cu unele adăugiri din articolul original găsit în arhiva familiei Donisă

elegant vorbitor, exigent examinator dublat de uman sfătuitor, atent educator în toate acțiunile universitare și post-universitare (pentru care spațiul editorial limitat nu mai face posibile detalieri). O dovadă a grijii domniei sale de a veni în ajutorul pregătirii geografice a tinerilor sunt cursurile pentru studenți și manualele pentru elevii din învățământul preuniversitar. Cursurile domniei sale (elaborate singur sau în colaborare) sunt un exemplu de sinteză conceptuală și accesibilitate didactică în mai toate domeniile de bază ale geografiei fizice, inclusiv de metodologie modernă geografică, așa cum rezultă din însăși titulatura lor. Manualele geografice pentru învățământul preuniversitar, elaborate de profesorul I. Donisă în colaborare cu diverse cadre didactice la acest nivel, au fost unanim apreciate pentru conținutul științific adaptat programelor analitice ale diferitelor clase de elevi.

Pătimaș perfecționist al terminologiei, profesorul Donisă a inițiat și condus elaborarea unor dicționare geografice: *Dicționar geomorfologic cu termeni corespondenți în limbile franceză, germană, engleză, rusă*, Editura Științifică, București, 1974 (281 p.); *Dicționar explicativ de teledetecție și sisteme informaționale geografice*, Editura Junimea, Iași, 1998 (434 p.), mult solicitate pentru simplitatea și claritatea noțiunilor și expresiilor, ca și pentru indicarea termenilor corespondenți în limbi de circulație internațională; *Dicționar explicativ de geomorfologie cu termeni corespondenți în limbile engleză, franceză și rusă* (560 p., în curs de editare), adus la zi cu tot ce este nou în literatura geografică națională și internațională.

Așadar, peste 3.750 de pagini dedicate tineretului universitar și preuniversitar, profesorul Donisă fiind astfel, după M. David, cel mai autorizat și mai prolific autor de produse didactice din geografia ieșeană și printre cei mai renumiți din geografia românească. Pentru exemplificare și respectarea spațiului editorial, mă voi referi doar la câteva dintre ele, exemple de pregătire științifică și măiestrie didactică.

.....

De reținut și articolele speciale, o pledoarie privind rolul instructiv-educativ al geografiei, între care: *Geografia ca obiect de învățământ* (1973), *Caracterul formativ-educativ al geografiei* (1974), *Structura și conținutul geografiei în școala de cultură generală și în liceu* (1974).

Dar profesorul Donisă este, înainte de toate, un fervent susținător al utilizării concepției sistemice în geografia românească, semnificative în acest sens, pe lângă cartea *Bazele teoretice și metodologice ale geografiei*, fiind articolele:

- *Abordarea sistemică a obiectului geografiei* (1977);
 - *Peisajul geografic în lumina concepției sistemice* (1979);
 - *L'approche systémique dans la géographie roumaine* (1980);
 - *Éléments de la conception systémique dans la géographie roumaine de la première moitié du XX-ème siècle* (1982);
 - *Caracterul conceptual al sociogeosistemului ca obiect al geografiei* (1990)
- ș.a.

Deși abordarea sistemică are vechime în geografia românească, ea nu a fost denumită și oficializată ca atare, I. Donisă fiind unul dintre cei mai merituoși apologeți ai săi în România, nu numai în teorie ci, după cum vom vedea, și în practică, cu deosebire în ameliorarea și organizarea durabilă a spațiului geografic.

Remarcabilă este și contribuția domniei-sale la modernizarea și îmbogățirea metodologiei geografice românești prin introducerea teledetecției, mai întâi la Universitatea din Iași, unde a ținut primul curs de *Aerofotointerpretare geografică* (1972) și unde a organizat un modern Laborator de teledetecție și geoinformatică. Noua direcție metodologică a fost generalizată apoi în întregul învățământ geografic superior din România (articolul *Teledetecție și geografie* din revista *Terra*, 2, 1984, fiind o mărturie).

În aceeași direcție a sprijinit și acțiunea de informatizare a geografiei, cu introducerea, după 1990, a primului curs de *Sisteme Informaționale geografice*, predat de către ing. Valentin Donisă. Pentru dezvoltarea acestei direcții, a fost inițiată elaborarea primului *Atlas geografic informatizat al Moldovei* și organizarea, din 1993, a *Simpozionului Internațional de Sisteme Informaționale Geografice*, care a ajuns la a XVI-a ediție, reuniunile desfășurându-se alternativ, la Iași, Chișinău, București și Cluj-Napoca. Este mentorul unei adevărate școli de inițiere și aplicare a celei mai moderne metodologii geografice.

Așadar, o activitate didactică de o bogăție și valoare incontestabilă în geografia ieșeană, cu benefice reverberații în cultura geografică națională și internațională.

Activitatea *științifică* a profesorului Donisă este pe cât de vastă ca volum, pe atât de variată și profundă în conținut. Ea îl plasează între cei mai prolifici și mai valoroși geografi români, de la M. David și Gh. Năstase – întemeietorii geografiei moderne la Iași – la timpurile actuale. Sutele de pagini, cât totalizează studiile și lucrările științifice ale domniei-sale, plus miile de pagini însumate în volumele

didactice menționate... expresie a unei bogate culturi fundamental-științifice... și încă pe atâtea fundamental-aplicative și direct aplicative, mă îndreptățesc să fiu invidios, dar *minima moralia* deontologică mă obligă să recunosc superioara contribuție a acestui coleg de generație. Contribuțiile teoretice și metodologice general geografice menționate, de intimă interferență didactică și științifică, sunt asociate în opera profesorului Ioan Donisă cu realizări concrete la nivel național, regional și local de certă valoare fundamental-aplicativă.

La nivel național, aportul domniei-sale constă mai întâi în fundamentarea teoretică a concepției sistemice și a celei metodologice prin introducerea teledetecției și S.I.G., în scopul modernizării cercetării geografice românești. Mărturie stau, între altele, *L'approche systématique dans la géographie roumaine* (1980), *Eléments de la conception systématique dans la géographie roumaine* (1982), *L'école géographique roumaine* (2000). În al doilea rând, îl găsim pe profesorul Donisă printre colaboratorii la tratatul de *Geografia României*, vol. I-IV (1983-1992) și la *Atlasul Național* (1972-1979). Nu pot fi omise nici prezentările României peste hotare, ocazionate de sejururile în Polonia (Lublin, 1962), Belgia (Gand, 1968-1969), la Colocviul franco-român de geografie (Aix en Provence, 1977) sau de conferințele și cursurile pentru masteranzi ținute la Chișinău, peste tot dovedindu-se un apreciat reprezentant al geografiei românești.

Cercetările științifice regionale și locale de teren în domeniul geografiei în general și al geografiei fizice în special sunt atât de numeroase și de variate încât o grupare a lor se impune. Ele ne dovedesc că profesorul Donisă este în primul rând geomorfolog și că în acest domeniu – pe lângă cursul de geomorfologie, în care sintetizează multe dintre rezultatele cercetărilor proprii de teren – elaborează cele mai multe și mai prestigioase lucrări. Ele încep încă din anii studenției, ca membru al cercului științific de specialitate (condus de profesorul Constantin Martiniuc) cu publicarea articolului *Câteva observații geomorfologice în bazinul hidrografic al Râmnei* (1956) și continuă cu cele privind valea Bistriței Moldovenești, care îl consacră definitiv. Studiul văii Bistrița, cu diversele sale aspecte geomorfologice s-a finalizat cu teza de doctorat *Geomorfologia văii Bistrița*, susținută în 1966, care a fost primul studiu geomorfologic consacrat unei văi carpatice în ansamblul său și considerat drept un model de monografie geomorfologică pentru un bazin hidrologic de acest tip, inclusă ca atare în literatura geografică de specialitate, inclusiv în tratatul *Geografia României*. Noutatea principală a constat în ideea studierii vârstei

depozitelor litologice depuse de râu la ieșirea din zona carpatică și care, prin corelație, i-au permis să stabilească vechimea văii și etapele de evoluție paleogeomorfologică ale acesteia, respectiv presarmatică, sarmatică, pliocenă și cuaternară. Aspectele evolutive au fost apoi detaliat continuate prin cele geomorfologice privind morfografia și morfogeneza tipurilor de relief (structural, litologic, fluvial, denudațional, glaciari, periglaciari, antropici) și finalizat prin atenta preocupare asupra proceselor geomorfologice actuale. Spre final, imaginea văii Bistrița a fost întregită cu aspecte de geografie umană și de valorificare economică de către Ioan Donisă în colaborare cu regretatul Pompiliu Poghir, în cartea intitulată simplu *Valea Bistriței* (1968), încât putem afirma că această vale se bucură de cel mai complex și mai valoros studiu geografic dintre toate văile ce străbat exclusiv pământul românesc.

Dar contribuțiile geomorfologice ale profesorului Donisă sunt mai numeroase și tot de importanță majoră pentru cunoașterea reliefului țării, cu deosebire a Moldovei. Spațiul nu ne mai permite decât să semnalăm pe unele privind: a) unele procese mai speciale precum *Quelques aspects du relief de la partie orientale du Plateau Centrale Moldave* (1986), *Le rôle de la glaciation dans la modèle du relief du Plateau Moldave* (1989); b) forme mai frecvente de relief între care: terasele fluviale din România (1968), terasele râurilor de pe marginea estică a Carpaților Orientali (1979), terasele din bazinul Siretului (1981); c) piemonturile din Moldova (1974) și de la Curbura Carpaților – respectiv Piemontul Panciu (1975). De reținut și preocupările legate de sistematizarea teritoriului, inclusiv prin utilizarea metodelor moderne, precum: *Le critérium géomorphologique dans la systématisation du territoire et du réseau des localités* (1969), *GIS – An Instrument for the Documentation of the Plan for Territory Organisation and Sustainable Development* (1999), *Utilizarea aerofotogramelor în cartarea geomorfologică* (1975), *Folosirea tehnicilor SIG în aprecierea vitezei de denudație a reliefului* (2003) ș.a.

Eticheta de geomorfolog nu acoperă însă varietatea preocupărilor acestui neobosit cercetător, profesorul Donisă elaborând, singur sau în colaborare, lucrări competente și în climatologie, hidrologie și chiar pedologie, atât sub aspect unifactorial cât și integrate sistemic bi- sau multifactorial, devenind astfel un geograf fizician de prestigiu – recunoscut ca atare în țară și peste hotare.

Îată-l deci pe prof. Donisă un geograf naturalist complex, cum puțini sunt în țara noastră, ceea ce nu ne miră, domnia sa fiind, cum am văzut deja, și nu fără

motiv, teoreticianul cel mai autorizat al *geosistemului* sau *sociogeosistemului*, termen mult agreat de domnia sa.

.....

A fost o încercare grea pentru mine să descifrez imensa operă geografică a prof. Ioan Donisă, dar alături de insatisfacția nereușitei, am satisfacția strădaniei de a fi cunoscut mai complet un coleg capabil, muncitor, de o rară și discretă distincție, ce a făcut enorm pentru prestigiul geografiei ieșene și naționale. Lăudabil este faptul că la împlinirea celor opt decenii de viață domnia sa activează cu o vigoare fizică și intelectuală de invidiat pe multiple „șantiere” deschise în Iași, în țară și în stânga Prutului, antrenând în munca creativă, fundamentală și aplicativă, numeroșii colaboratori ai „școlii” geografice pe care a creat-o și cu atâta distincție o conduce. Cu toții îi urăm încă mulți ani întru deplină sănătate și putere de muncă, spre noi realizări în propășirea geografiei românești și nu numai – căreia i-a dedicat întreaga ființă.

august 2009

Prof. emeritus dr. **Nicolae BARBU**
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

PROFESOR UNIVERSITAR EMERIT DHC IOAN DONISĂ (1929-2019), ILUSTRU SAVANT ÎN DOMENIUL GEOGRAFIEI ROMÂNEȘTI ȘI BASARABENE

Avem deosebita onoare și recunoștință de a vă prezenta o scurtă radiografie privitor la activitatea științifică și didactică a profesorului universitar emeritus doctor Ioan Donisă.

Profesorul Ioan Donisă a fost o personalitate științifică complexă, un adevărat ambasador al geografiei românești, o notorietate în întreaga comunitate academică geografică de pe ambele maluri ale Prutului. S-a născut la 10 septembrie 1929 în comuna Bivolari, județul Iași, și-a început studiile în școala primară din satul natal, a urmat studiile secundare la Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costache” (1942-1948), iar mai apoi între 1948-1950 cursurile Liceului de Băieți Nr. 2 (Liceul Internat), perioada finalizându-se cu obținerea diplomei de bacalaureat. În intervalul 1950-1954, urmează Facultatea de Geografie-Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași; după absolvire, este încadrat ca șef de cabinet la Institutul Politehnic din Iași, iar din 1955 este transferat pe post de preparator la Catedra de Geografie în cadrul Facultății de Geografie-Geologie, de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”. În anul 1966, sub coordonarea prof. univ. dr. Tiberiu Morariu, susține cu succes teza de doctorat „Valea Bistriței. Studiu geomorfologic”, care va fi publicată ulterior, în 1968, cu titlul „Geomorfologia văii Bistriței”. În anul 1972, ocupă prin concurs postul de profesor universitar în cadrul Universității din Iași la Facultatea de Biologie, Geografie, Geologie, iar dreptul de conducător de doctorat îl obține în anul 1981, în domeniul geografiei fizice și aplicarea teledetecției în studiul peisajului geografic. A activat în funcția de prodecan (1977-1981) și decan (1981-1989) al Facultății de Biologie, Geografie, Geologie și șef de Catedră (1992-1996) la Facultatea de Geografie și Geologie, din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași. Pe parcursul îndelungatei și prestigioasei sale activități, domnul profesor Ioan Donisă a participat și la o serie de schimburi de experiență și documentări internaționale la Universitatea din Lublin, Polonia (1962), stagii de specializare la Universitatea din Grand, Belgia (1968-1969), a participat activ la Colocviul de geografie franco-român de la *Aix en Provence*, Franța (1977) și a fost invitat al Universității din Jena,

Germania, începând cu anul 1988.

Activitatea științifică a profesorului Ioan Donisă a fost inițiată ca student în cadrul cercetărilor pe teren, din anul 1952, sub atenta coordonare a renumiților geografi, prof. dr. doc. Constantin I. Martiniuc, ulterior, prof. dr. doc. Ion Gugiuman și academicianul Tiberiu Morariu. Încă din anii de studenție, profesorul Ioan Donisă a avut o înclinație aparte asupra domeniului geomorfologiei; în perioada de realizare a tezei de doctorat a adus contribuții științifice substanțiale la studierea teraselor râului Bistrița și a unor afluenți, a teraselor râului Siret, realizând într-un final o sinteză asupra teraselor din România. Deosebit de valoroase sunt și contribuțiile științifice aduse la studiul proceselor de versant, în mod deosebit al alunecărilor de teren, reliefului glaciatic și al celui carstic pe calcarele cristaline din Munții Rodnei. A realizat multiple cercetări privind rolul glacisurilor asupra evoluției reliefului din Podișul Moldovei, rezultatele științifice fiind un reper în literatura de specialitate geografică. De asemenea, a contribuit substanțial la studiile privind geneza și dinamica reliefului, reconstituirea evoluției rețelei hidrografice din Carpații Orientali și Subcarpații Moldovei.

Savantul Ioan Donisă, pe parcursul activității îndelungate didactice și științifice, a abordat multiple direcții ale cercetărilor geografice, de la studii regionale până la lucrări teoretice și metodologice fundamentale geografice, de o înaltă calitate științifică precum *Bazele teoretice și metodologice ale geografiei* (1977, 1984) și *Probleme fundamentale de geografie a R.S. România* (1978), *Dicționar geomorfologic - cu termeni corespondenți în limbile engleză, franceză și rusă* (2009).

Un deosebit respect l-a avut pentru instituțiile unde a activat, publicând lucrări de un înalt caracter enciclopedic: *DEZVOLTAREA GEOGRAFIEI LA IAȘI – la 150 de ani de la înființarea Academiei Române* (lucrare publicată împreună cu prof. univ. dr., mcA Alexandru Ungureanu și prof. univ. dr. Irina Ungureanu) și *BIBLIOGRAFIE GEOGRAFICĂ IEȘEANĂ*. De asemenea, a publicat pagini dedicate mentorilor și colegilor săi, privind viața și activitatea unora dintre cei mai de seamă geografi români și a promovat prin intermediul mass-media (*Radio Iași*) o serie de medalioane de comemorare despre geografii basarabeni – sorocianul Gheorghe I. Năstase, profesorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Savantul Ioan Donisă este inițiatorul și dezvoltatorul teledetecției în România, introducând încă din anul 1971 primul curs de Aerofotointerpretare geografică în învățământul românesc. În 1990 a fondat primul laborator de *Aerofotointerpretare*

geografică din țară, transpus mai apoi în *Laboratorul de Teledetecție și Geoinformatică*, dotat cu mijloace și tehnologii moderne, îmbinând astfel cu succes teledetecția cu sistemele informaționale geografice, reușind în anul 1994 elaborarea primului Atlas Geografic Informatizat al Moldovei.

Data de 28 octombrie 1993 are un rol memorabil, emoțional, în relația de reîntregire a cercetărilor geografice a Republicii Moldova cu țara-mamă, România. La inițiativa domnului profesor Ioan Donisă, alături de Valentin Donisă și Ludovic Kocsis, împreună cu grupul de cercetători basarabeni (dr. Ghennadi Sîrdoev, dr. Boboc Nicolae, dr. Răileanu Valentin, dr. hab. Nedeaľcov Maria) coordonat de academicianul Tatiana Constantinov s-au pus bazele primului Simpozion Internațional al Sistemelor Informaționale Geografice (SIG) organizat în orașul Iași, având ca fondatori Facultatea de Geografie și Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași și Institutul de Geografie al Academiei de Științe a Moldovei – un eveniment de înaltă ținută frățească, ce a presupus schimburi de informații și rezultate științifice de pe ambele maluri ale Prutului, prin intermediul informatizării cercetărilor. Ulterior, în organizarea Simpozioanelor Internaționale SIG se asociază și alte centre universitare importante: Facultatea de Geografie, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Hidrotehnică, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, Facultatea de Geografie a Universității de Stat din Tiraspol (cu sediul la Chișinău) și Facultatea Cadastru și Geodezie de la Universitatea Agrară de Stat din Chișinău. Totodată, profesorul Ioan Donisă merită o apreciere deosebită privind implicarea totală atât în organizarea cât și în publicarea lucrărilor simpozioanelor SIG în volume speciale, care au devenit ulterior anexe la publicațiile Analelor științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași – seria Geografie.

Relația specială cu Republica Moldova, inițiată de domnul profesor Ioan Donisă, privind conlucrarea organizării conferinței internaționale SIG a fost continuată, după decesul doamnei academician Constantinov Tatiana (14.09.2010), de regretata membru corespondent AȘM Nedeaľcov Maria (03.03.2021). În prezent, toată această zestre este conservată, dezvoltată și perpetuată de un grup de tineri devotați și pasionați: dr. Iurii Bejan, dr. Tudor Castraveț, dr. Vitalie Mamot, dr. Tatiana Bunduc, dr. Gherman Bejenaru, dr. Rodica Cojocari, dr. Rodica Sîrbu, dr. Ana Jeleapov, drd. Vitalie Dilan, drd. Iradion Jechiu, drd. Pavel Țițu, drd. Viorica Angheluța ș.a.

Menționăm eforturile depuse de către profesorul Ioan Donisă în organizarea

de schimburi de experiență între studenți și cadre didactice cu Institutul Pedagogic de Stat „T.G. Șevcenko” din Tiraspol, ulterior Universitatea de Stat din Tiraspol, cu sediul la Chișinău, începând cu anul 1992. În anul 1989, în calitate de decan, organizează un prim program de schimb de studenți și cadre didactice. În anul 1990, în calitate de șef de catedră, domnul profesor ia parte la un asemenea program de schimb, pentru ca, din 1992, studenții geografi ai Universității din Tiraspol să aibă șansa de a fi coordonați în cadrul cercetărilor de teren de însuși profesorul Ioan Donisă.

O atenție deosebită o acordă domnul profesor Ioan Donisă Facultății de Geografie a Universității de Stat din Tiraspol în timpul evacuării în municipiul Chișinău (în urma declanșării conflictului militar de către forțele antinaționale, separatiste, din 1992), în primul an de universitar 1992-1993, în condiții foarte dificile, fără bază materială. Implicarea în asigurarea procesului de învățământ și de cercetare prin pregătirea unui lot de cărți de peste 900 de volume (manuale universitare, Anale științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași (Seria Geografie), o serie de lucrări geografice din cadrul simpozionului „Dimitrie Cantemir”, creații ale unor poeți și scriitori români din Biblioteca Facultății de Geografie și Geologie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași este de necontestat. După această perioadă, Ioan Donisă a ținut multiple conferințe studenților și profesorilor de geografie din învățământul preuniversitar, a participat cu comunicări la multiple conferințe științifice, inclusiv la Sesiunea științifică a Secției de Geografie din anul 1998, sesiune dedicată jubileului de 60 de ani de la fondarea Facultății de Geografie a Universității din Tiraspol.

Este necesar de accentuat aportul domnului profesor I. Donisă la elaborarea și publicarea manualelor la editurile din Republica Moldova. Grație strădaniilor dumnealui, în colaborare cu decanul Facultății de Geografie a Universității de Stat din Tiraspol, a fost realizat și publicat în 1992, în Republica Moldova, primul manual de Geomorfologie și, ulterior, în 1998, manualul de „Geografie fizică generală” (fiind primul manual pentru colegiu și liceu din Republica Moldova). Merită o deosebită apreciere și munca depusă de către domnul profesor în pregătirea doctoranzilor (V. Țapeș, V. Dilan) și a cadrelor de geografi din rândul studenților și magiștrilor din Republica Moldova.

Din această succintă prezentare, putem afirma că profesorul Ioan Donisă a avut o deosebită atracție sufletească față de Basarabia, cu dragoste, devotament, noblețe, grijă, că a slujit cercetarea și învățământul geografic din acest spațiu românesc, fiind o personalitate marcantă, căreia i s-a conferit în 2005, în semn de

înalță apreciere și recunoștință, titlul de *Doctor Honoris Causa* al Universității din Tiraspol (Chișinău), iar în 2017 medalia „Dimitrie Cantemir” – Medalia 70-a de la crearea primelor instituții de cercetare ale AȘM și a 55-a de la inaugurarea și fondarea Academiei de Științe a Moldovei.

Reflecții peste timp...

Simpozionul Științific Internațional (SIG), Cluj-Napoca, 2006, aplicație practică pe Valea superioară a Someșului Mic (centru Ioan Donisă, dreapta Nicolae Boboc, stânga drd. Vitalie Dilan)

Cuvânt de deschidere - „Sisteme Informaționale Geografice (SIG)”, Cluj-Napoca, 2006 (cu Wilfrid Schraiber și Ionel Haidu)

Simpozionul SIG, organizator Facultatea de Hidrotehnică de la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, 5 octombrie 2018 (cu Gabriela Bialî, Nicolae Popovici, Nicolae Boboc)

Reflecții asupra Conferinței SIG cu academiciana Maria Nedeaľcov, ediția a XXV-a, în sala "pașilor pierduți", Iași, 27 septembrie 2017.

BIBLIOGRAFIE

Donisă Ioan, *Profesorul Gheorghe I. Năstase – o viață închinată neamului românesc și științei geografice*. Academia Română. Memoriile secțiilor științifice, Seria IV, Tomul XX, 1997, Editura Academiei Române, București (extras), p. 353-358, 2000.

Donisă Ioan, Boboc Nicolae (1994), *Geomorfologie*, Chișinău, Editura Lumina, 230 p., 1994.

Donisă Ioan, Boboc Nicolae, Donisă Angelica, *Geografie fizică generală*. Pentru învățământul liceal și colegii, Chișinău, Știința, 261 p., 1998.

Nedeaľcov Maria, Răileanu Valentin, Apostol Liviu, *Atlasul Digital Temperatura aerului și cantitățile de precipitații atmosferice din bazinul râului Prut*. Akademos – revistă de știință, inovare, cultură și artă, Chișinău, 2, 45, 2017, p. 58-64.

Dr., conf. univ. Nicolae BOBOC

Dr., conf. cerc. Petru BUNDUC

Institutul de Ecologie și Geografie, Chișinău, Republica Moldova
e-mail: ieg@ieg.md; nicboboc@gmail.com; petru.bunduc@ieg.md

CUVINTE DIN SUFLET PENTRU UN PROFESOR DRAG

Cuvinte cheie: Cunoaștere, Modestie, Discreție, Diplomatie, Eleganță, Rafinament (ce răzbătea dincolo de știință), Zâmbet și Bunătate

Era începutul de octombrie, începutul anului universitar în 1996. Participam pentru prima dată la Simpozionul de SIG⁶ de la Facultatea de Geografie, ediția a IV-a. Atunci l-am cunoscut pe Domnul Profesor Ioan Donisă. Eu eram în al doilea an ca asistent la Facultatea de Hidrotehnică. Aveam de prezentat o lucrare și îmi amintesc de emoțiile devastatoare care mă încercau. Când mi-a venit rândul, domnul profesor m-a încurajat cu glasul său domol și zâmbetul larg. Și așa a fost întotdeauna în anii ce au urmat! Ca o împlinire la o rugăciune ascunsă (pentru că de fiecare dată am emoții!), Domnul Profesor mă încuraja: vorbele, privirile erau parcă pentru mine. Simpozioanele de SIG, care se țineau în fiecare toamnă, la Iași, la Cluj sau la Chișinău, ne-au făcut să devenim ca o „familie”. Prieteni dragi care se reîntâlnesc și își povestesc ce-au mai făcut peste an. Atât de bine mă simt în această „familie”! Astfel, am avut marea șansă să cunosc profesori și cercetători valoroși și prietenoși. Pentru acest volum am răsfoit albumele de fotografii ale simpozioanelor internaționale SIG și am revăzut oameni dragi care la un moment dat au făcut parte din viața mea și de la care am avut multe de învățat. Unii din acești oameni dragi s-au retras discret într-o altă lume (o lume mai bună, cu siguranță!): „Șefu” (profesorul Nicolae Popovici), profesorul Ioan Donisă, academicienii basarabeni Tatiana Constantinov și Maria Nedelcov, lectorul dr. Iulian Cătălin Stângă... toți acum citească aceste rânduri de dincolo de nori! Dar, răsfoind acest album al SIG-ului am revăzut colegi și prieteni dragi cu care abia aștept să mă reîntâlnesc la toamnă. După doi ani de lipsă din cauza pandemiei, trei zile și trei nopți să fie... ca-n poveste! Mi-e dor și de dl profesor Ionel Haidu, care m-a influențat într-un mod deosebit și care citește aceste rânduri din Franța, dar care a rămas cu sufletul lângă „urmașii” simpozionului SIG.

⁶ Sisteme informatice geografice (SIG)

La început de octombrie 2018 Simpozionul SIG a fost organizat de Facultatea de Hidrotehnică, ediția a 26-a. Era o zi caldă, frumoasă și luminoasă! Parcă o răsplată pentru efortul meu de a organiza acest eveniment. Simpozionul se încheiase, eram cu toții în fața Decanatului, pentru fotografia de final. În acea după-amiază de toamnă plină de culoare m-am despărțit de Domnul Profesor. Mi-am ținut îndelung mâinile mele în ale lui, vorbind, mulțumindu-ne unul altuia pentru încă o „izbândă” în Simpozionul SIG. I-am oferit un buchet de flori pentru doamna Angelica Donisă (buketul minunat de flori ce-l promisem de la Maria Nedeaľcov). Ne-am îmbrățișat îndelung. A fost pentru ultima oară. A refuzat să participe la cina festivă, s-a scuzat că este obosit... (cum să nu fii obosit după șapte ore de atenție, de lucru la simpozion la vârsta dumnealui!?). La cina festivă am dansat cu Maria Nedeaľcov! Era muzică populară moldovenească și ne potriveam atât de bine la pași că ai fi zis că am făcut repetiție înainte. Eram atât de fericite amândouă! Când a plecat ne-am îmbrățișat reînnoindu-ne promisiunea revederii în toamna următoare la Chișinău, la Simpozionul SIG. A venit pandemia, simpozionul din 2020 s-a anulat, iar pe Maria nu am mai reîntâlnit-o niciodată!

Purtată pe culmile amintirilor știu că ne vom pierde cu toții la un moment dat în timp și din păcate nici o hartă inteligentă sau un GPS nu ne pot conduce spre zilele pe care ne-am dori să le retrăim... spre zilele în care să ne revedem oamenii dragi pierduți. Ascunsă în spatele regretului că nu am avut curajul să împărtășesc mai multe din sentimentele mele, acum, prin aceste rânduri, îmi exprim recunoștința și admirația pe care i le port Domnului Profesor Donisă, care mi-a devenit treptat mentor. A făcut parte din comisiile de examene și referate în perioada de pregătire a doctoratului meu, iar mai apoi a făcut parte din comisia de susținere a tezei de doctorat. În toată această perioadă de șapte ani am avut norocul să primesc sfaturi și îndrumări valoroase, am avut șansa să-l cunosc în complexitatea sa, să-l aud povestind, ca să rămână în amintirea mea o enciclopedie de o cunoaștere atotcuprinzătoare. Privind în urmă, la începutul carierei mele îmi amintesc furtuna de entuziasm care îmi ghida pașii, dar îmi amintesc și faptul că eram involuntar în căutarea unui model. Mulți profesori, din simpla modestie, probabil nu sunt profund conștienți de puterea pe care o posedă și anume puterea de a forma un tânăr, de a-i îndruma primii pași în carieră, de a le oferi un exemplu pozitiv. Domnul profesor Donisă făcea parte din acea categorie.

Amintirile de la simpozioane sunt cele mai multe, dar și cele mai profunde. Binecuvântat, cu o căldură nemaîntâlnită, Domnul Profesor ne dădea sfaturi, dar și putere și încredere în noi, (noi cei tineri, învățăceii), chiar și atunci când totul părea imposibil. Am ajuns să cunosc un caracter puternic, dar totodată blând, complimentat de o carisma neîntrecută, eclipsat de seriozitate în momentele importante. În cadrul dezbaterilor de la simpozioane, combătea cu glasul domol, cu bunul simț și uneori cu un zâmbet subtil ce trăda întotdeauna cunoaștere, dar și îngăduință.

Cochetând fiecare în existența noastră cu bucurii, dar și cu greutate, înțelegem cât e de greu de păstrat un echilibru mai ales în profesia de „dascăl”. Tocmai pentru echilibrul său, al unui simplu om care a reușit să poarte atât de elegant coroana grea a propriei existențe, Domnul Profesor Donisă merită tot respectul meu. Nu a lăsat să se vadă câte zile grele l-au copleșit, în schimb ne-a oferit zâmbete și vorbe încurajatoare. Am plâns atunci când am aflat că Domnul Profesor s-a stins, am plâns și pentru că am aflat prea târziu pentru a-l conduce pe ultimul drum. Dar, în momentele grele îmi spun că nu trebuie să uităm de cele bune; oricâtă durere atrage această pierdere, există un moment în care plângem, pentru că așa a dat Dumnezeu, dar trebuie să existe și momentul în care îi mulțumim pentru faptul că a făcut parte din mozaicul propriei noastre vieți. Și, fără să vreau, mă lovesc de toate acele amintiri minunate, momente dragi din cadrul simpozioanelor, de toate evenimentele la care ne-am intersectat, de lucrările la care am colaborat, de sfaturile calde din inimă, oferite pe un ton cald, părintesc.

În ultimele întâlniri și în ultimele mesaje schimbate mă numea „nepoată”! Ce mândră eram! Aveam un loc special în inima Domnului Profesor! Dintre toate momentele dragi ale interacțiunii noastre, voi păstra cel mai aproape ultima noastră îmbrățișare și ultimele vorbe, ca un ultim cântec de lebedă. Conform spuselor lui Platon, ultimul cântec de lebedă, înainte de a se stinge, este unul deosebit de frumos, dar nu este unul trist. Într-un ton optimist, mulțumesc pentru drumurile noastre care s-au intersectat și sunt recunoscătoare pentru toate evenimentele care au fost și care se mai derulează încă undeva în alt timp. O umbră de speranță îmi spune că Platon avea dreptate atunci când sugera că întreaga veșnicie nu pare a fi altceva decât o singură noapte senină. Poate că unii din cititorii acestor cuvinte nu vor fi de acord pe deplin... dar am scris ceea ce am simțit, ceea ce voi simți întotdeauna pentru Domnul Profesor! Vorbele, oricât de frumoase și bine alese ar fi,

nu vor putea complimenta suficient existența Domnului Profesor Donisă în viața mea. Dar, uneori, cuvintele sunt de prisos, iar cel mai mare omagiu pe care îl putem aduce este să nu-l uităm. Eu am ales să nu-l uit! Domnule Profesor, vă mulțumesc că ați făcut parte din viața mea!

Prof. univ. dr. ing. Gabriela BIALI

Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași
Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Protecția Mediului

DESPRE PROFESORUL IOAN DONISĂ, AȘA CUM L-AM CUNOSCUȚ

Despre profesorul Donisă nu se poate scrie la trecut deoarece inițiativele lui privind dezvoltarea geografiei sunt și vor fi mereu prezente. Despre cartea „Bazele teoretice și metodologice ale geografiei” am aflat în anul 1977, însă susținusem deja examenul la această disciplină. Totuși, din curiozitate, am pus mâna pe ea cu gândul să o răsfoiesc. Dar, deschizând-o, mi-am dat seama că aici se găsesc principii și idei de care ar avea nevoie orice geograf și nu am mai lăsat-o până când nu am citit-o din scoarță-n scoarță. În anii care au urmat, de multe ori am simțit nevoia de a reciti și a aprofunda anumite pasaje care vizau legătura dintre teoria și metodologia de cercetare geografică. Ce mult mi-aș dori să-l cunosc pe autorul acestei cărți, pe profesorul Donisă, așa mi-am spus eu, cu mintea de absolvent al anului I de facultate! Din studenție, dar mai ales după absolvirea facultății în anul 1980, m-am angrenat în cercetarea geografică, în primul rând pe latura metodologică și cantitativă, iar opera profesorului Donisă îmi era mereu prezentă prin cartea de geografie fizică, prin teledetecție, prin abordarea cantitativă a geomorfologiei văii Bistriței, prin numeroase alte articole. Visam și eu doctorat și cercetare științifică. Dar, un doctorat în România anilor 1982-1989 nu era o treabă simplă. Nu este cazul să aduc detalii pe tema aceasta, dar aș spune doar atât, că doar o dată la patru ani era organizat un concurs și existau doar două locuri pe întreaga țară distribuite geografiei. Cam așa era la orice disciplină în perioada de dinainte de 1989!

Nu pot să vorbesc altfel despre profesorul Donisă, decât arătând că în anii tinereții mele el mi-a arătat drumul pe care să continui să merg, drumul cercetării geografice cantitative, și această cale mi-a marcat decisiv viața. A avut încredere în mine și în anul 1985, pe bază de concurs, chiar dacă concuram cu mai mulți candidați locali, eu, absolvent de Cluj, am fost admis la doctorat la Iași la profesorul Donisă. În perioada studiilor doctorale, am avut prilejul să-l cunosc direct, nu numai din cărți și articole, și astfel am aflat că este același om meticolos, așa cum obișnuia să scrie – analitic, dar și sintetic, așa cum promova metodologia geografică.

În perioada în care era în vogă teoria sistemelor și modul în care să fie asimilată în geografie, o perioadă a geografiei matematice sau a abordării statistice, profesorul Donisă a fost primul geograf român care a întrezărit etapa următoare, cea a sistemelor informaționale geografice, care dăinuie și astăzi.

Pregătirea aplicației de teren alături de profesorul Ioan Donisă (SIG – 11 XI 2006)

Profesorul Donisă a inițiat în anul 1992 Simpozionul Internațional „Sisteme Informaționale Geografice”, ajuns la a 29 ediție, care se menține ca tribună a GIS-iștilor din România și Republica Moldova, și nu numai din aceste țări, chiar și astăzi.

Profesorul Donisă a coalizat dorința de cercetare a informației geografice și energia mai multor entuziaști – geografi ieșeni, geografi moldoveni, hidrotehniști ieșeni și bucureșteni, geografi clujeni și mulți alții. Se vorbea despre un consorțiu al institutelor de proveniență a participanților la simpozioanele GIS, dar trebuie să fie cunoscut faptul că niciodată nu a existat o înțelegere scrisă între respectivele institute, niciodată nu a existat un contract sau o convenție, nu existau documente semnate, nimic scris și, totuși, acel „consorțiu” a funcționat. Personalitatea profesorului Donisă era suficientă pentru ca oameni din diferite institute ale României și Moldovei să se înțeleagă perfect și să pună în mișcare acest simpozion deschizător al cercetărilor geografice moderne. Sub umbrela acestui simpozion ne întâlneam cu interes, dar și cu mult drag, ani după ani, români și „moldoveni”.

Oare ce o fi fost în mintea profesorului Donisă, a Tatianei Constantinov de la Chișinău și a lui Nicolae Popovici de la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași atunci când, fără scripte și semnături, doar prin cuvântul lor dat unul altuia, au convenit să demareze acest simpozion care inițial era doar româno-„moldovean” ?

15 iulie 2022

Profesor univ. dr. **Ionel HAIDU**
Université de Lorraine, France

MENTORII, MEREU ÎN INIMA NOASTRĂ

La momentul la care omagiem o persoană, dar nu una oarecare, ci una din vastul tablou al mediului academic, o personalitate – dacă e prea mult, puneți-o, vă rog, în contul meu de subiectivitate –, parcurgem noi înșine o anumită stare de grație. Aceasta pentru că este o trăire profundă și transformatoare, o trăire ce ne aruncă în tunelul timpului, ne trimite în lumea amintirilor sfinte, astfel că omagierea unui membru al „Almei Mater Jassiensis” este, pentru mine, o datorie de conștiință și, deopotrivă, de suflet.

Profesor! Mentor! DA, profesorul universitar doctor emeritus Ioan DONISĂ a fost profesorul, a fost mentorul meu din postura de prim doctorand al domniei sale, ceea ce îmi produce o stare aparte, o vibrație interioară cu multiple reverberații. Cred că cele spuse vor fi înțelese parcurgând rândurile ce urmează, în fapt crâmpie de viață ce pot să fie reînviată prin cuvinte.

Era mijlocul lui septembrie 1974 și trăiam de șase zile emoțiile reîntâlnirii cu atmosfera Iașiului studentesc, trăirile intense fiind multiplicare de începuturile conviețuirii în grupa de 25 de studenți geografi și, esențial, pentru viața în comunitate, în cea a camerei de cămin. Aceasta a fost cea care, pentru primele săptămâni ieșene, mi-a atenuat sentimentul de dezrădăcinare al ardeleanului aruncat pe plaiurile moldave, dată fiind experiența comună a celor nouă luni de viață ca zonă la UM 01189 din Botoșani, ca primi militari cu termen redus înainte de facultate. După prima imagine-șoc oferită de orarul extrem de aglomerat cu peste 30 de ore pe săptămână, ziua de miercuri se arăta ca fiind piatra de încercare cu o încărcătură de 10 ore, cu începere de la ora 7:30. Modulele II și III erau ocupate cu disciplina „*Bazele teoretice și metodologice ale geografiei*”, imaginea cadru a primei întâlniri fiindu-mi și acum întipărită în memorie. Deci, în 18 septembrie, la ora 9:40, pe ușa sălii 640 a intrat un domn distins, de statură potrivită, îmbrăcat într-un costum gri cu carouri foarte discrete, cu cămașă albă, cravată bleumarin și care, cu o voce puțin voalată și nu cu multe modulații, asociată cu o privire rece, pătrunzătoare, ne-a salutat și ne-a invitat să luăm loc. Intrarea directă în problematica specifică acestui curs, în obligațiile pe care le vom avea la activitățile de seminar și lucrări practice ne-au fost transmise într-un limbaj foarte direct și, în percepția noastră, destul de lipsit

de empatie. Fără acel contact vizual încurajator, cu scăpărări de priviri ce treceau pe deasupra noastră, spre un punct nedefinit din spatele sălii, cu toții am privit cu o doză de teamă acest curs. Chiar după prima prelegere extrem de exactă și plină de conținut științific, – alături de aprofundarea ulterioară a conținutului cursului litografiat „*Geografie fizică generală*”, apărut cu doi ani înainte –, ne-am dat seama că pregătirea într-ale geografiei fizice nu este floare la ureche. În ambele semestre exigențele exprimate în cadrul acestei discipline, rigurozitatea întregului demers didactico-științific ne-au impus un efort susținut care, am constatat ulterior, ne-au călit în misiunea pe care ne-o asumaserăm, aceea de a fi studenți ai „Almei Mater Geographica Jassiensis”.

Deja obișnuiți cu „stilul” ușor distant și extrem de exigent, dar plin de obiectivitate al profesorului Donisă, activitățile asociate disciplinei „*Aerofotointerpretare geografică*” din semestrul I al anului II au fost o altă piatră de încercare pentru noi, mai ales prin încărcătura foarte tehnică a disciplinei. Însă, privind lucrurile prin prisma noutăților cu care ne întâlneam – fotografii aeriene, foto-restituție, imagini stereoscopice etc. –, cu conștientizarea faptului că eram primii studenți geografi din România care beneficiam de un laborator cu instrumente de ultimă generație marca Carl Zeiss Jena, priveam cu admirație și respect pe profesorul nostru, răsplata din partea noastră fiind o implicare consistentă în pregătire. Descoperind imaginea stereoscopică, eram cuprinși de o ușoară stare euforică, mai ales când povesteam colegilor mai mari, care nu avuseseră parte de un asemenea privilegiu, de ceea ce un geograf poate să descopere prin analiza acestor imagini. Pentru noi era un fel de provocare în raport cu implementarea unor tehnici noi în cercetarea geografică. Pe lângă acest gen de descoperire ni se dezvăluia și o altă fațetă a profilului profesorului, aceea a pasiunii chibzuite pentru un domeniu al viitorului investigației geografice, asociată cu o disciplină realistă de grup, izvorâtă dintr-un fel personal de trăire interioară a actului didactic.

Pe parcursul următorilor ani, relația mea cu domnul profesor s-a desfășurat pe un fundal de „spațiu mioritic deal-vale”, domnia sa în calitate de prodecan, exigent în respectarea regulilor, eu în postura de șef de grupă, mai îngăduitor la capitolul completarea jurnalului de prezență și în stabilirea calendarului unor activități care ne erau impuse. Cum la absolvirea facultății avea loc o repartitie guvernamentală centralizată, am constatat că pe Dispoziția de repartizare, în colțul din dreapta era

scris de mână „Recomandat pentru învățământ superior și cercetare științifică”, parafat și semnat de către domnul prodecan Ioan Donisă (vezi facsimil).

9.86

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

COMISIA GUVERNAMENTALĂ DE COORDONARE A REPARTIZĂRII ÎN PRODUCȚIA ABSOLVENȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT SUPERIOR
MINISTERUL (ORGANUL CENTRAL) COORDONATOR Educației și Învățămîntului
COMISIA DE REPARTIZARE NOMINALĂ – PROFILUL Geografie
UNIVERSITATEA "Al.I.Cuza" Iași Cod (N₁)
INSTITUTUL

DISPOZIȚIE DE REPARTIZARE Nr. * 160300 Anul 1978

Inlocuiește talonul nr. (Dacă este cazul)

Numele și prenumele absolventului URDĂ I. PETRU
(Se completează cu majuscule, cite o literă în căsuța cu pauză între nume și prenume)

Absolvent al facultății de biologie-geografie- Specializarea geografie

După cum am aflat mai târziu, acest demers a fost inițiat de către domnul profesor și aprobat prin votul Senatului Universității. Chiar dacă nu au existat locuri în cercetare și în învățământul superior am recepționat acest fapt ca fiind unul prin care domnul profesor își formase o anumită părere despre persoana mea. Un prim moment în care am avut parte de o atitudine mai caldă a domniei sale s-a petrecut la nunta fiicei doamnei profesoare Elena Erhan, Angela, în vara anului 1979, în Izvin (județul Timiș), ocazie cu care, ca invitați învăluiri într-o atmosferă foarte veselă și relaxantă am discutat diverse, dar și despre planuri de viitor, despre evadările mele în zone montane. Deși atunci nu existau repere clare, domnul profesor nefiind conducător de doctorat, domnia sa s-a exprimat precum că s-ar bucura să îi fiu doctorand. Acest lucru avea să se întâmple în 1981, an în care ministerul de resort a acordat un loc de doctorat în geografie fizică domnului profesor Donisă, astfel că în urma concursului, din cei șase candidați eu am fost declarat admis.

Alegerea temei, un studiu geomorfologic asupra Munților Retezat, a însemnat o înaltă provocare care, în timp, s-a materializat într-un travaliu fizic și intelectual consistent și de lungă durată, dar și un alt gen de relaționare interpersonală. Sugestiile, îndemnurile și direcționările bibliografice s-au împletit cu schimburi permanenți de idei, de confruntare a percepțiilor personale cu rezultatele unor cercetări de dată mai recentă.

După această experiență a dialogului pe teme științifice, adeseori pe poziții foarte contradictorii, pot să spun că domnul profesor avea o acuitate în ceea ce

privește problematica geomorfologică a Carpaților, pertinentă chiar și în raport cu concluziile momentului asupra periglaciului din Carpați. Acest gen de revelație a apărut și pentru că, în timp, am identificat un contrast evident între acest gen flexibil, constructiv de modelare a ideilor științifice și unul cam conservator, captiv al unor tipare științifico-metodice mult depărtate de ceea ce însemna analiza și înțelegerea problematicii reliefului glaciuar și periglaciuar, caracteristic unor geografi din aceeași generație cu domnul profesor (*de exemplu „Ceea ce spui mata că ai găsit în Retezat este ceva greșit, ți-o spune cineva care a fost la Capul Nord”*; dialog la prezentarea lucrării „Elemente particulare ale reliefului periglaciuar din Munții Retezat”, Seminarul geografic „D. Cantemir”, Iași, 26-27.10.1984). Această situație, credem noi, trebuie să fie privită prin prisma experiențelor formative ale profesorului și omului de știință Ioan Donisă, fie că e vorba de suportul cognitiv acumulat prin teza de doctorat ce a avut și o componentă montană înaltă, cea din Munții Rodnei, fie cel asociat cursului de „Geografia Cuaternarului” pe care l-a onorat cu preaplin.

Ca doctorand, aflat în perioada de formare științifică, am simțit că treptat relațiile noastre devin tot mai empatice, mai ales că sprijinul susținut, necondiționat, dialogul deschis, constructiv, au fost ingredientele care ne-au apropiat lungimile de undă, în chip vizibil și din modul de adresare din corespondența noastră (vezi facsimil).

Domnul profesor vedea în fiecare potențialul, cuvintele domniei sale erau pline de forță, se adresau într-un mod stimulative, altruistic, iar îndemnul de a munci asiduu, cu continuitate, erau izvorâte și din dorința ca primul doctorand pe care îl avea la îndrumare să izbândească, să aibă parte de reușită, să fie un continuator al concepțiilor specifice ale școlii geografice ieșene, bazată pe tradiții validate, dar, totodată, cu deschidere spre portofoliul ideilor moderne, de actualitate. Răsfoind și acum, după zeci de ani, manuscrisul unor capitole trimise la corectare, nu pot să nu remarc, iarăși și iarăși, modul extrem de meticolos, super-exigent în care îmi erau analizate afirmațiile. Și, chiar dacă pe moment priveam cu o anumită ciudă intervențiile – comentarii, corecturi, trimiteri la anumite titluri bibliografice –, strângând din dinți treceam mai departe în întâmpinarea cerințelor formulate. Încet, încet, mi-am dat seama că trebuie să profit de experiența domnului profesor, să înțeleg că e vorba de experiența unui analist care știe să dăruiască, eu fiind dator să trag cu urechea și să mă încarc cu povești care să conducă la construirea de abilități specifice unui iscoditor în marea carte a naturii spațiului geografic. De pe o poziție

ușor dilematică eram pus să găsesc o îmbinare eficientă între două stiluri diferite, unul mai academic, meticulos și foarte îngrijit și un altul mai exuberant, mai baroc ca formă de exprimare exterioară, cel al unei alte personalități a geografiei ieșene, profesorul Ion Sîrcu – memorie veșnică și profundă recunoștință pentru tot ceea ce mi-a oferit, nu de puține ori, în natura provocatoare și adeseori aspră a celor mai reprezentative unități montane din România („*Muntele te călește, el te învață carte!*”). Toate acestea erau, într-un fel, un anumit gen de mesaje care te puneau pe o linie care însemna perseverență, tărie în lupta cu greutățile, dinamism, pasiune și motivare a misiunii asumate. Contactul permanent cu exponenții școlii geografice ieșene precum și cu alți geografi români, de la universitari la profesori de gimnaziu, asimilarea continuă a ideilor din diverse surse bibliografice românești și, e drept, mai puțin străine, m-au condus la găsirea unui echilibru benefic între o viziune de tip idealist și realitatea geografică a ariilor cărora încercam să le înțeleg specificul identitar.

15 martie 1983

Dragă Domnule Urdea,

Te felicit pentru activitatea temerară de a explora Retezatul pe vreme de iarnă. Dacă amănunte de relief nu ai putut vedea, sper că imaginea dispoziției zăpezii și a unor procese de iarnă îți va fi de folos în înțelegerea unor trăsături ale reliefului, căci poți deduce mai corect diferențierea modelării sub acțiunea zăpezii, a proceselor crionivale și a surgerii apei rezultată din topirea zăpezii. Poate că vei înțelege mai ușor și diferențele în formarea ghetarilor pleistocenici și a unor procese periglaciare. Oricum, a unor procese periglaciare. Oricum, ai acumulat o serie de informații care îți vor fi utile.

Nu pot să nu amintesc că o dispută mai aprigă era cea legată de actualitatea proceselor periglaciare din munții mai înalți, un subiect fierbinte fiind acela al

existenței ghețarilor de pietre (*rock glaciers*), indicatori ai permafrostului discontinuu. Suspiciunea avută asupra acestui subiect, gradul de neîncredere în ceea ce susțineam că am identificat și analizat în teren, au condus la „verificarea în teren” a acestor realități, acțiune pregătită cu minuțiozitate. Deși peisajul specific circurilor și văilor glaciare Zlătuia, Stânișoara, Pietrele, Valea Rea și Galeșu era unul foarte reprezentativ, „gâlceava științifică” de pe teren a continuat încă o bucată de vreme. Revelația asupra veridicității fenomenului a apărut abia după un declic bibliografic disecat de către domnul profesor din revista „Bonner Geographische Abhandlungen”. Mărturisesc că din acel moment domnul profesor a fost pe deplin încredințat că nu vând „brașoave științifice” (eu fiind originar chiar din județul Brașov). Evident că din acel moment am simțit o căldură în suflet și o anumită relaxare emoțională la întâlnirile noastre.

Jari, 6 VIII 1986

Stimate Domnule. Urdea,

Vremea a trecut și nu am mai reușit să-ți scriu; să te înțeleg ce mai intenționezi să faci.

Regret că nu am convenit să mai fi meser puțin în Retezat căci sunt locuri interesante pe care ai fi vut să le vezi sau să le revăd.

Pentru că nu am avut mai multe date morfometrice concrete, nu am redactat articolul despre cele două văi glaciare care mi s-au părut deosebite. În același timp, am cumpărat un număr din Bonner geographische Abhandlungen din 1983, Hft 67 (care poate a fost pe la duminică), dedicat „Ghețarilor de blocuri ca mezoforme ale etajului periglacial” și pe care l-am dat la traducere dar nu mi l-a terminat (tocmai pentru de generalizare și concluzii) și după nite fotografii din el

se pare că limbile acelor de blocuri cu volum în microdepresione în spate sunt de fapt tot niște ghetari de blocuri forți. Eu în altă parte nu am văzut așa ceva în de aceea mă îndoiam mereu că ar fi cu adevărat patcoave nivale (în forma lor îmi dădea mult de gândit dar în mai mult - mărimea blocurilor enorme, care nu puteau fi transportate pe suprafața zăpezii).

Ar trebui imediat aceste forme în repetiția lor în funcție de altitudine, de orientarea versanților pe care apar în de felul depozitelor care le alcătuiesc în a depozitelor de la poartă lor inferioară (dacă pornim de la un corp de blocuri, de la un abrupt din care s-au desprins blocuri, de la o prăpăstie de grohotis, sau blocuri). După câte îmi dau seama din poarta tradusă, au putut interveni în altitudinea și orientarea versanților și condițiile

2.09.1987

Domnule Urdea,

Ţi trimit îndată materialul în o fac abia acum pentru că stiam că vei reveni la Timişoara abia după 30 august.

Ţi se par bune capitolele pe care mi le-ai trimis. Rămân totuşi cu unele semne de întrebare. De exemplu, ai încercat să estimezi volumul sedimentelor din cele două depresiuni în volumul materialului îndepărtat din zona montană afectată? Concordează ele? Sau a mai fost evacuat mai departe o parte din acel material? În acest caz cum se pune problema costării depozitelor cu regiunea de denudare?

- Răz. Bobat

Privind lucrurile din perspectiva unor diverse planuri, nu doar strict din cel al relațiilor academice, fiind foarte atașat de colectivul „Almei Mater Geographica Jassiensis” – și acum sufletul meu vibrează pentru aceasta –, am simțit din plin că prin oamenii de lângă noi am primit multe și foarte importante lecții. Sunt convins, fără să dau nume, și o spun cu mâna pe inimă, că cei care cunosc/au cunoscut colectivul profesorilor de la geografia ieșeană din anii '70-'80 vor vibra alături de mine.

Cu trecerea anilor, am simțit că sunt profund îndatorat lașului, că acea atotprezentă emoție care mă încearcă la fiecare întâlnire cu acest oraș, manifestată și prin plăcerea de a străbate, singur, pe jos, drumul de la gară spre Universitate, pe la Râpa Galbenă și apoi agale pe Copou, sunt parte a unui mod distinct de a aduce mulțumiri orașului studenției mele. Retrăind aceste stări, nu pot să uit că, după examenul de admitere din vara lui 1973, la aflarea veștii că am fost admis, profesorul meu de limba română de la Liceul din Șercaia (jud. Brașov), profesorul Nicolae Bâldea – exigent la extrem –, m-a felicitat și mi-a spus *„nu uita că acolo fiecare piatră are o poveste pe care tu trebuie să o ascuți, să o deslușești”*.

Acum, când mă simt împlinit și prin realizările deosebite ale studenților mei, prin performanțele atinse de către foștii mei doctoranzi, trăiesc și sentimentul că putem să simțim mândria a ceea ce se cheamă să îți construiești cariera pe o ideologie profesională, seva primară a acestora fiind de sorginte academică ieșeană. Așa cum mă exprimam și cu alte ocazii, fără a cocheta cu atributele subiectivismului, legăturile puternice, de suflet, cu „dulcele târg”, sunt cele care prin prisma acestui act comemorativ sunt un gest firesc de respect profund pentru mentorii noștri, de cinstire cu pioasă aducere aminte a memoriei profesorului Ioan Donisă.

Timișoara, 15. 04. 2022

Prof. univ. emerit dr. **Petru URDEA**
Universitatea de Vest din Timișoara

AMINTIRI CU ȘI DESPRE PROFESORUL IOAN DONISĂ

Prima dată pașii noștri s-au intersectat în urmă cu mai bine de trei decenii, în prima zi de școală a proaspătului „boboc” geograf ce eram, în toamna anului 1991... Era ziua deschiderii anului universitar și, după ce am asistat la festivitățile la nivel de universitate, din Aula „Mihai Eminescu”, am trecut bulevardul, spre corpul B, unde urmau manifestările similare, la nivel de facultate.

Distrat cum eram (și mai sunt și azi), am urcat pe scări, la etajul al III-lea... Am intrat în amfiteatru, unde au început alocuțiunile festive. Se vorbea despre finanțe, bănci, contabilitate... Am realizat, după o vreme că nimerisem la deschiderea anului universitar la colegii economiști. Sfios, cerându-mi scuze, șoptit, m-am „strecurat” pe ușă și am coborât un etaj. La Geografie, festivitățile din vechiul amfiteatru E2 (azi B6) se terminaseră și mi-am întâlnit colegii „boboci” adunați în capătul holului, unde, în fața Laboratorului de Informatică, domnul profesor Donisă termina de prezentat sălile unde urma să ne desfășurăm orele de cursuri, seminarii și lucrări practice. Aceasta, deși foarte scurtă, a fost prima noastră întâlnire, dintr-un șir „întins” pe aproape 30 de ani...

Ca o „paranteză”, greșeala mea de a „nimeri” la festivitatea de deschidere a economiștilor a fost un fel de „premoniție”, deoarece, în ultimele două decenii, amfiteatrul de la etajul al III-lea al corpului B (astăzi numit B8) este folosit de Departamentul de Geografie, în timp ce actualul B6 (fost E2), de la etajul al II-lea a rămas în folosința colegilor de la Departamentul de Geologie.

Cu domnul profesor Donisă m-am (re)întâlnit adesea, săptămânal, la cursurile și seminariile de geografie fizică generală... Destul de dezobișnuit cu activitatea didactică, în cei trei ani scurși de la terminarea liceului, mă așteptam la unele dificultăți de acomodare, dar, la orele dumnealui, mai ales la cele de curs, aproape că nu am luat notițe... Chiar mă întrebam după ce voi învăța pentru examen... Nu era, totuși, un motiv de îngrijorare, deoarece, deși nu scriam (aproape) deloc, prelegerile libere ale domnului profesor ne captivau... Deși bogate în explicații științifice, prezentarea sub forma unor povești te țineau complet „conectat” la mesajul transmis de povestitor pe întreaga durată a cursului. Și azi, chiar fără notițe, îmi

reamintesc multe dintre elementele legate de Sistemul Solar, structura internă a Pământului, sateliți, planete, meteoriti, asteroizi...

După alți câțiva ani, ne-am reîntâlnit la o altă disciplină: Teledetecție și fotointerpretare. Și la această materie, domnul profesor susținea atât cursul, cât și lucrările practice. La cursuri se mai întâmpla să lipsesc, dar, de regulă, dacă o făceam, eram la sala de lectură a filialei de Geografie a BCU⁷, unde aveam alte teme de studiu. Când mai făceam o pauză și ieșeam din bibliotecă, de vis-a-vis, de la Laboratorul de Informatică, ieșea, uneori, și domnul profesor spre a merge la curs. Mă gândeam că voi avea probleme la examen, dar n-am avut; probabil, dumnealui a considerat că, dacă mă vedea în fața bibliotecii, eram acolo tot pentru a studia, chiar dacă altceva decât noțiuni de Teledetecție... Așa a și fost: disciplina se finaliza cu un proiect, în care, după ce realizam, după o aerofotogramă, câte o hartă, pe calc, cu elementele fizico-geografice, respectiv cele de umanizare de pe imaginea primită, trebuia să analizăm, geografic, aceste particularități. Caracterizarea făcută de mine, ca parte din evaluare, se pare că l-a mulțumit pe domnul profesor...

Cam tot în acea perioadă, proaspăt înființata Asociație a Tinerilor Geografi din Iași urma să „lanseze” o Revistă a Tinerilor Geografi din România, numită „Geea”. Alături de alți colegi geografi, făceam parte din colectivul de redacție și, spre finalul tehnoredactării materialelor primite de la colegii din țară, ne întrebam unde vom tipări revista?... Ne-a ajutat domnul profesor, sub coordonarea căruia s-a realizat un „tiraj” de câteva zeci de exemplare, tocmai la timp... Cu „ediția caldă”, proaspăt publicată, am plecat cu trenul la întâlnirea tinerilor geografi din țară, organizată de către colegii geografi orădeni la Șuncuiuş. Acolo, dar și la Cluj, unde am poposit puțin printre colegii geografi ardeleni, înainte de revenirea în Iași, „Geea” s-a „epuizat”, ca „pâinea caldă”!

În timpul studenției, nu ne-am intersectat doar cu prilejul activităților didactice sau în colaborarea pentru revista „Geea”. Domnul profesor ne-a primit cu bucurie și acasă, în preajma Crăciunului, când mergeam la colindat cadrele didactice, reluând astfel, imediat după 1989, o veche tradiție românească.

După cum ne-am întâlnit la deschiderea primului (meu) an universitar, domnul profesor Donisă a fost de față și în ultima mea zi de student, când mi-am susținut lucrarea de licență, în vara anului 1996. Domnia Sa făcea parte din comisie, alături

⁷ Biblioteca Centrală Universitară ”Mihai Eminescu”

de domnul profesor Alexandru Ungureanu (coordonatorul lucrării) și domnul lector Eugen Gheorghiu. Nu m-am gândit deloc atunci că nici aceasta nu va fi ultima dată când ne vom întâlni. Susținerea publică a lucrării s-a desfășurat fără probleme, până în momentul în care domnul profesor Ungureanu m-a oprit, considerând că vorbisem suficient...

Au urmat câțiva ani de activitate didactică în învățământul preuniversitar, la unități școlare din municipiu sau din județ, până când, la începutul anului 2001, am revenit, prin concurs, la Universitate, de această dată, în calitate de cadru didactic, având onoarea, astfel, de a deveni coleg cu mulți dintre foștii mei profesori, inclusiv cu domnul Ioan Donisă. Noul statut mi-a prilejuit, în mai multe rânduri, când ne întâlneam, pe holurile facultății, sau în biroul Domniei Sale, numeroase discuții legate de diferite aspecte geografice. Dialogurile continuau și în cadrul manifestărilor științifice la care participam, mai ales cu prilejul Seminarului Geografic „Dimitrie Cantemir”, manifestare organizată de decenii, de geografii ieșeni, de la care nu am lipsit niciodată de la absolvirea facultății. Printre cei care au insistat, încă din vremea studenției noastre, să participăm la aceste manifestări, fie doar în calitate de auditori, a fost și profesorul Donisă, care repeta, adesea, că avem multe de învățat, că va fi un câștig pentru noi, pe plan științific și nu numai. În timp, m-am convins de adevărul acestor spuse, făcând acum la rândul meu, de ani buni, o pledoarie similară printre studenții zilelor noastre.

În toamna anului 2004, Universitatea Agrară de Stat din Moldova organiza în premieră Simpozionul „Sisteme Informaționale Geografice”, manifestare științifică inițiată de profesorul Donisă, cu trei decenii în urmă, care se desfășoară alternativ, în fiecare an de atunci, pe ambele maluri ale Prutului, la Chișinău, la Iași sau la Cluj. Numeric, după gazdele basarabene, care au avut un colectiv numeros de specialiști, participanții ieșeni, în frunte cu profesorul Donisă, reprezentau cea mai însemnată delegație, cu vreo 10 cadre didactice universitare. De altfel, sub coordonarea domnului profesor, imediat după căderea regimului comunist, s-a instalat prima rețea de computere din România la care aveau acces studenții geografi. Pe lângă inițierea manifestării științifice menționate, a supervizat și publicarea numerelor speciale dedicate acestora, comunicările prezentate, fiind adesea participant la aceste simpozioane, indiferent unde se desfășurau, la Iași, la Chișinău sau la Cluj.

Participările la acest simpozion, deși nu cu aceeași frecvență ca în cazul Seminarului Geografic „Dimitrie Cantemir”, au prilejuit, adesea, noi direcții de dialog

între domnul profesor și tânărul specialist geograf autor al acestor rânduri. De la o vreme, o parte a dialogului s-a „mutat” și pe Internet, prin mesaje de la Domnia Sa, legate de noi apariții editoriale cu teme ținând de onomastică (una dintre preocupările vechi ale subsemnatului), surse de documentare în același domeniu sau invitații de a contribui și/sau de a completa următoarele apariții editoriale coordonate de dumnealui, cu privire la istoricul geografiei ieșene sau la contribuțiile științifice ale specialiștilor din Iași la dezvoltarea acestei științe și altele.

De la o vreme, vechile noastre dialoguri de la facultate, pe hol sau în biroul Domniei Sale, s-au rărit. Ultima dată, ne-am întâlnit pe hol: domnul profesor mi-a spus că avusese niște probleme. Vorbea în șoaptă și părea slăbit. Totuși, era optimist și dialogul, tot pe teme geografice, lăsa să se vadă speranța că vom continua să mai împărtășim idei, opinii, teorii legate nu doar de geografie, ci de viață, în general.

A fost însă ultima dată când ne-am revăzut... Câteva luni mai târziu, am primit vestea că domnul profesor a plecat în ultima sa călătorie, spre Ceruri! Plin de recunoștință și mulțumiri din inimă pentru toate învățăturile, cunoștințele, informațiile și sprijinul acordate, pe parcursul a zeci de ani, îi voi păstra o amintire caldă, vie, de-a pururi Mentorului, Profesorului, Omului Ioan Donisă! Odihnească-se în pace!

Lect. univ. dr. **Ionel BOAMFĂ**

Departamentul de Geografie

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

PROFESORUL IOAN DONISĂ – UN DASCĂL, UN OM

În anul 1994 am devenit student la Facultatea de Geografie și Geologie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, un vis mai vechi devenit realitate. Urmând cursurile specializării Geografie, am cunoscut o pleiadă de profesori care mi-au marcat evoluția ulterioară, atât în plan profesional, cât și personal, dascăli de care îmi aduc aminte întotdeauna cu plăcere. Unul dintre cei dintâi care au contribuit la șlefuirea mea ca geograf a fost prof. univ. dr. Ioan Donisă, personalitate a școlii geografice românești.

Participând la cursurile domniei sale am redescoperit practic pasiunea pentru cunoașterea geografică, pentru înțelegerea proceselor și fenomenelor fundamentale din sistemul geografic terestru, manifestată încă din anii gimnaziului, combinată cu înclinația mea spre tehnică, perfecționată în timpul studiilor liceale. Un prim contact a avut loc în cadrul orelor de la disciplina *Geografie generală*, cursul de debut pentru un boboc, fiind de-a dreptul cucerit de prelegerea cu o deosebită cursivitate și coerență a profesorului, care gesticula în permanență, în timp ce eu savuram cu nesaț derularea firului logic al explicațiilor oferite. Mărturisesc că, fiind captivat de coerența prelegerii și de modalitatea de adecvare a limbajului la nivelul nostru de „începători”, la prima prelegere nu am luat deloc notițe, rămânând practic fixat în bancă, ochi-și-urechi la profesor, aidoma unui cinefil în așteptarea deznodământului insinuat de o intrigă inteligent țesută. Vocea sa caldă, deși cu un volum sonor mediu spre slab, cuprindea întreaga încăpere din sala de curs, alungând liniștea care se instala de îndată ce profesorul intra pe ușă. Aidoma unui cântec, discursul avea un tact lent, derularea făcându-se într-o frazare impecabilă. Încă de la prima prelegere, a sădit în mine curiozitatea și încrederea (deși cu puțină confuzie) că alegerea mea a fost una inspirată și că am pășit cu dreptul pe drumul ales. Primii pași sunt cei mai importanți, iar dacă aceștia sunt coordonați cu dibăcie, drumul devine mai ușor, mai ademenitor chiar. Profesorul Donisă a deschis calea și, ulterior, alături și de alți remarcabili dascăli, au clădit în mine încrederea că drumul geografic pe care am purces va fi tot mai interesant.

În următorii ani de facultate m-am reîntâlnit cu domnia sa la mai multe discipline la care a ținut și activitățile aplicative (seminarii și lucrări practice), prilej de a descoperi în profesorul de la catedră cultura fizico-geografică deosebit de vastă și tehnica foarte bună, prin cursurile și lucrările practice de *Teledetecție și fotointerpretare* din orarul anului II – momente de mare atractivitate. În anul IV am continuat seria întâlnirilor didactice cu profesorul Ioan Donisă la disciplinele *Istoria gândirii geografice* și *Paleogeografia cuaternarului*, păstrând contactul cvasipermanent cu stilul său de predare inconfundabil. Permanentă legătură didactică menținută cu domnul profesor ne-a convins, pe mine și pe colegii mei de promoție, să-l invităm să ne țină cursul festiv de la finalul facultății (foto 1).

Foto 1. Profesorul Ioan Donisă la cursul festiv de absolvire a promoției 1998 Geografie.

Pe lângă rigoarea profesională, și calitatea umană deosebită a profesorului Ioan Donisă s-a făcut remarcată în mai multe rânduri, prin atitudinea echilibrată în anumite momente mai delicate, cum s-a întâmplat la finalizarea studiilor, în 1998, când o nevinovată opțiune la o disciplină din cadrul examenului de licență a declanșat o adevărată anchetă din partea conducerii Catedrei de Geografie. Cu mult calm, domnul Donisă a ascultat argumentele metodologice și, deși nu mai avea funcție de conducere la vremea respectivă, cred că i-a convins pe ceilalți doi membri ai colectivului care „m-au chemat la ordine” că am dreptate, dovadă că opțiunea a

rămas valabilă, iar relația mea ulterioară cu domnia sa nu a avut de suferit, ci dimpotrivă a devenit mai strânsă cu ocazia studiilor doctorale.

După un an, în toamna anului 1999, am devenit doctorandul domniei sale, urmând o perioadă în care mi-a îndrumat pașii în direcția aprofundării metodelor de cercetare fizico-geografică, încurajând aplicarea metodelor moderne de analiză spațială, prin folosirea programelor de *Sisteme informaționale geografice*; astfel am pătruns pe această direcție de analiză geografică, bazată pe tehnologiile computerizate, pe care domnia sa a susținut-o în școala geografică ieșeană. Pe fondul tendințelor de dezvoltare a metodelor moderne de cercetare geografică, prin utilizarea tehnologiilor informatice, a promovat acest domeniu prin cel puțin alte două proiecte importante: organizarea și dotarea laboratorului de *Teledetecție și fotointerpretare* (cu diverse denumiri în timp) și, mai ales, inițierea și organizarea Simpozionului Internațional „*Sisteme Informaționale Geografice*”.

Foto 2. Profesorul Ioan Donisă în fotografia de grup de la absolvirea promoției 1998 Geografie.

Pregătirea mea doctorală a fost prilej de a interacționa într-o manieră și mai liberă cu profesorul Ioan Donisă. Într-una dintre primele întâlniri din biroul domniei sale, întrebând fiind de un coleg de birou de-al domniei sale ce disciplină predau, eu răspunzând că Geografia solurilor, când mi s-a replicat că „predai disciplina aceea de care fug toți geografil”, domnul profesor Ioan Donisă a zâmbit și a sugerat că

numai un geograf complet poate face față unei astfel de provocări, eu mulțumindu-mi emoționat. De altfel, văzând preocuparea mea pentru învelișul de sol în timpul pregătirii tezei de doctorat, mereu îmi recomandam „să mai las solurile alea pentru o aprofundare ulterioară, ... pentru că necesită prea mult timp”. În toată perioada pregătirii doctorale, am primit recomandări extrem de utile, atât în timpul deselor întâlniri de la biroul său de la Iași sau pe teren, cât și la întâlnirile scurte de la manifestările științifice, în cadrul unor discuții telefonice sau prin comunicări de tip e-mail, pe care domnia sa le-a încurajat „pentru a nu mai bate atâta drum până la Iași” (eu fiind stabilit la Suceava). De asemenea, m-a susținut și în momentele mai grele cauzate de problemele de sănătate sau probleme de familie care m-au încercat în acea perioadă. Toate acestea au subliniat calitatea umană deosebită pe care o avea „omul” Ioan Donisă și pe care eu o descopeream, mărturisesc, cu uimire la început, apoi cu încrederea că mă pot baza pe un sprijin moral sincer.

Foto 3. La întâlnirea de 20 de ani de la absolvire (2018) alături de patru dintre cei mai dragi profesori care ne-au șlefuit cariera geografică: domnul profesor Ioan Donisă în centrul imaginii, în stânga doamnele profesor Elena Erhan și Irina Brândușa Ungureanu, iar în dreapta domnul profesor Constantin Rusu.

Ultima revedere a fost în anul 2018, la întâlnirea promoției noastre după 20 de ani de la absolvire. Aceeași plăcută prezență, elegant, distins, rememorând

momente din viața noastră de studenți. Premonitiv parcă, menționând că deja trecuse printr-o serie de momente critice privind sănătatea, ne-a avertizat că nu se știe dacă ne mai putem revedea și la următoarea reuniune. Din nefericire, după mai puțin de un an de la plăcutul eveniment omagial, am rămas cu amintirea unui dascăl care știa să transmită informațiile geografice, să sădească în studenți curiozitatea descoperirii adevărului geografic și, nu în ultimul rând, cu un exemplu de omenie demn de tot respectul, pe care l-am avut și îl voi purta mereu pentru domnia sa.

iunie 2022

Lector univ. dr. **Vasile BUDUI**
Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava

A FOST PROFESORUL MEU: AMINTIRI, EVOCĂRI, DOCUMENTE, DESPRE PROFESORUL IOAN DONISĂ

După fiecare parcurs educațional ne rămâne în memoria afectivă personalitatea unui profesor, fie pentru charisma sa, fie pentru modul aparte de a ne face să înțelegem ceea ce ne spune, fie pentru modul aparte de a ne trezi interesul sau pur și simplu pentru toate acestea la un loc. Cu toate acestea, profesorul Ioan Donisă avea ceva aparte, poate nu era foarte charismatic, dar impunea respect, poate nu ne spunea mereu doar ce voiam să auzim, dar îi dădeam dreptate și mai avea mereu, la purtător, un aer de mister care ne făcea să-l urmărim captivați pentru a surprinde acel *je ne sais quoi*, care se ascundea după zâmbetul abia perceptibil. Profesorul IOAN DONISĂ nu avea studenți favoriți, ci doar studenți care învățau și nici resentimente, dacă se întâmpla să migrezi de-o parte sau de alta a baricadei... Pentru toate momentele în care am avut prilejul să-l am în față ca examinator sau îndrumător, în calitate de decan sau profesor însoțitor în aplicații, merită să-mi răpesc câteva momente din timpul meu pentru a-i aduce un pios și meritat omagiu.

Prima impresie

Fiind, la vremea aceea, una dintre cele mai căutate facultăți, nu era foarte ușor să intri din prima la Geografie. Nu am reușit de prima dată, însă fiind un autodidact, am trecut de mai multe ori prin furcile caudine ale examenelor de admitere, începând cu anul 1983. Atunci am remarcat o prezență constantă, care se înființa de fiecare dată în sala de examen, un domn foarte sobru, îmbrăcat într-un costum de culoare deschisă, alături de alt domn ceva mai bondoc. Am aflat repede că domnul cu pricină era decanul facultății pe porțile căreia năzuiam să pătrund. Domnul cel sobru, care abia zâmbea sau nu zâmbea deloc, era omniprezent la fiecare sesiune de admitere, semnându-ne și ștampilându-ne lucrările, deși nu era niciodată în comisia de supraveghere, pentru că avea mult de lucru în calitate de decan. Însă odată a venit cu un alt scop. Nici atunci și nici acum nu am înțeles cum a reușit acea lovitură de maestru. Mai precis, după ce abia ieșise din sală, s-a reîntors și s-a îndreptat spre un anumit candidat, o tânără care a rămas foarte surprinsă că

este abordată, dar s-a supus unui scurt examen ad-hoc. Domnul cel sobru a rugat-o să-și scoată ceasul de la mână și să ridice manșetele bluzei mult supradimensionate cu care era îmbrăcată, culegând apoi, rapid, dovezile fraudei – o mulțime de fițiuci. Faptul că persoana nu lucra corect au remarcat toți cei din sală pentru că mereu solicita să-și ia batista din geacă, după care scria cu febrilitate, cu toate că nu părea deloc să aibă o sursă neortodoxă de informare; ce a rămas ca un mister nedezechilibrat este faptul că supraveghetorii din sală nu au discutat cu domnul cel sobru și nici nu au părăsit sala, iar camere de supraveghere nu erau la acea vreme... După ce i-au fost preluate minusculele opere de artă, domnul Donisă, însoțit de domnul prodecan Erhan au invitat-o pe tânăra candidată, alături de colegul de bancă cu care conlucrase, să părăsească sala, dar nu înainte de-a servi una dintre pildele sale:

— Domnișoară, toți tinerii din sala aceasta sunt aspiranți la un loc pe băncile facultății noastre și poate majoritatea au învățat temeinic, oare n-ar fi păcat să urci nemeritat în locul altcuiva?

După incident, în sală s-a așternut o liniște nefirească și nu se mai auzea decât scârțâitul ușor al stilourilor pe foaia de examen. A mai trecut un an și am reușit să acced la statutul de student geograf. Studenții mai mari ne informaseră deja despre tipicurile și atitudinile fiecărui profesor, despre capcane și multe altele. În prima zi am fost plimbați prin cabinete și informați succinct, dar cu seriozitate, cu privire la rolul fiecărui profesor și ale sale cursuri sau seminarii. Și eu și colegii mei am devenit neliniștiți, pentru că tocmai aflasem că ne angajasem pe un drum care nu părea chiar o joacă de copii. Apoi, am început cursurile. Cu domnul decan făceam *Geografia teoretică*, mai precis *Bazele teoretice ale geografiei*, o disciplină greoaie, cu multe noțiuni noi și greu de asimilat. Domnul profesor era mereu la fel, totuși din când în când, nu foarte frecvent, mai spunea câte o glumă pentru a destinde atmosfera. Am parcurs astfel primele două săptămâni din primul an de studenție, dar încă nu-mi făcusem o idee clară despre parcursul meu ca student. Domnul cel sobru ne ajuta să pătrundem în tainele teoretice ale geografiei, cu un calm desăvârșit și o claritate deosebită a discursului. Deși păreau dificile, noțiunile nu erau imposibil de asimilat pentru că erau distribuite într-o atmosferă de colaborare; nimeni nu întrerupea sau contrazicea și nu din teama de a suporta oarece corecțiuni, ci pentru că mentorul din fața noastră ne determina, prin modul foarte clar de a se exprima, să asimilăm și să înțelegem acele noțiuni dificile fără efort suplimentar... Din când în când, domnul decan căuta să se asigure că am înțeles și părea mulțumit de ce

auzea; totul până în momentul în care am reușit, absolut toți, să ne jucăm cu nervii săi, eșuând lamentabil în tentativa de a stabili sensul unui anumit termen care era, se pare, licența absolută a dumnealui. Doar atunci am cunoscut și latura caracterului său riguros, pentru că ne-a promis că nota maximă la examen va fi 9 (nouă) și n-a glumit. Prima părere, a doua, a treia și ultima a fost aceeași, profesorul Donisă fiind un profesor adevărat, serios, mult prea serios și foarte consecvent.

Aplicație în Delta Dunării

Aflasem deja de la colegii mai mari un lucru care m-a bucurat, și anume că decanul nostru făcea tot posibilul ca studenții să nu fenteze celebra practică agricolă, printr-un artificiu logic, tocmai când plecam în practica noastră de teren. Tocmai din această rațiune foarte firească am fost informați că la început de octombrie vom avea aplicație, prima din viața mea de student. În ziua sorocită ne-am înființat cu un bagaj sumar, cum ni se sugerase de organizatori, în fața corpului B. Era o dimineață senină de octombrie, iar noi, studenții din anii I și II, alături de profesorii Mihai Apăvăloaie, Nicolae Lupu-Bratiloveanu și de domnul decan, Ioan Donisă, urma să fim preluați de un autocar-autobus. Odată îmbarcați, ni s-au oferit informații cu privire la traseu, deși noi aflaserăm deja ceva, anume că era vorba de un circuit cu punct final în Delta Dunării. Trăiam o experiență nouă, un alt mod de a călători, în stil geografic... Din când în când și ca într-un joc de rol, profesorii noștri ne informau cu privire la obiectivele economice și naturale de pe traseu sau ne îndemneau să mai animăm lunga deplasare cu elemente de divertisment. Însă drumul nu a fost întins, fără nicio oprire, înafără de cele firești. O oprire nedorită, mai precis la Solești, în apropiere de baraj, când autobuzul-autocar s-a defectat brusc, iar reparația a durat aproximativ o oră, timp în care ne-am plictisit teribil. Când am pornit din nou la drum, am trecut prin Vaslui, apoi prin satul meu, unde am poposit puțin la statuie (Statuia ecvestră de la Băcăoani). Drumul a continuat până la Dunăre, unde profesorii noștri n-au uitat să ne atenționeze cu privire la locul în care Siretul își unește destinele cu Marea Fluviu... Odată ajunși la debarcader, ne-am coborât bagajele, am așteptat preț de cel puțin o oră sosirea bacului și ne-am continuat drumul cu mijlocul de transport acvatic... În județul Tulcea, am fost transportați cu un autocar adevărat. Odată pătrunși pe teritoriul Dobrogei, fiecare dintre profesorii noștri s-a întrecut în prezentarea locurilor; ne-am oprit la o carieră unde domnul decan ne-a vorbit despre cele mai vechi roci din România, șisturile verzi, apoi domnul Mihai Apăvăloaie ne

îmbia să admirăm campingurile, pardon cimitirele de pe grinduri sau din Podișul Dobrogei. Seara târziu am ajuns la Tulcea și am fost repede cazați și serviți cu câte o porție de macaroane cam fade și reci. Dimineață, după micul dejun, am fost invitați să vizităm Muzeul Deltei Dunării, după care am urcat la „Monumentul Eroilor”, de unde am admirat panorama ce includea pe de o parte Delta, iar pe de altă parte Dealurile Tulcei și Depresiunea Nalbant. Am coborât de la monument, am mers apoi la debarcader și am urcat pe o săgeată, un mijloc de transport ce ar fi trebuit să ne poarte rapid printre minunile Deltei, dar care din păcate s-a oprit înainte de a parcurge nici 5 kilometri, așa că ne-am poticnit din nou și iar am stat în așteptarea noului mijloc de transport acvatic, de data asta fără cusur. Am fost conduși pe canale, printre sălcii și plauri, în locuri deosebite. Prima oprire a fost pe grindul Letea unde același hâtru profesor Apăvăloaie ne-a prezentat liana Periplosca graeca, iar domnul decan ne-a vorbit despre aspectele inedite ale peisajului deltaic, în timp ce domnul profesor Lupu-Bratiloveanu avea grijă să nu rătăcim drumul. A urmat o altă oprire pe grindul Caraorman, unde am înotat efectiv printre dunele de nisip. Vremea de octombrie era admirabilă, toți eram veseli și exuberanți, iar profesorii noștri nu ne impuneau restricții școlarești. Însă, tot hălăduind printre canale și liane, dar și printre întinsele lanuri de stuf am rătăcit drumul trecând pur și simplu granița în URSS (așa se numea atunci vecinul nostru de la Răsărit), în Golful Musura... Primul care a observat eroarea a fost același mereu vigilant domn profesor decan, care ne-a întors pe traseul corect, de unde am mai mers până la apusul soarelui către Sulina, cel mai izolat oraș din România, loc în care am fost primiți cu mare fast în cel mai nou hotel, unde seara am cînat și am ascultat muzică de orchestră. Un coleg din Dobrogea a dansat toată noaptea pe ritmuri turcești și românești. Deși nu s-a impus fățiș vreo restricție, băieții evitau să se dedulcească prea mult cu licori interzise, pentru că ochiul vigilant al domnului profesor veghea fără să impună și impunea un anumit status fără prea multe cuvinte. Deși petrecerea s-a întins cumva până spre miezul nopții, profesorii noștri au rămas cu noi, fără ca prezența lor să ne deranjeze sau să ne stingherească pentru că eram studenți și nu elevi și atitudinea era alta. A doua zi am bătut străzile prăfuite ale unui oraș cenușiu și parcă foarte trist, iar seara am experimentat aceeași efuziune cu neobosita formație locală și același coleg Costea, neobosit dansator pe ritmuri dobrogene. Cu toate că admira virtuozitatea colegului, domnul decan evita laudele sau le adresa într-un mod discret. De la Sulina, am pornit pe drumul de întoarcere, pe un alt traseu. Prima oprire am făcut-o la o

cherhana cu pescari morocănoși, unde profesorul nostru a încercat să obțină câteva informații dar cu rezultate modeste deoarece oamenii erau foarte discreți și parcă nu prea bucuroși de oaspeți. De acolo, am mers întins până la Tulcea, unde am părăsit mijlocul de transport acvatic urcând în același autocar modern care ne preluase de la localitatea 23 August, la intrarea pe teritoriul dobrogean. Am mers paralel cu țărmul Mării Negre până la Eforie unde am fost cazați. Dimineața am fost imbarcați repede în autocar, fără să fim numărați; doar eram adulți și responsabili. Domnul decan a observat însă lipsa unui coleg și a trimis pe cineva după el, care a revenit fără colegul cu pricina. Domnul decan nu a insistat și l-a rugat pe șofer să pornească, precizând că niciun student la geografie nu se poate rătăci. Așa am parcurs Podișul Dobrogei, dar pe alt traseu, oprindu-ne pentru a admira tociții Munți ai Dobrogei, după care am luat din nou bacul și apoi autobuzul-autocar care ne aștepta deja la Galați. De data asta, nu am urcat spre Bârlad, ci ne-am îndreptat spre vest, ajungând seara la Focșani.

Fig. 1. Popas la Mausoleul de la Mărășești (octombrie 1988) arhiva personală.

Aici ne-am cazat ultracentral, iar spre miezul nopții a ajuns și colegul nostru, dar nu știu ce i-a spus domnul decan sau dacă l-a muștruit cumva, cert este că incidentul nu a avut nici cea mai mică urmărire. După noaptea petrecută în Focșani, am pornit spre Munții Vrancei, unde profesorii noștri ne-au condus la Observatorul seismic de la Vrâncioaia, apoi într-un punct de belvedere, unde domnul decan ne-a prezentat cu lux de amănunte cele 7 vârfuri vrâncene, apoi la Cascada Putnei, la

casa lui Moș Ion Roată de la Câmpuri și în final la Mausoleul eroilor de la Mărășești (Fig. 1). Ușor, ușor, am urcat pe Culoarul Siretului ajungând noaptea târziu la Iași.

Primul examen

După prima aplicație a urmat o perioadă de pregătire, cursuri, seminarii, cursuri și iar seminarii, examene parțiale. A urmat vacanța de iarnă - prima vacanță studentască. La întoarcere, ne așteptau primele examene și chiar primul examen serios a fost la *Bazele Teoretice ale Geografiei*. Dincolo de experiența de la examenele de admitere, știam ce presupune un examen doar din auzite. Pentru că era primul și modalitatea de evaluare orală, ne-am prezentat toată grupa sau aproape toată grupa în fața sălii de examen. Eu eram cam al zecelea, așa că aveam timp să culeg câteva impresii deoarece după fiecare student care ieșea din examen trebuia să intre altul. Primul ieșit, colegul Szilard Bako, nu mi-a spus mare lucru dar nu era foarte încântat; Nicoleta Boca, ceva mai optimist, dar nu cu 10, următoarea - Clarisa Braiș a ieșit destul de dezamăgită, ceea ce mă făcuse să îmi pierd curajul. Cert este că domnul profesor era un mare parolist. Mi-a venit și mie rândul să intru în sală și să asist la expozeul colegilor, unii vorbeau cu stăpânire de sine, alții erau cam debusolați, dar cu toții emoționați. Domnul profesor era de un calm excepțional, nu pune presiune, nu se grăbea, dar nici nu accepta răspunsuri aproximative. Mi-am primit subiectul și mi-am pregătit prezentarea, cu emoție, pe o temă care nu părea grea. În timpul expunerii, domnul profesor m-a ascultat cu calm și nu m-a întrerupt; dar știam și de micile capcane, pardon, întrebări cu ștaif, la care anteriorii s-au poticnit mai mult sau mai puțin. La terminarea prelegerii mi-am primit suplimentul, la care am crezut că m-am descurcat. Nu mi s-a spus nota, ci mi s-a cerut carnetul, în care domnul profesor a scris, iar când mi l-a înapoiat mi-a urât succes mai departe. Am respirat adânc și am ieșit plin de speranță, dar imediat m-am dezumflat ușor când am observat că și eu promisem nota cea mai mare adică 9 (nouă), vezi fig. 2. Am mers la masa de prânz și apoi am revenit. Eram ușor curios să văd deznodământul și nu doar din invidie, ci din curiozitate! A fost, de fapt, o adevărată lecție de rigoare de care nu trebuia să uităm, pentru că și noi aveam cariera didactică în față. Rezultat final 1 la 20. Cu toate că atunci am fost puțin supărat și ca orice fost școlar speram la mai mult, mai târziu am înțeles că tot profesorul are mereu ultimul cuvânt, deși acum se pare că altfel decurg ostilitățile. Dacă nota 9 a

fost cea mai mare, au fost și note mai mici încă din start, dar domnul profesor nu făcea cadouri și bine făcea, acum este mult mai greu.

Fig.2. Să ne reamintim, prima filă, cu o semnătură inconfundabilă.

Revoluția

Pe la mijlocul lunii noiembrie 1989, mai întâi la cantina *Titu Maiorescu*, iar apoi și în alte locuri vizibile, au apărut manifeste antiguvernamentale – un lucru inedit pentru mine. Am citit cu mirare, am vorbit despre asta și altor cunoscuți, până când un coleg de la altă facultate l-a luat și l-a rupt spunând că sunt lucruri neserioase. Totuși, în oraș se stabiliseră și niște restricții aparte, prin desființarea unor stații de tramvai sau interzicerea circulației în grupuri mari ș.a. A mai trecut o lună și s-a declanșat *bomba* de la Timișoara. Ascultam cu interes și cu multă îngrijorare, relatările de la Europa Liberă. Toți eram preocupați și nu știam ce va urma. Mai întâi am fost trimiși în vacanță, mai repede cu o săptămână și ne-am bucurat foarte mult, apoi evenimentele s-au precipitat și am trăit perioada aceea fierbinte într-o continuă emoție. După sărbătorile de iarnă, la întoarcerea în cămin, un coleg de cameră s-a prezentat ușor șifonat, mai precis în compartimentul de tren, unde încercând să aibă o opinie despre revoluție a fost asaltat de niște persoane într-un mod mai puțin ortodox, iar în fața facultății s-au inițiat mitinguri, multe cadre

didactice au fost trecute prin furcile caudine, domnul decan nu a scăpat, i s-a reproșat faptul că a fost un apropiat al regimului, că a fost dur sau nedrept, dar eu nu cred că aveau dreptate, cel puțin eu l-am văzut mereu un om foarte corect, mai ales că printre vehemenții protestatari l-am recunoscut și pe cel care rupsesse manifestele de la cantină. S-a produs și schisma, mai precis biologia s-a constituit în facultate de sine stătătoare, în același timp ne-a fost schimbat și decanul, cu un tânăr lector. Nu aveam cursuri atunci cu domnul decan și nu știu dacă și-a schimbat cumva stilul. În cămin s-au produs schimbări, exista căldură și apă caldă permanentă, dar prețurile la cantină au crescut. Sesiunea mi-a adus, mie personal, câteva frumoase reușite, toți eram optimiști și credeam într-un viitor strălucit; dacă a fost sau nu așa, asta este o altă discuție.

Aplicație în Ceahlău

Octombrie 1990 a adus o nouă aplicație autumnală, cu domnul Ioan Donisă ca profesor însoțitor. La început ne-am speriat de această perspectivă, pentru că eram o singură grupă cu domnul profesor, care nu era chiar preferatul nostru, dar nu ne puteam opune. De data aceasta nu am plecat cu autocarul, ci cu trenul până la Târgu Neamț și de acolo, după o prezentare foarte riguroasă a elementelor geomorfologice specifice Subcarpaților Moldovei, ne-am îndreptat spre primul spațiu de cazare situat în stațiunea Oglinzi, un loc destul de auster, în viziunea mea. A doua zi dimineață am fost preluați de un autocar și după un pelerinaj la câteva mănăstiri nemțene (Neamț, Sihăstria, Secu) ne-am îndreptat spre stațiunea Durău unde ne-am oprit pentru a doua cazare. Până aici domnul profesor s-a purtat impecabil cu noi, nu ne-a impus anumite reguli, a mai glumit din când în când, a existat o comunicare perfectă. Abia după plecarea din Durău i-am cunoscut adevăratele veleități de geograf. S-a poziționat în fața grupului și ne-a condus la pas spre culmea Ceahlăului, abia ne puteam ține de dumnealui, avea un mers suplu și tineresc ce ne uimea și ne obliga în același timp să-i facem față și să nu-l dezamăgim. Am urcat pe lângă Duruitoarea, pe lângă cabana Fântânele, apoi am luat în piept abruptul destul de dificil care ne obliga să facem tot mai dese popasuri. Abia seara am ajuns la cabana Dochia, unde oboseala ne-a împins imediat spre un odihnitor somn. Cina a fost minunată, mai ales că domnul profesor ne-a permis să servim câte un „fortifiant”, doar unul mic.... De grupul nostru s-a atașat și un tânăr neogeograf, dar care a rămas uimit de modul nostru de viață. Am urcat cu domnul

profesor pe niște scări șubrede la stația meteo de pe Vârful Toaca, un punct excepțional de belvedere, apoi ne-a îndreptat atenția asupra vârfului Ocolașu Mic. Peste tot domnul profesor a fost plin de vivacitate și nu a dat deloc semne de oboseală. La prânz și la cină domnul nostru ne-a permis să aseasonăm gustarea cu o băutură ușoară, fără să exagerăm și a întreținut atmosfera cu amintiri și glume, făcându-ne să-l apreciem și să-l respectăm. După două nopți la Dochia, am coborât spre baza barajului de pe Bistrița, de la Izvorul Muntelui, în căutarea ultimei cazări. Domnul profesor se ținea tot în fața noastră. Nu am găsit locuri de cazare, așa că am urcat spre șosea, pe un mal abrupt și cu o mașină de ocazie, cu remorcă, am ajuns la Potoci... Aici era patron un fost student la geografie, care ne-a servit o tochitură pe cînste și ne-a cazat în căsuțe, deși cam răcoroase dar în care ne-am simțit bine. Gata și această experiență! Dimineață, după o așteptare cam lungă, am fost preluați de pe șosea de autobuzul care ne-a dus la tren, la Târgu Neamț și de acolo acasă la Iași. A fost o experiență deosebită în urma căreia l-am cunoscut pe omul Ioan Donisă, un caracter ferm și totuși foarte uman.

Al doilea examen

Aplicația în Ceahlău a avut loc la începutul anului al III-lea, iar în anul al IV-lea am mai parcurs un curs cu domnul profesor Donisă, *Geografia Cuaternarului*, unul dintre cele mai dificile. Materia era deosebit de complexă, dar modul în care domnul profesor ne făcea să înțelegem totul, fără eforturi foarte mari, era deosebit, așa că am avut încredere că voi trece cu bine și acest examen. A sosit și examenul, iar asupra noastră nu mai plana nicio posibilă plafonare. Adevărata problemă era însă legată de faptul că la domnul profesor trebuia să dai răspunsuri precise și nu aproximative sau Doamne ferește să te folosești de barbologie, cum s-ar spune acum. Era aproape vară, 28 mai 1992 fiind data la care am susținut examenul. M-am prezentat cu încredere, am tras subiectul, am răspuns cât am putut de bine iar nota primită a fost pe măsura muncii depuse. Am crezut că acesta a fost ultimul examen cu domnul profesor, și modul distins în care s-a comportat, m-a făcut chiar să regret acest fapt, dar n-a fost chiar așa.

Al treilea examen

La peste opt ani de la ultimul examen cu domnul profesor și după susținerea cu succes a examenului de definitivat, a venit examenul pentru susținerea gradului al

II-lea, un hop foarte mare pentru toți cei care aspirau la acest titlu. Puțini știau dinainte componența comisiei, iar eu nu am fost o excepție, așa că am aflat abia în ziua susținerii care sunt membrii – mai precis domnii profesori Donisă Ioan și Nimigeanu Vasile, iar pentru examenul la psihopedagogie, domnul Laurențiu Șoitor, care era și redactor la *Radio Iași*. Așadar un examen foarte dificil, la care domnul profesor a apreciat și faptul că mulți dintre cei circa 20 de participanți se prezentau la examen la mult timp de la încheierea studiilor, a apreciat acuratețea lucrărilor și poate, nu știu sigur, doar bănuiesc că a fost parcă puțin mai indulgent. Cu toate acestea, cinci dintre participanții n-au trecut examenul. Cu un an în urmă, cu o altă comisie, însă numărul picașilor a fost triplu. La fel ca și în situațiile precedente, am reușit să trec cu brio și acest ultim examen cu domnul profesor, apoi nu l-am mai văzut multă vreme.

Aniversarea de 25 de ani

În septembrie 2017 se împlineau 25 de ani de la finalizarea studiilor, pentru o parte, cea mai substanțială din grupa noastră, așa că am decis să ne întâlnim din nou pe culoarele facultății noastre dragi. Cu mult timp înainte, colegul nostru cel mai activ în toate activitățile de mobilizare, Viorel Paraschiv, a încercat să ne adune, pe cât posibil, în număr cât mai mare. Am ajuns, foarte devreme în fața facultății, eram chiar primul, apoi a sosit colegul Cătălin Gângă, Domnul Profesor Donisă și actualul decan, domnul profesor Adrian Grozavu. Ne-am adunat într-un amfiteatru și am așteptat să se mai adune colegi, din păcate foarte puțini: Viorel Paraschiv, Cecilia Chifu, Cornelia Fiscutean, Cristina Lucan, Isaic Alida cu soțul geolog. Am început activitatea sperând să mai sosească și alții. A luat cuvântul domnul profesor Donisă, și l-am regăsit la fel de ferm în exprimare ca la ultima întâlnire, ne-am bucurat de această revedere, apoi a spus câteva cuvinte decanul Adrian Grozavu, care a fost puțin timp coleg de facultate cu noi, pentru că era în anul al IV-lea pe când noi eram doar boboci, însă el își amintea de noi.

Apoi ne-am prezentat și noi, iar domnul profesor își amintea de fiecare chiar cu lux de amănunte, apoi am avut marea surpriză să o avem pe *Skype* pe colega noastră cea mai vivace, Daniela Bălin, fostă Talambă, care din Elveția ne-a îmbrățișat virtual pe toți, cu o vădită emoție... După manifestarea de la universitate, am ales să mergem împreună la o terasă la Breazu, doar noi pentru că domnii profesori au refuzat politicos invitația.

Fig. 3. O imagine memorabilă, de la stânga la dreapta, prof. Adrian Grozavu – decanul Facultății de Geografie și Geologie, prof. Cecilia Chifu, profesor emerit DHC Ioan Donisă, prof. Teodor Epure, prof. Alida Isaic și prof. Viorel Paraschiv, în amfiteatrul Facultății de Geografie Iași – septembrie 2017 (arhiva personală).

Ultima întâlnire

Finalul anului 2018, același coleg Viorel Paraschiv mă anunță că va avea loc o manifestare de comemorare a profesorului unionist Gheorghe I. Năstase, cu ocazia „Anului Centenarului”. În ziua de 28 decembrie 2018 am reușit din nou să ajung foarte devreme la Iași; de data aceasta colegul Viorel Paraschiv m-a preluat de pe traseu. Am trecut mai întâi pe la domnul profesor Donisă, de unde am mers apoi direct în capătul grădinii botanice, unde se afla o mică bisericuță și un schit de maici. Acolo ne-am adunat câțiva geografi ieșeni în așteptarea unui grup din Republica Moldova compus din doamnele Serafima Roșcovan, Veronica Guja și domnii Niculiță Gheorghe, Andrei Fisticanu și Andrei Zaporajanu, pe care i-am cunoscut atunci. Preotul era deja ajuns așa că am participat la slujba de pomenire, apoi am ascultat discursul domnului profesor Donisă și al doamnei Serafima Roșcovan. Tocmai aflasem că domnul profesor suferise un AVC, dar pe care l-a depășit cu bine. Am mers apoi în cimitir unde am descoperit pe lângă mormântul profesorului Gheorghe Năstase și pe cel al dragului nostru profesor Ioan Bojoi. Ne-am plimbat prin oraș cu colegii din Republica Moldova dar, din nou, domnul profesor a refuzat politicos să ne însoțească pe motive medicale. Aceasta a fost ultima dată

când l-am văzut în viață pe domnul profesor Ioan Donisă, apoi am aflat că în luna mai 2019 ne-a părăsit. Era aproape nonagenar când a plecat să țină îngerilor frumoasele sale prelegeri geografice!...

Fig 4. La Biserica „dintre Vii” („Pogorârea Sf. Duh” Podgoria Copou), ultima întâlnire cu domnul profesor Ioan Donisă, alături de care îi recunoaștem pe profesorii ieșeni Gheorghită Constantin, Vasile Papaghiuc și Viorel Paraschiv și grupul profesorilor din Republica Moldova (arhiva personală).

Fig. 5. Schimb de materiale și o discuție între domnul profesor Donisă și doamna Serafima Roșcovan

Acestea au fost câteva amintiri personale legate de personalitatea domnului profesor Ioan Donisă, căruia i-am adus și pe această cale un pios omagiu. A consemnat fostul student Teodor Epure, *Todirică*, așa cum îmi spunea domnul profesor!

martie 2022

Profesor **Teodor EPURE**

Școala Gimnazială „Adrian Porumboiu” din Muntenii de Jos și

Liceul Teoretic „Emil Racoviță” din Vaslui.

Absolvent al Facultății de Geografie-Geologie / Secția Geografie – limba franceză/
promoția 1993

DOMNULE PROFESOR, CU DRAGOSTE!

Sunt multiple motivele pentru care anii de facultate ocupă un loc aparte în inima fiecărui om. E normal, gândindu-ne că anii copilăriei, cei ai adolescenței și primii pași din tinerețea noastră i-am petrecut la școală, fiind anii care ne-au format și marcat maturitatea prin referințele experiențelor de viață, anii care ne-au rămas în suflet și datorită unor profesori dedicați, adevărate modele ce ne-au îndemnat și chiar ne-au schimbat viața. În momentele de împlinire profesională și umană ne-am amintit cu respectul cuvenit și de dumneavoastră, dascălii noștri de la universitatea ieșeană, cu același sentiment evocat de Seneca: „Nimeni nu-i în stare să se ridice singur prin el însuși; trebuie să-i întindă mâna cineva, să-l ajute cineva!”

Ce vă datorăm? Vă datorăm tot ceea ce ne-ați învățat. Ne-ați determinat să înțelegem Lumea, să ne folosim mintea când întâlneam întrebări ce păreau fără răspuns. Ne-ați învățat că trebuie să facem foarte bine ceea ce alegem să facem, să învățăm din greșeli pentru a merge mai departe, evitând eșecurile!... Ne-ați învățat că excelența costă timp, muncă, perseverență, dar mai ales ne-ați învățat că valoarea e dată de ceea ce facem și cum facem, de ceea ce rămâne după noi! Ne-ați învățat să descoperim și să devenim ceea ce am fost de-a lungul celor 40 de ani ce s-au scurs de la plecarea noastră din universitate, să știm să ne bucurăm de un apus de soare, de ninsoarea de Crăciun, de ruginiul toamnei la începutul fiecărui an școlar, de munte, de mare, de Bărăganul nesfârșit în arșița verii, de copii!

Ne-ați fost modele profesionale și morale. Am mai învățat de la dumneavoastră că respectul nu este un dar, ci se câștigă numai dacă suntem bine pregătiți atunci când intrăm la ore exact așa cum erați și dumneavoastră cu noi, recunoașterea venind pe parcurs și numai prin modul măiestru de îmbinare a exigenței cu omenia și buna dispoziție care anima ieșirile pe teren. Nu vom uita examenele, dar nici Abrudul, Retezatul, Meziadul, Sibiu, Pângărațul, Ceahlăul, Rarăul, Cabana Deia, Piatra Singuratică, Hăghimașul Mare...

Chiar dacă noi am plecat acum 40 de ani în toate zărilor ați rămas pentru totdeauna în amintirea noastră! Nu v-am mărturisit niciodată direct că v-am iubit și respectat, că vă suntem datori pentru devenirea noastră. Credem că trăind vertical,

dorind să fim ca dumneavoastră, a fost din partea noastră un mod de a vă spune indirect că eram conștienți de ceea ce vă datorăm.

Vă spunem astăzi, la cei 40 de ani de la absolvire, că meritați din tot sufletul nostru un mare MULȚUMESC! Ne plecăm în fața dumneavoastră cu recunoștință.

* * *

„Au fost odată 30 de tineri ce s-au întâlnit pentru prima dată la un început de octombrie 1970. Plecaseră departe de casă, în „dulșele târg al leșilor... visând frumos..., cu emoții după reușita remarcabilă, pentru că fiecare dintre ei era victorios în fața a 14 concurenți ce nu avuseră șansa să se regăsească pe lista cu mențiunea „reușit"! Acești tineri, că credeau că au tot Pământul la picioare, au format grupa 418 GEOGRAFIE (1970-1974)!"

Profesoarele

Elena DARIE-SUDACOV,

Geta PINTILEI-BLÂNDU,

Rodica BALABAN-ISTRATE

Notă: Textul a fost preluat din pliantul aniversar editat cu prilejul aniversării a 40 de ani de la absolvirea promoției 1974, provenit din arhiva personală a profesorului Ioan Donisă

PROFESORUL IOAN DONISĂ ÎN APLICAȚIILE PRACTICE CU STUDENȚII

Era în august 1990 și a fost pentru prima dată când am trecut Prutul, participând la aplicația practică organizată de universitatea noastră, validată ca practică de vară. Traseul aplicației a fost parcurs cu trenul folosindu-se și avantajul vagonului de dormit. Am participat doar 12 studenți, din cei ce terminasem anul I, sub coordonarea profesorilor Ioan Donisă și Ion Bojoi. Traseul a fost următorul: Iași – Ungheni – Pskov – Tallinn – Tartu – Moscova – Kiev – Odessa – Tiraspol – Orhei – Chișinău – Iași.

Practica de vară s-a desfășurat în parteneriat cu Facultatea de Geografie din Institutul Pedagogic din Tiraspol, care l-a delegat pe profesorul Vasile Efros. Cazările au fost în campusurile universităților vizitate: Tartu (Estonia), „M.V. Lomonosov” (Moscova) și Institutul Pedagogic din Tiraspol. În Republica Moldova ne-am deplasat cu un mic autobuz. Prin reciprocitate, studenții de la Tiraspol au venit în practică în România, fiind însoțiți de profesori de la Tiraspol.

La Orheiul Vechi (Republica Moldova) alături de profesorul Ioan Donisă descifrând scrierile în gresie ale călugărilor medievali.

Tartu (Estonia). Studenții ieșeni cu profesorii Ioan Donisă și Ion Bojoi în piața centrală.

Din imaginile de față putem observa atașamentul profesorilor noștri pentru știință, dar și forma de respect arătată gazdelor noastre. Tot timpul își notau cele observate pe teren sau preluau din informațiile oferite generos de ghizii noștri. A fost o practică reușită prin traseul străbătut și obiectivele vizitate, dar și o cunoaștere în teren a realităților geografice din socio-geosistemul descris de profesorul Donisă de dincolo de Prut precum și uniformitatea peisajului Câmpiei Est-Europene.

Prof. Monica POPA

Colegiul Tehnic „I. C. Ștefănescu” din Iași

DESPRE PROFESORUL IOAN DONISĂ RĂSCOLIND PRIN MEMORIE CU RESPECT

Ori de câte ori trebuie să mă aplec asupra trecutului meu formativ-profesional, să fac incursiuni (ne-)sentimentale în cotloanele „sacului” cu amintiri și să scriu despre oamenii care mi-au influențat într-o oarecare măsură cariera profesională, apar suficiente rețineri și chiar unele momente de îndoială asupra misiunii asumate și a „corectitudinii” evaluărilor făcute, pentru a scoate la lumină lucruri necunoscute cititorilor despre cel asupra căruia gândurile tale îți stăruie... Debarasarea de sentimentalismul potențial și până la urmă firesc pentru un geograf te determină să îmbraci comportamentul apropiat jurnalismului de teren respectabil în încercarea ta de a nu cădea pradă vreunei tentații care poate știrbi din autoritatea și clarviziunea faptelor sau a imaginii persoanelor evocate. După cum l-am cunoscut eu pe profesorul Ioan Donisă cred că dacă aș greși ceva în scrierea mea, introducând vreo relatare care să nu reflecte obiectiv realitatea trăită, de acolo de unde se află, acesta ar trimite un înger care m-ar atenționa blajin și sfios cu îndemnul la „echilibru, tinere”!

Nu știu dacă cineva dintre contemporanii săi l-a „zugrăvit” mai real pe profesorul Ioan Donisă decât profesorul Nicolae Barbu! Am avut prilejul să citesc manuscrisul integral al profesorului Barbu, scris cu prilejul celei de-a 80-a aniversări a profesorului Donisă, articol care este în mare parte publicat în Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza” – seria Geografie, din 2009, și doar un scurt fragment în facsimil în prezenta evocare (foto nr. 1). În ciuda tehnicismului care-l caracteriza pe profesorul Nicolae Barbu, acesta deținea o fantastică capacitate de a evalua situațiile și oamenii cu care a interacționat de-a lungul carierei sale academice.

Fiecare individ are propriul său apanaj narativ-evaluativ, așa că voi relata câteva activități în care am colaborat apropiat cu profesorul Ioan Donisă de-a lungul timpului, trecând peste experiențele mele profesionale cu care ne-am intersectat pașii, fie la examenul de gradul II în învățământul liceal, fie la examenele din mileniul trecut când eram în perioada de pregătire a examenului de doctorat sub coordonarea profesorului Ion Bojoi...

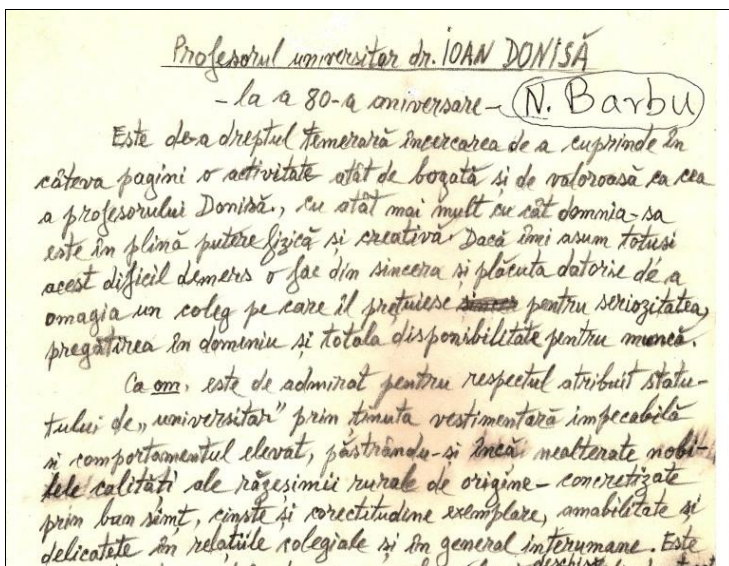

Foto nr. 1. Scrisul olograf al profesorului Nicolae Barbu despre Ioan Donisă (2009).

În ianuarie 2005, cu prilejul aniversării a 150 de ani de la înființarea Școlii Normale „Vasile Lupu”, în calitatea mea de director al liceului, l-am invitat pe profesorul Ioan Donisă pentru a ne ține o prelegere despre „Viața și opera întemeietorului învățământului geografic la Iași: conferențiarul Ștefan D. Popescu” fost profesor de matematică și la școala vasiliană! Cabinetul de geografie s-a umplut, la ora stabilită fiind prezenți colegi din licee și școli din oraș și chiar din județ, acolo unde profesorii de geografie proveneau dintre absolvenții normaliști (Daniel Borșieru de la Sârca, Oana Zboiu-Hulub la Covasna-Costuleni ș.a.). Activitatea noastră științifică continua momentul centenar al geografiei ieșene, aniversat pe întreaga durată a anului 2004. A fost un moment de mare trăire sufletească, profesorul Donisă prezentând cu tactul său metodic întreaga operă a profesorului Popescu și descriindu-ne parcursul metodico-geografic al acestuia (foto nr. 2). Au fost prezentate inedit și o serie din documentele originale de arhivă despre viața și opera conferențiarului Ștefan D. Popescu, fiecare participant având onoarea să atingă acele documente (foto nr. 3).

Foto nr. 2. În cabinetul de geografie al Școlii Normale „Vasile Lupu” profesorul Donisă flancat de gazdele evenimentului, profesorii Mircia Agrigoroaie (director adjunct) și Viorel Paraschiv (director).

Foto nr. 3. Profesorul Donisă în mijlocul profesorilor invitați: Dănuț Ipate, Ovidiu Pricop, Const. Hriscu, Floarea Olariu, Ciprian Hociung ș.a.

Uneori, aveam obiceiul să-l sun pe profesorul Ioan Donisă, mai ales în momentele de aniversare sau la marile sărbători religioase de peste an. Protocolar ne uram unul altuia sărbători frumoase, multă sănătate și, de cele mai multe ori, îmi mai mărturisea din numeroasele lui preocupări geografice.

Era o fire extrem de ambițioasă și dorea cu toată ardoarea să lase „ordine” în istoria geografiei ieșene. Prin 2009-2010 eram „colegi” în sala de lectură de la Arhivele statului, la sectorul de documentare. Într-un ianuarie cumplit de geros în sala de lectură era ca afară, doar că în interior vântul nu șfichiuia. Un frig de congelator! Eu mă documentam despre viața și opera generalului-climatolog Scarlat Panaitescu, iar profesorul „scotocea” arhivele istoriei geografiei universitare ieșene! Uneori, eu veneam mai puțin echipat pentru a rezista frigului din sala de lectură după timpul pe care-l puteam alocă documentării după terminarea orelor de la liceu. Odată, profesorul Donisă, a venit lângă mine și mi-a zis părintește: „Când vii aici trebuie să te îmbraci foarte bine și să fii încărcat emoțional pozitiv ca să poți rezista frigului. Uite, aici, am pahare de unică folosință și ceai. Ia un pahar și te încălzește, că nu-i de șagă!...” Spusele profesorului s-au adeverit repede, din păcate, când o viroză rebelă m-a țintuit la pat mai bine de o săptămână!

Cu un alt prilej mi-a mărturisit dezamăgirea sa că nu poate face mai mult pentru mormintele înaintașilor geografiei ieșene, de care nu mai avea nimeni grijă! Îngândurat în felul său, m-a rugat să încerc să fac demersuri pentru repararea mormântului lui Mihai David din cimitirul „Eternitatea” și pentru montarea unei plăci din marmură pe clădirea în care a trăit Profesorul Gheorghe I. Năstase. Am încercat, după puterile mele, să fac demersurile necesare să împlinesc dorințele profesorului Donisă. Din nefericire, casa în care a trăit profesorul Gheorghe I. Năstase are un statut actual de proprietate care nu ne permite montarea plăcii comemorative, iar cu privire la mormântul lui Mihai David, din discuțiile purtate la administrația cimitirului „Eternitatea” am aflat că trebuie făcute demersuri din partea universității, drept pentru care i-am adus la cunoștință atât profesorului Donisă, cât și decanului facultății care sunt pașii procedurali pentru a putea repara gardul împrejmuitoare al mormântului și vopsirea acestuia.

În „Anul Centenarului României Mari” am avut numeroase contacte directe sau telefonice cu profesorul Ioan Donisă. Mereu îl țineam la curent cu evenimentele la care participam, începând cu vizita din 25 martie 2018 la mormântul lui Ion Incuț

– fostul președinte al Sfatului Țării de la Chișinău – împreună cu elevii liceului unde predam și deasemenea despre evocarea politică și administrativă, cu onoruri militare, organizată la mormântul lui Gheorghe I. Năstase de către administrația locală în cimitirul Podgoria Copou, pe 27 martie, zi importantă pentru istoria românilor din Basarabia.

Apoi, am convenit cu profesorul Donisă că trebuie să ne unim toate eforturile și să evocăm personalitatea marelui geograf unionist Gheorghe I. Năstase și pe 28 decembrie (data trecerii mentorului geografiei umane de la Iași în lumea celor drepți...), la mormântul acestuia din cimitirul Podgoria Copou. Am făcut demersurile organizatorice necesare încercând să iau legătură cu moștenitorii de drept ai familiei Năstase, pentru a ne corela eventual organizarea comemorării. În ziua de 28 decembrie 2018 am reușit să ne adunăm câțiva geografi la mormântul lui Gheorghe I. Năstase. Din partea geografilor de peste Prut a participat o delegație formată din membri ai Societății de Geografie „Gh. I. Năstase”, iar din Iași și Vaslui alți câțiva (foto nr. 4).

Foto nr. 4. Profesorul Ioan Donisă la pomenirea profesorului Gh. I. Năstase, la 28 dec. 2018, alături de delegația basarabeană (Gheorghe Niculiță, Serafima Roșcovan, Veronica Guja, Andrei Fisticanu, Oleg Zaporjanu) și membrii SGR Iași (Viorel Paraschiv, Vasile Papaghiuc, Ctin Gheorghică) și SGR Vaslui (Teodor Epure).

În ciuda zăpezii și a timpului rece, toți cei prezenți am avut mulțumirea că am reușit să facem un gest creștinesc pro-memoria pentru un mare mentor al geografiei

ieșene interbelice, ctitor de țară și de școală geografică umanistă la Iași – primul doctor în geografie al universității ieșene –, dar care a avut o soartă foarte tristă pe vremea regimului comunist!

* * *

... iulie 2019. Mă îndreptam spre ieșirea din țară, pe la vama Borș, fiind în drum spre Germania. Mă sună domnul profesor Liviu Apostol și, din discuția purtată, acesta mă felicită pentru faptul că în ultimii ani am fost în apropierea profesorului

Ioan Donisă și că am dat curs proiectelor acestuia... Convorbirea s-a întrerupt brusc! Cu treburi pe la Budapesta și, mai apoi, timp de o săptămână cu vizite la familia mea din landul Hessa, nu m-am mai gândit la sensul telefonului primit de la profesorul Liviu Apostol! Abia la întoarcerea în țară mi-am reamintit de discuția telefonică oprită brusc, cel mai probabil la trecerea mea în Ungaria.

Foto 5. Cimitirul Podgoria Copou.

Și, cu întârziere, așa am aflat și eu de trecerea la Domnul a profesorului Ioan Donisă! Fiind un bun cunoscător al cimitirului Podgoria Copou, am identificat ușor cavoul familiei.

Pe la începutul toamnei, sunt rugat de profesorul Liviu Apostol să conduc o delegație a Institutului de Ecologie și Geografie a Academiei Moldovei pentru a depune o coroană și un ghiveci cu flori de toamnă plantate în „solul străbun al Basarabiei” la cavoul profesorului Ioan Donisă. Împreună cu cei doi delegați de la Chișinău, directoarea institutului, academicianul Maria Nedealcov – care a avut o fructuoasă colaborare academică cu profesorul Ioan Donisă – și secretarul științific dr. Petru Bunduc, alături de profesorul Liviu Apostol ne-am recules la mormântul profesorului Ioan Donisă (foto nr. 5). Mesajul de

suflet al cercetătorilor basarabeni a fost foarte bine perceput de familia Donisă, doamna profesoară Angelica Donisă fiind puternic emoționată de acest omagiu adus memoriei profesorului Ioan Donisă.

* * *

Istории povestite de profesorul Ioan Donisă

„Anul acesta se împlinesc 125 de ani de la nașterea unuia din stâlpii devenirii geografiei moderne românești: Vintilă M. Mihăilescu (19.IV.1890–27.V.1978). Prof. Ion Gugiuman, care era și șeful colectivului de cercetare de la Iași a filialei Institutului de Geografie a mers la București, la Vintilă Mihăilescu pe când acesta era director la Institutul de Geografie al Academiei. Cum stăteau ei de vorbă, intră un cetățean în biroul domnului Vintilă Mihăilescu oferindu-i spre vânzare primul curs de „Geografie fizică a Daciei Moderne” ținut de profesorul Grigore Cobălcescu la „Școala de fii de militari” din Iași, apărut în 1888... Mihăilescu cumpără volumul de peste 300 de pagini și, deodată, Gugiuman, cu stilul lui neaoș moldovenesc, îi zice: „apăi cartea iasta ar șade mai bine la Iași, acolo-i este locul!...” După un timp, Mihăilescu a dat curs amintirii sale din acea întâlnire cu profesorul Gugiuman și a decis să doneze volumul bibliotecii Facultății de Geologie-Geografie a Universității „Alexandru Ioan Cuza”! Profesorul Ioan Donisă a fost delegat ulterior de Ion Gugiuman să meargă la București ca să aducă cartea donată de Vintilă Mihăilescu” (**fragment dintr-un articol evocare care a apărut în revista „Repere geografice”, nr. 10 (1) – martie 2015 – povestită mie de profesorul Ioan Donisă**)

* * *

Crâmpeni de gânduri (amestecate) despre profesorul Ioan Donisă

... septembrie 2017. L-am invitat pe profesorul Ioan Donisă la aniversarea celor 25 de ani scurși de la terminarea facultății. Știu că a făcut eforturi foarte mari ca să ne fie aproape, pentru că starea sănătății i se șubrezise odată cu trecerea timpului. Cel mai probabil din respectul deosebit față de discipoli săi, nu ne-a refuzat invitația. Am fost o grupă atipică, terminând doar... 14 studenți, în 1992! L-am

mulțumit atunci și aici pentru sacrificiul său profesional, vizibil pe toată durata carierei sale profesionale.

... august 2019. Mi-am amintit de un subiect filozofic geografic pe care l-am discutat cu domnul profesor Ioan Donisă, cândva! Era vorba de rolul profesorului în comunitate și de menirea pe care noi, profesorii de geografie, o avem față de poporul român. Coboram Copoul alene, ușor toropit de căldura iradiată din asfaltul încins și, pe lângă corpul A al universității, în dreptul celebrei Săli a pașilor pierduți, i-am adresat în gând câteva frânturi de frază răzlețe profesorului Ioan Donisă, furând irizațiile piezișe ale razelor de soare estompate din cerul devenit pe alocuri plumburi de parcă prevestea toamna și cu credința mea „populară” că ar fi posibil ca gândul meu să își găsească adresantul...

Oriunde ai fi profesore Ioan Donisă, vreau să știi despre noi că „nu am pierdut niciun pas” din devenirea noastră profesională. Chiar dacă, cel mai probabil, unii dintre noi, foștii tăi studenți, am avut și pași mai șovăielnici, dar în final, am reușit cu toții pasul cel mare al devenirii și împlinirii carierei. Poate că și viața ne-a obligat să reușim, chiar dacă condiția social-economică a profesorului este foarte tristă pentru aceste vremuri! Te asigurăm, profesore Ioan Donisă, că nu vom abdica niciodată de la sfaturile primite de la tine, atât pe durata studenției, cât și ulterior după ce am devenit profesori! Ori de câte ori ne întoarcem „pașii” nostalgici spre citadela universitară din Copou ne dăm seama că aici avem esența devenirii și că niciun pas nu a fost și nu este cu totul pierdut, iar pentru asta trebuie să fiți mândru, Profesore! Consider că pe plan profesional eu am câștigat științific prin exemplul tău personal descoperind, numai datorită ție, cu siguranță, ramura cercetării geografiei istorice și aplecându-mă cu respect față de înaintașii noștri, îmi place să cred, că am devenit un modest discipol. Acolo, sus, Profesore, în lumea celor dreپți, pașii tăi ușori și călăuzitori să te poarte alături de îngerii teledetecției câmpurilor cerești din împărăția spațiului fără de pulbere!...

dr. Viorel PARASCHIV

profesor la Liceul Tehnologic Economic de Turism din Iași
Societatea de Geografie din România

II.

PARCURSUL PROFESIONAL

1. CURRICULUM VITAE¹

Numele și prenume DONISĂ Gh. IOAN

Născut la 10 septembrie 1929 în comuna Bivolari, județul Iași, România

Studii primare: Școala rurală Bivolari (1937-1941)

Studiile liceale: Seminarul „Veniamin Costache”, Iași (1942-1948), Liceul de Băieți nr.2 (Liceul Internat), Iași (1948-1950) cu examen de bacalaureat (Certificat de absolvire A. I. 022132, nr. 1385 din 21 XII 1954)

Studii universitare la Facultatea de Geologie–Geografie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (1950-1954), Diploma de merit (diplomat universitar) nr. 478 eliberată de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, cu nr. 546 din 22 XII 1954 (fig. 1)

Doctoratul în geografie la Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj (1966) cu titlul „Geomorfologia văii Bistriței”, (Hotărârea nr. 1062 a Comisiei superioare de diplome, diploma seria MI-DrGf nr. 1404, din 1 iunie 1967- fig. 2), conducător științific prof. dr. doc. Tiberiu Morariu – m.c. al Academiei Române, publicată în Editura Academiei, București, 1968

Doctor Honoris Causa al Universității de Stat Tiraspol, cu sediul în Chișinău, Republica Moldova, în 9 decembrie 2005.

Specializare postuniversitară la Rijksuniversiteitte Gent, Belgia (9 luni, între 1968-1969) în specialitatea aerofotointerpretare geografică–teledetecție și geomorfologie. Am participat la excursii științifice în Belgia, Olanda și Franța.

Schimb de experiență-documentare la Universitatea „Marie Curie-Skłodowska”, din Lublin (Polonia), fiind trimis de Ministerul Învățământului (două săptămâni - 1962), unde prezintă o conferință despre România;

Conducător de doctorat din anul 1981 în domeniul „Geografie fizică”, îndrumând elaborarea de teze de geomorfologie, climatologie, hidrologie și aplicare a

¹Ultima variantă de CV găsită în computerul personal al profesorului I. Donisă era datată 2002. Au fost aduse adăugiri acelei variante, de comun acord cu familia și pe baza documentelor de arhivă existente.

teledetecției și S.I.G. în studiul peisajului geografic. Au susținut tezele și au fost atestați 14 doctoranzi, dintre care unul din Republica Moldova și o teză în cotutelă².

Vizite peste hotare ca turisti și excursii cu studenții: Moscova și Bulgaria (1963), Iugoslavia, Italia și Franța (1969), Republica Democrată Germană (1984), Republica Moldova, Ucraina, Rusia de vest, Estonia (1988 - 1992).

ACTIVITATE DIDACTICĂ

1954-1955, *șef de cabinet științe sociale* la Facultatea de Construcții din Institutul Politehnic, Iași;

1955-1958, *preparator principal*, Catedra de Geografie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași;

1958-1960, *asistent* la Catedra de Geografie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (Ordinul Ministerului Învățământului și Cercetării, nr. 1889/1958);

1960-1967, *șef de lucrări* la Catedra de Geografie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași;

1967-1972, *conferențiar* (prin concurs) la Catedra de Geografie fizică generală și Climatologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (Ordinul Ministerului Învățământului nr. 92457/ 14 martie 1967);

25 februarie 1972, în urma concursului susținut dr. **Ioan Donisă** este numit *profesor titular* la Catedra de Geografie fizică generală și Climatologie, Facultatea de Biologie-Geografie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. (Ordinul Ministerului Educației și Învățământului Nr. 323 din 23 martie 1972).

1972-1999, *profesor* (prin concurs), Catedra de Geografie fizică generală și Climatologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (Ordinul Ministerului Educației și Învățământului, nr. 3232/23 martie 1972).

1977, Prof. dr. **Ioan Donisă** și conf. dr. Nicolae Barbu participă la „Colocviul de geografie franco-român” la *Aix-en-Provence*, Franța, în perioada 12-21 iulie 1977.

27 iunie 1980, Prof. dr. **Ioan Donisă** i se acordă titlul de *Profesor universitar evidențiat*, prin Ordinul Nr. 3291 al Ministerului Educației și Învățământului.

1981, Profesorul dr. **Ioan Donisă** devine *conducător de doctorat* în Geografie fizică

²*Approche géographique de la dynamique des paysages du Plateau de Fălticeni (Roumanie) par télédétection*, teză susținută de Simona Luminița Niculescu, în anul 2002, la Universitatea Paris IV–Sorbonne, îndrumători prof. dr. Micheline Hotyat și prof. dr. I. Donisă.

1984, Prof. dr. **Ioan Donisă** participă, ca invitat al Universității „Friedrich Schiller” din Jena, R. D. Germană, la sesiunea omagială prilejuită de aniversarea a 150 de ani de la nașterea lui Ernst Haeckel.

1988, în calitate de decan al Facultății de Biologie, Geografie și Geologie, prof. **Ioan Donisă** propune ca, începând din 1988, să se efectueze schimb de 9 studenți geografi și 1 cadru didactic cu Universitatea „Marie Curie-Skłodowska” Lublin (Polonia) pentru efectuarea practicii de teren.

1989, prin strădaniile decanului **Ioan Donisă** se încheie o convenție de schimb de cadre didactice și studenți în practica în teren între Facultatea de Biologie, Geografie și Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași și Institutul Pedagogic din Tiraspol, Republica Moldova

1990, Un grup de opt studenți, conduși de profesorii **Ioan Donisă** și **Ion Bojoi**, efectuează practica de teren în cadrul Institutului Pedagogic din Tiraspol (Republica Moldova), prilej de a participa alături de studenți la excursia de pe traseul: Tiraspol – Pskov (Rusia) – Tartu (Estonia) – Moscova (Rusia) – Kiev – Odessa (Ucraina), iar un grup corespunzător de la Institutul Pedagogic din Tiraspol au efectuat practica de teren în România.

1990–1995, Prof. dr. **Ioan Donisă** este membru al Comisiei de Geografie din Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU).

1991–1992, Prof. dr. **Ioan Donisă** este *profesor asociat* la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava.

1991-1995, Prof. dr. **Ioan Donisă** este ales *vicepreședinte* al Societății de Geografie din România.

1992-1996, Prof. dr. **Ioan Donisă** este ales *șef* al Catedrei de Geografie, Facultatea de Geografie și Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.

29 octombrie 1993, are loc *Primul Simpozion internațional S.I.G. (Sisteme Informaționale Geografice)*, inițiat de **Ioan Donisă**, Valentin Donisă și Ștefan Kocsis, organizat de Laboratorul de Teledetecție și Geoinformatică de la Catedra de Geografie, Facultatea de Geografie și Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, în colaborare cu Institutul de Geografie al Academiei de Științe a Moldovei din Chișinău, coordonat de academicianul Tatiana Constantinov, manifestare internațională anuală la a cărei organizare s-au raliat ulterior drept coorganizatori și parteneri: Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, Universitatea

de Științe Agricole și Medicină Veterinară din București, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitatea din Tiraspol cu sediul la Chișinău, Universitatea Agrară de Stat din Chișinău și un ONG specializat din București. Simpozionul s-a desfășurat anual fiind organizat pe rând de către fiecare din partenerii menționați.

1997–2004, Prof. dr. **Ioan Donisă** este membru al Consiliului științific specializat al Institutului de Geografie al Academiei Republicii Moldova.

1999, Prof. dr. **Ioan Donisă** este pensionat.

1999 – 2011, Prof. dr. **Ioan Donisă** este *profesor consultant* la Departamentul de Geografie, Facultatea de Geografie și Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

1999–2001, Prof. dr. **Ioan Donisă** este *profesor asociat* la Facultatea de Istorie-Geografie, Universitatea „Mihail Kogălniceanu”, Iași

2000, Prof. dr. **Ioan Donisă** participă la Conferința jubiliară „Învățământul universitar din Moldova la 70 ani”, Chișinău (9-10 octombrie)

2006–2008, Prof. dr. **Ioan Donisă** este *profesor invitat* la Universitatea de Stat Tiraspol, cu sediul în Chișinău, predând cursuri la ciclul de master în geografie (fig.3)

2008, Prof. dr. **Ioan Donisă** participă la Simpozionul Jubiliar Internațional „Mediul și dezvoltarea durabilă”, organizat cu prilejul aniversării a 70 ani de la fondarea Facultății de Geografie, Chișinău.

2009, Prof. dr. **Ioan Donisă** i se conferă titlul de *profesor emeritus* de către Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

În cariera didactică am condus seminarii, lucrări practice și am predate cursuri din domeniile: Geografie fizică generală, Teorie și metodologie geografică, Meteorologie-Climatologie, Geografia fizică a României, Teledetecție, Paleogeografia cuaternarului, Istoria geografiei. Am introdus primul curs de „Aerofotointerpretare geografică” în învățământul geografic universitar din România pe care l-am transformat apoi în curs de Teledetecție. Am publicat, singursauîncolaborare, opt cursuri universitare. Am condus practica geografică în teren, am îndrumat elaborarea de lucrări de licență și lucrări pentru obținerea gradelor didactice pentru profesorii din învățământul preuniversitar. Am publicat, în colaborare, opt manual școlare în edituri din București și Chișinău, dintre care două manuale au fost publicate și în limbile germană și maghiară. Am publicat singur sau în colaborare 12 volume de autor, în afara cursurilor și manualelor.

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ

Activitatea științifică a fost începută în vremea studenției în cadrul cercurilor științifice studențești realizând prima lucrare publicată în anul 1956 cu titlul „Câteva observații geomorfologice în bazinul hidrografic al Rîmnei”, articol publicat în revista *Probleme de geografie*, vol. IV, București (11 p., 1 schiță, rezumate în lb. Franceză și lb. rusă). Am abordat probleme de geomorfologie, climatologie, paleogeografie, teorie și metodologie geografică, teledetecție și S.I.G. Am publicat, singur sau în colaborare, nouă volume monografice și 103 studii și articole. În afară de aceste lucrări, am participat la 19 contracte de cercetare înainte de 1990 și la trei granturi de cercetare, după 1990, fiind coordonator al unora din aceste activități. Lucrarea științifică „*Aspecte din evoluția văii Bistriței. Faza prepliocenică*” a fost distinsă cu **Premiul III al Ministerului Învățământului**, în anul 1966³.

În perioada 1977-2002 am fost redactor responsabil la *Analele Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași*, Secțiunea II b, geologie-geografie (1977-1989), Secțiunea II c geografie (1990-2002); în perioada 1991-1994 am fost membru în Colegiul de redacție al revistei *Terra*, editată de Societatea de Geografie din România, iar în perioada 1981-2010 am fost membru al colectivului de redacție al publicației *Lucrările Seminarului Geografic „Dimitrie Cantemir”*.

Am fost membru al Comitetului de coordonare a volumelor II-IV și membru în Comitetul de redacție al volumului I al lucrării „*Geografia României*”, Editura Academiei Române, București (1983 -1992).

În perioada 1983-1992 am fost membru al *Consiliului științific al Institutului de Geografie al Academiei Române, București* iar în perioada 1993-2003 am fost membru al *Consiliului științific specializat al Institutului de Geografie al Academiei de Științe a Republicii Moldova*, Chișinău.

Am organizat numeroase manifestări științifice în calitate de vicepreședinte al Societății de Științe Geografice din România (1980-1998), între care cel de-*al III-lea Congres Național de Geografie*, Iași, 1992. Am inițiat și am contribuit la organizarea *Simpozioanelor Internaționale de S.I.G.* (1993-2018) și am inaugurat și condus tipărirea volumelor „*Lucrările Simpozionului internațional S.I.G.*” (15 volume) ca supliment la *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași*.

³ Publicată în *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași*, seria II b, Geol.-Geogr., tomul XI, (1965), pp. 131-141. Ordin Nr. 72.660 din 9 VII 1966.

Am fost membru al *Comisiei de atestare a titlurilor și gradelor didactice* de pe lângă Ministerul Învățământului și Științei, București (1990 -1995) .

Contribuții științifice deosebite. În cadrul activității didactice și de cercetare științifică am avut realizări care consider că au contribuit la dezvoltarea geografiei românești. M-am străduit să contribui la *modernizarea teoretică a geografiei*. În acest sens, prin lucrarea *Bazele teoretice și metodologice ale geografiei* (Editura didactică și pedagogică, 1977, București și în ediția revăzută, editată la Universitatea Iași, 1980), precum și prin numeroase articole publicate ulterior am contribuit la *introducerea concepției sistemice în geografia românească*, adoptată apoi de majoritatea geografilor români. Totodată, prin aceste lucrări s-a fundamentat unitatea geografiei într-o vreme în care încă se mai manifesta dualismul bazat pe combaterea determinismului geografic.

Pentru *valorificarea cercetării geografice românești* am publicat articole și studii de geografie istorică dedicate multor geografi înaintași și cotermporani. În anul 2004, cu prilejul centenarului geografiei la Universitatea din Iași, am editat trei volume de *opera alese* ale citorilor geografiei ieșene - Ștefan D. Popescu și Mihai David – redactând studii substanțiale despre viața și opera lor geografică. Totodată, am redactat partea istorică din volumul omagial dedicat acestui eveniment apărut sub coordonarea universității.

Pe *plan metodologic* am inițiat și sprijinit introducerea teledetecției în geografia românească. Am realizat aceasta prin introducerea la Universitatea din Iași a primului curs de *Aerofotointerpretare geografică* în România (facultativ din 1972) și care a devenit apoi obligatoriu și a fost generalizat în învățământul geografic superior (1975). Pentru consolidarea acestei noi direcții în geografie am organizat un *laborator de aerofotointerpretare* modern pe care l-am transformat apoi în *laborator de teledetecție și geoinformatică*, dotat cu tehnică de calcul, softuri și imagini satelitare. Am îndrumat doctoranzii să utilizeze teledetecția în realizarea tezelor de geografie fizică regional și am condus și elaborarea unei teze cu subiect dedicat (*Utilizarea teledetecției în studiul geografic al teritoriului județului Iași*, susținută de Ciprian Mărgărint, 2004). Dacă până în 1990 activitatea în Laboratorul de aerofotointerpretare s-a axat îndeosebi pe fotointerpretare și pe măsurători planimetrice după aerofotograme și reprezentări grafice, dotarea modernă de după 1990 a permis să se treacă la prelucrarea și analiza computerizată a imaginilor și la elaborarea hărților tematice.

În 1991, am propus Ministerului Învățământului să se organizeze realizarea unui *Sistem Informațional Geografic al României* în două trepte: un *sistem de ansamblu*, la scară mai mică, util pentru uzul organelor centrale ale statului în analiza spațială și elaborarea politicilor de organizare și un *sistem regional* la scară mare, util în analize amănunțite și pentru studii de dezvoltare în plan regional. Întrucât geografia românească nu era încă pregătită pentru un astfel de demers, din 1992, în cadrul Catedrei de Geografie de la Universitatea din Iași, am inițiat și coordonat elaborarea *Atlasului Informatizat al Moldovei*, cu o parte generală și una dedicată județelor. Prin această acțiune au fost încurajate preocupările din domeniul *sistemelor informaționale geografice*. Pentru a stimula aplicațiile practice ale teledetecției și SIG⁴, în 1995-1996, împreună cu un colectiv de cercetători de la catedra de Geografie a Universității ieșene, am participat la programul SYGET – *Sistem pentru gestiunea teritoriului*, inițiat de Prefectura județului Iași, în colaborare cu Centrul Canadian de Teledetecție, Universitatea din Montréal și firma „Lamarre et Billodeau Géomatique et Informatique Inc.”, cu utilizarea imaginilor furnizate de satelitul canadian RADARSAT. În vederea facilitării răspândirii utilizării metodelor moderne de cercetare, am colaborat la elaborarea unui *Dicționar explicativ de Teledetecție și Sisteme Informaționale Geografice* (cu termeni corespondenți în limbile franceză și engleză, Editura Junimea, Iași, 1998, 400 p.)

Cercetarea geografică regională. Am efectuat studii de *geomorfologie* realizând o teză de doctorat *Geomorfologia văii Bistriței* (Editura Academiei, București 1968, 285 pag.). Teza a fost propusă pentru acordarea premiului Academiei Române pe anul 1970, dar din cauza inundațiilor catastrofale înregistrate în acel an premiile nu s-au mai acordat fondurile fiind destinate ajutorării sinistraților. A fost primul studiu geomorfologic al unei văi carpatice în întregime sa. Am stabilit un sistem mult mai complex de terase față de ce se considera anterior, sistem regăsit apoi, în bună parte, și la alte râuri. Prin aplicarea analizei depozitelor corelate, am adus dovezi evidente despre vechimea văii Bistriței și despre evoluția rețelei hidrografice din Carpații Orientali (în ansamblu și în cazuri punctuale). Rezultatele studiului au fost recunoscute și preluate în literatura geografică, inclusiv în *Tratatul de Geografie a României*. Ulterior, singur sau în colaborare, am demonstrate unele particularități ale teraselor fluviale de pe bordura estică a

⁴ Sisteme Informaționale Geografice

Carpaților Orientali, semnalând etape distincte în evoluția paleogeografică a regiunii. În colaborare cu academicianul Tiberiu Morariu, am realizat o *sinteză asupra teraselor fluviale din România*, publicată în țară și în Polonia (1968). Pe linia studiului evoluției reliefului, în colaborare cu alți cercetători ieșeni, am aplicat *teoria glacizării* în Podișul Moldovei. O preocupare susținută a fost studiul proceselor geomorfologice actuale, îndeosebi al alunecărilor de teren, efectuat și pe baza unor contracte de cercetare.

Pentru a veni în sprijinul tinerilor geografi și a le facilita accesul la literatura străină, am inițiat și colaborat la elaborarea *Dicționarului geomorfologic cu termeni corespondenți în limbile franceză, germană, engleză și rusă* (1974, Editura Științifică București, 281 pag., index de termeni în limbile menționate). În același scop, în anul 2003, am luat legătura cu profesorul Eiju Yatsu din Japonia⁵, cerându-i permisiunea să publicăm o traducere a lucrării sale *Pentru a face geomorfologia mai științifică*. Primind acordul autorului, am îndrumat o studentă să facă traducerea, am introdus note infrapaginale și o prefață consistentă și am tipărit lucrarea, difuzând-o gratuit cercetătorilor interesați.

În domeniul climatologiei, am inițiat și coordonat un studiu asupra *rolului Carpaților în diferențierea climatică a teritoriului României* (1971), precum și o amplă sinteză în cursul de *Climatologia României* (1974), rezultatele fiind preluate în literatură științifică geografică.

Am contribuit, ca autor, la *Atlasul Național* și am fost coordonator și autor al *Tratatului de Geografie a României*, vol. I-IV (1983-1992), lucrare distinsă cu premii ale Academiei Române.

Cercetarea cu caracter aplicativ. Pe lângă studiile cu caracter fundamental am acordat o atenție deosebită cercetărilor cu caracter aplicativ, îndeosebi pe bază de contract. Am participat la 13 contracte de cercetare înainte de 1990 și, ulterior, la trei granturi, fiind responsabil al unora din aceste activități. Am contribuit la efectuarea de caracterizări geografice și de studii geomorfologice detaliate asupra unor unități administrative, în vederea organizării teritoriului și pentru combaterea unor hazarde naturale. În cadrul granturilor, am inițiat și condus elaborarea *Atlasului geografic informatizat al Moldovei* și a unui model de *Sistem Informațional Geografic pentru documentarea proiectelor de dezvoltare economică durabilă (aplicație la*

⁵ Geomorfolog cu o largă recunoaștere internațională pentru teoria "mecanicii rocilor în geomorfologie", profesor asociat la universitățile din Tokyo, Louisiana și Ottawa

județul Botoșani). Prin implicarea unor instituții de profil în cercetarea din domeniul teledetecției și al sistemelor informaționale geografice, s-a creat climatul favorabil pentru ca la Primăria Municipiului Iași să se înființeze, în anul 2004, un *Serviciu SIG* de realizare a unui sistem informațional geografic pentru uzul în activitățile edilitare, serviciu cu care colaborez activ.

Relațiile internaționale. În 1962, am efectuat un schimb de experiență timp de două săptămâni la Universitatea „Marie Curie-Skłodowska” din Lublin (Polonia), iar în 1963 am organizat o excursie în R.P. Bulgaria și am efectuat o vizită privată la Universitatea de stat „M.V. Lomonosov” de la Moscova. În 1968 -1969 am efectuat un stagiu de nouă luni pentru specializarea în aerofotointerpretare geografică la Universitatea de Stat din Gand (Belgia). În 1977 am participat la *Colocviul de geografie franco-românde* la Aix-en-Provence (Franța), iar în 1984 am participat ca invitat la „Sesiunea centenarului Ernst Haeckel” la Universitatea din Jena (R.D. Germană).

Cercetătoarea Bessinton Sylvie-Caroline-Marie, de la *Universitatea Aix Marseille II* din Aix-en-Provence, Franța, efectuează un stagiu de specializare-cercetare la Catedra de Geografie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, în perioada 11 ianuarie - 1 iulie 1988, pentru elaborarea tezei de „maîtrise” cu tema „*Implantation humaine et milieu naturel dans le district de Iasi. Roumanie*”, sub îndrumarea profesorilor Ioan Șandru, Alexandru Ungureanu și **Ioan Donisă**.

Din 1998 sunt *membru al Consiliului științific specializat al Institutului de Geografie al Academiei Republicii Moldova*, în această calitate participând cu regularitate la susținerea unor teze de doctorat și de doctor habilitat, la unele fiind și referent științific.

În calitate de decan și șef de catedră, am asigurat schimb de studenți biologi și cadre didactice cu Universitatea din Jena, R.D. Germană (1981-1989) și am inițiat și organizat schimburi asemănătoare cu Universitatea „Marie Curie-Skłodowska” din Lublin, Polonia (1989-1991) pentru geografi. În anii 1972-1973 am organizat și condus excursii de studii geografice pentru cadre didactice și studenți de la universitățile din Gand și Liège (Belgia). Din 1988, în calitate de decan al Facultății de Biologie-Geografie-Geologie a Universității „Alexandru Ioan Cuza”, am stabilit legături de colaborare cu Institutul Pedagogic din Tiraspol, Republica Moldova, organizând schimburi de studenți și cadre didactice în cadrul practicii de teren. În anii 1989-1990, câte opt studenți și două cadre didactice au efectuat practica de

teren prin acest schimb. Schimbul a fost întrerupt de conflictul armat din Transnistria în 1992, iar o parte din geografi s-au refugiat la Chișinău în cadrul Universității din Tiraspol. Am continuat colaborarea cu geografi refugiați în Chișinău publicând, în colaborare, un curs de *Geomorfologie* și un manual de *Geografie generală pentru licee și colegii*. Am participat la sesiuni științifice organizate de instituțiile de cercetare și învățământ superior din Chișinău (Republica Moldova).

ACTIVITĂȚI ORGANIZATORICE

Am fost membru al Consiliului profesoral al Facultății de Biologie-Geografie-Geologie și membru al senatului Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași. Între 1977-1981 am fost ales prodecan și apoi decan (1 mai 1981-30 septembrie 1989) al Facultății de Biologie-Geografie-Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (Ordinul Ministerului Educației și Învățământului nr. 2711/1981). În perioada 1992-1996 am fost șef al Catedrei de Geografie, Facultatea de Geografie și Geologie. Am fost membru al Consiliului științific al Facultății de Biologie-Geografie-Geologie Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Ca decan, am depus eforturi mari pentru a rezolva două probleme organizatorice foarte dificile. Prin intervenții viguroase la Ministerul Învățământului, împreună cu reprezentanții universităților din Cluj-Napoca și Craiova, am reușit să împiedicăm trecerea grădinilor botanice în administrarea primăriilor. În anul 1987 Secția de Inginerie Geologică și Geofizică din Iași nu a primit cifră de școlarizare, fiind propusă pentru desființare. Împreună cu reprezentanții rectoratului și cu cadrele didactice de specialitate am făcut intervenții susținute la toate organismele ierarhice competente, aducând la Iași și pe ministrul Învățământului ca să viziteze baza materială și condițiile favorabile existente și am reușit astfel să obținem cifră de școlarizare pentru anul universitar 1988 - 1989.

Am fost membru al Consiliului științific al Institutului de Geografie al Academiei Române (1983-1992) și membru al Comisiei de atestare a titlurilor și gradelor didactice de pe lângă Ministerul Învățământului și Științei (1991-1994).

În perioada 1992-1995 am fost șef al Catedrei de Geografie, Facultatea de Geografie-Geologie. Am fost membru în numeroase comisii de acordare a titlului de doctor în științe și de grade didactice pentru cadrele didactice din învățământul universitar și preuniversitar și am ținut cursuri și conferințe în cadrul „Institutului de perfecționare a personalului didactic” (IPPD).

Am făcut parte din numeroase comisii de analiză a cursurilor și lucrărilor practice, din comisia de analiză a activității secțiilor de Geografie de la universitățile din București, Iași și Cluj, din comisiile de specialitate pentru recepția unor lucrări efectuate pe bază de contracte de cercetare.

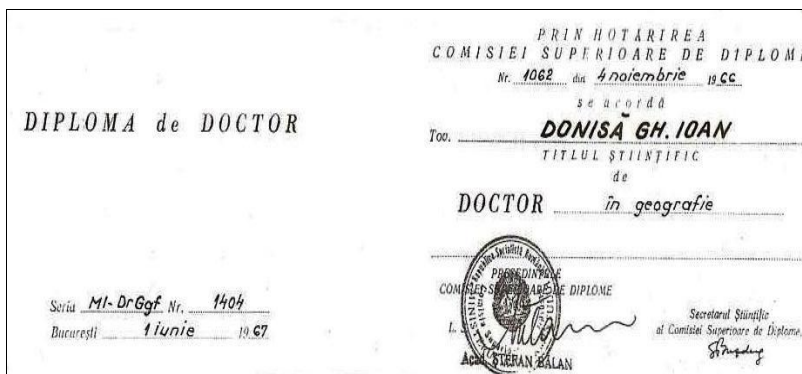
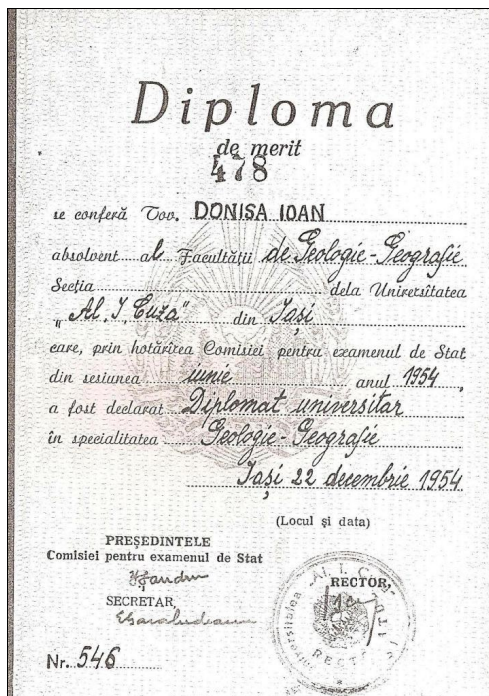

Fig. 1 și 2. Documentele originale ale formării universitare a profesorului I. Donisă

MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT DIN
TIRASPOL

277069, Chișinău, str. Gh. Iablocichin 5
tel. 75-49-24

Nr. _____

МИНИСТЕРСТВО ВОСПИТАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

ТИРАСПОЛЬСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ

277069, Кишинёв, ул. Г. Яблочкина. 5
тел. 75-49-24

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA”, IAȘI
DEPARTAMENTUL GEOGRAFIE
D-lui Profesor, dr. IOAN DONISĂ

INVITAȚIE

Decanatul Facultății Geografice Vă invită de pe data de 19 mai 2008 să predați disciplina „Istoria și metodologia Geografiei” studenților de la cursul de Masterat din cadrul Facultății Geografice.

Vă informăm că pentru perioadă aflării la Facultate Universitatea Vă va asigura, diurna, cazarea și transport tur retur.

Sofroni

Cu alese urări de bine,
Prof. dr. hab. V. Sofroni

Fig. 3. Profesor asociat la Universitatea de stat Tiraspol (Republica Moldova)

2. CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

2.1. LISTA DOCTORANZILOR CARE ȘI-AU SUSȚINUT TEZELE ȘI A ABSOLVENȚILOR CARE AU URMAT STAGIUL DOCTORAL SUB COORDONAREA PROFESORULUI UNIV. EMERIT DHC IOAN DONISĂ (tabel 1)

Nr. crt.	Numele și prenumele drd.	Titlul tezei	Anul susținerii
1	Urdea Petru	<i>Munții Retezat. Studiu geomorfologic</i>	1989
2	Stan Ioan	<i>Depresiunea Maramureșului. Studiu fizico-geografic</i>	1989
3	Haidu Ionel	<i>Potențialul hidroenergetic al râurilor mici din grupa nordică a Carpaților Orientali</i>	1991
4	Cioacă Adrian	<i>Munții Perșani. Studiu geomorfologic</i>	1993
5	Apostol Liviu	<i>Clima Subcarpaților Moldovei</i>	1999
6	Amăriucăi Mircea	<i>Șesul Moldovei extracarpatică dintre Păltinoasa și Roman. Studiu geomorfologic și hidrologic</i>	1999
7	Țapeș Victor	<i>Clima orașului Bălți</i>	1999
8	Hohan Daniela Simona	<i>Diferențieri climatice în partea de sud-vest a Moldovei</i>	2001
9	Teodoreanu-Niculescu Simona Luminița	<i>Approche géographique de la dynamique des paysages du Plateau de Fălticeni (Roumanie) par télédétection</i> —teză susținută la Universitatea Paris IV Sorbonne, îndrumători prof. dr. Micheline Hotyat și prof. dr. I. Donisă	teză în cotutelă, 2002
10	Patriche Cristian Valeriu	<i>Podișul Central Moldovenesc dintre râurile Vaslui și Stăvnic – studiu de geografie fizică</i>	2004
11	Condorachi Daniel	<i>Studiu fizico-geografic al zonei deluroase dintre văile Lohan și Horincea</i>	2004
12	Mărgărint Mihai Ciprian	<i>Utilizarea teledetecției în studiul geografic al teritoriului județului Iași</i>	2005
13	Budui Vasile	<i>Podișul Central Moldovenesc dintre Siret și Șacovăț. Studiu fizico-</i>	2009

		geografic	
14	Ursu Adrian	Tranziții fizico-geografice în zona de curbură a Vrancei și influența lor asupra utilizării terenurilor	2010
15	Pînzariu Liliana	Precipitațiile atmosferice din Câmpia Moldovei	teză nesusținută
16	Ignat Cristina	Studiu geomorfologic al dealurilor submontane dintre valea Moldovei și valea Sucevei	teză nesusținută
17	Frențescu Adrian	Studiu fizico-geografic al Podișului Central Moldovenesc dintre valea râului Vasluiet și valea râului Prut	teză nesusținută
18	Apetrei Mihai	Caracterizare geografică a elementelor bilanțului hidro-climatic în bazinul râului Bahlui	teză nesusținută
19	Dilan Vitalie	Câmpia colinară a Bălțiului. Studiu fizico-geografic complex	teză nesusținută
20	Hanagu Ioan	Bazinul hidrografic Buzău. Studiu hidro-geomorfologic	teză nesusținută
21	Zaharia Atilla	Fenomene meteo dăunătoare din Podișul Moldovei	teză nesusținută

Tabel 1. Lista doctoranzilor îndrumați/coordonați de profesorul Ioan Donisă.

COMISII DE DOCTORAT. COMISII DE CONCURS. COMISII PENTRU PROMOVARE ACADEMICĂ. COMISII DE PERFECTIONARE

Profesorul Ioan Donisă a fost președinte sau membru al al comisiilor de doctorat pentru numeroși cercetători care și-au susținut tezele la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” – Facultatea de biologie-geologie și geografie (până în 1990) și, mai apoi, Facultatea de geografie-geologie (după 1990). Amintim tezele susținute de o serie de nume importante ale vieții academice geografice românești: Erhan Elena (1971 – geografie – „Clima și microclimatele din zona orașului Iași și împrejurimi”), Stănescu Ioan (1973 – geografie – „Masivul Cehlău - studiu fizico-geografic”), Ichim Ioniță (1973 – geografie – „Munții flișului dintre valea Moldovei și valea Bistriței. Studiu geomorfologic”), Tudose Dumitru (1974 – geografie – „Munții Bistriței – studiu geomorfologic”), Bogdan Octavia (1975 – geografie – „Contribuții la cunoașterea climei Bărăganului”), Mihăilescu Ion-Florin (1975 – geografie – „Contribuții la studiul climei și microclimatelor din zona lacurilor de pe valea montană a Bistriței”), Gheorghe Slavic (1977 – geografie – „Podișul Sucevei – studiu

climatologic”), Madarasz Anton (1977 – geografie – „Târgu Mureș, studiu economico-geografic”), Drăgoi Constantin (1978 – geografie – „Apele din Moldova. Studiu de geografie economică”), Vlad Sorina (1979 – geografie – „Geografia viticulturii din Oltenia”), Seceleanu Ion (1980 – geografie - „Podișul Dragomirnei – studiu geomorfologic, cu privire specială asupra proceselor actuale”), Apostol Leonard (1982 – geografie – „Studiu paleogeografic al părții de sud-est a Câmpiei Române, cu privire specială asupra perioadei cuaternare”), Rădoane Maria (1983 – geografie – „Relieful și procesele reliefogene din zona lacului de baraj Izvoru Muntelui de pe valea Bistriței moldovenești”), Florescu Sanda – rezidentă în R.F. Germania (1985, biologie), Popescu Octavian (1985, biologie), Marinescu Dan (1985, biologie), Macaleț Viorel (1985 – geologie - „Studiul geologic și petrografic al părții de nord a Munților Retezat”), Isache Constantin (1986 – geologie – „Studiu mineralogic, petrografic și structural al cristalinului dintre Breaza și Cârlibaba”), Călugăr Alexandru (1987, biologie), Isac Rodica-Maria (1988, biologie), Leonhardt Maria (1988, biologie), Volcinschi Adrian (1988, biologie), Luca Doina-Oltea (1988, biologie), Mounazih Mohammed, cetățean marocan, drd al statului român – (1988, geologie – „Studiu geologic și petrografic al regiunii Cîrjelari (Dobrogea de Nord)”, Grigoraș Constantin (1988, geografie – „Câmpia de vest dintre Mureș și Crișul Alb. Studiu pedogeografic”), Rădoane Nicolae (1988, geografie – „Studiul proceselor geomorfologice actuale și microrelieful creat de ele din bazinele râurilor Pângărați și Oanțu din Carpații Orientali”), Catană Constantin (1989, geologie – „Studiu mineralogic și petrografic al unității gnaiselor de Rarău-Hăghimaș”), Rotinberg Picu (1989, biologie), Lupașcu Gheorghe (1990, geografie – „Depresiunea subcarpatică Cracău-Bistrița. Studiu pedogeografic”), Chiriță Viorel (1999, geografie - „Depresiunea Dornelor. Studiu fizico-geografic”), Dănilescu Ivan (1999, geografie - „Studiul landșaftic al părții centrale și sud-estice a Republicii Moldova”), Isaia Ion (2000, geografie – „Rolul factorilor dinamici în evoluția stărilor de vreme și în determinarea nuanțelor de climă pe teritoriul României”),

Profesorul Ioan Donisă a făcut parte din comisii de doctorat în calitate de referent sau ca membru specialist în alte centre de perfecționare științifică (IOSUD⁶) din țară, după cum urmează:

⁶ Instituții organizatoare de studii universitare doctorale IOSUD

– la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca pentru: Tövissi Iosif (1977 – „Relieful fluviatil din valea Oltului superior (sectorul Bălan-Porcești)”, Bilașco Ștefan (2008 – „Implementarea SIG în modelarea viiturilor de versant. Studii de caz în bazinul Someșului Mic”), Man Titus (2008 – „Abordări regionale prin tehnologia GIS”), Mureșan Florin Ioachim (2010 – „Studiu privind implementarea sistemului informatic geografic în managementul sanitar al județului Bihor”);

*Comisia pentru acordarea titlului de doctor în geografiei candidatului Titus Man (16 febr. 2008), UBB Cluj Napoca, de la stânga spre dreapta: Pompei Căcean, Dan Bălțeanu, Virgil Surdeanu, **Ioan Donisă**, Ionel Haidu.*

– la Institutul de Geografie al Academiei Române din București pentru cercetătoarea Sandu Maria (1985 – „Studiul geomorfologic al depresiunilor de contact dintre Olt și Sebeș”);

– la Universitatea din București pentru Badea Alexandru (1999 – geografie– „Studiul efectelor impactului lucrărilor de îmbunătățiri funciare asupra condițiilor fizico-geografice din Bărăganul de sud utilizând mijloace informatice de colectare, analiză și gestionarea datelor”).

Profesorul Ioan Donisă a fost referent oficial în comisia pentru acordarea titlului de doctor în științe geografice a doamnei Nedealcov Maria – cercetător la Institutul de Ecologie și Geografie a Moldovei, Chișinău, cu teza „Condiții agro-climatice ce caracterizează iernarea sămburoaselor în Republica Moldova” și a domnului Ion Mironov de la Universitatea de Stat Tiraspol (cu sediul la Chișinău) cu

teza „Evoluția valorificării resurselor naturale și modificările în mediul geografic în Republica Moldova”.

La Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei, din Chișinău, profesorul Ioan Donisă a făcut parte din consiliul științific specializat pentru acordarea gradului științific de doctor habilitat în științe geografice pentru:

- Roman Corobov care a susținut teza „Modele statistice și tehnologii computaționale de evaluare a resurselor agroclimatice și diagnostica stării semănăturilor prin teledetecție” (17 iulie 1997);

- Maria Nedelcov care a susținut teza „Fundamente teoretico-practice de estimare a potențialului agroclimatic în condițiile schimbării globale a climei” (29 iulie 2010).

Chișinău, 29 iulie 2010, la Academia Moldovei.

2.2. DOCUMENTE DE ARHIVĂ DESPRE ACTIVITATEA PROFESIONALĂ

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMANIA

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMINTULUI
UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA” — IASI

RECTORATUL
Calea 23 August nr. 11
Telefon 40957
Telex 022.212

Nr. 7283
197 6

Către
prof.dr. ION DONISA *Facultatea de Biologie și Geografie*
Universitatea „Al. I. Cuza” Iasi

Vă facem cunoscut că la data de 16.VI.1976 ora 11,
în sala 523, va avea loc susținerea publică a tezei:
„Contribuții la cunoașterea climei Bărăganului.”
elaborată de tov. Bogdan Octavia în vederea
obținerii titlului științific de „doctor în geografie”.
Menționăm că, în conformitate cu normele în vigoare, prezența
dumneavoastră la ședința de susținere a tezei este absolut necesară.

RECTOR,
prof.dr. Mihai Todocia

Secretar,
S. Ungureanu

5918 / 6.VI.1989

UNIVERSITATEA „AL.I.CUZA” IASI
- Rectoratul -

Tov. prof.dr. Ioan Donisă
Decanul Facultății de Biologie, Geografie, Geologie

Vă facem cunoscut că, la data de 21 iunie 1989, ora 11, în
amfiteatrul E-2, tovarășul STAN IOAN va susține, în ședință publică,
teza de doctorat Depresiunea Maramureș - studiu fizico-geografic,
în vederea obținerii titlului științific de „doctor în geografie”.
Menționăm că, în conformitate cu normele în vigoare, este
necesară prezența dumneavoastră la ședința de susținere a tezei.

PROFECTOR,
Prof.dr. Ignat

SECRETAR,
S. Ungureanu
Marieta Ungureanu

UM/GN/4 ex.
3.VI.1989

UNIVERSITATEA "AL.I.CUZA" IASI

- Rectoratul -

Nr. 6888 / 12.09. 1991

D-lui prof.dr. Ioan Donisă

Facultatea de Geografie și geologie

Vă facem cunoscut că, la data de 28.09.1991, ora 10,30, în Sala 523, doamna(domnul) HAIU TONEI șef lucrări la Univ. "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca va susține, în ședință publică, teza de doctorat "POTENTIALUL HIDROENERGETIC AL RIURTOR DIN GRUPE NOROICE A CARPATILOR ORIENTALI" în vederea obținerii titlului științific de "doctor în geografie".

Menționăm că, în conformitate cu normele în vigoare, este necesară prezența dumneavoastră la ședința de susținere a acestei tezei.

RECTOR,

Prof. dr. Călin Ignat

Secretar pr.,

Mioara Sincă

MINISTERUL EDUCATIEI SI INVATAMINTULUI
CENTRUL DE CERCETARI BIOLOGICE IASI

Iasi, nr. 74/1976

Tov. Prof. dr. I. Donisă
Univ. "Al. I. Cuza" Iasi

Vă facem cunoscut că în baza Deciziei nr.73/1975 emisă de conducerea Centrului de cercetări biologice Iasi, ați fost numit membru în Comisia pentru geomorfologie și climatologie, pentru promovarea cadrelor.

DIRECTOR,
Acad. Petru Jitaru

INSP. PERSONAL,
Ioana Onică

INSTITUTUL DE GEOGRAFIE
București 20, Str. Dimitrie Racoviță Nr. 12
R. 70307 Telefon: 16.68.80
ROMÂNIA

Nr. 1094
Data 11 oct 1983

Către, prof. dr. Donisa Ion Jap
Tov. Sec. Biologie, geografie, geologie

În calitate dvs. de membru al consiliului științific
vă rugăm să participați la ședința acestuia, care va avea loc pe
data de 15.X.1983, orele 11,00, la sediul institutului din str.
Dimitrie Racoviță, nr.12, București.

Ordinea de zi:

1. Informare privind modul de îndeplinire a sarcinilor de cercetare pe trim.III, 1983.
2. Prezentarea, analiza și aprobarea planului de cercetare pe anul 1984.
3. Diverse.

P R E S E D I N T E,
Vasile Sencu

Secretar,
Ioan Ianoș

[Signature]

DIRECȚIA Înv.superior, cercet.șt.,
stud.străini și rel.externe

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI *SERVICIUL

Str. Spiru Haret nr. 12 - Telefon 13.74.30-14.36.30
c. poștal 5070 București

Data 19 ianuarie 1988

Nr. 25022

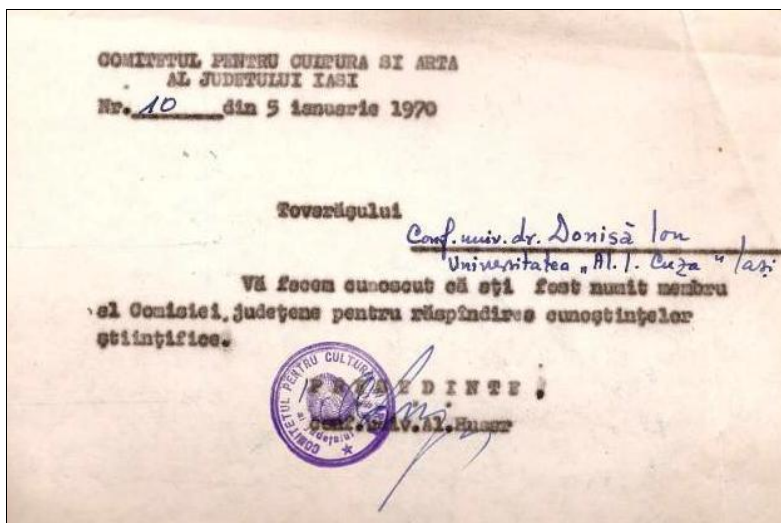
Către, Prof. Dr. J. DONISA
Mănu Jap

Vă comunicăm că prin Ordin al Ministrului Educației și Învățămîntului ați fost numit, ca specialist, în comisiile de recepție a lucrărilor de cercetare științifică contractate de M.E.I. în anul 1988 cu Int. de geografie

În această calitate urmează să luați imediat legătură cu secretariatul științific al unității menționate mai sus, preocupându-vă de urmărirea pe parcurs și recepția parțială (finală) a rezultatelor în conformitate cu prevederile temelor program și normelor procedurale în vigoare.

D I R E C T O R
Octavian Stănășilă

Considerăm important să menţionăm că profesorul **Ioan Donisă** a făcut parte în calitate de preşedinte sau membru din comisiile de concurs pentru promovarea în cariera universitară la Facultatea de Geografie şi Geologie a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”, pentru următorii săi colegi: Elena Erhan (1993 – profesor), Alexandru Ungureanu (1993 – profesor), Daniela Larion (1993 – asistent), Irina-Brînduşa Ungureanu (1996 – profesor), Eugen Rusu (1996 – lector), Vasile Băican (1997 – profesor), Ioan Stănescu (1997 – profesor), Gh. Lupaşcu (1998 – profesor), Grozavu Adrian (1998 – lector), Kocsis Ştefan-Ludovic (1999 – preparator). Probitatea sa profesională este recunoscută şi la Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iaşi unde este membru în comisia de promovare academică pentru cercetătorul ştiinţific principal Gabriel Davidescu (2000 – profesor), dar şi la Universitatea din Oradea pentru conferenţiarul Haidu Ionel (1999 – profesor).

În septembrie 1998 profesorul Ioan Donisă a fost numit prin decizia rectorului universităţii ieşene ca membru în comisia de specialişti ce au întocmit raportul pentru acordarea titlului de „Doctor Honoris Causa” profesorului *Jean Bernard Racine* de la Universitatea din Lausanne (Elveţia).

Profesorul Ioan Donisă a fost membru în numeroase comisii de perfecționare ale profesorilor din învățământul preuniversitar, a efectuat inspecții speciale pentru acordarea gradului I sau a fost membru în comisiile de definitivat și gradul II.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
INSTITUTUL CENTRAL DE PERFECTIONARE
A PERSONALULUI DIDACTIC
FILIALA IAȘI
Str. Culturii nr. 3 — telefon 41829
Nr. 1098 din 18 martie 1978

CĂTRE,

TOV. prof. dr. I. Donisă
UNIVERSITATEA "AL.I.CUZA" IAȘI

Vă comunicăm că prin ordinul Ministerului
Educației și Învățământului nr. 3152/5 februarie 1975
ați fost numit președinte al comisiei de inspecție
pentru acordarea gradului didactic I următorilor
candidați:

1. Știrbuleț Ștefan, Aurel Biceș
2. Țopala Constantin, Ștefan Rodoni, Biceș
3. Cebu Alexandra, Camilă Focșani
4. _____
5. _____

Inspecțiile speciale se pot efectua în
perioada 10 martie-20 mai și 1 octombrie - 15 decem-
brie 1975.

Din comisie face parte dr. lector
Șt. Ploșea

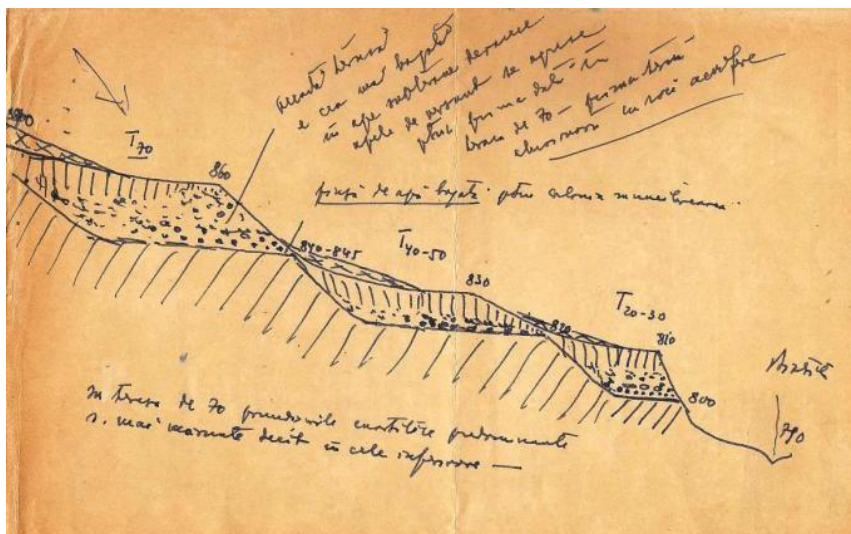
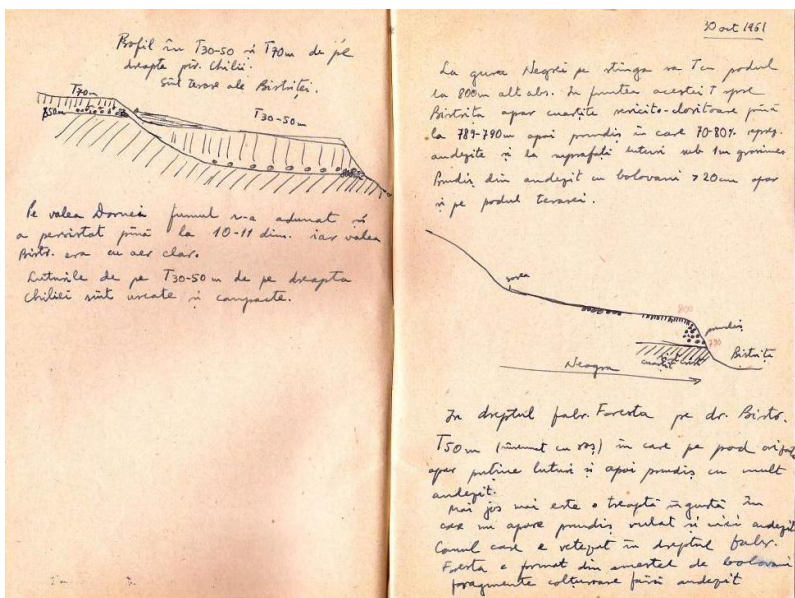
de la Filiala Iași, care va lua legătura cu dv. pentru
stabilirea datelor exacte.

 DIRECTOR,
Prof. univ. dr. A. Loghin

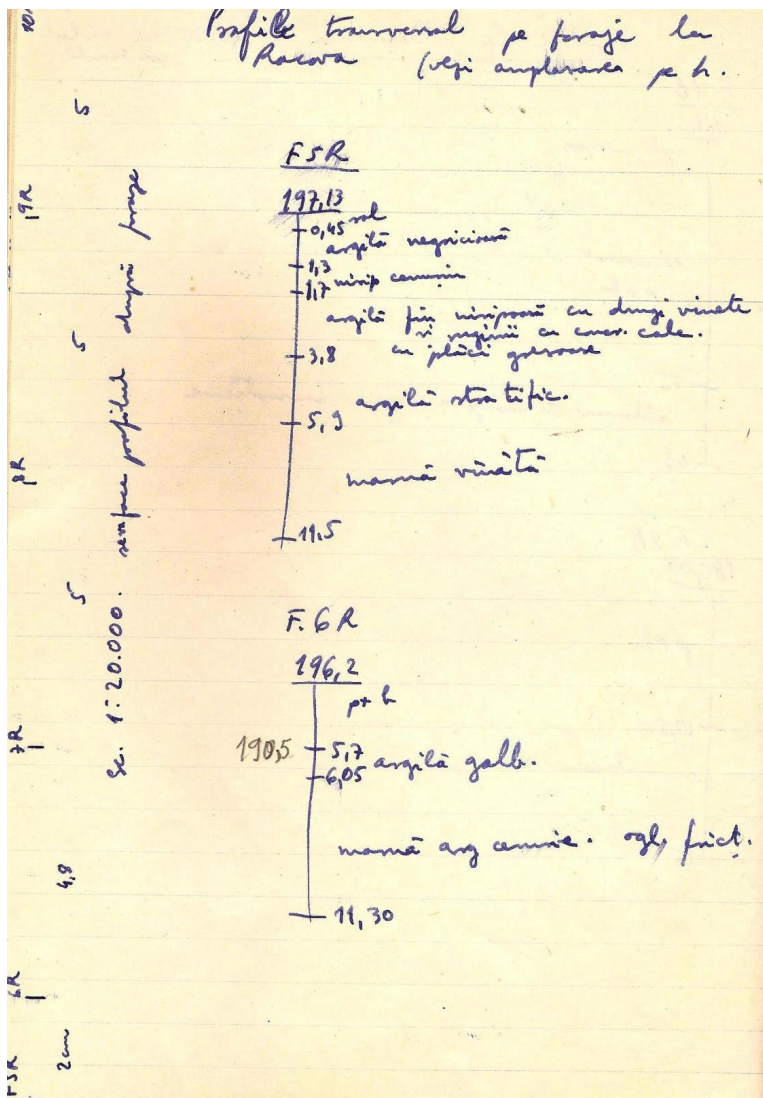
Secretar șef
El. Adamchi, cad.

Decizie ca președinte a comisiei de inspecție pentru perfecționare în învățământul preuniversitar, gradul I

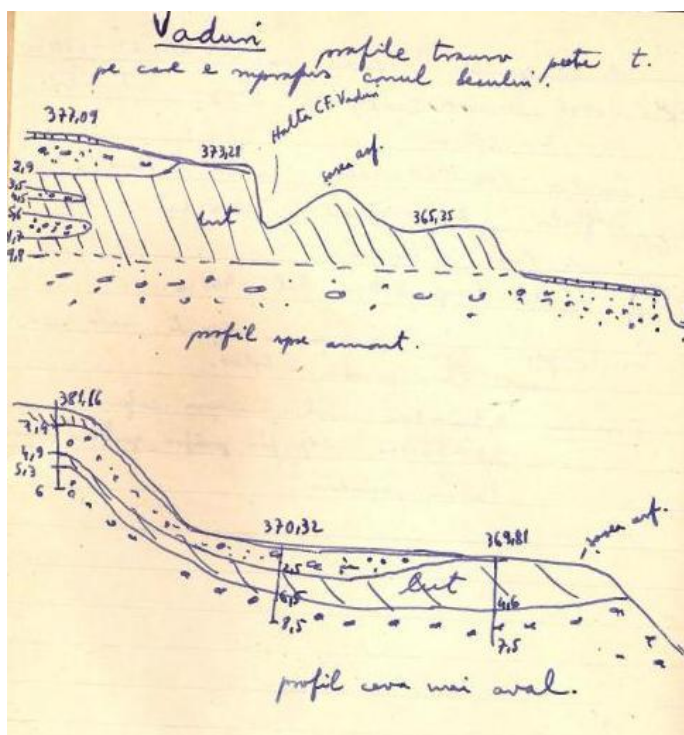
3. DOCUMENTE CARE ATESTĂ ACTIVITATEA ÎN TEREN

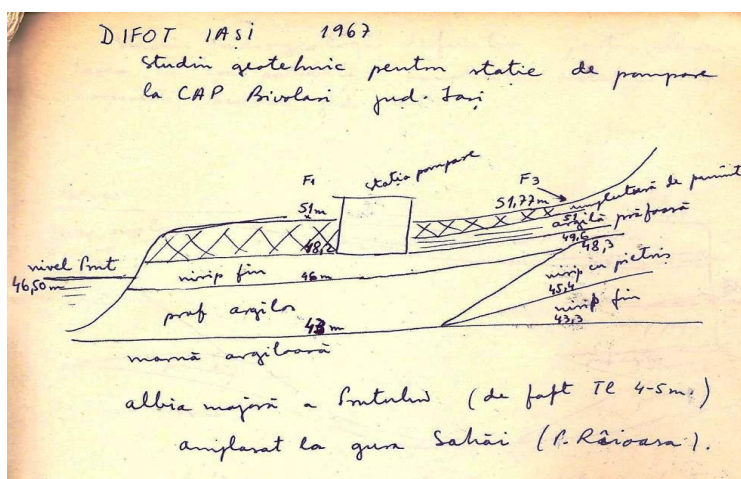
Cercetări pe valea Bistriței montane (30 oct. 1961).

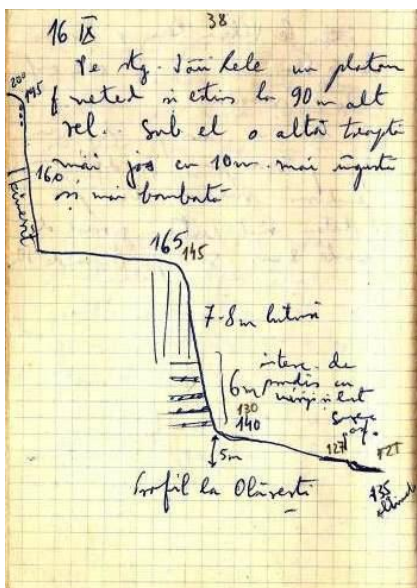
Profile transversale și foraje pe Bistrița, la Racova (nedatate).

Profile transversale pe Bistrița, la Vaduri (nedatate).

Studiu de teren în orizontul natal, la Bivolari – Iași (1967).

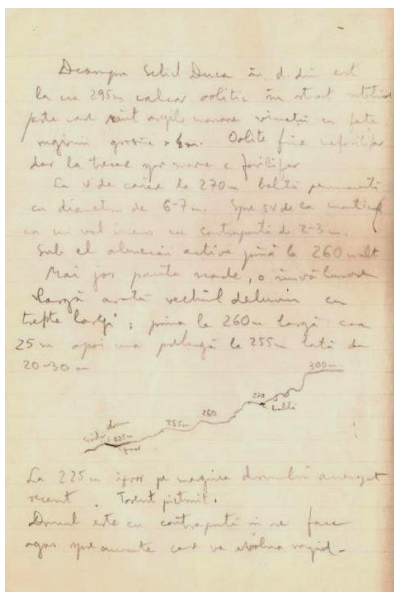

La cimitirul³⁹ catolic este teren
de 90 m pe care la ultimă
alt. este 200 m iar spre fața
de 195 m și nu pot găsi
care s-a scos pândis în bolovani
și pietre.

Pe stg. vâșcă de la Olărești până la
Valea lui se întinde un platou care
se înalță cu 7-8 m de la cimitir
și cu cel de pe stg. vâșcă unde
e vâșcă. Ele sunt dominate printr-o
față neted de un alt platou
situat la cea. ?

La 245 m desigur cimitirului
peste grani. cimitirul are 1-2 m
pândis cu bolovani și pietre
topografia e mică și mică
până desigur câștigă m.

Carnetul cu însemnările de teren din 16 sept. 1970 Olărești – Gh. Doja, județul Bacău.

Terenul amenajat în trepte este la podul
de pe grani. Pe panta opusă a grani
faț. așeză cu apă curgătoare 2.5 m cu
vâșcă de 3-4 m.

La deal care duce peste Valea Vădușului
F3 adică 1.5 m apă curgătoare.

Vădușul canalizat care are lat. de 2 m
la panta opusă 1 m jos.

În amonte de podul de la F3 lat. vâșcă
gălbuiă ală glaciunilor; apoi are vâșcă
gălbuiă și vâșcă.

F4 pe lângă Vădușul la podul amonte
apoi panta de 2 m.

Între F4 și F5 lat. vâșcă gălbuiă care
ală apă la 1 m grosă, apoi are vâșcă
gălbuiă și apă.

F5 - apă la 4.5 m.

F6 - 4.75 m adică în vâșcă apă curgătoare
cu vâșcă până la 1 m.

F7 - 2 m

F8 - 0.5 m apă curgătoare

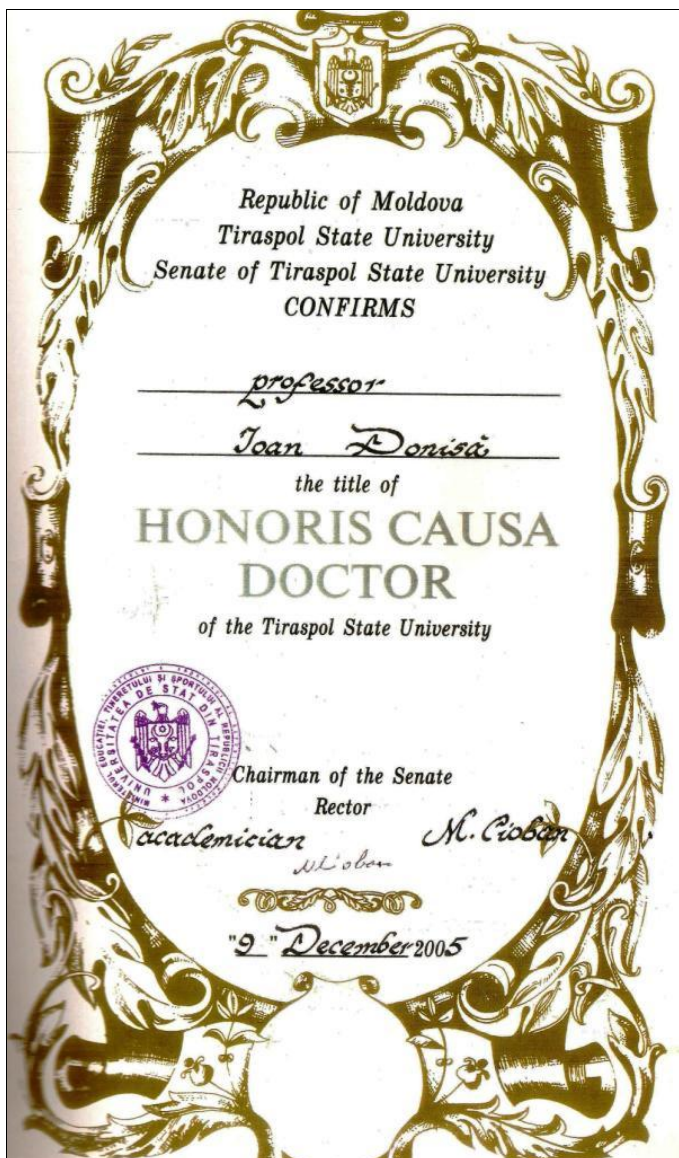
F9 - 3 m

F10 - 2 m

Observări de teren în comuna Schitu Duca – Iași, 7 mai 1977.

4. RECUNOAȘTEREA ACADEMICĂ: TITLURI, MEDALII, DIPLOME

4.1. *Doctor Honoris Causa al Universității de Stat din Tiraspol, cu sediul în Chișinău, 9 decembrie 2005*

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT
DIN TIRASPOL

277069, Chișinău,
str. Gh. Iablocichin, 5
tel. 75-49-24

МИНИСТЕРСТВО ВОСПИТАНИЯ,
МОЛОДЕЖИ И СПОРТА
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
ТИРАСПОЛЬСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ

277069, Кишинёв,
ул. Г. Яблочкина, 5
тел. 75-49-24

Directorului Institutului de Geografie al AȘRM
Doamnei Academician Tatiana Constantinov

Stimată Doamnă Academician Tatiana Constantinov

Avem deosebită plăcere a vă invita să participați la **Ședința Solemnă a Senatului Universității de Stat Tiraspol**, cu ocazia conferirii titlului onorific Doctor Honoris Causa Dlui Prof., Dr. Ioan DONISĂ, ce se va desfășura în data de 09 decembrie 2005, începând cu orele 14⁰⁰, în incinta Blocului 1 a Universității noastre (str. Gh. Iablocichin, 5).

Cu mult respect și urări de bine.

Rector

Academician Mitrofan CIOBAN

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT
DIN TIRASPOL

277069, Chișinău,
str. Gh. Iablocichin, 5
tel. 75-49-24

МИНИСТЕРСТВО ВОСПИТАНИЯ,
МОЛОДЕЖИ И СПОРТА
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
ТИРАСПОЛЬСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ

277069, Кишинёв,
ул. Г. Яблочкина, 5
тел. 75-49-24

Domnului Prof., Dr. Ioan DONISĂ

Stimate Domnule Profesor,

Avem deosebita plăcere a vă invita să participați la lucrările **Sesiunii Științifice a Senatului Universității de Stat Tiraspol** (cu sediul la Chișinău), ce se vor ține în data de 09 decembrie 2005, începând cu orele 14⁰⁰, în incinta Blocului 1 a Universității noastre (str. Gh. Iablocichin, 5).

Toate cheltuielile de cazare și masă pentru perioada șederii la Chișinău vor fi acoperite de către organizatori.

Cu mult respect și urări de bine.

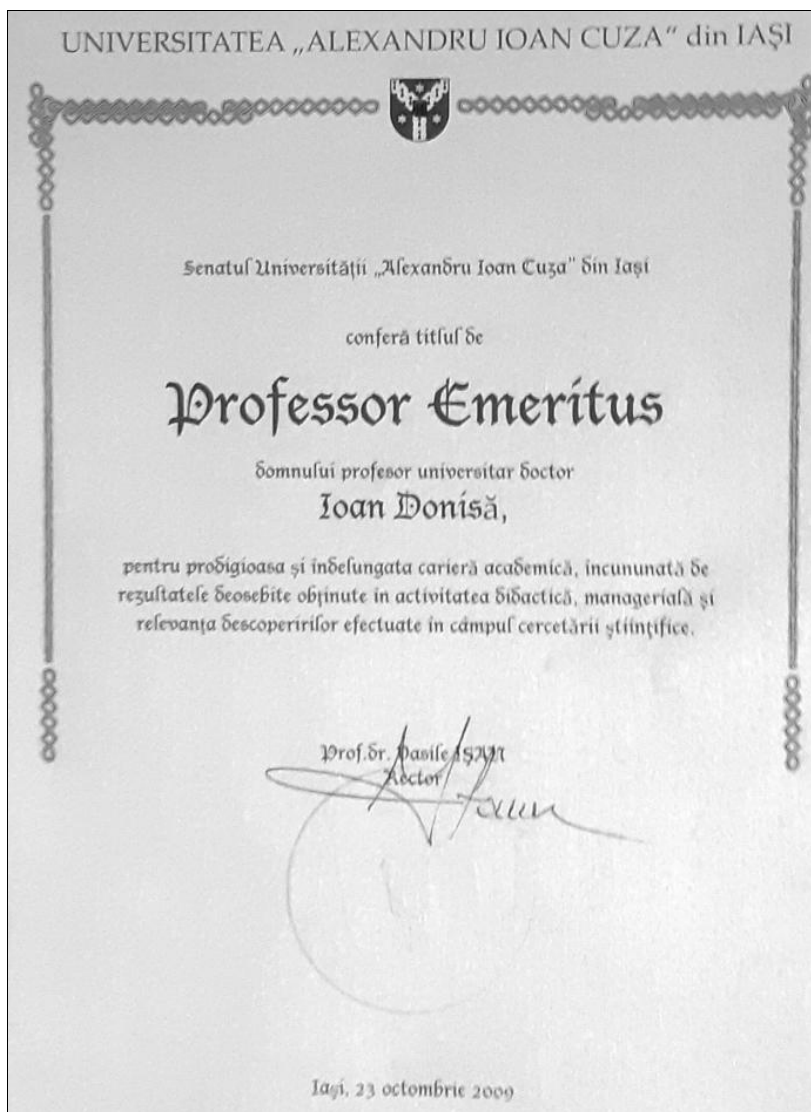
Rector

Academician Mitrofan CIOBAN

Laudatio a fost citit de lectorul univ. Vitalie Mamot, iar alocuțiuni au susținut prof. univ. dr. hab. Valentin Sofroni și academicianul Tatiana Constantinov de la Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei, ambii fiind membrii ai comisiei de acordare a titlului DHC.

**4.2. „Professor emeritus” al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași,
23 octombrie 2009**

4.3. Medalia „Dimitrie Cantemir” – a 70-a aniversare de la crearea primelor instituții de cercetare ale Academiei de Științe a Moldovei și a 55 de ani de la inaugurarea și fondarea Academiei de Științe a Moldovei – 2017

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI

INSTITUTUL DE ECOLOGIE
ȘI GEOGRAFIE

str. Academiei, 1, Chișinău, MD-2028
tel. 0 22 73.15.50; tel/fax 0 22 73.98.38,
0 22 21.11.34
e-mail: ieg@asm.md

ACADEMY OF SCIENCES OF
MOLDOVA

INSTITUTE OF ECOLOGY AND
GEOGRAPHY

1, Academiei str. Chișinău, MD-2028
tel. 0 22 73.15.50; tel/fax 0 22 73.98.38,
0 22 21.11.34
e-mail: ieg@asm.md

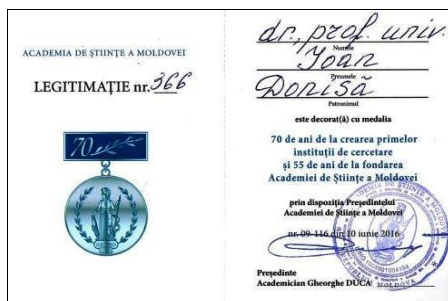
**Coordonatorul
Secției Științe Naturale și Exacte a AȘM
dlui academician Aurelian Gulea**

Prin prezenta Consiliul Științific al Institutului de Ecologie și Geografie al AȘM solicită intervenția biroului secției privind decorarea domnului Ioan Donisă, profesor universitar doctor Facultatea de Geografie și Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, pentru decernarea medaliei „Dimitrie Cantemir” **Medalia a 70-a aniversare de la crearea primelor instituții de cercetare ale AȘM și a 55 de ani de la inaugurarea și fondarea Academiei de Științe a Moldovei** în legătură cu aniversarea a 88 de ani de la naștere și contribuția esențială la dezvoltarea Sistemelor Informaționale Geografice și organizarea din anul 1993 a Simpozionului Internațional de Sisteme Informaționale Geografice, reuniunile desfășurându-se alternativ la Iași, Chișinău, București și Cluj, sub auspiciile Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Institutului de Ecologie și Geografie al Academiei de Științe a Moldovei, Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” Iași, Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Universității Agronomice București și ale Universității Agrare de Stat din Moldova.

**Directorul Institutului de Ecologie și Geografie al AȘM
dr. hab. prof. univ. Maria Nedelcov**

Acordarea de către academicianul Maria Nedealcov a medaliei „Dimitrie Cantemir” a Academiei Republicii Moldova, cu prilejul deschiderii ediției a XXV-a a Simpozionului SIG, Iași, în Aula Universității Tehnice „Gh. Asachi” din Iași (foto Gabriela Biali, sept. 2017).

Medalia „Dimitrie Cantemir” – 2017.

Stimate Domnule dr. Gheorghe Duca
Președinte al
Academiei de Științe a Moldovei,

Vă rog să-mi permiteți să-mi exprim cele mai alese mulțumiri înaltului for academic din Republica Moldova pentru onoarea ce mi-a făcut-o prin decernarea Medaliei „70 de ani de la crearea primelor instituții de cercetare și 55 de ani de la fondarea Academiei de Științe a Moldovei”. Această distincție vine să încununeze o îndelungată colaborare științifică cu instituții geografice din Republica Moldova, de care sunt legat încă din copilărie, ca unul născut pe malul Prutului. Tatăl meu a făcut stagiul militar la Florești-Soroca iar la o vârstă fragedă am fost, cu bunicul, la Bălți, unde un unchi își făcea și el stagiul militar.

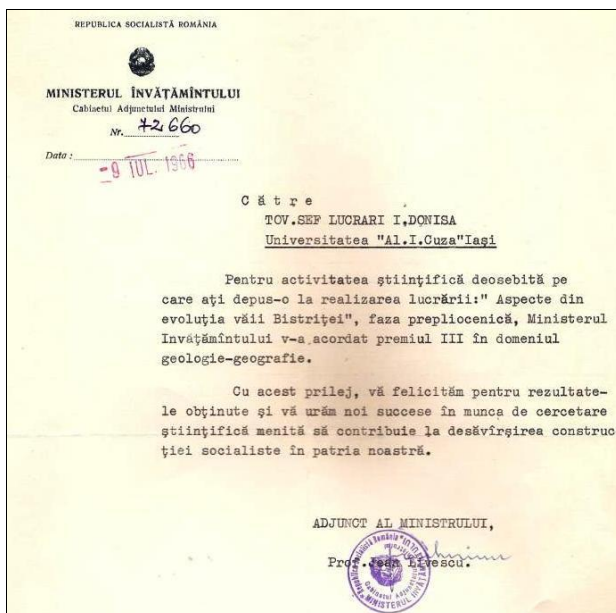
În anul 1988, în calitate de decan al facultății de Biologie, Geografie și Geologie de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, am încheiat cu Institutul Pedagogic din Tiraspol un protocol de schimb de studenți și cadre didactice pentru practica în teren. După mutarea Universității în Chișinău am continuat colaborarea prin predare de cursuri peste Prut, iar Universitatea mi-a acordat titlul de „*Doctor Honoris Causa*”.

De la începutul anilor 90, am colaborat intens cu Institutul de Geografie al Academiei de Științe a Moldovei și am inițiat, împreună, un Simpozion Internațional de Sisteme Informaționale Geografice, la care s-au atașat apoi și Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca și Universitatea Agrară de Stat din Chișinău, urmând ca în acest an să organizăm a 25-a ediție a acestui simpozion.

Împreună cu un coleg din Chișinău am colaborat la elaborarea unui manual de Geografie pentru studiul liceal și colegii, a unui curs universitar de Geomorfologie (publicate la Chișinău) și a unui Dicționar geomorfologic, publicat la Iași. Prin decernarea Medaliei 70 de ani de la crearea primelor instituții de cercetare și 55 de ani de la fondarea Academiei de Științe a Moldovei aceasta vine să întărească și mai mult atașamentul meu față de colegii cu care am colaborat frățeste. Mulțumesc Academiei Moldovei, prin reprezentanții săi, pentru această onorantă distincție.

Iași, 6 martie 2017

Profesor emeritus dr. Ioan Donisă

4.4. Premiul al III-lea pentru activitatea științifică în domeniul geologie-geografie, 1966.

4.5. Medalia omagială primită cu prilejul aniversării a 100 de ani de la înființarea specializării geografie la Universitățile „Alexandru Ioan Cuza” Iași.

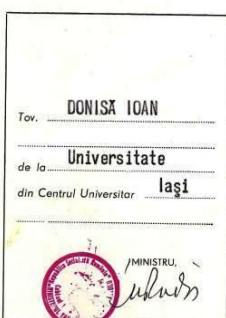
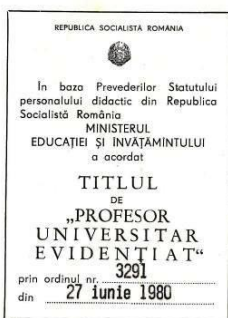
a)

b)

4.6. a) Medalia de aur a Universității din Tiraspol acordată pentru colaborarea frățească, cu prilejul aniversării a 70 de ani de la înființare (mai 2000).

b) Medalia „Centenarul geografiei la Universitatea din București” (octombrie 2000).

4.7. Titlul de „Profesor universitar evidențiat” acordat de Ministerul Educației și Învățământului (27 iunie 1980).

4.8. Medalia de merit „Gheorghe Năstase” acordată de Societatea de Geografie Gheorghe Năstase din Republica Moldova, pentru promovarea operei științifice a marelui patriot cu prilejul Conferinței naționale organizate la Chișinău, noiembrie 2018. Pentru ridicarea medaliai a fost delegat Viorel Paraschiv.

Înmânarea medaliai „Gheorghe Năstase”, în 9 decembrie 2018, la biblioteca Facultății de Geografie și Geologie.

4.9. Alte și ordine și medalii

Medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii” – brevet al Consiliului de stat (1972) și medalia „150 de ani de la înființarea Universității Iași” (2010).

4.10. DIPLOME OMAGIALE

5. SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL „SISTEME INFORMATICE GEOGRAFICE”

Simpozionul „Sisteme informatice geografice (și teledetecție)” este un proiect inițiat și dezvoltat de prof. univ. emeritus DHC Ioan Donisă, începând din 1991, în colaborare cu Academia de științe din Republica Moldova – Institutul de Ecologie și Geografie, prima ediție fiind organizată în toamna lui 1993. Ulterior, colaborarea s-a deschis către Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj Napoca, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași – Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului, Universitatea Agrară de Stat din Republica Moldova, Universitatea de Stat din Tiraspol – cu sediul la Chișinău, Academia Română, Filiala Cluj – colectivul de geografie și Asociația geo-spațial.org, din București. Toți partenerii implicați în timp în acest proiect științific organizează simpozionul prin rotație (tabel 2).

Ediția și data	Organizator	Nr. lucrări	Nr. autori	Publicarea lucrărilor / volum/site
I 28 oct. 1993	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași Facultatea de Geografie și Geologie	17	24	„Lucrările Simpozion SIG”, nr. 1-2 și 3-4
II 4 nov. 1994	Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei, Chișinău	24	42	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 1-2 (1993-1994)- Iași, 1995, 88 p., 15 lucr/31 autori
III 4 nov. 1995	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași Facultatea de Geografie și Geologie	20	35	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 3-4
IV 8 nov. 1996	Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei, Chișinău	23	57	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 3-4, 1995-1996, 171 p., 31 lucrări, 55 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă) Tom XLII-XLIII 1996-1997, Iași
V 8 nov. 1997	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași	38	77	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 5, 151 p., 20 lucrări, 37 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă) Tom XLIV-XLV 1998-1999, Iași

	Facultatea de Geografie și Geologie			
VI nov. 1998	Universitatea de științe agricole și medicină veterinară din București	-	-	Nu s-au publicat lucrările
VII 4-5 nov. 1999	Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei, Chișinău	37	55	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 6, 167 p., 23 lucrări, 36 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă), II.c, Tom XLVI 2000, Iași
VIII 4-5 nov. 2000	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași Facultatea de Geografie și Geologie	36	49	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 7, 174 p., 22 lucrări, 31 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, (seria nouă) II.c, Tom XLVII 2001, Iași
IX 26-27 oct. 2001	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași Facultatea de Geografie și Geologie	19	30	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 8, 123 p., 15 lucrări, 27 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă), II.c, Tom XLIX, 2001, Iași
X 1 nov. 2002	Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei, Chișinău	30	48	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 9, 149 p., 25 lucrări, 55 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă), II.c, Tom XLIX, 2003, Iași
XI 1 nov. 2003	Universitatea Tehnică "Gh. Asachi" Iași – Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului	35	62	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 10, 185 p., 24 lucrări, 55 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă), II.c, Tom L, 2004, Iași
XII 8-10 oct. 2004	Universitatea Agrară de Stat a Republicii Moldova – Chișinău	59	104	Lucrările Simpozion SIG” nr. 11, 256 p., 29 lucrări, 56 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă), II.c, Tom LI, 2005, Iași
XIII 28-29 oct. 2005	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași Facultatea de	32	76	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 12, 131 p., 16 lucrări, 31 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă), II.c, Tom LII, 2006, Iași

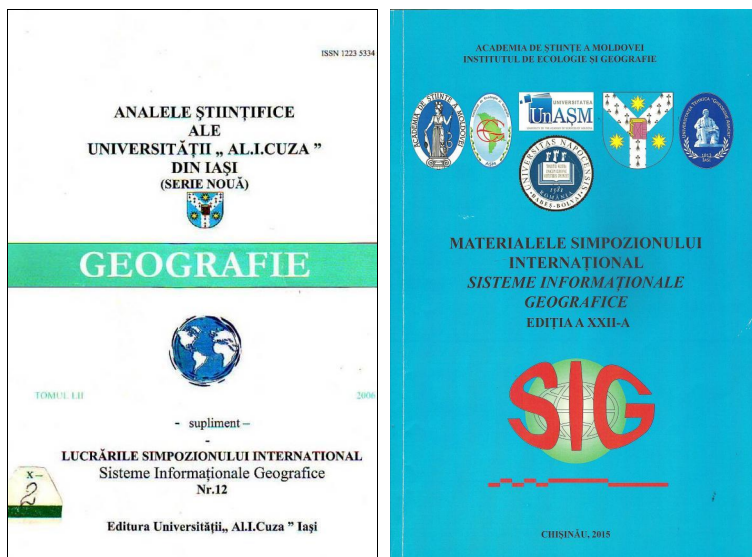
	Geografie și Geologie			
XIV 10-12 nov. 2006	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca	71	123	„Geographica Tehnica 2006”, nr. 1 + CD, 207 pag., 35 lucrări, 89 autori și nr. 2+ CD 120 pag., 16 lucrări, 39 autori
XV 26-27 oct. 2007	Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei, Chișinău	76	203	„Lucrările Simpozion SIG” nr.13, 236 p., 28 lucrări, 80 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă), II.c, Tom LIII, 2007, Iași
XVI 24-25 oct. 2008	Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași – Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului	22	45	„Buletinul Institutului Politehnic din Iași” tom LV (LIX) publicat de Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iasi, fasc. 1-4, secția Hidrotehnică, 208 p., 21 lucrări, 45 autori ISSN 1224 - 3892, e-ISSN 2601 - 2359 și pe: http://hgim.tuiasi.ro/index.php/ro/cercetare/publicatii/buletinul-institutului-politehnic-din-iasi-sectia-hidrotehnica
XVII 16-17 oct. 2009	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași Facultatea de Geografie și Geologie	61	92	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 14, 170 p., 26 lucrări, 41 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă), II.c, Tom LII, 2006, Iași
XVIII 15 oct. 2010	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași Facultatea de Geografie și Geologie	29	51	„Lucrările Simpozion SIG” nr. 15, 82 p., 13 lucrări, 38 autori. Supliment la Analele șt. ale Univ. „Alexandru Ioan Cuza”(seria nouă), II.c, Tom LII, 2006, Iași
XIX 6 oct. 2011	Universitatea Agrară de Stat a Republicii Moldova – Chișinău	59	113	„Lucrări științifice, vol. 30, Universitatea Agrară de Stat”, Chișinău, 363 p., 59 lucrări, 113 autori
XX 9-10 nov. 2012	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca	36	96	„Geographica Napocensis”, an VI, nr. 2, 2012, 189 p., 26 lucrări, 72 autori
XXI 11-12 oct. 2013	Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași – Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului	27	53	– „Environmental Engineering and Management Journal” (2015) http://www.eemj.icpm.tuiasi.ro/issues.htm – „Buletinul Institutului Politehnic din Iasi” publicat de Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iasi http://hgim.tuiasi.ro/index.php/ro/cercetare/publicatii/buletinul-institutului-politehnic-din-iasi-sectia-hidrotehnica

XXII 24-25 oct. 2014	Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei, Chișinău	51	135	„Materialele Simpozionului SIG” - ed. XXII, Chișinău, 2015, 102 p., 24 lucrări, 77 autori
XXIII 2-4 oct. 2015	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași Facultatea de Geografie și Geologie	34	69	”East European Journal of GIS and Remote Sensing” (noua serie a Lucrărilor Simpozionului Sisteme Informaționale Geografice) – pe http://www.geomatica.uaic.ro
XXIV 28-29 oct. 2016	Universitatea „Babeș- Bolyai” Cluj- Napoca, Facultatea de Geografie și Filiala Cluj Napoca a Academiei Române	30	79	„Geographica Technica”, Cluj University Press http://technicalgeography.org/index.php/journal- archive
XXV 27-28 oct. 2017	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași Facultatea de Geografie și Geologie	71	114	”East European Journal of GIS and Remote Sensing” (noua serie a Lucrărilor Simpozionului Sisteme Informaționale Geografice) –pe http://www.geomatica.uaic.ro)
XXVI 5-6 oct. 2018	Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași – Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului	37	67	http://gisiasi.ro http://www.geomatica.uaic.ro
XXVII 3-6 oct. 2019	Universitatea „Babeș- Bolyai” Cluj- Napoca, Facultatea de Geografie și Filiala Cluj Napoca a Academiei Române	34	69	http://www.geomatica.uaic.ro Geographica Technica, Cluj University Press http://technicalgeography.org/index.php/journal- archive
XXVIII 2020	<i>NU A AVUT LOC SIMPOZIONUL</i>			<i>PANDEMIE CORONAVIRUS</i>
XXIX 15 oct. 2021	Universitatea de Stat din Tiraspol-	36	57	„Materialele Simpozionului SIG” – au fost prezentate 18 articole, propuse spre publicare (2022)

	Chișinău* și Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei, Chișinău			*format hibrid: on-line pe platform și cu prezență fizică în incinta Universității de Stat din Tiraspol din Chișinău
XXX 2022				

Tabel 2. Centralizator simpozioanele SIG.

Tabelul de mai sus centralizează statistic simpozioanele SIG și a fost întocmit de profesorul Ioan Donisă până la ediția din 2016, drept pentru care a fost adus la zi la nivelul anului 2021 (ultima ediție desfășurată), a XXIX-a. Mulțumiri alese doamnelor prof. univ. dr. ing. Gabriela Biali și lector univ. dr. Lucia Căpățână pentru datele oferite. După decesul mentorului Simpozionului SIG, survenit în 2019, urmașii spiritului științific al profesorului Ioan Donisă au o datorie de onoare și trebuie să continue să-și unească eforturile pentru a duce mai departe o activitatea științifică fundamentală pentru dinamica societate actuală.

*Lucrările Simpozionului internațional SIG 2005 – Iași publicate în 2006 ca supliment al Analelor științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
Materialele Simpozionului internațional SIG 2014- Chișinău publicate în 2015.*

Universitatea "Al.I.Cuza" Iași
Facultatea de Geografie și Geologie
Departamentul de Geografie

Academia de Științe a Republicii Moldova
Institutul de Geografie

Universitatea Tehnică "Gh.Asachi" Iași
Facultatea de Hidrotehnică

Universitatea Agrară de Stat din Moldova
Facultatea de Cadastru și Ingineria Mediului

Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca
Facultatea de Geografie

organizează

a XIV-a ediție a Simpozionului internațional "Sisteme Informationale Geografice"

În zilele de 10-12 noiembrie 2006, la Facultatea de Geografie
a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca cu tematica principală
„SIG in Management”

Subtemele și problemele abordate în cadrul simpozionului sunt următoarele:

SIG în managementul resurselor geografice
SIG în amenajarea teritoriului
SIG în administrația publică
SIG în managementul producției

Comitet științific

Prof.dr. I. Donisa, Univ. "Al.I.Cuza" Iași,
Fac. de Geografie și Geologie, Bd. Carol I,
Nr. 20 A, idonisa@uaic.ro

Acad. Tatiana Constantinov, Dir. Inst. de
Ecologie și Geografie al Acad. Rep. Moldova
Prof.dr. O. Horjan, Univ. Agricolă a Moldovei
– Chisinau

Prof.dr. J. Kolejka, Mendel University Brno
Prof.dr. B. Markus, Univ. of West Hungary –
Szekesfehervar, Chair of Comm.2 of the IFS
Prof.dr. ing. N. Popovici, Univ. Tehnică
"Gh. Asachi" Iași

Comitet local de organizare

Prof.dr. I. Haidu, Univ. "Babeș-Bolyai" Cluj
Fac. de Geografie, Str. Clinicilor, Nr. 5-7,
ionel_haidu@geografie.ubbcluj.ro

Prof.dr. P. Cicean, decan
Conf.dr. A. Imbroane, director BCUM
Lector dr. Z. Imecs
Asist. drd. Șt. Bilașco

Secretariat

Lector drd. Șt. Kocsis, Univ. "Al.I.Cuza" Iași
sig@as.ro

Lector drd. T. Man, Univ. "Babeș-Bolyai"
Cluj-Napoca, iman@geografie.ubbcluj.ro

Lucrările vor fi publicate în suplimentul revistei *Studia* a Univ. „Babeș-Bolyai”, inclusiv pe CD.

Înscrierile pentru participare se fac până la 30 iul. 2006, prin mesaj electronic adresat secretariatului simpozionului. Se vor menționa coordonatele autorilor și titlul lucrărilor însoțite de scurte rezumate.

Circulara a II-a cuprinzând detalii despre tehnoredactare și informații despre posibilitățile de cazare, locație și excursia pentru doritori va fi difuzată în 1 sept. 2006.

Taxa de participare de 100 RON include mapa și volumul simpozionului, gustările din timpul pauzelor și masa festivă.

Vă mulțumim anticipat pentru difuzarea informațiilor despre simpozion și altor specialiști și instituții interesate.

SIG 2006, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca.

5.1. ALBUM FOTO DE LA CONFERINȚELE INTERNAȚIONALE „SISTEME INFORMAȚIONALE GEOGRAFICE”: Iași, Chișinău, Cluj-Napoca

Ediția a XI-a. 01 noiembrie 2003, prima ediție organizată de Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” – la Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului

**Editia XIV 10-11 noiembrie 2006, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
(Foto: dr.lmecs Zoltan, UBB –Geografie, ©)**

Deschiderea simpozionului. În prezidiu, de la stânga la dreapta: Marcel Mateescu, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Pompei Cocean, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca (decan), Wilfried Schreiber, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca (prorector), Ioan Donișă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Haidu Ionel, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca (responsabil organizatoric).

Întrunirea comitetului științific, de la stânga la dreapta: Gérard Beltrando, Universitatea Paris VII „Denis Diderot”, Nicolae Boboc, Institutul de Geografie și Ecologie, Chișinău, Maria Nedealcov, Institutul de Geografie și Ecologie, Chișinău, Haidu Ionel, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Geografie, Nicolae Popovici, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Iași-Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Protecția Mediului, Valentin Răileanu, Institutul de Geografie și Ecologie, Chișinău, Ioan Donisă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Pompei Cocean, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Geografie (decan).

Participanți în Amfiteatrul „George Vâlsan” al Facultății de Geografie. În prim plan, alături de prof. I. Donisă sunt participanți din Franța, de la Chișinău, Iași și Cluj-Napoca.

Participanții la aplicația de teren la Complexul turistic „Milenium”, la poalele de est ale Munților Gilău, 11 noiembrie 2006 (de la stânga la dreapta: Cristian Secu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Ștefan Bilașco, Universitatea „Babeș -Bolyai” Cluj-Napoca, A.T. Chiciudean, Institutul pentru Tehnică de Calcul București, Cristian Valeriu Patriche, Academia Română - Filiala Iași, Haidu Ionel, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Hervé Quérol, Universitatea Rennes, Franța, Veronica Constantin, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Nicolae Boboc, Institutul de Geografie și Ecologie, Chișinău, Gabriela Biali, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Iași, Maria Nedeaľcov, Institutul de Geografie și Ecologie, Chișinău, Ioan Donisă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Valentin Răileanu, Institutul de Geografie și Ecologie, Chișinău, Oleg Horjan, Universitatea Agrară a Moldovei, Chișinău, Gheorghe Șerban, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Vitalie Dilan, Universitatea de Stat din Tiraspol –Chișinău.

EDIȚIA XVI, oct. 2008 – Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași – Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului (foto Gabriela Biali)

Deschiderea simpozionului la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași - Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului, de la stânga: prof. dr. ing. N. Popovici, prof. dr. I. Donisă, conf.dr. N. Boboc și prof.dr. I. Haidu.

Aplicația de teren în Bucovina la mănăstirea Slatina.

Aplicația de teren cu vizită la Muzeul obiceiurilor populare din Gura Humorului.

Ediția XXI – oct. 2013, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași – Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului (foto Gabriela Biali)

Deschiderea simpozionului.

SIG Iași 2013, cu Maria Nedealcov.

Ediția XXIII, oct. 2015 la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” – Facultatea de Geografie și Geologie (foto Gabriela Biali)

Deschiderea simpozionului.

Onorată asistență,

Permiteți-mi să vă trimit un călduros salut și să exprim regretul meu profund că nu m-am putut deplasa la Chișinău, dar gândul meu este alături de Dumneavoastră. Aș vrea să exprim sincere și respectuoase mulțumiri autorităților care au aprobat și au sprijinit organizarea acestei prestigioase manifestări științifice cu caracter internațional. Călduroase mulțumiri le adresez tuturor celor care au trudit pentru această organizare și îndeosebi Doamnei Maria Nedeașcov și Domnului Nicolae Boboc, de ale căror griji și eforturi am fost informat permanent și alături de care au fost implicați geografi din instituțiile organizatoare.

Evocând pe cei care s-au remarcat în inițierea și sprijinirea manifestărilor științifice din acest domeniu se cuvine să exprimăm un pios omagiu și recunoștință față de două personalități remarcabile, academician dr. Tatiana Constantinov, important inițiator și promotor al Simpozionului SIG și profesor dr. inginer Nicolae Popovici, care a contribuit din plin la creșterea prestigiului simpozionului.

Întrucât sunt unul dintre inițiatorii acestui simpozion ajuns la a 22-a ediție, permiteți-mi să amintesc câteva aspecte ale începutului. În anul 1990 eram la Tiraspol, unde conduceam un grup de studenți la practica de teren, în cadrul schimbului pe care, în calitate de decan al Facultății de Biologie, Geografie și Geologie din Iași, îl perfectasem cu Institutul Pedagogic încă din 1988, la insistențele regretatului Fedor Strișcă, pe care îl întâlnisem la Congresul Național de Geografie de la Bușteni. Întors la Iași, am constatat că fiul meu, Valentin Donisă, care predase informatică la Institutul Agronomic din Iași, fusese încadrat la Facultatea de Geografie și Geologie pentru a preda programare pe calculator. Făcând apoi o vizită la Institutul de Geografie din Chișinău, care funcționa la vechiul sediu, am constatat că erau preocupări de informatică îndeosebi din partea lui Mircea Juc, care a început să colaboreze cu Valentin Donisă, catedra noastră de geografie achiziționând un program de SIG pe care l-a utilizat și Mircea Juc la Iași. La Iași, s-a introdus cursul de SIG, s-a dotat Laboratorul de teledetecție și SIG, a fost încadrat Ludovic - Ștefan Kocsis ca tehnician informatician și a început cercetarea în acest domeniu. Întrucât se lucra intens și la Institutul de Geografie din Chișinău, am convenit cu Doamna director Tatiana Constantinov să instituim seria de simpozioane SIG. Primul a fost organizat la Iași, în 1993. Am înțeles că atunci au avut prilejul geografi din Chișinău

să susțină lucrări științifice în limba română. A doua ediție a simpozionului a fost organizată de Institutul de Geografie, la Chișinău, în 1994. În acel an am inițiat și publicarea lucrărilor în volume speciale, care au devenit apoi anexe la publicația *Analele științifice al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*.

Importanța domeniului și prestigiul simpozionului SIG au atras noi parteneri și s-au implicat Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din București, Facultatea de Geografie de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Hidrotehnică de la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, Universitatea Agrară de Stat din Chișinău și acum s-a alăturat și Universitatea Academiei de Științe din Chișinău. Apreciem că ar fi cazul să se alăture și Facultatea de Geografie de la Universitatea de Stat Tiraspol, cu sediul în Chișinău. Cu excepția Facultății de București, celelalte instituții au publicat volume cu lucrări prezentate la edițiile simpozionului pe care le-au organizat. Pentru a oferi o bibliografie a lucrărilor publicate în volumele diferitelor ediții ale simpozionului SIG am realizat o broșură în care am reprodus cuprinsul diferitelor volume.

După cum se vede, un număr foarte mare de geografi s-au inițiat și au perfecționat acest instrument metodologic modern, utilizându-l în studii din cele mai diverse. Tocmai acesta a fost scopul pe care ni l-am propus când am inițiat Simpozionul SIG. S-a dorit ca geografii din România și Republica Moldova să-și însușească și să utilizeze acest instrument pentru a moderniza geografia.

Fără falsă modestie, putem afirma că scopul a fost atins! Aproape că nu se mai realizează un studiu important și nicio teză de doctorat în care să nu se recurgă la aplicarea Sistemelor Informaționale Geografice.

Ioan Donisă

Iași, octombrie 2014

**Ediția a XXV-a, sept. 2017 Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” – aula Universității
Tehnice „Gh. Asachi”**

*Deschiderea simpozionului de către prof. univ. emerit dHC Ioan Donisă și secțiunea
de plen în Aula Universității Tehnice „Gh. Asachi” Iași.*

*Profesorul Ioan Donisă, alături de decanul Adrian Grozavu și prorectorul Corneliu
Iațu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (Foto Gabriela Bial).*

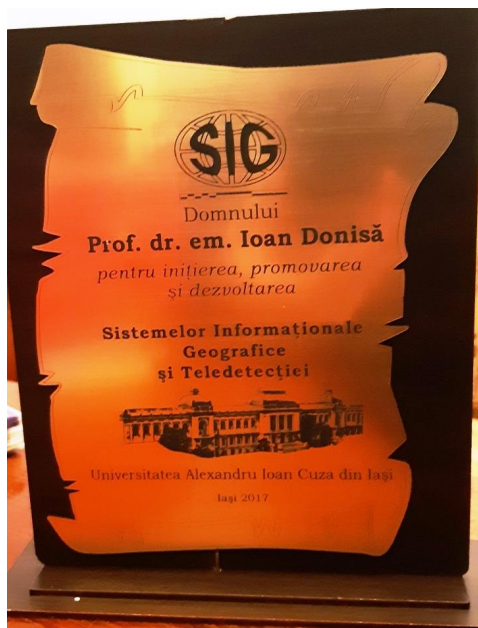
Diplomă oferită de Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei Moldovei cu prilejul ediției a XXV-a a simpozionului internațional SIG, septembrie 2017.

Fotografia de grup a participanților la ediția a XXV-a în Aula Universității Tehnice „Gh. Asachi” Iași (foto Gabriela Biali).

Sărbătorirea profesorului Donisă cu prilejul ediției a XXV-a a SIG, 2017, prin acordarea plachetei omagiale de lectorul Adrian Ursu (foto Gabriela Biali).

Placheta omagială primită de profesorul Donisă cu prilejul aniversării ediției a XXV-a a simpozionului SIG, 2017.

Ediția a XXVI-a, oct. 2018 la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași – Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului (foto Gabriela Biali)

Deschiderea simpozionului.

Fotografia de grup la sfârșitul simpozionului profesorul Ioan Donișă fiind înconjurat de o nouă generație de tineri specialiști în dinamica SIG.

6. O SUTĂ DE ANI DE GEOGRAFIE LA UNIVERSITATEA DIN IAȘI
(comunicare susținută la sesiunea omagială CENTENARUL GEOGRAFIEI
IEȘENE, 2004)⁷

Onorat auditoriu,

Să-mi fie permis, mai întâi, să adresez mulțumiri conducerii Universității pentru că îmi dă prilejul să mă refer la un domeniu în care am fost implicat, într-o formă sau alta, timp de peste jumătate de veac. Mă voi referi la domeniul geografiei care, în acest an academic, împlinește 100 de ani de existență organizatorică exprimată prin funcționarea unor catedre de geografie. Cu această ocazie, vreau să aduc un omagiu celor care au ctitorit geografia la universitatea ieșeană.

Înființarea, în 1860, la Iași, a primei universități moderne din România a dat un avânt deosebit dezvoltării învățământului, prin pregătirea de specialiști și prin crearea unei emulații generale în domeniul științific. Lipsea, însă, învățământul geografic superior.

În anul 1874 s-a introdus geografia ca obiect de studiu în învățământul gimnazial și a sporit cerința de profesori calificați, crescând interesul general față de geografie. În asemenea context, în anul 1884, la Facultatea de Filozofie și Litere a Universității din Iași a fost înființată *Catedra de Istorie Antică, Epigrafie și Geografie*, iar prin legea din 1898, Secția de Istorie de la facultatea menționată era transformată în *Secție de Istorie-Geografie*, studenții având posibilitatea să aleagă ca specialitate principală fie istoria, fie geografia, dar se promova o *geografie descriptivă*.

Se simțea însă nevoia și de o geografie explicativă, care să cerceteze relațiile cauzale din sistemul material natură-societate. Așa se face că, în iunie 1892, consiliul Facultății de Științe solicita –fără succes– înființarea unei catedre de geografie la facultatea respectivă. Pentru pregătirea unor profesori care să predea geografia, la Seminarul Pedagogic al Universității din Iași a început, în 1902, predarea unui curs de *Metodica predării geografiei* destinat absolvenților facultăților de Științe și de Litere. Cursul a fost încredințat lui Ștefan Popescu, care urmasa geografia la universitățile din Leipzig și Berlin ca bursier al Societății Române de Geografie.

⁷ Document provenit din calculatorul personal al profesorului Donisă (mss).

Venit la Iași, pentru accesul în învățământul universitar, Șt. Popescu a trebuit să susțină un colocviu, la Facultatea de Științe, pentru echivalarea doctoratului iar în ianuarie 1904 a susținut și examenul de docență. Consiliul Facultății de Științe a reluat problema înființării Catedrei de geografie și Șt. Popescu a obținut aprobarea să țină un curs liber de geografie pentru studenții secției de științe naturale.

Deschiderea cursului de geografie a coincis cu desfășurarea, la Iași, a lucrărilor primului congres al profesorilor de geografie din România. Lecția inaugurală *Locul geografiei între științe, însemnătatea ei educativă* s-a ținut în cadrul acestui congres, la 13 aprilie 1904. Șt. Popescu a continuat să țină cursul liber de Geografie generală, iar în mai 1907 Senatul Universității a aprobat trecerea geografiei în rândul cursurilor obligatorii de la Facultatea de Științe. Moartea prematură a lui Șt. Popescu, la 5 septembrie 1911, a curmat însă o activitate rodnică și deosebit de promițătoare.

Rămasă vacantă, Catedra de geografie a fost suplinită de către geologul Ion Simionescu până în 1914, când acesta s-a mutat la București, suplinirea fiind preluată apoi de către zoologul Ion Borcea, care a onorat-o până în 1916. Suplinirea catedrei de către cei doi iluștri profesori a fost benefică pentru evoluția geografiei ieșene deoarece ei au legat strâns învățământul geografic de științele naturii.

În 1916, în atmosfera sumbră a primului război mondial, s-a ivit, totuși, o perspectivă luminoasă pentru geografia ieșeană prin ocuparea, prin concurs, a catedrei vacante de către George Vîlsan. Din cauza stării de război, noul titular nu a putut ține cursuri la Universitatea din Iași dar s-a preocupat de organizarea Laboratorului de geografie și a semnat lucrări științifice ca profesor al Universității din Iași. Prin noua organizare a învățământului superior, în 1918 s-a creat Secția de Geografie la Universitatea din Iași în cadrul Facultății de Științe. Durata de școlarizare era stabilită la trei ani iar cursurile de geografie puteau fi urmate și de către studenții de la Facultatea de Litere și Filozofie care doreau să poată preda și geografia, pe lângă istorie, în învățământul liceal. La redeschiderea cursurilor după război, G. Vîlsan a fost chemat la Universitatea din Cluj, unde a organizat o strălucită activitate geografică. Catedra de geografie a rămas, din nou, vacantă, fiind suplinită de către I. Simionescu și I. Borcea.

La 1 decembrie 1920 a fost numit suplinitor al Catedrei de geografie Mihai David care, devenit titular la 1 octombrie 1922, a organizat și îndrumat întreaga activitate geografică de la Universitatea ieșeană până în 1944, când a fost demis din

motive politice. După absolvirea Secției de Științe Naturale a Facultății de Științe a Universității din Iași, M. David a fost încadrat profesor la Liceul Internat iar în 1912 a fost numit asistent la Catedra de geologie și paleontologie. Cum în acea vreme I. Simionescu suplinea și Catedra de geografie, în 1913 l-a numit pe M. David și preparator-desenator la această catedră. Tot în 1913, a fost numit suplinitor la Catedra de Geologie și Paleontologie pe care a onorat-o până în 1916, când a fost mobilizat și a participat la război. Revenit la viața civilă, și-a continuat activitatea la Facultatea de Științe, pregătindu-și doctoratul în geologie pe care l-a luat în mod strălucit cu teza „*Cercetări geologice în Podișul Moldovei*”, în iunie 1919. Preluând Catedra de geografie, M. David s-a preocupat de obținerea și organizarea unui spațiu adecvat dotându-l cu toate cele necesare procesului didactic și cercetării științifice. Din 1920 și până în 1944, M. David a predat cursuri de *Geografie fizică generală* și de *Geografia României*. Pentru stimularea participării studenților la activitatea geografică a înființat un seminar de Geografia României și a sprijinit înființarea, în 1930, a Societății geografice „Dimitrie Cantemir”, inițiind și prima publicație geografică la Universitatea din Iași. Pentru specializarea cadrelor, M. David a obținut introducerea doctoratului încât, perioada 1938-1944, sub conducerea sa și a profesorului Gh. Năstase, au fost elaborate cinci teze de doctorat. În afara de activitatea didactică și științifică de la catedrele de geografie și geologie, M. David a fost solicitat intens în activități organizatorice și de conducere, atât în cadrul Universității, cât și în afara ei. În urma gravelor evenimente politice din ianuarie 1941, Mihai David a fost numit rector al Universității din Iași cu începere de la 29 ianuarie. Aceasta a fost o sarcină foarte grea deoarece trebuia să asigure desfășurarea normală a activității academice într-o atmosferă politică tulbure și apoi în condiții de război. În primăvara anului 1944, când Iașul a intrat în zona frontului, a fost nevoit să organizeze evacuarea Universității, cu tot personalul și cu toată averea ei materială. În acest fel, catedrele și laboratorul de geografie au ajuns la Zlatna, în Munții Apuseni. Acolo i-a parvenit lui M. David ordinul prin care, începând cu data de 20 octombrie 1944, era demis din învățământ, fiind astfel printre primele victime ale epurării academice pe motive politice. Pe lângă vasta sa activitate didactică și organizatorică, M. David a desfășurat și o intensă muncă de cercetare științifică a cărei valoare a fost recunoscută de timpuriu și a fost consacrată prin alegerea, la 31 mai 1935, ca membru corespondent al Academiei Române. Demis în 1944, M. David a fost pensionat abia la 1 noiembrie 1945. Din iunie 1952 și până la 1 mai 1954 a

lucrat în instituții de cercetare și proiectare, conducând studiile geotehnice asupra teritoriului orașului Iași în vederea documentării planului de sistematizare urbană. Decesul subit, intervenit la 26 iunie 1954, a curmat activitatea profesorului Mihai David, cel care a fost organizatorul învățământului și cercetării geografice moderne la Universitatea din Iași.

În anul 1938, prin Legea de raționalizare a învățământului superior, la Secția de Geografie s-au creat două catedre: *Catedra de geografie fizică și Geografia României*, al cărei titular a rămas M. David, și *Catedra de geografie generală și Geografie umană*, a cărei suplinire a fost încredințată conferențiarului dr. Gh. Năstase care, alături de M. David, a avut un rol important în dezvoltarea geografiei la Universitatea din Iași. Născut dintr-o veche familie de răzeși, a urmat gimnaziul din Soroca și apoi Școala Normală din Cetatea Albă, căpătând calificarea de învățător. Marile frământări ale revoluției ruse i-au deschis calea luptei pentru cauza națională și socială a românilor, îndeosebi a țăranimii din care se trăgea. Încă din luna martie 1917 a început să colaboreze la ziarul *Cuvîntul Moldovenesc*, care era considerat port-drapelul mișcării naționale a românilor basarabeni. Militanții grupați în jurul acestui ziar au fondat, la 12 martie 1917, Partidul Național Moldovenesc. Programul acestui partid a contribuit la trezirea conștiinței naționale încât, în toamna anului 1917, s-a creat Sfatul Țării. Pentru convingerile sale patriotice și pentru activitatea depusă, Gh. I. Năstase a fost ales membru al Sfatului Țării. La 27 martie 1918, el s-a numărat printre membrii Sfatului care au votat Unirea cu România. În primăvara anului 1919 a fost desemnat secretar al delegației Sfatului Țării la Conferința de pace de la Paris și a contribuit la redactarea memoriului „*La question de la Bessarabie*”, adresat Conferinței și în care se demonstra legitimitatea unirii. Ca numeroși alți tineri basarabeni a venit la Universitatea din Iași, înscriindu-se la Secția de Istorie-Geografie a Facultății de Litere și Filozofie. Prin calitățile intelectuale deosebite și stăruința în studiu, s-a făcut remarcat încât, la 1 noiembrie 1920, deși era doar student anul al II-lea, a fost încadrat ca asistent suplinitor la Catedra de geografie. Aceasta l-a orientat definitiv către geografie încât, după ce susținuse licența în specialitatea Geografie-Istorie, la Facultatea de Litere și Filozofie în anul 1923, a susținut și licența în geografie la Facultatea de științe, în anul 1924. Trimis la Sorbona, pentru pregătirea doctoratului, din motive familiale a trebuit să întrerupă stagiul înainte de definitivarea tezei. Între timp, la 1 ianuarie 1925, a fost numit conferențiar suplinitor de Antropogeografie. După întoarcerea de la Paris, Gh.

Năstase și-a definitivat teza de doctorat intitulată *Peuce. Contribuții la cunoașterea geografică, fizică și omenească a Deltei Dunării în antichitate*, pe care susținut-o cu succes la 24 mai 1932, obținând primul titlu de doctor în geografie acordat de Universitatea din Iași. Acest titlu a permis să fie numit conferențiar titular definitiv de *Antropogeografie*, cu începere de la 1 iulie 1932. Devenit profesor la Catedra de Geografie generală și Geografie umană în anul 1938, Gh. Năstase și-a continuat activitatea până în anul 1948, când a fost epurat pe motive politice. Din aceleași motive, a fost arestat la 15 august 1948 și ținut în detenție timp de 11 luni, fără proces. Eliberat și rămas fără susținere materială, abia în anul 1955 a fost încadrat ca șef de sector la Institutul de Geologie și Geografie al Academiei, institut la cărui fondare contribuse în 1944. La 28 decembrie 1985 profesorul Gh. I. Năstase și-a găsit obștescul sfârșit. Decesul său a însemnat dispariția unui mare patriot român, care nu și-a trădat convingerile și idealurile, dar și a unui mare geograf care a realizat o îmbinare excepțională între geografia fizică, geografia umană și geografia istorică.

Dramaticele schimbări politice și social-economice din România de după 1944 au afectat puternic și soarta geografiei ieșene, deschizând o nouă etapă în evoluția ei. Astfel, reforma învățământului din anul 1948 a adus schimbări organizatorice dar și de conținut prin modificarea planurilor de învățământ, cu introducerea unor discipline politico-ideologice. S-a înființat *Facultatea de Istorie-Geografie* cu două secții: *Secția de Istorie* și *Secția de Geografie*. Doar după numai doi ani, în 1950, s-a înființat *Facultatea de Geologie-Geografie*, care a preluat Secția de geografie de la fosta Facultate de Istorie-Geografie. Conținutul învățământului a fost modificat din temelii, introducându-se numeroase discipline geologice, biologice, de chimie, de fizică, matematici superioare, ceea ce a întărit puternic pregătirea naturalistică a studenților dar a rămas deficitară pregătirea în domeniul geografiei umane. În anul 1956 s-a înființat *Facultatea de Științe Naturale-Geografie* care, în 1966, și-a schimbat numele în *Facultatea de Biologie-Geografie* încât, pe lângă secția de geografie s-au înființat și secții mixte, combinându-se geografia cu biologia. Din anul 1977 s-a deschis o altă etapă în evoluția geografiei ieșene, prin înființarea *Secției de Geografie - o limbă străină*, pe lângă specialitatea principală geografică, studenții optând pentru una din limbile franceză, engleză, germană și rusă, ca specialitate secundară.

După anul 1990, pe lângă combinația cu o limbă străină, s-a revenit și la o secție de geografie. Din 1994 s-a înființat un modul francofon la care toate cursurile se predau în limba franceză și o secție de *Știința mediului*, transformată ulterior în *Geografia mediului*. S-a ajuns astfel ca în prezent să funcționeze opt secții distincte. În plus, s-au înființat cursuri postuniversitare de *Știința solului*, *Mediul actual și dezvoltare durabilă*, precum și de *Geografie umană*. Bineînțeles că toate schimbările organizatorice menționate au fost însoțite și de modificări ale planurilor de învățământ cu reduceri ale disciplinelor geografice în cazul secțiilor mixte. O modificare importantă s-a produs în anul 1990, prin eliminarea disciplinelor politico-ideologice și diversificarea disciplinelor de profil. Pentru racordarea geografiei ieșene la geografia europeană și mondială, au fost invitați numeroși geografi străini care au ținut conferințe și cursuri. Foarte mulți studenți și cadre didactice au participat la schimburile internaționale efectuând studii și stagii de specializare. Două cadre didactice și-au susținut teze de doctorat în geografie la Paris. Totodată, geografi ieșeni au participat la numeroase reuniuni științifice din străinătate, au ținut conferințe și cursuri la prestigioase universități. Prin sporirea ponderii disciplinelor de geografie umană și prin informatizarea tot mai accentuată, geografia ieșeană și-a sporit valențele științifice.

Începând cu Ștefan Popescu, primul profesor de geografie de la Universitatea din Iași, geografi ieșeni au efectuat o bogată activitate științifică, publicând numeroase monografii și articole științifice, atât în țară cât și în străinătate și au luat parte activă la elaborarea unor lucrări de interes național ca *Monografia geografică a R.P. Române*, *Atlasul Național*, *Tratatul de geografie a României* în patru volume și altele.

Activitatea de cercetare științifică s-a accentuat și s-a diversificat, abordându-se domenii noi și organizându-se numeroase și prestigioase manifestări științifice. Dacă în perioada interbelică s-au putut publica doar patru numere dintr-un periodic de geografie, în prezent se editează patru publicații periodice, fiecare depășind zece ani de apariție. Cercetarea cu caracter aplicativ, pe bază de contract, s-a dezvoltat încă înainte de 1989 și s-a intensificat după aceea încât în prezent funcționează un *Centru universitar de geografie umană și amenajarea teritoriului* și un *Centru de cercetări fizico-geografice și pedologice în vederea exploatarei durabile a resurselor naturale*. În paralel cu modificările organizatorice și de conținut ale învățământului, s-au petrecut și importante prefaceri în corpul didactic. În prezent, în cele trei catedre,

grupate din anul 2000 în Departamentul de Geografie, funcționează 44 cadre didactice. De la doi profesori, în perioada interbelică, s-a ajuns astăzi la 12 profesori, dintre care unul este membru corespondent al Academiei Române iar cinci sunt profesori consultanți și conducători de doctorat.

De-a lungul anilor s-au produs importante schimbări și în baza materială a geografiei. Dacă M. David și colaboratorii săi organizaseră un spațiu adecvat în clădirea veche a Universității, în anul 1963 Facultatea de Biologie-Geografie s-a mutat într-un spațiu nou, proiectat și utilat în mod special pentru necesitățile învățământului și cercetării științifice din aceste domenii. Datorită finanțării din granturi și din taxe școlare, în ultimii ani s-au realizat importante lucrări de amenajare și dotare a spațiului Departamentului de Geografie. Deja au început să apară însă dificultăți deoarece la cele opt secții s-a ajuns la un număr total de 1308 studenți, la care se adaugă 58 licențiați înscriși la cursuri postuniversitare.

Facultatea de Științe Naturale-Geografie a înființat, la 1 noiembrie 1956, *Stațiunea biologică, geologică și geografică de practică și cercetări științifice „Stejarul”* de la Pîngărați, județul Neamț la care, un colectiv de geografi a efectuat o valoroasă cercetare științifică, cu elaborarea a șase teze de doctorat susținute la Universitatea din Iași. Deoarece Stațiunea „Stejarul” s-a mutat în Piatra Neamț într-un spațiu restrâns, în anul 2000, Departamentul de Geografie a preluat stațiile meteorologice de pe Rarău și din Tulnici-Vrancea și le-a amenajat ca centre de practică de teren. O nouă stațiune de cercetare fizico-geografică și de monitorizare a calității mediului este proiectată la Mădârjac, județul Iași.

În perioada postbelică, o problemă dificilă a fost cea a perfecționării cadrelor prin doctorat. Din 1944 și până în 1964, la Universitatea din Iași nu a existat posibilitatea susținerii doctoratului în geografie. De aceea, un număr de șapte geografi ieșeni și-au susținut doctoratul la Universitatea din Cluj. După 1964, profesorii ieșeni au primit conducerea de doctorat și până în prezent s-au susținut numeroase doctorate în geografie, nu numai de către geografi din România, ci și din străinătate. S-au diversificat și specializările din domeniul doctoratului în geografie. În prezent există șapte conducători de doctorat cu patru specializări.

Se poate concluziona că, de-a lungul unui secol, la Universitatea din Iași geografia a urmat un drum dificil dar în general ascendent, cadrele didactice depunând eforturi constante pentru a o înscrie pe traiectoria evoluției științei geografice pe plan mondial.

În pragul împlinirii a 100 ani de la înființarea Catedrei de Geografie, putem afirma că există premise ca în următorul secol geografia ieșeană să funcționeze la parametrii științei și învățământului pe plan european și mondial încât edificiul fondat cu trudă, cu abnegație dar și cu pricepere de înaintași, să se înalțe tot mai falnic și mai strălucitor.

7. SĂRBĂTORIREA A 110 ANI DE LA NAȘTEREA PROFESORULUI PATRIOT GHEORGHE I. NĂSTASE, la CHIȘINĂU ȘI HRISTICI, 3-4 martie 2006

În ziua de 3 martie 2006, la Universitatea de Stat din Chișinău, a avut loc simpozionul dedicat sărbătoririi profesorului Gheorghe I. Năstase, marele patriot basarabean și profesor universitar doctor al Universității ieșene. Simpozionul a fost organizat de catedra de știința solului, geologie și geografie (conf. dr. Vitalie Sochircă), în colaborare cu Societatea de Geografie din Republica Moldova (conf. dr. Nicolae Boboc) și Asociația istoricilor din Republica Moldova. Din partea Universității „Alexandru Ioan Cuza” au participat prof. dr. Dumitru Năstase –fiul lui Gheorghe I. Năstase – și prof. dr. Ioan Donisă. S-au prezentat comunicări științifice care au evocat contribuțiile științifice și patriotice ale personalității evocate și a fost acordat premiul „Gheorghe I. Năstase”, instituit de Societatea de Genealogie, Heraldică și Arhivistică din Republica Moldova, doctorului în geografie Mihai Hachi.

În aceeași zi, la „Casa limbii române Nichita Stănescu”, a avut loc o masă rotundă cu prilejul împlinirii a 110 ani de la nașterea lui Gheorghe I. Năstase. Au fost prezenți Dumitru Năstase, Ioan Donisă, Nicolae Felecan (prorectorul „Universității de Nord” din Baia Mare), academicianul Silviu Berejan, scriitorii Ioan Hadârcă și Vladimir Beșleagă, istoricul literar Pavel Bantoș –directorul instituției gazdă–, conf. univ. dr. Ana Bantoș și profesori de limba română din diverse zone ale Republicii Moldova.

În ziua de 4 martie 2006, la Hristici, în satul natal al lui Gheorghe I. Năstase, profesorii Dumitru Năstase și Ioan Donisă au participat la programul omagial găzduit de școala din localitate, prilej cu care a fost amplasată o placă comemorativă pro-memoria profesorul Gheorghe I. Năstase, fixată pe peretele de la intrarea principală. *(Extras din File din istoricul geografiei ieșene, Iași, 2014 – și corelat cu documentele de arhivă ale familiei Donisă)*

Profesorii Ioan Donisă, Vitalie Sochircă și Dumitru Năstase
pe urmele strămoșilor

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

Catedra Științe ale Solului, Geologie și Geografie
Catedra Istorie Universală
Societatea de Geografie din Republica Moldova
Asociația Istoricilor din Republica Moldova

PROGRAMUL SIMPOZIONULUI

„110 ANI DE LA NAȘTEREA PROFESORULUI GHEORGHE NĂSTASE”

Vineri, 3 martie 2006:

- orele 14⁰⁰-15⁰⁰ – deschiderea simpozionului:

Moderatori: **Mihai Coșcodan**, conf. dr., șef de catedră,

Pavel Cocârlă, prof. dr. hab., șef de catedră, **Vitalie Sochircă**, conf. dr.;

- **cuvântări de salut** din partea Rectoratului universității, a facultăților, catedrelor, asociațiilor organizatoare și a consătenilor;
- **Dumitru Năstase**, prof., doctor în istorie, Republica Elenă, *„Rânduri despre profesorul Gheorghe Năstase, tatăl meu”*;
- orele 15⁰⁰-15³⁰ – pauză de cafea;
- orele 15³⁰-17³⁰ – prezentarea comunicărilor:
- **Ioan Donisă**, prof., dr., Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, *„Rolul profesorului Gheorghe Năstase în dezvoltarea școlii geografice ieșene”*;
- **Ion Agrigoroaici**, prof., dr., Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, *„Gheorghe Năstase: între istorie și geografie”*;
- **Gheorghe Paladi**, conf., dr., Universitatea de Stat din Moldova, *„Gheorghe Năstase în viața politică a Basarabiei în anii 1917-1920”*;
- **Tatiana Constantinov**, academician, prof., dr. hab., Director al Institutului de Ecologie și Geografie al AȘ, *„Unele rezultate ale cercetărilor climatice în Republica Moldova”*;
- **Nicolae Boboc**, conf., dr., șef de laborator, Institutul de Ecologie și Geografie al AȘ, Președinte al Societății de Geografie din Republica Moldova, *„Considerații cu privire la cercetările cadrului natural al Basarabiei în perioada interbelică”*;
- **Ion Negrei**, dr., *„Gheorghe Năstase și problemele învățământului în Basarabia (1917-1918)”*.

Programul Simpozionului „110 ani de la nașterea profesorului Gheorghe Năstase”

8. ACTIVITATEA ÎN CADRUL SOCIETĂȚII DE GEOGRAFIE DIN ROMÂNIA

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE GEOGRAFICE
DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
CONSILIUL DE CONDUCERE

BUCUREȘTI **XRD. SCHIMBĂRI BUCUREȘTI 114** **TELEFON: 14.93.50**

CONFIRMARE DE PRIMIRE
C. E. C. FILIALA SECȚOR
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
Bulevardul Monia Bălcescu Nr. 1
BUCUREȘTI - 70111
Cont virament 46.11.09.47 CEC FI. Sector 9

BUCUREȘTI 9 oct. 1987
Nr. 114

TOVARASULUI,

Prof. univ. dr. Ion Danovs -
decanul facultății de biologie, geologie
și geografie, univ. „Al. I. Cuza Iași” din
Iasi

Desfășurarea în condiții excelente a lucrărilor
Simpozionului "Geografia Moldovei - potențial natural și uman
și valorificarea lui superioară" (3-4.X.1987) oferă Biroului
Consiliului S.S.C. deosebit de plăcutul prilej de a vă mulțumi în
modul cel mai călduros pentru prețiosul sprijin acordat în vederea
deplinei reușite a acestei prestigioase întruniri. Fără îndoială,
efectele sale nu vor înceta să apară în instruirea și educarea
elevilor, în mai buna cunoaștere și valorificare a resurselor din
orizontul local, în modernizarea continuă a cercetării și a
învățământului nostru geografic.

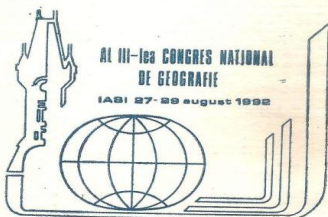
Multă sănătate, noi și însemnate realizări.

SECRETAR ȘTIINȚIFIC,
Ion D. Ilie
Conf. univ. dr. ILLIE D. ION

Scrisoare de mulțumire semnată de secretarul științific al SGR, Ion D. Ilie, în 1987.

SOCIETATEA DE GEOGRAFIE
DIN
ROMÂNIA

PROGRAM

**VICEPREȘEDINTE AL SOCIETĂȚII DE
GEOGRAFIE DIN ROMÂNIA (1990-1994)
PREȘEDINTELE COMITETULUI DE
ORGANIZARE AL CELUI DE-AL 3-LEA
CONGRES NAȚIONAL, IAȘI, AUGUST 1992**

COMITETUL DE ONOARE AL CONGRESULUI

Președinte: Academician **VICTOR TUFESCU**

Prof. univ. dr. doc. **IOAN ȘANDRU**, președintele de onoare al Societății de Geografie din România; prof. univ. dr. doc. **GRIGORE POSEA**, președintele Societății de Geografie din România; prof. univ. dr. **VASILE CUCU**, prof. univ. dr. **ION DONISĂ**, prof. univ. dr. **ION MAC**, general maior dr. ing. **MARIAN ROTARU**, vicepreședinți ai Societății de Geografie din România; prof. **IOAN ARDELEAN**, președintele filialei Alba a S.G.R.; prof. gr. **IALEXANDRINA BRIȘCAN**, secretar al filialei Iași a S.G.R.; prof. univ. dr. **CONSTATIN BRÂNDUȘ**, Universitatea Suceava; cercet. șt. pr. gr. I dr. **LUCIAN BADEA**, Institutul de Geografie al Academiei Române; cercet. șt. pr. gr. II. **DAN BĂLTEANU**, membru corespondent al Academiei Române, directorul Institutului de Geografie; prof. gr. I **VASILE CĂRCOTĂ**, președintele filialei Birlad a S.G.R.; prof. univ. dr. **STERIE CIULACHE**, decanul Facultății de Geografie din București; dr. **ARCADIE CAPCELEA**, președintele Societății geografilor din Republica Moldova; dr. **NINA CONSTANTINOV**, șeful Secției de Geografie din cadrul Academiei Republicii Moldova; prof. gr. I **VALERIAN DRAGU**, inspector, Inspectoratul școlar județean Iași; prof. **DUMITRU FILIP**, inspector în M.I.S.; cercet. șt. pr. gr. I dr. doc. **PETRE GĂSTESCU**, șeful Laboratorului de Geografie fizică, Institutul de Geografie; prof. univ. dr. **IOAN HĂRJOABĂ**, prorector al Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași; conf. univ. dr. **GHEORGHE MAHARA**, Universitatea Omdurman; prof. univ. dr. **GHEORGHE POPA**, rectorul Universității Alexandru Ioan Cuza; Iași; prof. dr. **IOAN CORNELIU SCHEUȘAN**, inspector general, Inspectoratul școlar județean Caras-Severin; cercet. șt. drd. **CRISTIAN TĂLĂNGĂ**, secretar de redacție al revistei Terra; prof. univ. dr. **VALERIA VELCEA**, președintele filialei București a S.G.R.; conf. univ. dr. **ALEXANDRU UNGUREANU**, decanul Facultății de Geografie-Geologie, Iași;

COMITETUL DE ORGANIZARE

Președinte: prof. univ. dr. **ION DONISĂ**

lector univ. dr. **VASILE BĂICAN**; prof. gr. I **MIRCEA BENCHEA**; prof. gr. I **ALEXANDRINA BRIȘCAN**; prof. gr. I **VALERIAN DRAGU**; prof. univ. dr. **ION HĂRJOABĂ**; cercet. șt. pr. **GHEORGHE IACOB**; conf. univ. dr. **VASILE NIMIGEANU**; cercet. șt. **CRISTIAN TĂLĂNGĂ**; conf. univ. dr. **ALEXANDRU UNGUREANU**; asist. univ. **MARCEL VĂRLAN**.

ȘEDINȚA DE DESCHIDERE

27 august 1992, orele 10–13.30, Aula Mihai Eminescu

ALOCUȚIUNI DE SALUT

COMUNICĂRI ÎN PLEN

Prof. univ. dr. doc. GRIGORE POSEA – Starea actuală a geografiei.
Academician VICTOR TUFESCU – România – stat etnic unitar.
Prof. univ. dr. ION DONISĂ, conf. univ. dr. ALEXANDRU UNGUREANU, conf. univ. dr.
IRINA UNGUREANU – Regionarea geografică a teritoriului României.
General maior dr. ing. MARIAN ROTARU – Participarea românească la reuniunea grupului
de experți O.N.U. pentru standardizarea denumirilor geografice.
Prof. univ. dr. NICOLAE BARBU – Preliminarii la odiseea lui Columb.

27 august 1992 ora 13.30

– Inaugurarea expoziției de materiale cartografice.
Prezintă: cercet. șt. pr. III. GHEORGHE IACOB

27 august 1992 orele 16–20

– Aplicație practică pe teren în zona Iași și împrejurimi

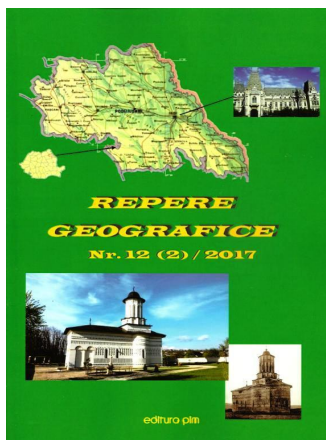
Vor prezenta explicații științifice:

- Prof. univ. dr. ION DONISĂ
- Conf. univ. dr. ALEXANDRU UNGUREANU

Lucrarea susținută în plenumul congresului avându-i ca autori pe profesorii ieșeni **Ioan Donisă, Irina Ungureanu și Alexandru Ungureanu**, intitulată „Regionarea geografică a României” a utilizat o analiză multicriterială de regionare și s-a dorit, la acea dată, o încercare de uniformizare a limitelor geografice a marilor unități de relief ale țării. A fost o dezbatere animată asupra comunicării prezentate și mulți participanți au avut argumentele de ordin micro sau macro relief (geomorfologice), asupra criteriilor de regionare propuse.

Revista "Repere geografice" Iași

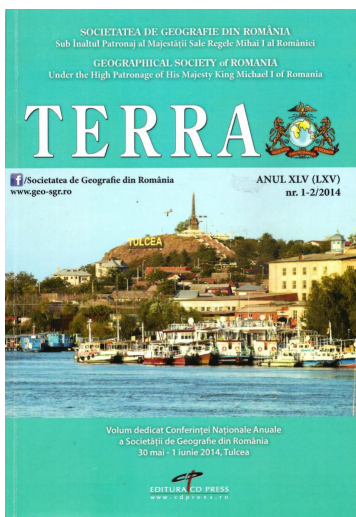
ISSN 2393 – 1271; ISSN-L 1583 – 5286
Revista este publicată pe site-ul: <http://sgr-iasi.ro> și pe
Facebook - grupul "Revista Repere geografice"

Redacția: Bd. Carol I, nr. 20 A, etajul 3, sala 661 – Facultatea de
Geografie și Geologie a Universității „Al. I. Cuza” Iași. E-
mail: sgriasi@yahoo.ro; Facebook – Sgr Filiala Iași

Colectivul redacțional
Președinte onorific
prof. univ. emerit dr. **Ioan Donișă**

Redactori: Elena Simona Albăstroiu, Dănuț Emil Ipate, Viorel
Paraschiv, Ionel Daniel Răduțanu, Anca Iuliana Șipoteanu,
Cristina Georgiana Voicu
Secretarul redacției: Dănuț Emil Ipate
Corectură și traduceri limba engleză: Cristina Georgiana Voicu,
Elena Simona Albăstroiu
Editor - coordonator: Viorel Paraschiv
Correspondenți: Marcel Balaban - profesor Londra (UK), Viorica
Mihaela Livingston - profesor South Carolina (U.S.A.) și
Constantin Păuleț – Consulatul României la Bologna
(Italia).

*Președinte de onoare al redacției revistei bianuale „Repere geografice” a SGR –
filiala Iași, între 2015-2019.*

Articol omagiu apărut în revista Terra a SGR cu prilejul aniversării a 85 ani de viață, în 2014 (autor Viorel Paraschiv)

Profesorul Ioan Donisă a fost sărbătorit în anul când ar fi împlinit 90 de ani cu prilejul Concursului geografic „Grigore Cobălcescu”, desfășurat la Liceul Tehnologic de Electronică și Telecomunicații „Gh. Mărzescu” din Iași, în ziua de 16 martie 2019. Prin organizarea concursului în fiecare an este sărbătorită o personalitate geografică ieșeană. Profesorul Viorel Paraschiv a evocat personalitatea științifică a celui sărbătorit (foto 1-4) și a fost prezentată o expoziție de carte din opera științifică a profesorului Donisă (foto 1), cu sprijinul bibliotecii Facultății de Geografie și Geologie, iar participanții la concurs au avut de rezolvat și subiecte legate de activitatea științifică a profesorului Ioan Donisă.

Cercul metodic nr. 2 al profesorilor de geografie organizează

Concursul Județean de Geografie

"GRIGORE COBÎLCESCU"

Colegiul Tehnic de Electronică și Telecomunicații "Gh. Mârzescu" Iași
16 martie 2019, ora 9.00

Secțiuni

- Teoretică și practică
- Postere - cu tema "Hazarde hidrologice"
- Conferință - "Prof. univ. emerit doctor IOAN DONISĂ, la 90 ani"
- Prezentare și expoziție carte - prof.dr. Viorel Paraschiv

Parteneri

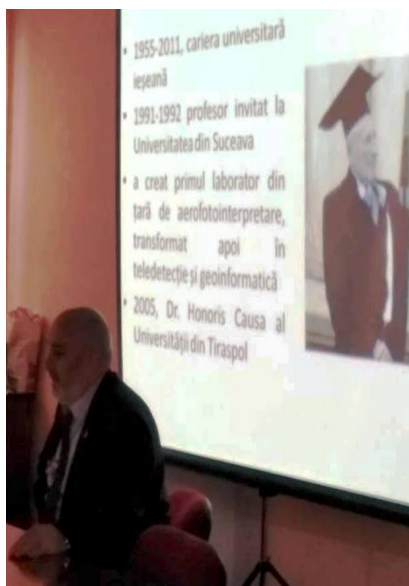

Foto 1 - 4. Aspecte de la manifestarea aniversară din 2019, deschiderea festivă a evenimentului (foto Denisa Amironesei, V. Paraschiv)

Sub Înaltul Patronaj al Majestății Sale Regele Mihai I al României

SOCIETATEA
DE GEOGRAFIE
DIN ROMÂNIA

Diploma Geo Magister

Se acorda

**Prof. univ. Dr. emeritus
IOAN DONISĂ**

*pentru merite importante in toată cariera
didactică și științifică.*

Președinte,
Prof. univ. Dr. Mihai IELENICZ

Secretar general,
Dr. Costin DIACONESCU

România

Nr. 008

Registrul Unic de Medalii, Titluri, Diplome.

www.geo-sgr.ro

30 mai 2014, Tulcea

Gala Premiilor SGR pentru anul 2013

Diploma GEO MAGISTER acordată de Societatea de Geografie din România cu prilejul Conferinței Naționale de la Tulcea, 30 mai 2014 (Gala premiilor SGR pentru anul 2013).

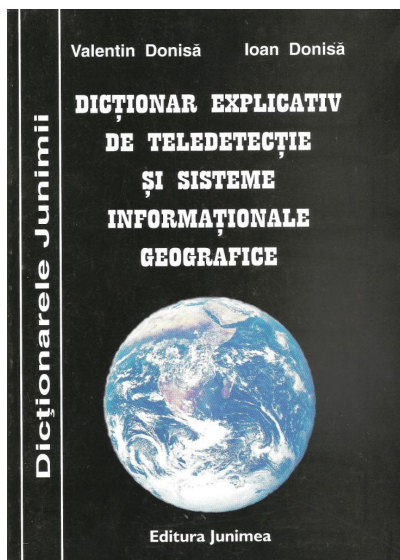
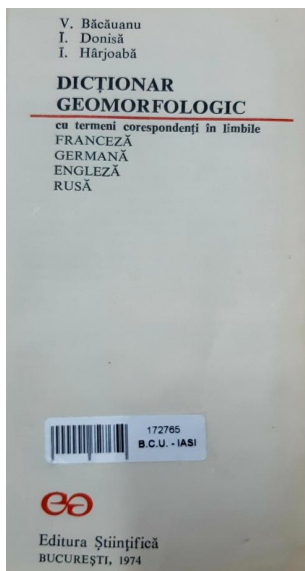
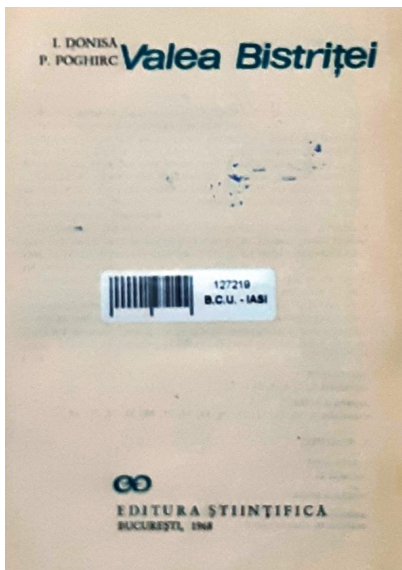
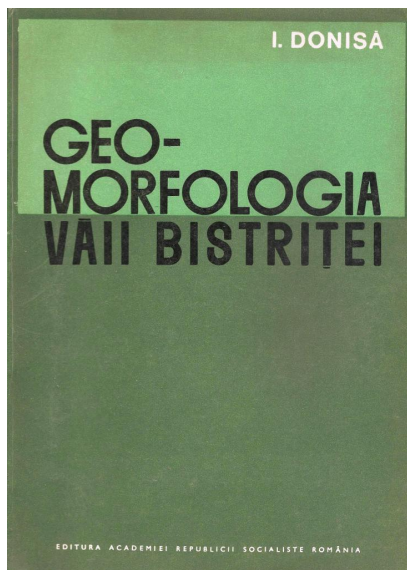
III.

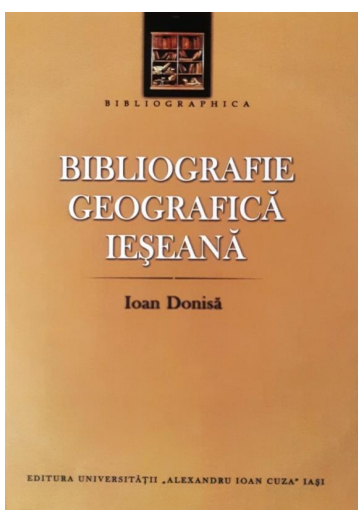
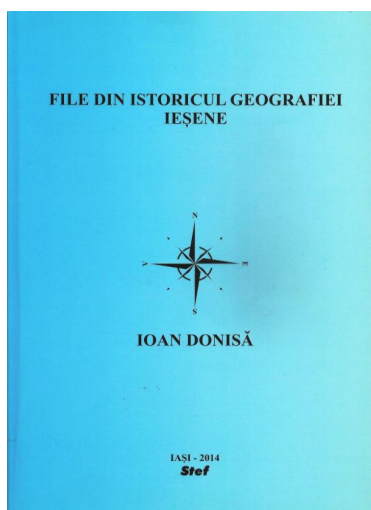
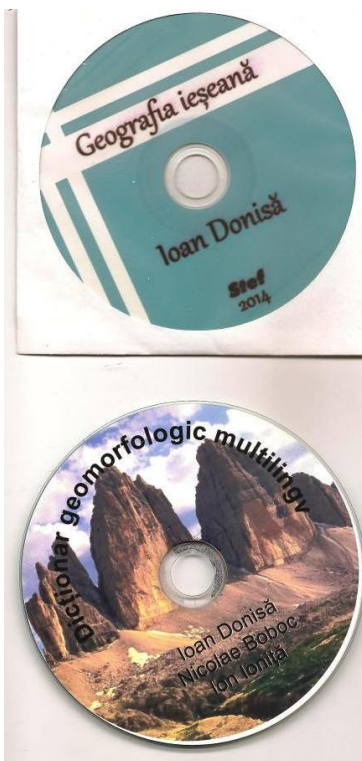
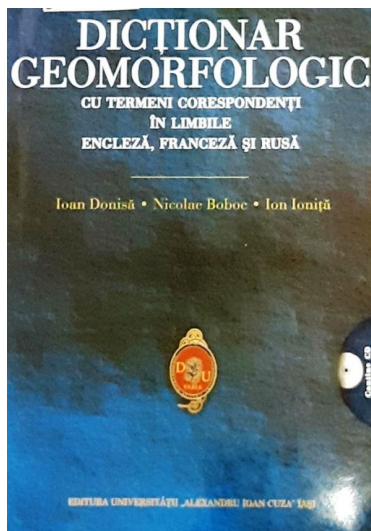
ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ

1. OPERA ȘTIINȚIFICĂ

1.1. Cărți și e-book

- DONISĂ Ioan, *Geomorfologia văii Bistriței*, Edit. Academiei Române, București, 285 p., 105 fig. (profile geomorfologice, foto), 1 hartă alb-negru, 1 hartă color, rezumat în lb. franceză (teza de doctorat), 1968.
- DONISĂ Ioan, POGHIRC Pompiliu, *Valea Bistriței*, Edit. Științifică, 206 p., 15 schițe de hartă, 5 profile, 37 foto, rez. l. fr. pp. 269-276, 1968.
- BĂCĂUANU Vasile, DONISĂ Ioan, HÂRJOABĂ Ioan, *Dicționar geomorfologic cu termeni corespondenți în limbile franceză, germană engleză, rusă*, Edit. Științifică, București, 281 p., indecși ai termenilor străini, 1974.
- DONISĂ Ioan, UNGUREANU Alexandru, BRÂNDUȘ Costică, *Subcarpații Moldovei*, în „Geografia României”, vol. IV, 4.2.3, Edit. Academiei Române, București, pp. 316-344, 6 fig., 2 foto, 1992.
- DONISĂ Valentin, DONISĂ Ioan, *Dicționar explicativ de Teledetecție și Sisteme Informaționale Geografice, cu termeni corespondenți în limbile engleză și franceză*, Edit. Junimea, Iași, 434 p., index al termenilor străini, ISBN 973-37-0387-7, 1998.
- DONISĂ Ioan, STĂNGĂ Iulian Cătălin (editori), Ștefan D. Popescu – *Primul profesor de geografie la Universitatea din Iași*, Edit. Azimuth, Iași, 199 p. (pp. 1-27, *Viața și Opera* lui Șt. Popescu, de I. Donisă, pp. 28-44 documente, pp. 45-198 lucrări ale lui Șt Popescu), foto. ISBN 973-86407-6-8, 2004.
- DAVID Mihai, *Opere alese*, Edit. îngrijită de I. Donisă, C. Patriche, Edit. Azimuth, 400 p. (pp. 5–70, *Viața și opera*, de I. Donisă, pp. 71–290, lucrări republicate, pp. 291–375, lucrări inedite, pp. 377-400, reproduceri de documente personale). Edit Azimuth, Iași, ISBN 973-86407-2-5, 2004.
- DONISĂ Ioan, BOBOC Nicolae, IONIȚĂ Ion, *Dicționar geomorfologic cu termeni corespondenți în limbile engleză, franceză și rusă*, Edit. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 414 p., CD cu indexul termenilor străini, ISBN 978-973-703-486-1 (și e-book), 2009.
- DAVID Mihai, *Schițe panoramice inedite*, Edit. îngrijită de I. Donisă și C. Patriche, Edit. Azimuth, Iași, 99 p., tab. cronologic viața lui M. David, ISBN 973-86407-1-7, 2004.
- DAVID Mihai, *Cercetări geologice în Podișul Moldovenesc*, Edit. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 234 p., 1 foto, 16 fig., 4 tab., 2 pl. A3. (teza de doctorat). Ediție îngrijită de I. Donisă, M. Brânzilă, C. V. Patriche. (*Viața și Opera geografică* a lui M. David, de I. Donisă, pp. 11-30; *Opera geologică*, pp. 76-77, Addenda, Note de subsol, de M. Brânzilă). ISBN 978-973-703-583-7, 2010.
- DONISĂ Ioan, *Bibliografie geografică ieșeană*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 603 p, 11 pl. color., 2013.
- DONISĂ Ioan, *File din istoricul geografiei ieșene*, Editura Ștef, Iași (*Geografia ieșeană*, e-book) 2014.

Părți sau subcapitole din monografii naționale

DONISĂ Ioan, *Terasale Siretului, Prutului și Bistriței*, în: „Geografia României”, I, Editura Academiei R. S. România, București, pp. 150-151, profil longitudinal al teraselor, 2 tab, 1983.

DONISĂ Ioan, *Istoricul și evoluția organizării învățământului geografic la universitatea ieșeană*, Volum omagial „100 de ani de geografie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași”, Editura Azimuth, Iași, pp. 10-37, 2004.

DONISĂ Ioan, *Înnoiri metodologice în geografia ieșeană. Teledetecția și Sistemele Informaționale Geografice*, Volum omagial „100 de ani de geografie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași”, Editura Azimuth, Iași, pp. 97-100, 2004.

1.2. Cursuri universitare

DONISĂ Ioan, *Geografie fizică generală, curs*, Centrul de Multipl. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 345 p., 28 fig., 1972.

DONISĂ Ioan, ERHAN Elena, *Curs de Climatologie a Republicii Socialiste România*, Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 194 p., 38 fig., 11 tab., 1974.

DONISĂ Ioan, *Bazele teoretice și metodologice ale geografiei*, Edit. Did. Pedag., București, 200 p., 27 fig., 1 tab, indice de autori, 1977.

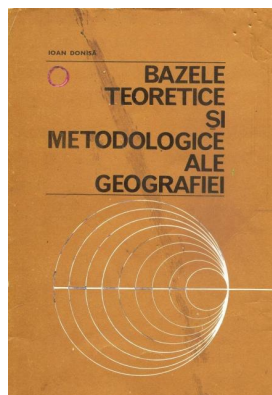
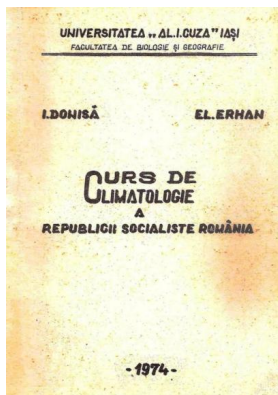
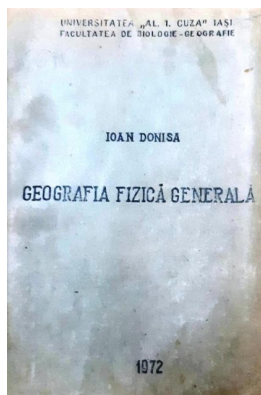
DONISĂ Ioan, TÖVISSI Iosef, *Aerofotointerpretare*, Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 140 p., 60 fig., 1978.

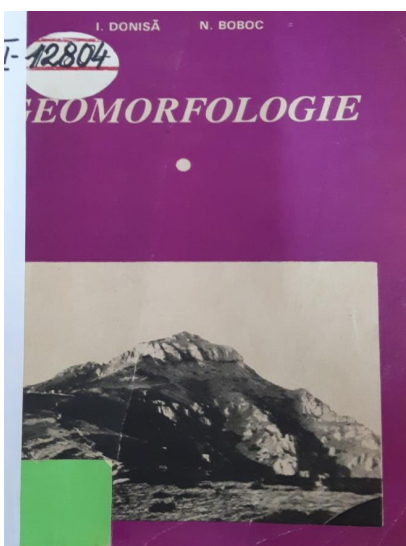
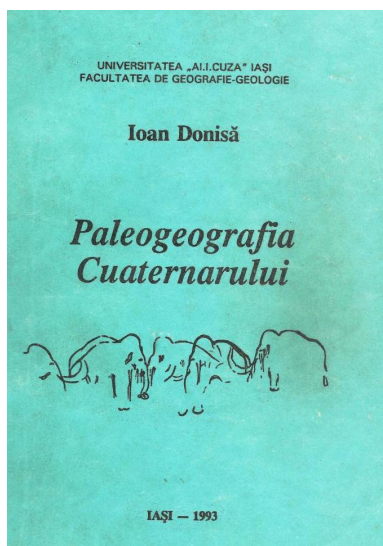
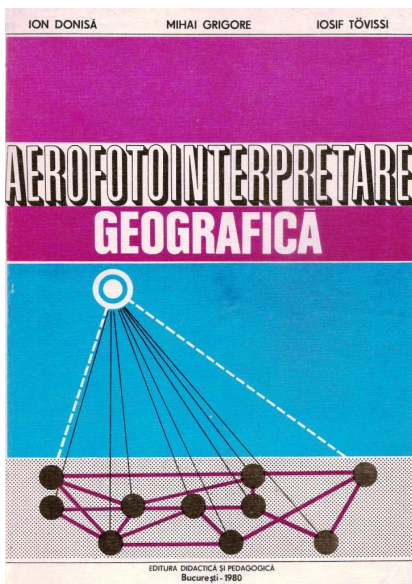
DONISĂ Ioan, GRIGORE Mihai, TÖVISSI Iosef (1980) *Aerofotointerpretare geografică*, Edit. Did. Pedag., București, 195 p., 70 fig., glosar, 48 planșe foto.

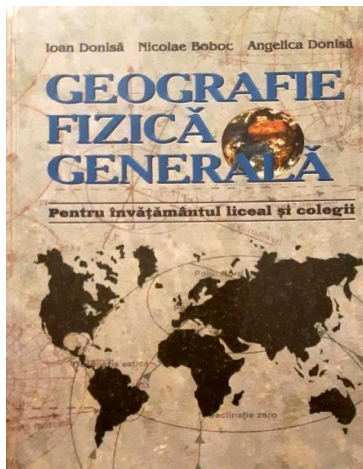
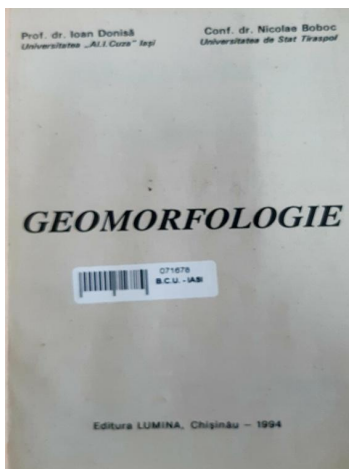
DONISĂ Ioan, *Bazele teoretice și metodologice ale geografiei*, (ediție revizuită), Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 242 p., 21 fig., 1987.

DONISĂ Ioan, *Paleogeografia Cuaternarului*, Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, Fac. Geogr. Geol., 285 p, 105 fig., 19 tab., 1993.

DONISĂ IOAN, BOBOC Nicolae (1994) *Geomorfologie*, Edit. Lumina, Chișinău, 231 p., 128 fig.

1.3. Manuale școlare

- DONIȘĂ Ioan**, ȘANDRU Ioan, UNGUREANU Alexandru, BARBU Nicolae, P. Gâștescu Petre, MÂNDRUȚ Octavian, CUCU Vasile, ȘTEFĂNESCU Ioana, *Geografia Republicii Socialiste România – probleme fundamentale*, Centrul de multipl., Ministerul Educației și Învățământului, București, 114 p., 1977.
- CUCU Vasile, PLEȘCA Gh., **DONIȘĂ Ioan**, DONIȘĂ Angelica, *Probleme fundamentale de geografie a RSR*. Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978, 142 pag.
- DONIȘĂ Ioan**, BOBOC Nicolae, DONIȘĂ Angelica, *Geografie fizică generală pentru învățământul liceal și colegii*, Edit. Știința, Chișinău, 261 p., ilustrație color., 1998.
- DONIȘĂ Ioan**, DONIȘĂ Angelica, ANASTASIU Viorela, *Geografie fizică. Pământul planeta oamenilor. Manual pentru cl a IX-a*, Edit. Did. Pedag., București 112 p., ilustrație color, 2002.
- DONIȘĂ Ioan**, DONIȘĂ Angelica, ANASTASIU Viorela, *Geografia României. Manual pentru Clasa a XII-a*, Edit. Did. Pedag., București 112 p., ilustrație color, 2003.
- DONIȘĂ Ioan**, DONIȘĂ Angelica, ANASTASIU Viorela, *Geografie. Manual pentru clasa a IX-a*, Edit. Did. Pedag., București, 112 p., ilustrație color, 2004.
- DONIȘĂ Ioan**, DONIȘĂ Angelica, ANASTASIU Viorela, *Erdkunde. Lehrbuch für die IX Klasse*, traducători Friedrich Philippi, Mirela Popa, Edit. Did. Pedag., București, 112 p. ilustrație color, 2004.
- DONIȘĂ Ioan**, DONIȘĂ Angelica, ANASTASIU Viorela, *Földrajz tankönyv a IX osztály számára*, traducător Varga Károly. Edit. Did. Pedag., București 112 p., ilustrație color, 2004.
- DONIȘĂ Ioan**, DONIȘĂ Angelica, ANASTASIU Viorela, VELCEA Ion, POPESCU Claudia, NICOLAE Ion, DUMITRU Dan, *Geografie. Manual pentru clasa a X-a*, Edit. Edit. Did. Pedag., București, 112 p., ilustrație color, 2004.

DONISĂ Ioan, **DONISĂ Angelica**, **ANASTASIU Viorela**, **VELCEA Ion**, **POPESCU Claudia**, **NICOLAE Ion**, **DUMITRU Dan**, *Geografie. Manual pentru anul de completare*, Edit. Edit. Did. Pedag., București, 112 p., ilustrație color, 2005.

DONISĂ Ioan, **DONISĂ Angelica**, **ANASTASIU Viorela**, **VELCEA Ion**, **POPESCU Claudia**, **NICOLAE Ion**, **DUMITRU Dan**, *Geografie. Manual pentru școlile de arte și meserii*, Edit. Did. Pedag., București, 112 p., ilustrație color, 2005.

1.4. ARTICOLE ȘI STUDII ÎN PERIODICE

DONISĂ Ioan, „Câteva observații geomorfologice în bazinul hidrografic al Râmnei”, în *Probleme de Geografie*, vol. IV, pp. 249-259, 2 fig., rez. I. rusă, I. fr., 1957.

DONISĂ Ioan, **HÂRJOABĂ Ioan**, „Observații geomorfologice asupra văii Bistriței între Bicaz și Piatra Neamț”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II, Șt. Nat., t. V, pp. 191-196, h., rez. I. Rusă, 1959.

DONISĂ Ioan, „Contribuții la studiul geomorfologic al văii Bistriței” (rezumat), *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II, Șt. Nat., t. VI, fasc.4, pp. 390-394, rez. I. rusă, I. fr., 1960.

- DONISĂ Ioan, „Contribuții la cunoașterea geomorfologiei văii Bistriței între Broșteni și Bicaz”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II, Șt. Nat., t. VII, fasc. 2, pp. 443-450, 1 h., 1 foto, rez. l. rusă, l. fr., 1961.
- DONISĂ Ioan, „Relieful carstic din zona izvoarelor Bistriței”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol.-Geogr., t. IX, pp. 139-144, 1 fig., 3 foto, rez. l. rusă, l. fr., 1963.
- DONISĂ Ioan, „Geomorfologia văii Bistriței în amonte de Vatra Dornei”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol.-Geogr., t. X, pp. 115-128, 8 fig., 4 foto., rez. l. rusă, l. fr., 1964.
- DONISĂ Ioan, „Aspecte din evoluția văii Bistriței. Faza prepliocenică”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol.-Geogr., t. XI, pp. 131-141, rez. l. fr., l. rusă., 1965.
- DONISĂ Ioan, „Aspecte din evoluția pliocen-cuaternară a văii Bistriței”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol.-Geogr., t. XII, pp. 131-138, rez. l. fr., l. rusă., 1966.
- DONISĂ Ioan, „Defileul Cuejdului la Piatra Neamț”, *Comunicări de Geografie*, vol. IV, București, pp. 39-44, 1 fig., rez. l. rusă, l. engl., 1967.
- DONISĂ Ioan, „Procese de versant din valea Bistriței”, *Studia Univ. „Babeș-Bolyai”*, s. Geol.-Geogr., fasc. 2, Cluj, pp. 141-144, rez. l. rusă, l. fr., 1967.
- DONISĂ Ioan, „Procese de versant din Depresiunea Cracău-Bistrița”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol. Geogr., t. XIV, pp. 113-118, rez. l. fr., 1968..
- DONISĂ Ioan, „Terasele din Depresiunea Cracău-Bistrița”, *Lucr. Staț. Cercet. „Stejarul”, Pângărați*, t. 1, pp. 117-122, 1 h. color, rez. l. fr., 1968
- DONISĂ Ioan, „La République Socialiste de la Roumanie”, *in rev. Geo*, an 2, Nr. 3, Gand, Belgia, pp. 16-23, 1 h, 1968.
- DONISĂ Ioan, „Orașul Gand (Gent) - inima Flandrei”, *in rev. Terra*, Anul III (XXIII), nr. 3, pp. 59-63, 3 foto, 1971.
- DONISĂ Ioan, „Modelare glaciară în Ardeni?”, în *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II c, Geogr., t. XVII, pp. 43-46, 1 fig., rez. l. fr., 1971.
- DONISĂ Ioan, DAVIDESCU Gabriel, „Le rôle du relief carpathique dans la détermination des quelques particularités thermiques du territoire de la R. S. de Roumanie”, *Lucr. a V-a Conferință de Meteorologie a Carpaților*, București, 1971, 15 p., 13 fig., 1971.
- DONISĂ Ioan, DAVIDESCU Gabriel, „Unele particularități termice ale teritoriului țării noastre, condiționate de relieful carpatic”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II, t. XVIII, pp. 137-148, 4 fig., 1 pl., 2 tab., rez. l. germ., 1972.
- DONISĂ Ioan, „Asupra vechimii rețelei hidrografice din partea nordică și centrală a Carpaților Orientali”, *Bul. Soc. Șt. Geogr. din R.P.R.*, Serie nouă, vol. II (LXXII), pp. 109-113, rez. l. fr., 1972.
- DONISĂ Ioan, „Quelques aspects de l'évolution du réseau hydrographique de la partie septentrionale et centrale des Karpates Orientales Roumaines”, *Studia geomorphologica Carpatho-Balkanica*, Kraków, vol. VI, pp. 135-140, 1 h, rez. l. poloneză, l. Rusă, 1972.

- DONISĂ Ioan, BARBU Nicolae, IONESI Liviu, „Etapile evoluției rețelei hidrografice din Carpații Orientali”, *Realizări în geografia României. Culegere de studii*, Edit. Științifică, București, pp. 217-225, 1973.
- DONISĂ Ioan, „Geografia ca obiect de învățământ”, *Bul. Soc. Șt. Geogr. din R.P.R.*, Istorie-Geografie, București, 3 p., 1973 .
- DONISĂ Ioan (colab.), „Caracterul formativ-educativ al geografiei”, *În ajutorul profesorului de geografie*, București, vol. II, 6 p., 1973.
- DONISĂ Ioan, „Peisaje naturale din Carpații Orientali”, prelegere pentru *Cursurile Internaționale de Vară*, Centrul de multipl. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 20 p., 1973 (foto).
- DONISĂ Ioan, „Structura și conținutul geografiei în școala de cultură generală și în liceu”, *În ajutorul profesorului de geografie*, vol. III, Biblioteca geografului, nr. 9, București, 6 p., 1974.
- DONISĂ Ioan, „Preocupări și metode noi în domeniul geografiei fizice la Universitatea din Iași în ultimii 30 de ani”, Volum omagial *Aniversarea împlinirii a șapte decenii de la înființarea Catedrei de Geografie din Iași, 1904-1974*. pp. 15-23., 1974.
- DONISĂ Ioan, HÂRJOABĂ Ioan, „Terasele Siretului între Roman și Mărășești”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II c, Geogr., t. XX, pp. 5-16, 3 fig., 1 h., rez. I. fr., 1974.
- DONISĂ Ioan, HÂRJOABĂ Ioan, „Problema piemonturilor din Moldova”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II c, Geogr., t. XX, pp. 29-38, 1974.
- DONISĂ Ioan, „Utilizarea aerofotogramelor în cartarea geomorfologică”, *Lucrările Colocviului Național de Geomorfologie aplicată și Cartografiere geomorfologică*, Iași, 26-28 oct. 1973, pp. 339- 347, 1975.
- DONISĂ Ioan, MARTINIUC Constantin, BĂCĂUANU Vasile, „Contribuții la studiul proceselor de versant din Piemontul Panciului, în vederea utilizării raționale a teritoriului”, *Lucrările Colocviului Național de Geomorfologie aplicată și Cartografiere geomorfologică*, Iași 26-28 oct. 1973, pp. 123-134, planșe, 1975.
- DONISĂ Ioan, „Les paysages naturels des Carpathes Orientales”, *Cursurile Internaționale de Vară*, Centrul de multiplicare al Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 11 p., 1976.
- DONISĂ Ioan, DRĂCȘINEANU Constantin, „Caracterizarea fizico-geografică a teritoriului comunei Bivolari”, *Sociologia în acțiune*, vol. III, Centrul de Științe Sociale, Iași, 26 p., hărți, grafice, 1976.
- DONISĂ Ioan, „Abordarea sistemică a obiectului geografiei”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol.-Geogr., t. XXIII, pp. 57-63, 2 fig., rez. I. fr., 1977.
- DONISĂ Ioan, „Peisajul geografic în lumina concepției sistemice”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol.-Geogr., t. XXV, pp. 85-90, 1 fig., rez. I. fr., 1979.
- DONISĂ Ioan, „Profesorul Dr. Doc. Ion Gugiuman la a 70-a aniversare”, *Stud. și Cercet. Geol., Geofiz., Geogr.*, s. Geografie, t. XXVI, pp. 129-132, 1 foto, 1979.

- DONISĂ Ioan, „Profesorul Ion Gugiuman la a 70-a aniversare”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol.-Geogr. t XXV, p. 142, 1979.
- DONISĂ Ioan, SURDEANU Virgil, MIHĂILESCU Florin, CĂRĂUȘ Ioan, APOPEI Virgil, „Modificări geografice în sectorul mijlociu al văii Bistriței cauzate de amenajările hidrotehnice”, *Lucr. Staț. „Stejarul”, Pângărați*, Geol.-Geogr., vol. 7, pp. 139-154, 1 fig., rez. I. fr., 1979.
- DONISĂ Ioan, „L’approche systématique en géographie”, *Rev. Roum. Géol., Géophys. Géogr., s. Géographie*, t. 24, pp. 19-24, rez. I. engl., 1980.
- DONISĂ Ioan, MARTINIUC Constantin, „Unele particularități ale teraselor fluviale de pe marginea estică a Carpaților Orientali”, *Lucr. Staț. „Stejarul”, Pângărați*, Geol.-Geogr., vol. 7 (1979), pp. 67-79, 12 fig., rez. I. fr., 1980.
- DONISĂ Ioan, „Quelques particularités des terrasses du bassin du Siret”, *Rev. Roum. Géol., Géophys. Géogr., s. Géographie*, t. 25, nr. 2, pp. 175-185, 3 fig., rez. I. engl., 1981.
- DONISĂ Ioan, „Activitatea geografică a lui Gr. Cobălcescu”, *Lucr. Sem. Geogr. „Dimitrie Cantemir”, Iași*, nr. 2, pp. 1-8, 1981.
- DONISĂ Ioan, „Grigore Cobălcescu (1831-1892)”, *revista Terra*, Anul XIII (XXXIII), nr. 3, pp. 44-47, 1 foto, 1981.
- DONISĂ Ioan, „Cursul de geologie predat de Gr. Cobălcescu cu un secol în urmă”, *Lucr. ses. științ. „Gr. Cobălcescu”, 24-25 oct. 1981*, Iași, 8 p, 1982.
- DONISĂ Ioan, „Éléments de la conception systématique dans la géographie roumaine de la première moitié du XX-ème siècle”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b Geol.-Geogr., t. XXVIII, pp. 69-73, 1982.
- DONISĂ Ioan, „Prof. dr. doc. Tiberiu Morariu”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol.-Geogr., t. XXIX, pp. 101-102, 1 foto, ISSN 0379-7902, 1983.
- DONISĂ Ioan, „Activitatea geografică a lui Ion Simionescu”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol. Geogr., t. XXX, pp. 99-103, ISSN 0379-7902, 1984.
- DONISĂ Ioan (1984) „Teledetecție și geografie”, *Terra*, Anul XVI (XXXVI), nr. 2, București, pp. 18-25, 10 fig., 1984.
- DONISĂ Ioan, „Profesorul Ion Gugiuman”, Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, iulie-decembrie 1984, 2 p.
- DONISĂ Ioan, „Profesorul dr. doc. Ion Gugiuman la a 75-a aniversare”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași*, II b, t. XXX, pp. 97-98, 1 foto, ISSN 0379-7902, 1984
- DONISĂ Ioan, „Prof. dr. Gheorghe I. Năstase”, Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, iulie-decembrie 1985, pp. 172-174, 1985.
- DONISĂ Ioan, „Concepția geografică a lui George Vâlsan”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, t. XXXII, pp. 49-56, 1 foto, ISSN 0379-7902, 1986.
- DONISĂ Ioan, „George Vâlsan la Iași”, *Lucr. Sem. Geogr. „Dimitrie Cantemir”, Iași*, nr. 6 (1985), pp. 203-207, rez. I. fr., 1986.
- DONISĂ Ioan, „Din gândirea geografică a lui George Vâlsan”, *Acad. Rom., Filiala Iași, Probleme de istoria și filozofia științei*, vol. IV, pp 177-185, 1986.

- DONISĂ Ioan Contribuția lui Mihai David la cunoașterea Subcarpaților Moldovei și a Carpaților Orientali", *Lucr. Sem. Geogr. „Dimitrie Cantemir”*, nr. 6, (1985), Iași, pp. 15-27, 1986.
- DONISĂ Ioan „Profesorul Gh. Năstase", *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”*, Iași, s. II b, t. XXXII, pp. 93-96, 1 foto, Lista lucrărilor profesorului Gheorghe I. Năstase, ISSN 0879-787, 1986.
- DONISĂ Ioan, „M. David – 100 de ani de la naștere", *rev. Terra*, Anul XVIII (XXXVIII) nr. 1, 2 p, 1986.
- DONISĂ Ioan „Mihai David – o sută de ani de la naștere, 1886 -1954", *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”*, Iași, s. II b, t. XXXII, p. V-XV, 1 foto, 1 tab. cronologic, lista lucr. lui Mihai David, 1986.
- DONISĂ Ioan „Mihai David 1886-1954", Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, ianuarie-iunie 1986, 3 p., 1986.
- DONISĂ IOAN, COTEA Valeriu, „Corneliu Zolyneak (1928-1985)", *Cercet. Agron. în Moldova*, An XIX, vol. 1, 1 p, 1986.
- DONISĂ Ioan, „O nouă etapă în teledetecția satelitară", *în rev. Terra*, Anul XVIII (XXXVIII) nr.1, București, 2 p, 1986.
- DONISĂ Ioan, LUPAȘCU Gheorghe, RUSU Constantin, „Quelques aspects du relief de la partie orientale du Plateau Centrale Moldave", *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”*, Iași, s., II b, Geol.-Geogr., t. XXXII, pp. 57-59., 1 h., 1fig., ISSN 0379-7902, 1986.
- DONISĂ Ioan, „Prof. dr. Ioan Sîrcu 1916-1987", *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”* Iași, s. II b, t. XXXIII, pp. 93 -96, 1 foto, ISSN 0379-7902, 1987.
- DONISĂ Ioan, „In memoriam Prof. dr. Ion Sîrcu", *Stud. Cercet. Geofiz., Geol., Geogr., s. Geografie*, t.XXXIV, pp. 104-105, 1 foto, 1987.
- LUPAȘCU Gheorghe, DONISĂ Ioan, MONAH Dan „Unele caracteristici ale depozitelor terigene din Stațiunea arheologică Poduri-Dealul Ghindaru, jud. Bacău", *Memoria Antiquitatis*, XV-XVII (1983-1985), Piatra Neamț., pp. 245-248, 2 pl., rez. l. fr., 1987.
- DONISĂ Ioan „Dezvoltarea geografiei la Universitatea din Iași", Prelegere inaugurală, 1987, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” iulie-decembrie 1988, 12 p, 1988.
- DONISĂ Ioan, BĂCĂUANU Vasile, LUPAȘCU Gheorghe „Contributions à l'établissement des divisions géographiques du Plateau de Suceava", *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”* Iași, s. II b, t. XXXIV, pp. 61-64, 1 h., ISSN 1223-5334, 1988.
- DONISĂ Ioan „Spațio-temporalitatea sistemului geografic și organizarea spațiului geografic", *în rev. Terra*, Anul XXI (XLI), nr. 3-4, pp. 9-13, rez. l. fr., 1989.
- DONISĂ Ioan „Prof. dr. doc. Ion Gugiuman la a 80-a aniversare a zilei de naștere", *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”* Iași, s. II b, t. XXXV pp. 95-96, 1 foto, ISSN 0379-7902, 1989.
- DONISĂ Ioan, „Concepția geografică a lui Vintilă Mihăilescu", *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza”* Iași, s. II c, t. XXXVI, pp. 9-15, rez. l. fr., 1990.

- DONISĂ Ioan (1990) „Prof. dr. doc. Ion Gugiuman (4 XII 1909 – 30 XI 1990)”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II c, Geogr., t. XXXVI, pp.101-104, 1 foto.
- DONISĂ Ioan, UNGUREANU Alexandru, „Geografia la Universitatea Alexandru Ioan Cuza în perioada contemporană”, *Buletinul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, 30 p., 1990.
- DONISĂ Ioan, „Prof. dr. doc. Ion Gugiuman”, *Stud. Cercet. Geogr.*, t. XXXVIII, pp. 89-91, 1 foto, 1991.
- DONISĂ Ioan, „Mihai David și contribuția sa la dezvoltarea învățământului geografic românesc”, *Acad. Rom., Mem. Secț. Șt.*, s. IV, t. X, nr. 1 (1988), București., pp. 331-341, tabel cronologic, lista lucrărilor lui M. David, rezl. I. fr., 1991.
- DONISĂ Ioan, DONISĂ Valentin „Atlasul geografic informatizat al Moldovei”. *în rev. Terra*, Anul XXV (XLV), nr. 1-4, pp. 104-106, 1993.
- DONISĂ Ioan, „Simpozion de Sisteme Informaționale Geografice”, *în rev. Terra*, Anul XXV (XLV), nr. 1-4, p. 109, 1993.
- DONISĂ Ioan, STĂNESCU Ioan, DONISĂ Valentin, APETREI Mihai, ROMANESCU Gheorghe, KOCȘIS Ștefan, „Întocmirea hărții densității rețelei hidrografice utilizând pachetul de programe MIPS”, *Lucr. Simpoz. S.I.G., Iași*, nr. 1-2, (1993-1994), pp. 29-34, 3 fig., 2 pl. color, ISSN 1223-5334, 1995.
- DONISĂ Ioan, „Atlasul Geografic Informatizat al Moldovei”, *Lucr. Simpoz. S.I.G., Iași*, nr. 1-2, (1993-1994), 1995, pp.11-14, ISSN 1223-5334, 1995.
- DONISĂ Ioan, „110 Years of Geography at the University of Iași”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. Geogr. t. XL-XLI (1994-1995), pp. 5-9, ISSN 1223-5334, 1995.
- DONISĂ Ioan, DONISĂ Valentin „L’Atlas électronique régional de la Moldavie”, *Rev. Roum. Géogr.*, t. 40, pp. 139-142, rez. I. engl., 1996.
- DONISĂ Ioan, „Profesorul Gheorghe I. Năstase – o viață închinată neamului românesc și științei geografice”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. Geogr., t. XLII- XLIII. (1996-1997), pp. 5-10, 1 foto, 1 fig., ISSN 1223-5334, 1997
- DONISĂ Ioan, „Profesorul Gheorghe I. Năstase – o viață închinată neamului românesc și științei geografice”. *Acad. Rom., Mem. Secț. Științ., seria IV, t. XX*, pp. 353-358, 1 foto, 1997.
- DONISĂ Ioan, DONISĂ Valentin, „Premises for the refreshing of the quantitative current in geography”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. Geogr., t. XLII-XLIII (1996-1997), pp. 25-27, ISSN 1223-5334, 1997.
- DONISĂ Ioan, UNGUREANU Alexandru, „Geografia la Universitatea din Iași, în perioada contemporană”, *Buletinul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, pp. 1-30, 1997.
- DONISĂ Ioan, „Simion Mehedinți – fondator al geografiei românești moderne”, *Facultatea de Geografie la 60 ani, Lucrările Simpozionului „Dezvoltarea geografie în Republica Moldova”*, Chișinău, pp. 8-11, 1998.
- DONISĂ Valentin, DONISĂ Ioan, „Integrarea prelucrării imaginilor de teledetecție în cadrul SIG. Avantaje și dificultăți”, *Lucr. Simpoz. S.I.G., Iași*, nr. 6, pp. 161-164, 3 fig., ISSN 1223-5334, 2000.

- DONISĂ Ioan, „L'école géographique roumaine”, *Rev. Roum. Géographie*, t. 43-44, (1999-2000), pp.7-17, rez. l. engl., 2000.
- DONISĂ Ioan, "Geographical School of Iași", *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, s. Geogr., t. XLVI, pp. 21-28, ISSN 1223-5334, 2000.
- DONISĂ Valentin, DONISĂ Ioan, URSU Adrian, „Folosirea tehnicilor S.I.G. în aprecierea vitezei de denudație a reliefului”, *Lucr. Simpoz. S.I.G.*, Iași, nr. 9, pp.7-10, 2 fig., ISSN 1223-5334, 2003.
- DONISĂ Ioan, „O sută de ani de la înființarea catedrei de geografie la Universitatea din Iași”, *Prelegeri inaugurale*, Nr. 2, Edit. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 25 p, 2003.
- EIJU ZATSU, *Pentru a face geomorfologia mai științifică*, Traducere din limba engleză de Ioana Ursache, Departamentul de Geografie, Iași, 65 pag. Îngrijirea ediției, note de subsol și prefață de 15 pag., de I. Donisă, 2003.
- DONISĂ Ioan, UNGUREANU ALEXANDRU, BARBU Nicolae, *Profesorul Gheorghe I. Năstase (1896-1985) – o viață și o operă închinată neamului românesc și științei geografice*, în Gheorghe I. Năstase. „Opera Geografică, Tom I (Cursuri universitare)”, Edit. Azimuth, Iași, 2004, ed. îngrijită de Al. Ungureanu, pp. 3-21, 2 foto, 1 fig, 2004.
- DONISĂ Ioan, *Teledetecție și S.I.G. în geografia centenară ieșeană*, *Lucr. Simpoz. S.I.G.*, Iași, nr. 11, pp. 11-20, ISSN 1223-6578, 2005.
- DONISĂ Ioan, „Centenarul învățământului geografic la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Istoricul și evoluția organizării învățământului geografic la Universitatea ieșeană”, în rev. *Terra*, Volum dedicat aniversării a 130 de ani de la înființarea Societății de Geografie din România, Anul XXXII-XXXIV (LII-LIV) 2002-2005, pp. 5-19, 2005.
- DONISĂ Ioan, „Profesorul Gheorghe I. Năstase – o viață închinată neamului românesc și științei geografice”, *Limba Română Revistă de Știință și Cultură*, Anul XVI Nr. 4-6, Chișinău, pp. 243-249, 4 foto, 2006.
- DONISĂ Ioan, „Dezvoltarea geografiei în spațiul românesc”, în vol. Univ. de Stat Tiraspol, Fac. Geogr., *Materialele Simpozionului Jubiliar Internațional „Mediul și dezvoltarea durabilă”, 70 ani de la fondarea Fac. Geogr.*, 13-16 noiembrie 2008, Ed. Labirint, Chișinău, pp. 7-13, 2009.
- DONISĂ Ioan, BOBOC Nicolae, PATRICHE Cristian-Valeriu, „Contribuții la regionalizarea geomorfologică a Podișului Moldovenesc”, în Univ. de Stat Tiraspol, Fac. Geogr., *Materialele Simpozionului Jubiliar Internațional „Mediul și dezvoltarea durabilă”, 70 ani de la fondarea Fac. Geogr.* 13-16 noiembrie 2008, Edit. Labirint, Chișinău, pp. 16-25, 1 fig., 2009.
- DONISĂ IOAN, *Descăl, savant, creator de școală științifică*, în vol. „Mircea Ion Savul. Căminul geochimiei românești”, editor V. Erhan, Edit. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, pp. 91-92, 2009.
- DONISĂ IOAN, *La aniversare*, în volum omagial „Tatiana Constantinov, prima femeie academician din Republica Moldova”, Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Ecologie și Geografie, Chișinău, pp. 64-66, 2009.

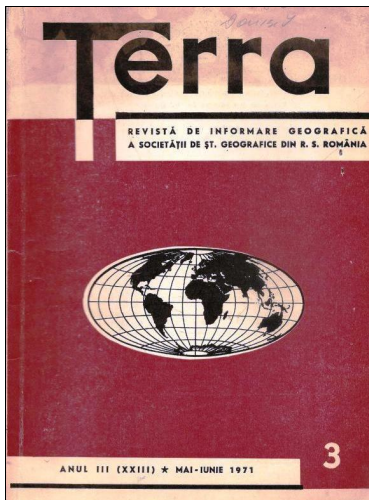
- DONISĂ Ioan, „Un bilanț”, *Lucr. Simpoz. S.I.G., Iași*, nr. 15, pp. 83-86, 1 tab., 2010.
- DONISĂ Ioan, UNGUREANU Alexandru, „The Geography in Iași at the 150th Anniversary of the „Alexandru Ioan Cuza” University”, *Rev. Roum. Géogr.*, vol. 54, nr. 2, pp. 181-195, 7 foto, rez. l. fr., 2010.
- DONISĂ Ioan, *Viața și opera lui Mihai David*, în vol. „Mihai D. David, Cercetări geologice în Podișul Moldovenesc”, Edit. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, pp. 11-30, 2010.
- DONISĂ Ioan, „Contribuțiile profesorului Ion Gugiuman în domeniul geomorfologiei și hidrologiei”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, secț. II c, t. LVI, pp. 32-34, 2010.
- DONISĂ Ioan, UNGUREANU Alexandru, „The geography in Iași at the 150th anniversary of the „Alexandru Ioan Cuza” University”, *Rev. Roum. de Géographie*, LIV, nr. 2, pp. 181–195, 7 foto, 2011.
- DONISĂ Ioan, „Aufname und Verbreitung Evolutionstheoretischer Ideen Haeckels in Rumänien”, *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași* (Serie nouă), *Lucr. Simpoz. "Entomofagii și rolul lor în păstrarea echilibrului natural"* – a IV-a Conf. Internaț. (6-8 iunie, 2010), pp. 235-237, 2011.

ACADEMIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA Secția de științe geologice, geofizice și geografice Vă invită să luați parte la Ședința publică de comunicări prilejuită de împlinirea a 100 de ani de la nașterea prof. MIHAI DAVID, membru corespondent al Academiei Române Ședința va avea loc luni, 12 mai 1986, ora 11, în Sala Prezidiului Academiei Republicii Socialiste România, Calea Victoriei, nr. 125. Tovarășului (ei) _____	În program: <table> <tr> <td>Prof. I. Donisă</td><td>— Mihai David și contribuția sa la dezvoltarea învățământului geografic românesc</td></tr> <tr> <td>Prof. V. Băcăuanu, Prof. C. Martiniuc</td><td>— Concepția geomorfologică a lui Mihai David</td></tr> <tr> <td>Prof. L. Ionesi</td><td>— Activitatea geologică a lui Mihai David</td></tr> </table>	Prof. I. Donisă	— Mihai David și contribuția sa la dezvoltarea învățământului geografic românesc	Prof. V. Băcăuanu, Prof. C. Martiniuc	— Concepția geomorfologică a lui Mihai David	Prof. L. Ionesi	— Activitatea geologică a lui Mihai David
Prof. I. Donisă	— Mihai David și contribuția sa la dezvoltarea învățământului geografic românesc						
Prof. V. Băcăuanu, Prof. C. Martiniuc	— Concepția geomorfologică a lui Mihai David						
Prof. L. Ionesi	— Activitatea geologică a lui Mihai David						

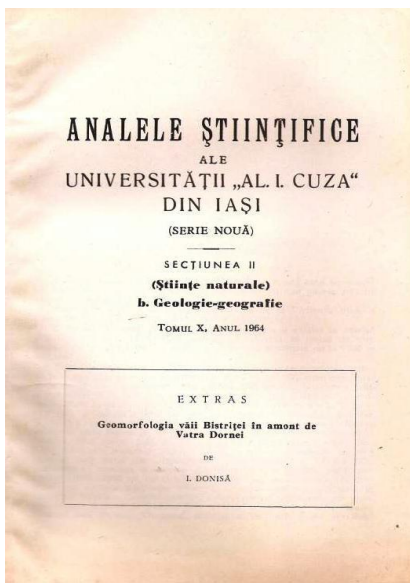
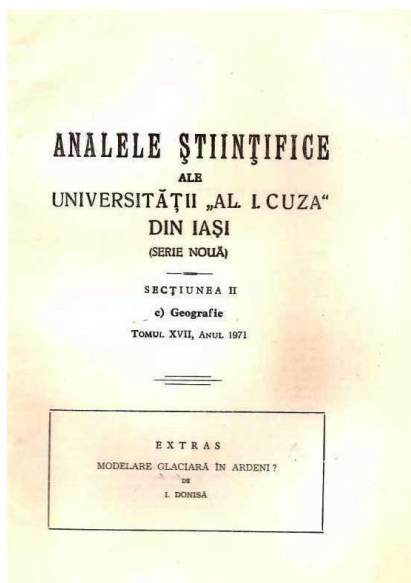
Programul ședinței publice de comunicări a Academiei dedicată împlinirii a 100 de ani de la nașterea profesorului Mihai David (1986).

GEO GEO GEO

Revista GEO 3 a Universității Gand/Gent, anul 2, nr. 3 (redactor Julien Vermeire)
1968-1969. Articol informativ publicat de Ioan Donisă (pag. 16-23), care prezintă România
acelor vremuri natura și politicile economice de ansamblu ale perioadei socialiste.

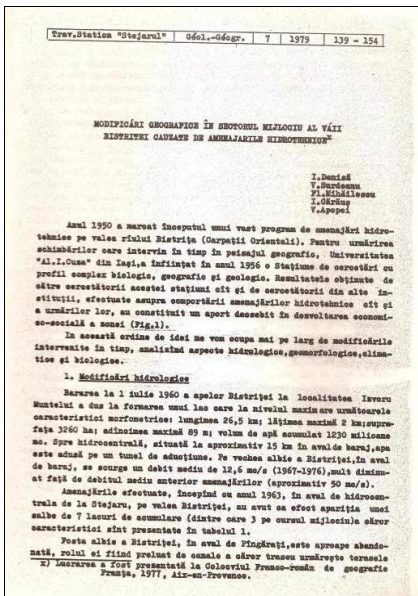
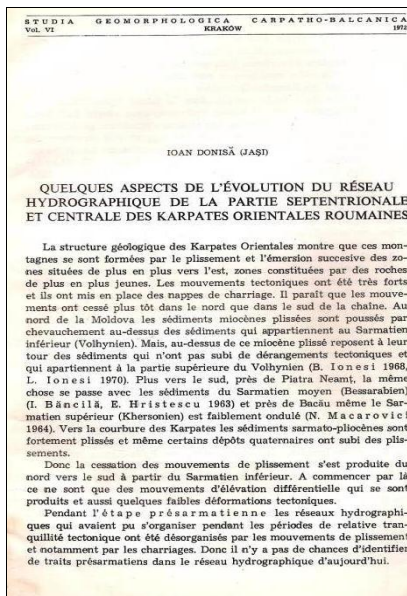
În revista „Terra” a Societății de Științe Geografice din România nr. 3/1971 Ioan Donisă a publicat un articol despre orașul flamand Gand/Gent, acolo unde s-a specializat în teledetecție și aerofotointerpretare geografică.

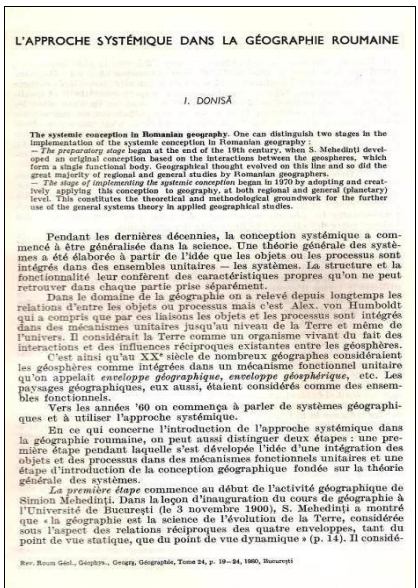
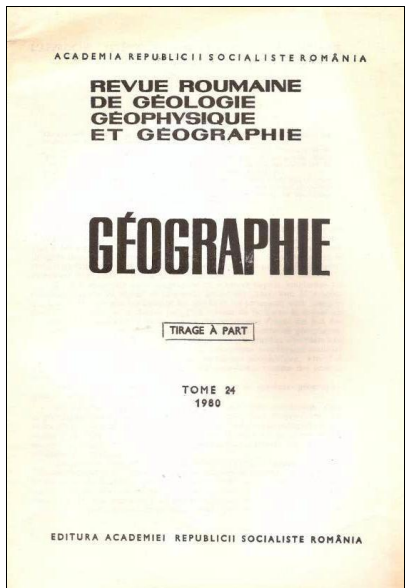
Extrase din Analele științifice ale Universității „Al. I. Cuza” din Iași (1964 și 1971).

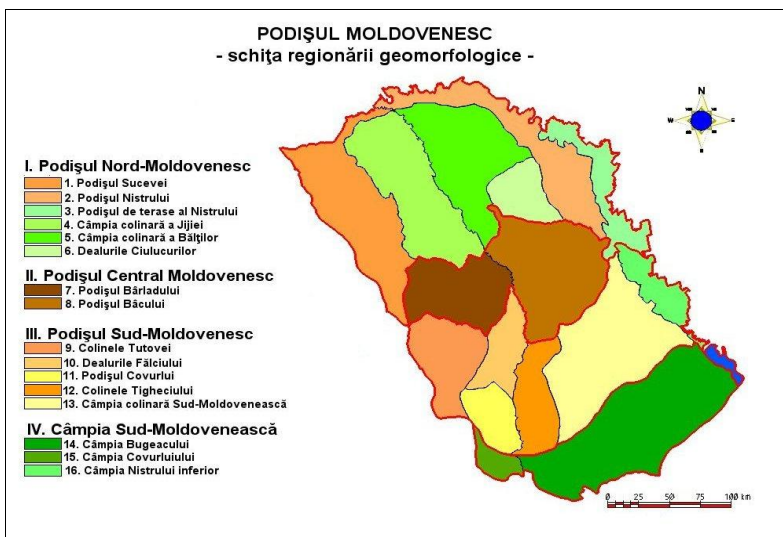
Articol publicat în 1969, București

Articole publicate la Cracovia (1972) și Stațiunea de cercetare „Stejarul” Piatra Neamț (1979)

Articol publicat în 1980

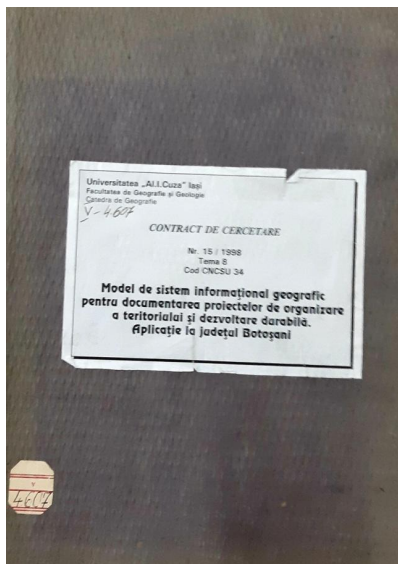
Extras din articolul publicat la Chișinău, 2009.

LISTA ABREVIERILOR ȘI PRESCURTĂRILOR UTILIZATE ÎN TEXT

- *An. Șt. Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, s. II b, Geol.-Geogr., t. XI, pp. 131-141, rez. l. fr., l. rusă. = Analele științifice ale Universității "Alexandru Ioan Cuza", seria II b, Geologie-Geografie, tomul XI, paginile 131-141, rezumate în lb. franceză, lb. rusă
- *Bul. Soc. Șt. Geogr. din R.P.R.* = *Buletin Societății de Științe Geografice din R.P.R.*
- Ed. = editura
- *Lucr. Staț. „Stejarul”, Pângărați*, Geol.-Geogr., vol. 7 (1979), pp. 67-79, 12 fig., rez. l. fr. = Lucrările Stațiunii de cercetare "Stejarul" Pângărați, seria Geologie-Geografie, volum 7 (anul), paginile 67-79, 12 figuri, rezumat în lb. franceză
- *Lucr. Sem. Geogr. „Dimitrie Cantemir”* = *lucrările seminarului geografic*
- *Lucr. Simp.* = lucrările simpozionului
- *Lucr. ses. științ. „Gr. Cobălcescu”* = *Lucrările sesiunii științifice "Gr. Cobălcescu"*
- *Mem. Secț. Șt.*, s. IV, t. X, nr. 1, pp. 331-341 = *Memoriile secției științifice, seria IV, tomul X, paginile 331-341*
- *Rev. Roum. Géol., Géophys. Géogr.*, s. *Géographie*, t. 25, nr. 2, pp. 175-185, 3 fig., rez. l. engl., 1981 = *Revue Roumaine de Géologie, Géophysique et Géographie*, serie *Géographie*, tomul 25, nr. 2, paginile 175-185, 3 figuri, rezumat în lb. engleză
- *Rev. Roum. Géographie*, t. 43-44, (1999-2000), pp. 7-17, rez. l. Engl. = *Revue Roumaine de Géographie*, tomul 43-44, paginile 7-17, rezumat lb. engleză
- *Stud. Cercet. Geofiz., Geol., Geogr.*, s. *Geografie*, t. XXXIV, pp. 104-105 = *Studii și cercetări de Geofizică, Geologie, Geografie, seria Geografie*, tomul XXXIV, paginile 104-105
- *Studia Univ. „Babeș-Bolyai”*, s. *Geol.-Geogr.*, fasc. 2, Cluj, pp. 141-144, rez. l. rusă, l. fr., = *Studia Universitas "Babeș-Bolyai" seria Geologie-Geografie, fascicula 2, Cluj, pag. 141-144, rezumat în lb. rusă și lb. franceză*

1.5. LUCRĂRI PE BAZA CONTRACTELOR DE CERCETARE, CONVENȚII, GRANTURI

1. Donisă I., *Studiul hidro-geomorfologic al localității Țibănești, jud. Iași pentru sistematizare și indicarea soluțiilor de combatere a fenomenelor de alunecare a terenului* (30 pag., hărți, profile, grafice).
2. Donisă I., *Studiul hidro-geomorfologic al teritoriului comunei Schitu-Duca (jud. Iași) cu privire specială asupra proceselor geomorfologice actuale și a gradului de stabilitate a terenurilor pentru sistematizare* (36 pag., hărți grafice).
3. Donisă I. *Studiul hidro-geomorfologic al teritoriului comunei Bivolari (jud. Iași)* (20 pag., hărți, profile).
4. Donisă I. (coordonare), *Atlasul Informatizat al Moldovei. Partea I.*
5. Donisă I. (coordonare), *Atlasul Informatizat al Moldovei. Partea II, Județele.*
6. Donisă I. (coordonare), *Model de sistem informațional geografic destinat documentării proiectelor de organizare a teritoriului și de dezvoltare durabilă. Aplicație la județul Botoșani.*
7. Donisă I. (coordonare), *Caracterizare geomorfologică și hidrologică a teritoriului orașului Vatra Dornei în vederea sistematizării urbane* (28 pag., hărți profile).
8. Donisă I. (coordonare), *Raionul Buhuși. Cadrul natural* (40 pag., hărți, profile, grafice)
9. Donisă I. (coordonare), *Regiunea Bacău. Caracterizare geografică pentru sistematizarea rețelei de localități* (44 pag., hărți).
10. Donisă I. (colaborare), *Caracterizare geografică a terenului Liceului Agricol Miroslava-Iași* (8 pag., hărți, grafice).
11. Donisă I. (coordonare), *Observații periodice asupra dinamicii alunecărilor de teren și a variațiilor nivelului apelor subterane, cât și a cauzelor care le determină, din perimetrele Valea caselor (jud. Vaslui), Pocreaca și Trestiana (jud. Iași), în vederea evidențierii efectului lucrărilor de îmbunătățiri funciare și de gospodărire a apelor* (20 pag., hărți, profile, grafice).
12. Donisă I. (coordonare), *Identificarea preliminară a versanților cu alunecări de teren sau cu stabilitate redusă din cuprinsul județului Iași* (14 pag., hartă).
13. Donisă I. (coordonare), *Resursele climatice ale județului Iași* (19 pag., hărți, grafice).
14. Donisă I. (coordonare), *Studii geohidromorfologice și ecopedologice privind evoluția și calitatea solurilor în regim de irigare în sudul Câmpiei Moldovei, pe platouri și versanți.*
15. Donisă I. (coordonare), *Cercetări ecopedologice și geomorfologice privind evoluția învelișului de sol din sistemul de irigații Tansa-Belcești.*
16. Donisă I. (coordonare), *Cercetări privind procesele de bioacumulare și biosolubilizare a metalelor rare din haldele miniere.*
17. Donisă I., *Resurse energetice climatice în zona orașului Iași.*

Contract de cercetare „Atlasul geografic informatizat al Moldovei – partea a II-a (județele)” – 1997, Ioan Donisă (coordonator). Contract de cercetare „Model de sistem informațional geografic pentru documentarea proiectelor de organizare a teritoriului și dezvoltare durabilă. Aplicație la județul Botoșani”, 1998.

Lucrări cu caracter aplicativ efectuate la cererea beneficiarilor sau pe bază de contract

1. *Raionul Buhuși. Cadrul natural* (colab. I. Hârjoabă, I. Donisă), 1963 (40 p. dactilo., hărți)
2. *Regiunea Bacău. Caracterizare geografică pentru sistematizarea rețelei de localități*, (colab.), (44 p. dactilo., hărți)
3. *Caracterizarea geomorfologică și hidrologică a teritoriului orașului Vatra Dornei în vederea sistematizării urbane* (colab.), convenție (28 p., hărți, profile)
4. *Caracterizarea geografică a teritoriului Liceului Agricol Miroslava - Iași* (colab.) (8 p.)

1.6. LUCRĂRI NEPUBLICATE

- *Rolul învățământului geografic în cunoașterea și înțelegerea particularităților lumii contemporane* (colab. cu Irina Ungureanu și Al. Ungureanu), comunicare la Conferința Națională de Geografie, București, 28-29 mai, 1994

- *Memoriu asupra situației geografiei în învățământul preuniversitar*, redactat în calitate de vicepreședinte al Societății de Geografie din România, mandatat de Conferința Națională de Geografie, 28 – 29 mai 1994, București

1.7. LUCRĂRI DE POPULARIZARE A ȘTIINȚEI

- *Continental Antarctica*, conferință multiplicată de SRSC Iași
- *Cum s-au format munții și mările*, în „Flacăra Iașului”, Iași, 25 iulie 1964
- *Ghețarii*, în „Flacăra Iașului”, Iași, 23 ianuarie 1965
- *150 de ani de la nașterea lui Grigore Cobălcescu. Savantul și patriotul*, revista „Cronica”, anul VI Nr. 52 (830), Iași, 25 decembrie 1981
- *O mare aniversare*, publicat în cotidianul local „Opinia” Iași, octombrie 1992

Interviuri, discuții

1. *În studiul geografiei fizice: Deplasările de teren*, masă rotundă a „Cronicii”, participă prof. dr. docent I. Gugiuman, prof. dr. V. Băcăuanu, prof. dr. I. Donisă, conf. dr. I. Hârjoabă, lector dr. Nicolae Barbu, nr. 26 (387), 29 iunie 1973

2. *Cercetarea aplicată în biologie-geografie-geologie*, revista „Cronica”, nr. 8/578, 25 februarie 1977

3. *Cercetări de importanță practică la Facultatea ieșeană de biologie-geologie-geografie*, „Flacăra Iașului” Anul XXXIX, nr. 11 424, 1 iulie 1983

4. *Marea „Probă a adevărului”*, interviu pe tema lucrărilor de diplomă, „Flacăra Iașului”, Anul LX, nr. 11 624, 14 martie 1984

5. *Conferințe prezentate la Radio Iași în cadrul emisiunii Patrie bogată în frumuseți*

Lucrări cu caracter didactic

1. *Valea Bistriței*, Scenariu pentru diafilm realizat de ANIMAFILM

2. *Pro geografia*, Forum, aprilie 1994

Recenzii

- *Am fost în Antarctica* de Gh. Neamu, revista „Cronica” 26 (429), 28 iunie 1974

- *Resursele agroclimatice în contextul schimbărilor climatice*, de Maria Nedeașcov, Institutul de Ecologie și Geografie, Academia de Științe a Moldovei, Chișinău, 2012, 306 p. 85 fig. alb/negru, 2 fig. color, 40 tab.

Articole cu caracter politic (după 1990)

1. *Doi lei Moldova!* în „Flacăra Iașului”

2. *Arde-l pe țăran!* în „Flacăra Iașului”

3. *De n-aș mai fi țăran* în „Flacăra Iașului”

4. *Iartă-ne, părinte Daniil!* în „Flacăra Iașului”

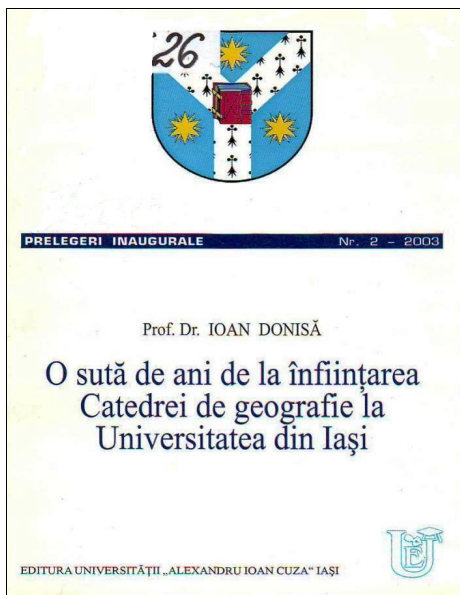

Prelegerea susținută la cursurile de vară ale universității ieșene, Piatra Neamț, august 1972.

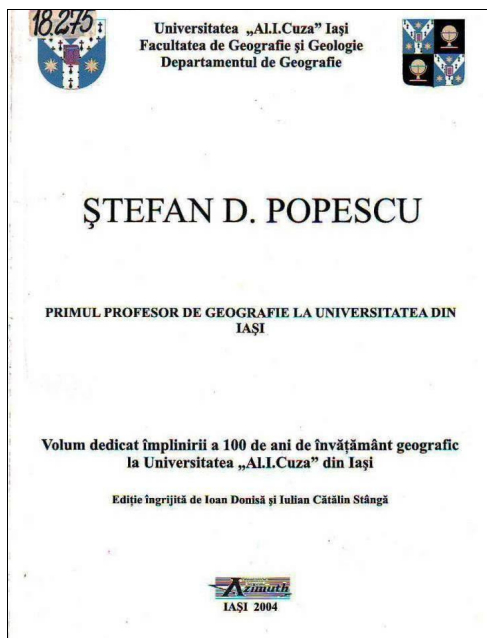
1.8. GRIJA CONSTANTĂ PENTRU VALORIFICAREA OPERELOR ȘTIINȚIFICE ALE ÎNAINȚAȘILOR

În ultimii săi ani de activitate științifică profesorul Ioan Donisă s-a dedicat cu sfințenie recuperării operelor științifice și memoriei marilor personalități ale geografiei ieșene. Cercetările și contribuțiile sale de geografie istorică sunt demne de marile nume ale geografiei ieșene, așa cum au fost Ștefan D. Popescu, Mihai David și Gheorghe I. Năstase, cărora le-a dedicat numeroase articole și le-a readus în atenția contemporanilor opera științifică din perioada interbelică, publicând edițiile postume.

Prelegerea despre centenarul geografiei ieșene a fost tipărită la Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în 2003 .

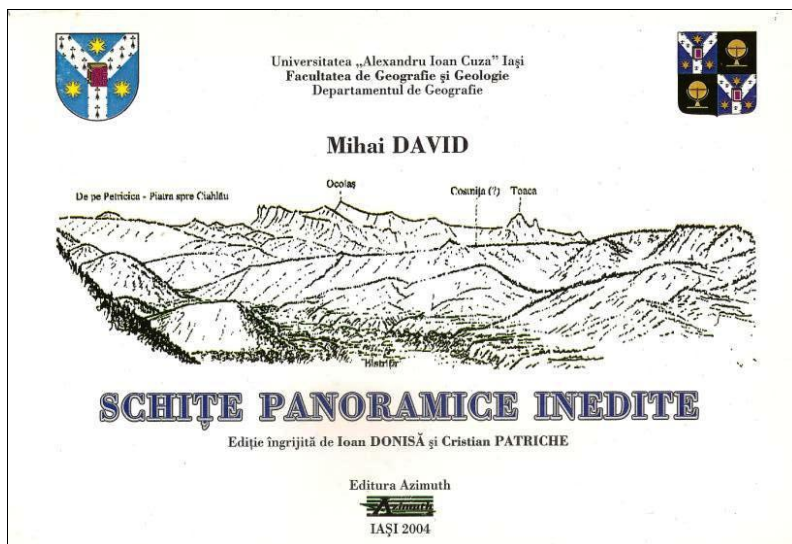
Volumul „**Ștefan D. Popescu – primul profesor de geografie la Universitatea din Iași**” a apărut la Editura „Azimuth” din Iași, în 2004, cu prilejul centenarului învățământului superior geografic la Iași, ediție îngrijită de prof. Ioan Donisă în colaborare cu lectorul Iulian Stângă.

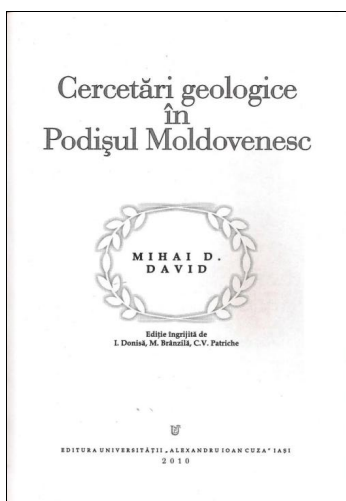
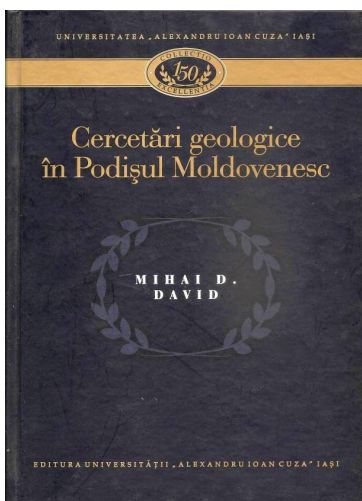
Volumul **Mihai David. Schițe panoramice inedite** a apărut la Editura Azimuth din Iași, tot în 2004, fiind o lucrare editată în condiții grafice sensibil îmbunătățite față de originalele de teren și realizat împreună cu cercetătorul dr. Valeriu-Cristian Patriche.

Volumul este o culegere de schițe de teren pe care Mihai David le-a efectuat în timp cu prilejul lungilor sale excursii științifice desfășurate în toate regiunile geomorfologice din România. De o memorabilă acuratețe sunt schițele panoramice din Munții Apuseni realizate de Mihai David împreună cu geograful Emmanuel de Martonne pe timpul excursiilor interuniversitare organizate de universitatea clujeană și coordonate de George Vâlsan¹. Acest volum scoate în evidență respectul deosebit pe care Ioan Donisă l-a manifestat în timp față de personalitatea marelui geograf Mihai David. Corespondența privată a profesorului Donisă cuprinde numeroase scrisori și e-mailuri cu moștenitorii lui Mihai David, stabiliți la Ploiești și București, care i-au pus la dispoziție arhiva acestuia.

¹ A fost al doilea titular al catedrei de geografie de la Universitatea ieșeană, dar care a fost transferat la Cluj în 1919.

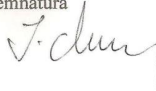
Volumul ***Cercetări geologice în Podișul Moldovenesc*** de Mihai David este teza de doctorat a marelui profesor și naturalist ieșean (geolog, geograf, rector al universității), lucrare susținută cu succes în 1919. Pentru buna reconstituire a lucrării originale au colaborat profesorii ieșeni Ioan Donisă, Mihai Brânzilă și Valeriu Cristian Patriche. Volumul care a apărut în 2010 la Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a fost dedicat aniversării celor 150 de ani scurși de la înființarea primei universități moderne din România.

**Declarație de cesiune a
drepturilor de editare, tipărire și difuzare**

Subsemnata, **Jolanda Brândusa Chisleag**, identificată prin Pasaport german seria 4505189F1802061- nrC7887GX8J....., CNP..., în calitate de nepoată și mostenitor unic al prof. Mihai David, autor al cărții *Cercetări geologice în Podișul Moldovenesc*, declar că cesionez drepturile de a edita, tipări și distribui cartea cu titlul mai sus menționat către Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, fără nici o pretenție financiară sau de altă natură.

Semnătura

Data 15 februarie 2010

Samstag, 13. Februar 2010 AOL: FCH41

Scrisoare din partea moștenitorilor de drept ai operei lui Mihai David (1990).

1.9. ÎNCERCĂRILE POETICE

Cu Zghiharn în Bohotin,
Problemele ți-ai rezolvat
Înră eu, care nu am vin,
Pe toate le-am ^{com}încercat.

"Dă-i cu țuică, dă-i cu vin"
Zicala este grăitoare
Dar după arta, ce mai chin
Ca să te ții pe picioare!

Colo-n vale, stînd în crama,
Bînd la vin, mîncînd pastramă,
Murafirul ne gîndeste
Că pe deal se nî mîncete.

Degustat-am la Cotnari,
Ba chiar și la Murfatlar,
Numai la Școala Huseană
Dămersu-mi fu în zadar.

Am nimerit la vinoteca închisă.

Degeaba mai sînt ^{eu} decan
Dacă tu mă ții la poartă,
De-ai fi fost studentul meu
Ași aveam eu altă soartă!

De atîta vorbă goală
Drept să spun; m-am săturat
La scoate mai bine-o oală
De vin vechi bine păstrat!

Încercînd cîteva poante
Cu sau fără de humor,
Vreau în vin, dacă se poate,
Dreptul meu de autor

Doniță

Mai deii mata, mai beau și eu
Și treaba este ca în gata.
Ce este nura cel mai greu,
Este momentul cînd ești plată.

Împărțite luminate,
Tu ce le cunosti pe toate
Și le știți pe numărate,
Făc-ne ni nouă dreptate:

De-i vorba de o demnitate
Pentru cotetul întregit,
Ca să nu fie păținire
Și neamul nostru vitregit,
Atuncea, înălțate Doamne,
Cu plăcăminte eu vă spun,
Cucos, bătrân, de atâtea toamne,
Cu gândul luminos și bun
Că cea mai sfântă demnitate,

Pentru ^{prezent} ~~viitor~~ în viitor,
E "lovata" geamurilor în a pînțeneșilor.
E cotelul galinaceo-vitelul

Cotelul galinaceo-vitelul

Atunci, pe data un ucior
(Un cucosel matat, intet)
(Și) pur și el pe avansare
Sări în mers ca un pînțelul
Cucuriguind în gura mare:

Drept a grăit stăpînul meu
Și orice vine astăzi stie
Că n-are ~~la~~ ~~stăpîn~~ ~~arunc~~
Că dîrte toate, cel mai greu
Numărul atîrnă-n teșed.

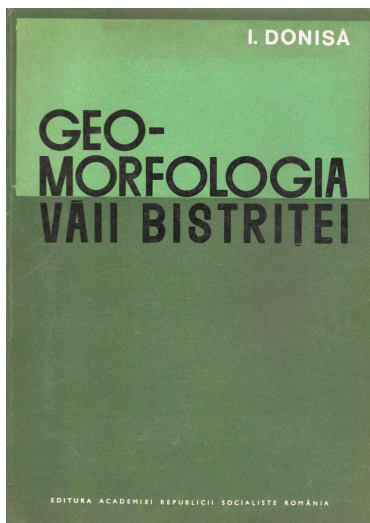
Deci cum matatii sînt mai mulți
Și între pînțari și între adulți
E clar, ei au acum supremația,
Și le revine imperiația.

Poetului George Lesnea
care în zina de 3.1.11 1977 a fugit
prin fața mașinii la trecerea pentru
pietoni din Piața Unirii către Stră-
muza Ștefan cel Mare

Maestre, n'alezați la stop
Că nu vă ține balamaua.
Cînd dan bătrînii la galop,
Și poate parte ... dandanaua
(și parte negrit .. dambana).

Epigramă dedicată poetului George Lesnea (1977).

2. RECUNOAȘTEREA ȘTIINȚIFICĂ

Lucrarea sa de doctorat elaborată sub coordonarea profesorului Tiberiu Morariu la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj a fost tipărită la Editura Academiei R.S.R., în anul 1968. Volumul cuprinde 276 pagini, cu tot cu rezumatul în limba franceză, plus bibliografie și anexe (harta geomorfolologică color, în 3 secțiuni). Tirajul a fost unul important pentru o lucrare geografică, de 3000 exemplare. Pentru cine nu înțelege modul cum funcționa societatea comunistă și controlul asupra cuvântului scris din acea perioadă, iată că noi am avut posibilitatea să înțelegem foarte bine acele timpuri urmărind pașii concreți pentru

tipărirea cărții cu ajutorul documentelor mărturie din arhiva profesorului!...

Lucrarea profesorului Ioan Donisă s-a bucurat de o susținere și recunoaștere importantă pentru acele vremuri, cu recenzii apărute în străinătate (Belgia, Anglia, Peru ș.a.), precum și referințe elogioase din partea lumii academice românești, dintre care le amintim pe cele despre care avem cunoștință:

- extras din ***Bulletin Société Royale de Géographie d'Anvers***, tom LXXX, 1969, pag. 188:

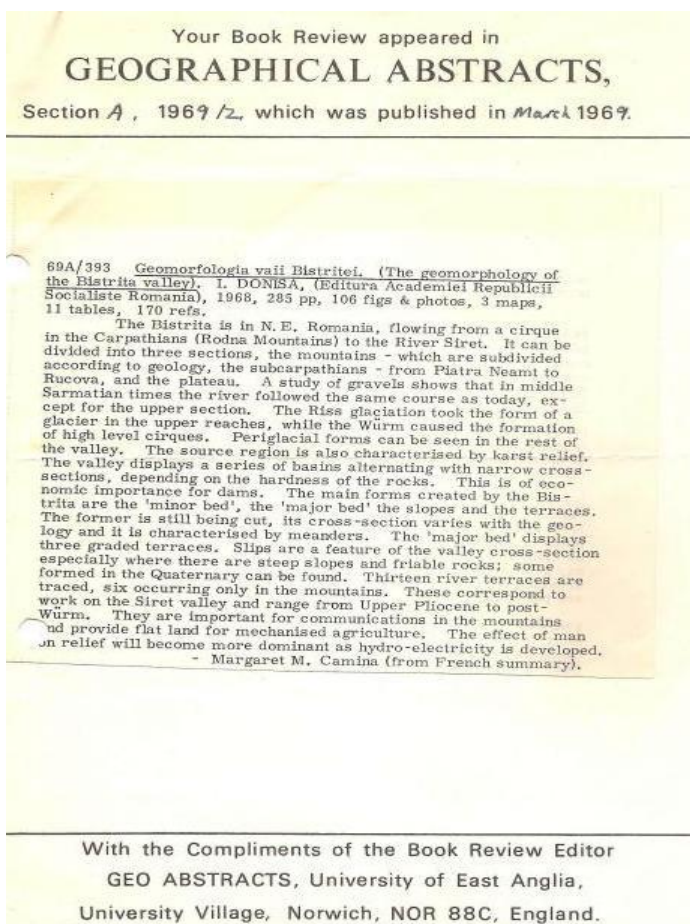
„I. Donisă nous livre ici une étude dans sa langue nationale, sur la „Géomorphologie de la vallée de la Bistrița moldave”. Il s'agit d'une étude de très haut niveau, qui rendra les plus grandes services à ceux qui s'intéressent aux forms du terrain et à leur transformation” A. Roy

- extras din ***Boletín de la Sociedad Geografica de Lima***, tomo LXXXVIII, enero-julio 1969, pag. 69 /Publicacion

„Es un magnifico trabajo de estudios morfologicos de un valle de la Moldavia rumano, hacho por el geógrafo I. Donisa en 1968, y publicado por la Academia de la Republica Socialista de Bucarest. La importancia de este studio no está solamente en la forma detallada y amplia en que trata el tema, sino en los disenos, planos y cortes que lo acompanan y que dan idea de la importancia que el valle tiene como

origen de las fuentes de los Montes de la Rodna, zona importante de la hidrografía Moldava. Hay en realidad un análisis completo de las variaciones de la morfología local que resultan típicos en la geografía rumana. El volumen, comienza con un estudio de la paleogeomorfología de valle Bistrița, para entrar de frente a los relieves estructurales actuales y las conclusiones finales. No deja de ofrecer interés la evidencia que comprueba el autor de la presencia del hombre en el paleolítico rumano y en particular en la cuenca del Bistriței”.

- **Geo Abstracts**, University of East Norwich, England, martie 1969 (traducere din lb franceză de Margaret M. Camina)

I. DONISĂ, *Geomorfologia văii Bistriței* (The geomorphology of the Bistrița valley), Ed. Academiei, Bucharest, 1968, 285 p., 106 figs., 3 coloured drawings hors-text, summary in French, bibliography.

Recently, the Romanian geographic literature has been enriched with a precious study on the morphology of the Bistrița valley, which represents an important contribution to the scientific knowledge of the Eastern Carpathians. As a result of detailed field and laboratory researches I. Donisă's study offers a clear image of the complexity of the geomorphologic problems raised by this important Carpathian valley which has drawn the attention of remarkable Romanian and foreign geologists and geographers.

The structure of the work and the way of treating the problems reflect the particular attention granted by the author to the genesis and development of the relief. Accordingly, after general considerations in the introductory chapter, which gives interesting explanations on the toponymy of the region, the second chapter describes thoroughly the *geomorphologic evolution of the valley*. Based on a detailed analysis of geologic and paleogeographic data, the author tries to reconstitute the main stages and phases of evolution of the valley relief, starting from the Miocene. To this end, he has extended the research to the whole region crossed by Bistrița, covering the morphostructural units of the Eastern Carpathians and Sub-Carpathians. He reaches the conclusion that Bistrița, in comparison with the much older valleys from the Southern Carpathians, could be formed only in the Sarmatian, during which the whole orogenic region crossed by this river was emerged; this fact is explained by the analysis of the correlated deposits of the Sarmatian deltas from the pre-Carpathian zone.

It is stated that the initial hydrographic network had generally a transversal flow, partly diagonal; it got the present form under the influence of many factors such as: the regression of the seashore to the south, a certain adjustment to the structure, and neotectonic movements. In this connection, the author substantiates the idea of antecedence by demonstrating that Bistrița persisted, over a great part of its course, in its old bed, — a statement in agreement with some more recent findings on the main transversal valleys of Romania. Therefore, the older hypothesis on a longitudinal hydrographic network which drained the Moldavian sub-Carpathian groove has to be discarded.

In the third chapter, *The morphography and morphogenesis of the valley*, the author makes a systematic and detailed description of the modelling processes and of the forms of relief according to genetic types (structural and lithologic, fluvial, glacial and periglacial, lacustrine, etc.). In the framework of the fluvial relief, the study of the river's 17 terraces, the relative altitude of which reaches 275 m, and the analysis of their relief elements and deposits are of special significance. As estimated on the basis of the paleontologic data, of pollen analysis and of numerous archeological findings, the age of terraces is placed between the Upper Pliocene, and the second part of Holocene.

Besides, the data on the glacial relief at the Bistrița sources (the Rodna Mountains) and particularly the identification of two glacial phases — the phase of the valley glaciers (Riss) and the phase of cirque glaciers (Würm — with two definite stages) — are noteworthy as they confirm the results of recent researches in this field. The work also points out that the rapid and ample variation of the level of the reservoirs in Bistrița valley caused some particular developments in the processes of abrasion and of lacustrine sedimentation. The present increased speed of such processes — it is noted — claims for steps apt to prevent their negative effects.

The fourth chapter *The geomorphological division of the Bistrița valley* makes a synthesis of the geomorphologic characters in the framework of the main sectors: mountainous, sub-Carpathian and of the plateau. The *general conclusions* of the last chapter describe the influence of human activity on the region. This activity, which contributed to the modification of the conditions in which natural processes occur, is at present partially changing the direction of evolution of this Carpathian valley through the Bistrița valley hydroenergetic system under construction.

By treating the relief of the Bistrița valley and by explaining its numerous aspects, in their relationship with a whole complex of geographic factors, by critically and objectively commenting the existing bibliography, and by providing a suggestive and various illustration, this detailed and deep-going study is of a real scientific value. That is why it can be used as a handbook for future research on the main valleys of Eastern Carpathians.

EUGEN NEDELCU

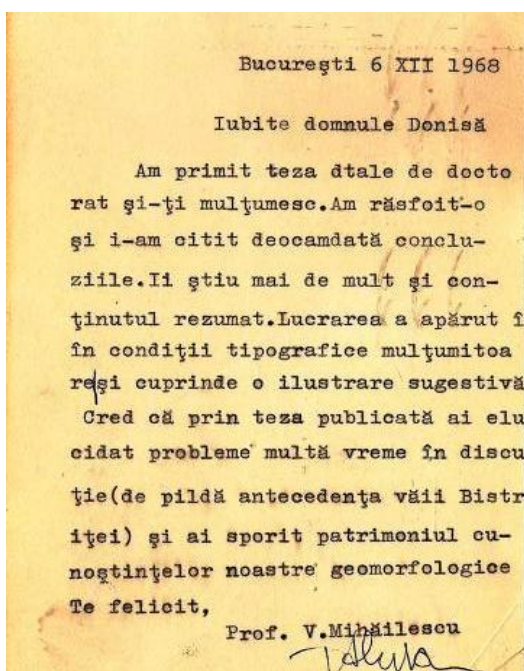
- *Revue roumaine de géologie, géophysique et géographie*. Série de géographie, tome XIII/1/1969 (de Eugen Nedelcu)

Lucrarea a fost cerută în 1970 și de dr Manuel del Llano de la Institutul de științe naturale al Universității din Bogota (Columbia) în vederea întocmirii unei recenzii, însă noi nu am găsit înscrisurile pentru a le menționa.

Scrisori de referință:

„Domnule Donisă,

Am primit teza d-tale de doctorat și-ți mulțumesc. Am răsfoit-o și i-am citit deocamdată concluziile. Îți știu mai mult și conținutul rezumat. Lucrarea a apărut în condiții tipografice mulțumitoare și cuprinde o ilustrare sugestivă. Cred că prin teza publicată ai elucidat problema multă vreme în discuție (de pildă antecedenta văii Bistriței) și ai sporit patrimoniul cunoștințelor noastre geomorfologice. Te felicit, prof. V. Mihăilescu” București, 6.XII. 1968 (carte poștală)”

Scrisoare primită de la profesorul Vintilă Mihăilescu (1968).

„Stimate domnule Donisă,

...recenzările publicate în țară cred că le-ați văzut. Sunt bucuroasă că lucrarea a fost apreciată așa cum am sperat...” (scrisoare trimisă de doamna Maria Niculescu, redactor la Editura Academiei RSR, datată 13 martie 1970)”

IV.

FAMILIA

Ioan Donisă s-a născut la 10 septembrie 1929 într-o familie de gospodari rurali din satul Bivolari, județul Iași, care se ocupau cu agricultura și dețineau în proprietate 9 ha pământ agricol.

Tatăl **Donisă Gheorghe** a decedat de diabet în 1940 (nu a făcut politică).

Mama **Donisă Profira** a decedat în 1986 (nu a făcut politică).

A avut două surori:

- **Avram (Donisă) Maria**, fost lector universitar la Institutul de Construcții din București, soție de ambasador;
- **Mazilu (Donisă) Elena**, contabilă la o firmă comercială (metalo-chimice) din Iași.

A fost căsătorit cu **Angelica Donisă** (Verdeș), profesoară de geografie gradul I la Liceul "Mihai Eminescu" din Iași, mentor de practică pedagogică pentru studenți, colaborator avizat pe întreaga durată a vieții, coautor de manuale pentru liceu.

Fiul **Valentin Donisă** s-a născut la 03 februarie 1964, absolvent al Facultății de inginerie electronică și electrotehnică din Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași, preparator și asistent universitar la Institutul Agronomic "Ion Ionescu de la Brad" și lector la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Geografie-Geologie, unde a introdus cursurile de „Geoinformatică” și „Sisteme informaționale geografice” (1990). S-a specializat în S.I.G. și teledetecție la universitățile din Orléans (Franța), Lausanne (Elveția) și la Universitatea Tehnică din Helsinki (Finlanda). Doctor în geoinformatică cu teza *Procesarea numerică a imaginilor în vederea extragerii informațiilor necesare Sistemelor Informaționale Geografice*, susținută la Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” Iași (2000). Această temă de cercetare a marcat o premieră prin introducerea tehnologiei S. I. G. în geografia românească. A creat laboratorul de geoinformatică din Facultatea de Geografie și Geologie, împreună cu asistentul univ. Ștefan Ludovic Kocsis. Achiziționarea de calculatoare și a unor softuri necesare înțelegerii fenomenului geografic (IDRISI, TNT Mips) a permis transformarea Laboratorului de Aerofotointerpretare geografică în Laborator de Geoinformatică și Teledetecție, în cadrul căruia tinerii geografi s-au inițiat în noua metodologie încât s-a ajuns ca aceasta să fie utilizată pe scară largă în cercetare și în realizarea tezelor de doctorat. Prin suita de simpozioane internaționale anuale dedicate tehnicilor de interpretare geografică cu ajutorul SIG din 1993 și până în

prezent, s-a contribuit la generalizarea în România a acestei metodologii. A părăsit țara în 2001 și s-a stabilit cu familia în America de Nord.

Carmen Donisă, nora profesorului Ioan Donisă, de profesie inginer chimist, s-a dedicat unei cariere universitare în cadrul laboratorului de chimia solurilor din Facultatea de Geografie și Geologie. Doctor în chimie cu teza *Studiul variației unor elemente chimice în profilul solurilor și legătura acestora cu procesele de pedogeneză* a fost susținută la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” - Facultate de inginerie chimică și protecția mediului în 1998. A urcat treptele academice până la conferențiar univ. dr., după care a părăsit țara alături de soțul său pentru a se dedica unei noi cariere profesionale.

*Profesorul Ioan Donisă activitate de documentare în biblioteca universității ieșene
(foto nedată, probabil anii 1960)*

Profesorul Ioan Donisă la vârsta de 30 de ani (stânga) și la 45 de ani (dreapta)....

...și la 50 de ani(stânga) și 78 de ani (3 august 2007) dreapta

Profesorul Donisă la 88 de ani, la universitate (foto Viorel Paraschiv, sept. 2017)

V.

**CORESPONDENȚĂ INTERNĂ ȘI
INTERNAȚIONALĂ. ALBUM FOTO**

1. CORESPONDENȚA – SELECȚIE

Din vastul material bibliografic pe care l-am avut la dispoziție spre analiză și documentare, una din primele impresii, după faza de cercetare primară, a fost că profesorul Donisă a întreținut o bogată corespondență cu diverse personalități ale vieții geografice mondiale (din Europa, Canada, SUA, Japonia) precum și cu marile nume ale geografiei românești. Este drept că majoritatea documentelor provin din perioada în care comunicarea prin scrisori era foarte răspândită, iar ulterior profesorul Donisă a acceptat rapid și noua tehnologie a „scrisorilor electronice” răspândită în România mai ales după 2000.

„Încerc să adun scrisorile prin care se propune sau inițiază colaborări, simpozioane, experiențe, programe de cercetare, burse, toate pentru cunoașterea geografiei românești în afara țării...” adnota doamna Angela Donisă pe unul din dosarele puse la dispoziția noastră! Profesorul Donisă avea o capacitate teribilă de a se face cunoscut prin tot ceea ce lucra pe tărâmul geografiei. A maximizat rolul comunicării prin scris întreținând o foarte bogată corespondență internă și internațională conștient că numai așa geografia poate evolua. Credem că a făcut dovada unui patriotism sănătos cu prilejul oricărei comunicări susținute despre România, evident cu anumite accente specifice doctrinei statului din acele perioade.

Noi am selectat doar o mică parte din numeroasele scrisori păstrate, unele din ele putând fi donate de familie pentru muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” ca documente istorice ale evoluției geografiei românești, care se vor alătura celorlalte documente care, prin grija profesorului Donisă, au fost deja donate (a se vedea lista propusă de acesta, din acest capitol).

Prezenta selecție nu are cum fi exhaustivă, ci doar dovedește fără niciun echivoc marea capacitate intelectuală a profesorului Donisă și dorința lui de a contribui la evoluția geografiei românești. Iată de ce selecția noastră poate fi completată cu alte scrisori care apar în capitolele I, II și III, pe care nu le-am repetat. Am organizat selecția noastră în ordinea cronologică a scrisorilor pentru a putea surprinde mai bine preocupările științifice ale profesorului Donisă din perioadele respective.

Dragi Donisă,

am avut azi o zi foarte fericită, pentru lucrarea ta de doctorat. Te felicit, din toată inima, pentru această splendidă realizare. Lucrarea ta este atât de bună, atât de interesantă, atât de bine scrisă, încât merită să fie publicată. Este un fapt pozitiv care ne face cinste. Ceea ce ai dat până în prezent în literatura geografică este foarte frumos. Îți revine ca datorie să publici și pe viitor alte lucrări. Ne continuăm activitatea geografică, care are o așa frumoasă tradiție la noi în țară, prin voi cei mai tineri. Iată de ce mă bucur când constat că apar lucrări ale tinerilor geografi, care ne fac cinste. Încă o dată îți mulțumesc de lucrare și-i urez din suflet mult succes în viață și în elaborarea de alte lucrări.

Cu prietenie, Tiberiu Morariu (semnătura)

Dragă Donisă,

am avut azi o zi foarte fericită privind lucrarea ta de doctorat. Te felicit din toată inima pentru această splendidă realizare. Mă bucură faptul că toți ieșenii au tipărit lucrările de doctorat. Este un fapt pozitiv care ne face cinste. Ceea ce ai dat până în prezent în literatura geografică este foarte frumos. Îți revine ca datorie să publici și pe viitor alte lucrări. Ne continuăm activitatea geografică care are o așa frumoasă tradiție la noi în țară, prin voi cei mai tineri. Iată de ce mă bucur când constat că apar lucrări ale tinerilor geografi, care ne fac cinste. Încă o dată îți mulțumesc de lucrare și-i urez din suflet mult succes în viață și în elaborarea de alte lucrări.

Cu prietenie, Tiberiu Morariu (semnătura)
22 nov. 1968

Amos, 10 iulie
1973

Scrisoarea ta, Donisă,

Conținutul tău este de la telefon, etc.
trăiești alături:

- lista cu 258 de tineri de rîuri
din bazinele Stet, but și Strășeni
(față de Donisă).
- Un model de fixat făcut de tov.
Piseta.

Acum ai revizuit 50%.

Carte au și ei sarcini asemănătoare:

Tov. Stet — 148 rîuri + 92 lacuri
Tov. Piseta — 137 " + 92 lacuri
Tov. Trufă, — 254 rîuri.

- Predarea finală a lucrării 1 iunie 1974
- O primă predare, cu redacție, va fi în septembrie, pentru a doua oară din tineri.
- Fișa are 7 rînduri în mărime;

Deci total ~~258~~ va avea 258 x 7 = 1806
în total: rînduri

Scrisoare primită de la profesorul N. Al.
Rădulescu, în 1973

_____, 19 ____

DEAR Dr. Donisa

I WOULD APPRECIATE RECEIVING A REPRINT OF YOUR PAPER ENTITLED:

Modelare glaciară în Ardeni ?

[An. şti. Univ. Iaşi.]

VOL. Ser 2c 17, PP. 43-46, 19 71.

THANKING YOU IN ADVANCE, I REMAIN

Any other papers by you on Pleistocene
Geology would be most highly appre-
ciated.

SINCERELY YOURS,
George V. Shkurkin (F. B. Weyssenh)
GEORGE V. SHKURKIN
DEPARTMENT OF ANTHROPOLOGY
SECTION OF PLEISTOCENE GEOLOGY
CALIFORNIA STATE UNIVERSITY
HAYWARD, CALIFORNIA 94542, U.S.A.

Carte poştală primită de la profesorul George Shkurkin de la California State University, în ian. 1974, ca apreciere asupra lucrării „Modelarea glaciara în Ardeni?”, apărută în *Analele ştiinţifice ale Universităţii din Iaşi* (1971)

POLISH ACADEMY OF SCIENCES,
INSTITUTE OF ECOLOGY.
Department of Vertebrate Ecology
Dziekanów Leśny near Warsaw,
P.O. Łomianki, 05-150 POLAND

Dziekanów Leśny, le 3 Octobre 1984.

Our Ref. _____

Monsieur le Professeur
Docteur I. DONISA
Doyen de la Faculté de Biologie
de l'Université de Iaşi

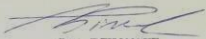
Monsieur le Professeur,

Je vous remercie beaucoup, Monsieur le Professeur, de l'aimable accueil et de l'hospitalité émue que vous m'avez réservés à la Faculté de Biologie de votre célèbre Université.

Je remercie en même temps tous vos collègues, travailleurs scientifiques de votre Faculté, qui m'ont salué avec vous.

J'espère qu'il me sera donné d'arranger bientôt la conclusion d'un contrat formel de collaboration entre nos institutions.

Veuillez agréer, Monsieur le Professeur, l'expression de ma parfaite considération et de mon amitié sincère.

Jan PINOWSKI

Scrisoare de mulţumire din partea prof. Jan Pinowski de la Institutul de Ecologie al Academiei Poloneze de Ştiinţe (03 oct. 1984)

București, 7. I. 86

Stimate domnule profesor
Borisă,

Reînvierse urările de sănătate și
prosperele cu prilejul zilei onomasti-
ce.

Sun regretat, la efortul aului
înclinat, trecerea din viață a re-
gretatului profesor Gh. I. Năsture, a
cui i-a fost dat să ajungă la vârstă
de 90 de ani, cu care "Terra" s-a gra-
bit să-l și omagieze. Cred că textul
promis pentru "Studii și cercetări"
va putea fi adaptat noilor circum-
stanțe și va lua distantă față
de o operă uitată sau puțin cu-
noscută. Sper să nu depășească ziua
de 25 ianuarie 1986. Întem nevesti
și suplinim absența din conducerea

Scrisoare de la Șerban Dragomirescu, 07 ianuarie 1986

ERNST-MORITZ-ARNDT-UNIVERSITÄT
SEKTION GEOGRAPHIE

DDR/ Greifswald, den 15. September 1978
LUDWIG-JAHN-STRASSE 14 · TELEFON 3171
Doz. Dr. We/Dr

An den Dekan
Herrn Prof. Dr. Donisie
Universitatea Al. I. Cuza
Facultatea Geografie
Calea 23, August nr. 11
6600 - Jasi / R.S. Romania

Spektabilis !

Bevor nach der Sommerpause das neue Studienjahr beginnt und alle Zeit in Anspruch nimmt, möchte ich mich bei Ihnen und Ihren Mitarbeitern recht herzlich für die freundliche Aufnahme und die Möglichkeit, einige Gespräche zu führen, bedanken. Durch die kleinen Exkursionen konnte ich meine Landeskennntnisse ein wenig erweitern und auch beim Gang durch die Räume der Geografie einige Anregungen für uns gewinnen. So war die Reise recht nützlich. Da unsere beiden Universitäten einen Vertrag miteinander haben, besteht vielleicht die Möglichkeit, daß Sie oder einer Ihrer Kollegen und Mitarbeiter einmal im Austausch Greifswald besuchen. Die Sektion würde sich freuen, einen Geographen empfangen zu können. Wir sind an Ihren Forschungen zur Rekreationsgeographie und Ihren Gedanken zur Bewertung von Fremdenverkehrspotentialen sehr interessiert, weil bei uns auch Probleme ähnlicher Art untersucht werden. Es wäre schön, wenn sich die Kontakte zwischen unseren Einrichtungen über ähnliche Forschungen verdichten ließen.

Mit den besten Wünschen für Sie und Ihre Mitarbeiter und freundlichen Grüßen bin ich

Ihr

Doz. Dr. E. Wegner
Stellv. Direktor f. Forschung

BANKKONTO: STAATSBANK DER DDR, KREISFILIALE GREIFSWALD 1021-29-127012 · FERNSCHREIBER: 031/8336
POSTSCHRICKAMT BERLIN 13034

*Scrisoarea de la dr. doc. Ernst Wegner de la Universitatea din Greifswald (RDG),
(15 sept. 1978)*

Multă plăcere dr. Domnișă!

Conform promisiunii, vă trimit
cartoul de, sisteme și modele în geogr.
fic. Sper, că nu vă împănți că vă
vând să-i prezentați în cadrul de-
clarării colegilor de la catedră.

Nu știu precis cine pești acest
curs la dvs? Dr. Stănescu sau J. Lungu-
reanu? Deaceia să vă rog să-mi scrieți
a-i de cel de al patrulea exemplar
celui compend.

Aș fi foarte bucuros, dacă aș putea
primi o critică pe care poate mai
profundă, deoarece doresc să perfecționez

și mai departe modelul. În partea
a doua aș dori să dezvolt metodele
de analiză în geografia globală și regio-
nală.

Am încredințat o altă corespondență,

J. Ujvári

Cluj-N., 25. IX. 1979.

Scrisoare primită de la prof. dr. Iosif Ujvári (25 sept. 1979)

FONTENAY-ST CLOUD

28/10/91.

Violette REY

à Professeur DONITA
Université 'Al. Cuza' Iasi
Bdul. Gopov n°11
6600 Iasi.

Cher collègue,

J'ai reçu votre lettre relative au projet
d'un S.I.G. à deux niveaux pour la Roumanie.

N'étant pas spécialiste moi-même de cette
direction de recherche qui exige une compétence
très spécifique, j'ai transmis votre lettre au
collègue français PIERRE DUMOLARD (

- Institut de Géographie Alpine, rue Maurice
Signoux - 38031 GRENOBLE
- 35, chemin de Halage 38000 Grenoble - adresse
personnelle)

P. Dumolard, professeur d'université, est provisoirement
détaché pour s'occuper de cette question des S.I.G.
et pour coordonner les actions à l'échelle de la
France. C'est pourquoi il pourra vous aider
avec le plus de compétence à ce sujet.

En me réjouissant d'une reprise plus
régulière des actions scientifiques entre nos deux
communautés, je vous prie de croire, cher
collègue, à mon estime et à mon cordial
souvenir.

Rey.

Prof. Pierre Dumolard
Université de Grenoble I
Laboratoire de la Montagne Alpine
Fax (33) 76 87 82 43

Cher Monsieur,

Nous avons reçu vos accords de collaboration avec
nous au programme TEMPUS dont nous ^{vous} remercions beaucoup.

Nous avons reçu, aussi, l'accord du prof. Hugo Declair
de l'Institut de Géographie de l'Université Libre de
Bruxelles.

Maintenant nous préparons les documents pour la de-
mande d'acceptation du programme pour les envoyer à Bru-
xelles.

Recevez, Cher Monsieur, les meilleurs vœux pour Noël
et pour le Nouvel An.

Prof. Ioan Donisă
Donisă
Universitatea „Al.I.Cuza” Iași
Fax 19.40.81.46-330

Scrisoare către profesorul Pierre Dumolard de la Universitatea din Grenoble Franța (1991)

Laboratoire de la Montagne Alpine (U.A. n° 344)

Grenoble, le 28 novembre 1991

Monsieur DIONISA
Institut de Géographie
IASI — ROUMANIE

P. DUMOLARD, Directeur de Recherches
J.-P. GUERIN, Directeur du LAMA
H. GUMUCHIAN, Directeur de l'IGA

Cher Monsieur,

Notre Institut de Géographie et son laboratoire associé au Centre National de Recherche Scientifique est tout à fait disposé à participer à un programme TEMPUS avec l'Institut de Géographie de IASI et l'Université de Bruxelles.

La collaboration pourrait porter sur la mise au point d'un cursus d'enseignement sur les Systèmes d'Information Géographique (S.I.G.) dans votre Institut et sur l'aide à la réalisation d'un prototype dans une région de Roumanie bien pourvue en documents cartographiques et en données.

Cette collaboration impliquerait la venue dans votre Institut de chercheurs/enseignants de notre laboratoire et, réciproquement, la venue à Grenoble de chercheurs/enseignants de l'Institut de Géographie de IASI.

P. DUMOLARD, co-responsable du réseau français de recherches sur les S.I.G. favorisera en outre, tout contact que vous jugerez utile avec les chercheurs français du domaine.

Cordialement,

P. DUMOLARD

J.-P. GUERIN

H. GUMUCHIAN

Scrisoare de la profesorii P. Dumolard, J.- P. Guerin și H. Gumuchian de la Universitatea Grenoble 1 Franța (1991)

Prof. Hugo Declair
Geografisch Instituut
Vrije Universiteit Brussel
Pleinlaan 2
B-1050 Brussel
Fax: 32-2-641.33.89

30 Apr 1992

Cher Monsieur Declair,

Nous vous avons envoyé, par M. Haidu, une copie du projet TEMPUS, avant que votre fax du 10 Avril arrive. L'office TEMPUS de Bucharest a donné avis favorable a ce projet.

Avec les meilleurs sentiments,

Prof. Ioan Donișă

Scrisoare adresată profesorului Hugo Declair de la Institutul de Geografie din Bruxelles (1992)

Mr. William D. Goran
Construction Engineering Research Laboratory
Corps of Engineers
P.O. Box 9005
Champaign, Illinois 61826-9005
UNITED STATES OF AMERICA

10 Mar 1992

Dear Mr. Goran,

Thank you for your letter of January 22nd. I also want to express my gratitude for the kindness you had to send us a copy of the NCGIA core GIS curriculum. It has not arrived yet, probably because of the usual delays the postage makes us endure. I shall send you a receipt confirmation as soon as it reaches us.

I am very interested in getting a copy of your global GRASS CD-ROM. However, I want to make sure if we could use the data it contains. The problem is that, as long as I know, IDRISI can't directly read GRASS files. It means that the files on the CD-ROM must be firstly converted and stored on a hard disk in IDRISI format. To enable GIS manipulations, the hard disk must have enough space to accommodate the necessary number of files. The only computer at hand which has a CD-ROM reader has about 80 Mo free on it's hard disk. I have no information about the length of an individual file on the CD-ROM, so that I can't figure out if the hard disk has enough space. Please send us a copy of your CD-ROM, but only if you appreciate that we could use it under these circumstances.

Thank you again for the efforts you are making to help us.

Sincerely,

Prof. Dr. Ioan Donișă

Scrisoare adresată dlui William A. Goran de la Laboratorul de cercetare în ingineria construcțiilor de la Universitatea Champaign, Illinois, SUA (1992)

Universitatea "Al.I.Cuza"

Facultatea de Geografie-Geologie
Secția de Geografie
Bd. Copou nr. 20 A
6600 Iași, ROMANIA

FAX 40.81.46330

11 Mar 1992

M. Ferdinand J. Bonn
CARTEL
Université de Sherbrooke
Sherbrooke
Québec
CANADA J1K 2R1

Cher Monsieur,

Je vous remercie beaucoup pour votre lettre et pour le dépliant sur le précis de télédétection.

Je trouve très intéressant le contenu du premier volume. Mois-même, avec deux collègues, nous avons publié en 1980 un volume sur l'aérophoto-interprétation géographique dans lequel nous avons exposé quelques-unes des problèmes que vous avez traité plus largement dans votre travail. Pour moi, ce travail serait très utile parceque l'année prochaine je donnerai de nouveau le cours de télédétection et de photointerprétation géographique (il a été transféré du deuxième, au troisième année d'étude).

Malheureusement, je ne suis pas encore capable d'acheter le volume, mais j'espère pouvoir le faire un peu plus tard.

En vous remerciant encore une fois pour votre amabilité, je vous prie d'agréer, cher Monsieur, ma parfaite considération.

Prof. Dr. Ioan Donisă

Faculté
des lettres et
sciences humaines

UNIVERSITÉ
DE SHERBROOKE

Monsieur le professeur Ioan Donisă

Jean Marie Dubois m'a transmis copie
de votre lettre du 25 Novembre. Mon précis
de télédétection sort des presses cette semaine et
sera distribué par l'AUFEL/UREF. Je vous
joins un dépliant.

Meilleures salutations

F. Bonn

Scrisoare către dr Ferdinand J. Bonn, directorul Centrului de aplicații și cercetare în
teledetecție din Universitatea Sherbrooke –Québec, Canada (1992) și răspunsul primit de la
acesta

23. Februar 1992

Prof. Dr. Ioan Donisa
Universitatea "Al. I. Cuza"
Sectia de Geografie
Bd. Copou nr. 20A
RO - 6600 Iasi
Romania

Verehrter, lieber Herr Kollege Donisa,

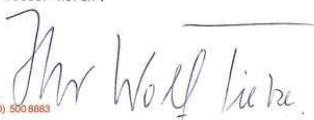
sehr herzlichen Dank für Ihren freundlichen Brief vom 13. Februar und den kurzen Bericht über die aktuelle Situation an Ihrem Institut, den Sie mir zur Veröffentlichung in "Petermanns Geogr. Mitteilungen" zusenden.

Dazu muß ich Ihnen zuerst sagen, daß ich die Herausgabe von Petermann niedergelegt habe, nachdem klar wurde, daß eine unabhängige Herausgabe leider nicht möglich ist. - Weiterhin gebe ich jedoch die von mir gegründete internationale Zeitschrift "GeoJournal" heraus (in Englisch, jeden Monat). Hier gibt es derartige Probleme nicht.

Selbstverständlich steht Ihnen frei, Ihren Bericht direkt zu Petermann zu senden, damit er dort veröffentlicht werden kann. - Sollten Sie jedoch lieber in GeoJournal veröffentlichen, lassen Sie bitte hören. Sie haben sicher gehört, daß wir ohnehin beabsichtigen, im September 1992 eine ganzes Heft über Rumänien zu bringen, im wesentlichen mit rumänischen Autoren. Das Heft wird von David Turnock in Leicester herausgegeben.

Es soll mich sehr freuen, wenn sich meine alten Kontakte mit dem Institut in Iasi wieder aktivieren lassen. Bitte empfangen Sie meine besten Grüße und Wünsche; vielleicht haben Sie Gelegenheit, ganz besondere Grüße an die Herren Sandru und Ungureanu zu übermitteln.

Lassen Sie bald wieder hören!

INSTITUT D'AMÉNAGEMENT DES
TERRES ET DES EAUX (IATE)

Hydrologie et Aménagements

CH - 1015 Lausanne

Téléphone: 021 / 693 37 25
Téléfax: 021 / 693 27 27
Téléc: 454 476 EPFL CH

Monsieur le Professeur
Ionan Donisa
Universitatea "Al. I. Cuza"
Secția de Geografie
Bd Copou nr. 20 A
6600 Iasi
Roumanie

N/réf.

V/réf.

Lausanne, le 24 février 1992.

Cher Monsieur,

J'ai bien reçu votre lettre du 29 janvier et vous remercie de l'intérêt que vous portez à mon travail en SIG.

Étant naturellement très convaincu de l'importance grandissante des informations numérisées pour tous travaux à référence spatiale, je ne puis que vous encourager à développer des enseignements et des activités de recherche dans cette direction.

Il est vrai, comme vous a informé le prof. Dubois, que j'ai été chargé par l'UREF (Université de Réseau d'expression française) de rédiger un manuel sur les traitements numériques et les SIG. Cette tâche, est très lourde et, compte tenu de mes obligations habituelles, ne peut hélas se réaliser à brève échéance. Pour l'heure, je vous envoie mes notes de cours correspondant à mon enseignement dispensé aux étudiants de Génie rural. Elles accompagnent un cours. De ce fait, elles n'ont aucune prétention à être complètes. En réalité, elles sont incomplètes comme je le signale au chap 8 de la 2ème partie du cours. Elles se proposent de donner une vision générale de la problématique des SIG. A mon avis, la télédétection satellitaire, comme source importante d'information sur l'occupation du sol, fait partie de cet ensemble que l'on appelle SIG. C'est pourquoi je lui accorde une relative importance dans mon enseignement. D'autre part, le traitement numérique d'image prépare très bien aux traitements numériques propres au SIG. Pour les travaux pratiques, j'utilise IDRISI.

Je reste à votre disposition pour tout autre renseignement qui pourrait vous être utile.

En espérant que ces quelques informations vous seront utiles, je vous transmets mes salutations les plus cordiales.

Régis Caloz

Annexe ment.

P.s. Avertissez-moi si cet envoi vous est bien parvenu.

Scrisoare de la Régis Caloz de la Institutul de amenajarea solurilor și apelor din cadrul Școlii
Politehnice Federale din Lausanne (1992)

Grenoble, le 25/2/1992

Laboratoire de la Montagne Alpine (U.A. n° 344)

Pierre DUMOLARD

Le Directeur,

Cher collègue,

J'espère que nous obtiendrons de Bruxelles l'accord
TEMPS. J'accepte bien volontiers, dans le cas où nous aurions
cet accord, d'aller à IAS.

Je recevrai très volontiers un de vos collègues ou
vous même à Grenoble. Nous pourrions vous envoyer
IASI (+ sa documentation) si vous n'obtenez pas son
achat.

Très cordialement

Expediez această scrisoare plină de mulțumire și urări de bine cu ocazia plecării la Iași a decanului
facultății biologie, pedologie a dlui Pavel Grigorcea

Dle Ioan Lionisă
Excelența Voastră

Vă transmit mulțumiri de o profunzime spirituală pentru
grija care mi-o purtați și expedierea xerocopiilor articolului
meu onorat prin faptul publicării lui în analele universității
dastre. Sunt foarte recunoscător pentru/
redactarea minuțioasă a lui.

Posederea de către mine a acestui articol este de o importanță
primordială: la ora actuală mă pregătesc de către susținerea tezei
de doctor în filosofie la universitatea din Chișinău /scriu autore-
feratu/. Desigur, în așa situație lucrările publicate joacă un
rol de seamă.

În legătură cu aceasta mă interesează soarta unui alt articol
al meu sub denumirea "Analiza logico-filosofică a teoriei facto-
rilor pedogenetici" care a fost raportat și lăsat la catedra dstră
la sesiunea științifică "Resursele de sol ale Moldovei" care a
a avut loc la universitatea din Iași la 27-29 aprilie 1991. Posi-
bil denumirea acestui articol să fi fost redactată la "Analiza lo-
gico-filosofică a principiului echivalenței factorilor pedogene-
tici". Timpul îmi permite până la Anul nou s-l includ în lista
publicațiilor reflectate în autoreferat. Este de dorit să-i cu-
nose de preventiv macar denumirea redactată a acestui articol ,
~~denumirea numelui și a numărului de pagini în analele respective~~
denumirea, numărul, anul posibil al editării analelor respective.

Sper la o întâlnire frățească la Chișinău /fiind la Chișinău
sosiți rog să-mi telefonați/.

277045, Chișinău, str. Matei Basarab, 5/5,
apartament 116 Grigore Iacob Stasiev
Telefoanele; domiciliu 32-56-20.

serviciu 251-276 /catedra/
24-04-86/decanat/

Scrisoare de la cercetătorul Grigore Iacob Stasiev de la Chișinău (nedatăată)

București 6 februarie 1992

dragă stimată domnule Profesor,

Deși mi-au trecut decît cîteva zile de la plecarea
Gumneavoastră de la București, vă scriu încîtut de cîteva
cuvinte opuse aici, care au avut însă un efect
întîrziat. Printre altele, Dr. ați lăsat la toată
lumea rugămintea de a participa cu articole
la „Analele Univ. Iași”. Numai după plecarea Dr.
am judecat mai mult la aceste cuvinte și
acesta este motivul pentru care vă scriu. Îmi
prezent eu am definitivat un material în
colaborare cu colega Sandu Maria de la geo-
morfologie referitor la principalele creșteri alome-
tice aplicate la prelucrarea datelor.

În cazul în care Dr. considerați că un
astfel de material ar putea fi inclus în
paginile revistei Dr. noi l-am putea în-
mîna repede. În acest caz am fi intere-
sați să stîm cît de mare poate fi, în
ce limbă se preferă și alte cerințe editoriale.

Vă rog să-mi ocușati îndrăzneala și
faptul că mi-v-am întrebat atuncî dar
mi-am mai după aceea am judecat mai profund
și în paginile revistei mi-am gîsit astfel
de indicativ.

Cu deosebit respect,
Zăvoianu

Scrisoare primită de la cercetătorul dr. Ion Zăvoianu de la Institutul de Geografie al
Academiei Române (1992)

16 martie 1992

Stimate domnule profesor Donisă,

Materialele supuse redacției au trecut pe la referenți. La al dvs. a referit dl. prof. V. Tufescu. Vă alăturuez scurtul referat și textul cu adnotările în limba română, eventual și pe cel tradus, ca în caz vă veți socoti utile unele reformulări să le introduceți în versiunea definitivă, în franceză. Vreau să sper că veți manifesta receptivitate, eu pentru moment ne dorind să trec și pe la alți membri ai redacției, cum se sugerează.

După cum vedeti, textul a fost citit cu vreo două zile înainte ca dl. prof. Tufescu să fie promovat în membru titular. Mă bucur că geografia românească a meritat această încredere. Zilele trecute, îmi aduceam aminte, că pentru scrierea unei note omagiale, la împlinirea vârstei de 80 de ani (ante 1989), nu am găsit pe nimeni dispus să se "expună" printre membrii colegiului, iar acum se înghesuie să-l felicite, să-l promoveze profesor consultant, după ce biroul său a fost practic evacuat, din facultate. O, mores ! O, tempora !

Aștept, pe adresa de la Academie, o reacție sper constructivă până pe 25 martie 1992. Mulțumiri.

Cu aceeași stimă colegială,

Dragă domnule profesor,
P.S. Reg. a-mi pune la dispoziție în
John's Quality două exemplare în
franceză.

Scrisoare de la profesorul și cercetătorul Șerban Dragomirescu de la Institutul de Geografie al Academiei Române (1992)

Paris, 10 oct. 1994

Stimate Domnule Profesor,

Adată cu cele mai alese gânduri pentru dumneavoastră, vă trimis
atâtașat și două recenzii pentru *Bucleta Universitară*, în eventualitatea în
care voi este nevoie de material de acest gen.

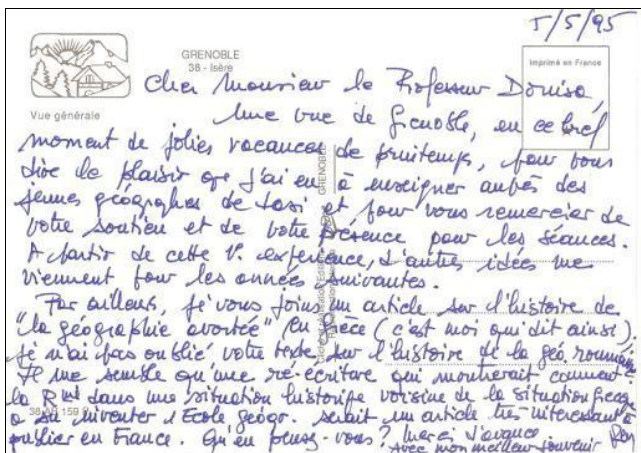
Înă nu am găsit cel de-al vi-lea volum din "*Géographie Universelle*"
(AFRIQUE), ce a fost abia lașat, de câteva zile, la St. Die. Când va apare în
Paris, îl voi recepțua și voi încerca să trimis lucrarea în timp util. D-na Rey
a alocat deja un volum din "*CHINE, JAPON, CORÉE*" pentru facultatea noastră. Voi
încerca să-l aduc, pentru biblioteca, atunci când mă voi întoarce în țară. Încă
nu știu dacă se va întâmpla la fel și cu AFRIQUE, deși mișese speranța că vom
avea acces și la acest volum.

Cu am reușit înă să-i scriu lui Valentin, dar sper ca totul să-i fie bine
în frigul iulandez. Sper același lucru și pentru dumneavoastră și pentru toți colegii
din catedră.

Cu deosebită înimă,

Octavian Groza

Scrisoarea drd Octavian Groza din Paris (oct. 1994) din care remarcăm grija profesorului
Donisă pentru echiparea bibliotecii facultății cu noutăți editoriale, pe baza relațiilor sale
personale și ale doctoranzilor ieșeni la Paris

Carte poștală ilustrată primită din Grenoble de la prof. Violette Rey (5 mai 1994)

25 dec. 94

Dragă Domnule Profesor,

Mai întâi vă mulțumesc mult pentru cursul de Geomorfologie, al cărui autor principal ești mata, cu colaborarea, cred foarte prețioasă a domnului Conferențiar Dr. N. Boboc, de la Chisinău. Este o lucrare deosebit de valoroasă (căreia îi fac o recenzie la revista Studii de Geografie). Pe scurt, prezintă cele mai noi rezultate în specialitate. Prin aceasta este și foarte utilă. Eu vă mulțumesc pentru citarea mea prin multe ilustrații.

Nu cunosc adresa colaboratorului Dr. dl. N. Boboc din Rep. Moldova, de aceea vă rog pe Dr. să-i transmită bunele mele aprecieri și mulțumiri.

Așa Dr. cât și domnului Boboc, vă trimite cele mai frumoase urări de Crăciun și pentru Anul Nou 1995, care doresc să vă aducă noi succese și cât mai remarcabile succese. Să vă dea Dumnezeu tot binele și toate satisfacțiile,

Academician Victor Tufescu

Scrisoare primită de la academicianul Victor Tufescu (1994)

Delivered-To: idonisa@gemma.geo.uaic.ro
Date: Mon, 28 Mar 2005 18:16:12 -0300 (EEST)
Subject: Profesorul Mihai DAVID
From: chisleag@physics.pub.ro
To: "Ioan Donisa" <idonisa@uaic.ro>
Cc: Anda45@aol.com, FCH41@aol.com, Radu_CHISLEAG@yahoo.co.uk
User-Agent: SquirrelMail/1.4.3a
X-Mailer: SquirrelMail/1.4.3a
Importance: Normal
X-AntiVirus: checked by AntiVir Milter (version: 1.1.0-3; AVE: 6.30.0.7; VDF: 6.30.0.50; host: mail.uaic.ro)

Stimate domnule profesor Ioan DONISA,

Va multumesc foarte mult pentru mesajul Domniei Voastre si mai ales pentru tot ceea ce faceti pentru Istoria Geografiei Romanesti si in particular, pentru Istoria Geografiei din Iasi si pentru cinstirea memoriei fostului Rector al Universitatii din Iasi, cercetatorului si profesorului de Geografie Mihai DAVID.

Documentele pe care le-am adus au fost pastrate cu grija, in anii de restrictie, de catre fiica profesorului Mihail DAVID, Georgeta (casatorita GRIGORIU), profesoara de Geografie la Ploiesti, acum decedata, de catre fiica acesteia, nepoata profesorului Mihai DAVID, ing. Iolanda-Brandusa casatorita CHISLEAG (sotia fratelui meu, Dr. Florin CHISLEAG) si inainte de a ajunge la mine, de catre o vecina din Ploiesti, Steliana NICOLESCU, cu mai putina carte dar inimoasa si patrunsa de importanta acestor documente, pe care le-a mai rasfoit din cand in cand.

Volumele aparute sub ingrijirea Domniei Voastre, Bustul si Placa Comemorativa pe care ati putut sa le puneti in opera, probabil cu eforturi foarte mari, creaza puntea necesara peste timp si constituie un exemplu pentru generatiile prezenta si viitoare, de cinstire a memoriei inaintasilor.

De abia astept sa am un prilej, sa vin la Iasi si sa vad lucrarile realizate. Pe de alta parte, noi familia profesorului de Radiologie Gheorghe CHISLEAG, al carui nume il poarta Clinica de Radiologie din Iasi, nu am reusit sa facem pentru memoria sa, cat ati facut Domnia Voastra pentru memoria profesorului Mihai DAVID.

Adresa mea este Bucuresti, RO-010231, Calea Plevnei Nr. 16, Ap. 13.

Va rog sa binevoiti a imi comunica de unde mai pot cumpara un set de volume.

Inca o data Va multumesc si Va urez, Domiei Voastre si familiei si colaboratorilor Domniei Voastre, Sanatate, Viata Lunga, Frumoasa si Plina de bucuria creatiei.

Al Domniei Voastre, Cu Stima,

Radu Chisleag

P.S. Cred ca, dintr-un defect local, a mai plecat un mesaj trunchiat.

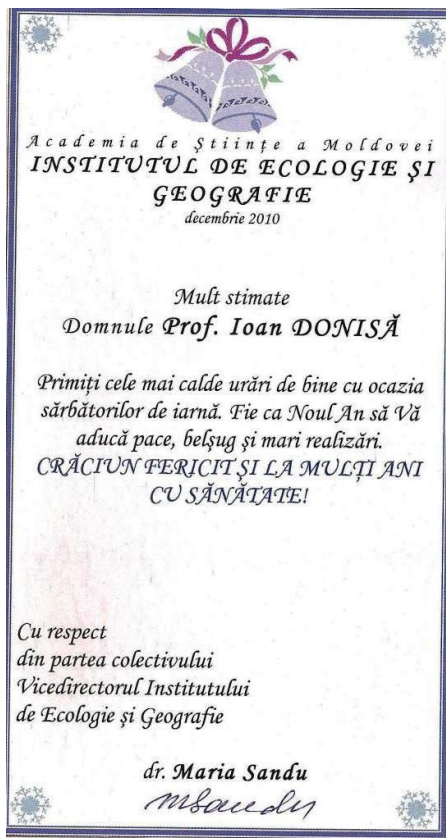
Imi pare rau.

R.C.

> Stimate Domnule Profesor Chisleag,
> Sunt profesorul Ioan Donisa de la Universitatea Al.I.Cuza din Iasi, Departamentul de Geografie, caruia dumneavoastra i-ati adus documente ramase de la profesorul Mihai David.
> In octombrie 2004 s-a sarbatorit centenarul geografiei iesene. Cu acest prilej, s-a inaugurat un bust al profesorului M.David pe aleea cu alte busturi de langa cladirea veche a

universitatii, s-a pus o placa comemorativa pe casa in care a locuit M. David (si pe al carei perete spre strada inca se pastreaza nomograma sa) si am publicat un volum M. David "Schite panoramice inedite" si altul M. David "Opere alese". Am mai incercat sa va contactez dar nu am reusit. Sper ca de data aceasta sa am succes. Doresc sa-mi indicati adresa la care sa va trimit cele 2 volume cu lucrarile lui M. David, ca semn de aleasa recunostinta pentru efortul pe care l-ati facut spre a ne aduce documentele ramase de la profesor (schitele panoramice sunt reproduse din cele 16 carnete de teren pe care le-ati adus). Cu deosebita stima, I. Donisa

Corespondență cu Radu Chișleag, cumnatul după nepoata profesorului Mihai David (2005)

Felicitare primită în 2010

„Bună ziua Domnule Paraschiv,

vă mulțumesc pentru gândul cel bun. Mi-ar fi plăcut să întâlnesc profesorii de geografie și elevii frunțași numai că starea sănătății mele nu-mi permite nicio ieșire în public, iar medicul mi-a recomandat repaus total... Vă doresc mult succes tuturor și îmi exprim speranța că toți participanții la concursul „Cobălcescu” vor fi câștigători, mai ales prin noile cunoștințe geografice dobândite!”

Ioan Donisă (e-mail din 12 martie 2019)

Arhiva familiei Donisă cuprinde numeroase alte scrisori, cărți poștale, ilustrate poștale, felicitări, primite cu prilejul diverselor sărbători de la diferite personalități geografice dintre care le amintim doar pe cele cu caracter profesional:

- Ioniță Ichim, cercetător la Stațiunea „Pângărați” din Piatra Neamț
- Maria Rădoane, cercetător la Stațiunea „Pângărați” din Piatra Neamț
- Șerban Dragomirescu, Institutul de Geografie București
- Victor Tufescu, academician București
- Wilfried Schraiber, cercetător la Cluj Napoca
- Eugen Sănduleac, cercetător, București
- Istvan Dumitru, inginer geolog, Baia Mare
- Petru Urdea, drd, Timișoara
- Micheline Cosinschi, Institut de Géographie, Faculté de Lettres, Université de Laussane (Elveția)
- Cristina Boghiu, Université d'Angers – ESTHUA (Franța)
- Nicos Polydorydes, URSA – NET Atena / University of Patras (Grecia)
- Jean Marie Dubois – coordonator UREF – Réseau de télédection, Sherbrooke-Quebec (Canada)
- Hugo Declair, Université Libre de Bruxelles/ Geografish Instituut
- J.E. Nash, Colege Galway University, Dpt. Of Engieneering Hydrology (Irlanda)
- J.P. Donnay, Université de Liège (Belgia)

ș.f.m.a.

2. ALBUM FOTO CU DIVERSE ACTIVITĂȚI ȘTIINȚIFICE

LUCRĂRILE SEMINARULUI GEOGRAFIC INTERNAȚIONAL „DIMITRIE CANTEMIR”

Ediția a XIX-a, octombrie 1999

De la stânga la dreapta: Virgil Surdeanu, Nicolae Barbu, Ioan Donisă, Ion Hârjoabă

Ioan Donisă, Ion Hârjoabă și Ioan Ianoș (Universitatea din București)

Profesorii Nicolae Barbu, Ioan Donisă și cercetător Sorina Vlad, de la Institutul de Geografie al Academiei Române din București, care le-a oferit celor doi profesori ieșeni volumul despre istoria geografilor români

octombrie 2000: Ioan Donisă, Constantin Rusu și Tatiana Constantinov

Octombrie 2016 în Aula „Mihai Eminescu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, la deschiderea simpozionului (foto Lucian Șerban)

Simpozionul de Geografie Tehnică, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca, Facultatea de Geografie, mai 2008 (foto dr. Imecs Zoltan, ©)

Deschiderea simpozionului: Ionel Haidu, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Geografie (responsabil organizatoric), Dănuț Petrea, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Geografie (decan), Ioan Donisă, Univ. „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Andrei Marga, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca (rector), Dan Bălțeanu, Institutul de Geografie al Academiei Române (director), Jean Luc Mercier, Université de Strasbourg, Franța

Profesorul Ioan Donisă cu o comunicare despre nevoia de tehnicizare a geografiei, încadrat de prof.dr. Dănuț Petrea și rectorul UBB, Andrei Marga

Un aspect de la masa festivă : în dreapta profesorului Donisă sunt Gheorghe Șerban și Iulian Holobaca (UBB Cluj), iar în stânga sunt Virgil Surdeanu și Florin Moldovan (UBB Cluj). La masă mai sunt tineri doctoranzi și masteranzi

**SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL „MEDIUL ACTUAL ȘI DEZVOLTAREA DURABILĂ”
IAȘI (foto Viorel Paraschiv)**

5 Iunie 2014 - La evaluarea simpozionului. În imediata apropiere a prof. Donișă sunt: Elena Erhan, Gavril Pandi (UBB Cluj Napoca) și Ludovic Ștefan Kocsis (Garda Națională de Mediu)

5 iunie 2017 - Cu colegii basarabeni Gh. Jigău, Anatolie Puțuntică și Nina Volontir la primirea participanților în corpul B al Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași

La aniversarea vârstei de 75 de ani a profesorului unionist Gheorghe I. Năstase în cabinetul acestuia de la universitate (1971). De la stânga spre dreapta: Ioan Donisă, Constantin Martiniuc, Maria Schram, Veronica Giosu, Vasile Băcăuanu (în picioare), Gh. Năstase, Elena Erhan și Irina-Brândușa Ungureanu

La aniversarea de 90 de ani a profesorului entomolog Mihai Constantineanu (octombrie 1984)

La întâlnirea de 10 ani a promoției 1977, secția biologie (septembrie 1987)

07 oct. 1989 - Întâlnirea de 25 de ani a secției biologie-geologie-geografie, promoția 1964

*Tartu (Estonia) profesorii Ioan Donisă și Ion Bojoi (ambii lași), Vasile Efros (Tiraspol) și o profesoară de la universitatea locală, împreună cu studenți ieșene (anul II), august 1990
(Foto Popa Monica)*

La întâlnirea de 20 de ani de la absolvire a promoției 1981 geografie (01 sept. 2001)

Alături de absolvenții din promoția 1993 geografie – o limbă străină

Alături de promoția 1997 geografie

Agapă colegială cu prilejul zilei onomastice Sf. Ion, organizată împreună cu profesorul Ion Bojoi (ianuarie 2003). În fotografie sunt profesorii Nicolae Barbu, Alexandru Ungureanu, Ion Hârjoabă, Dumitru G. Năstase – fiul marelui geograf patriot basarabean-, Dumitru Chiriac, Gh. Jigău și Ștefan-Ludovic Kocsis

La Institutul de Ecologie și Geografie din Chișinău alături de conf. dr. Nicolae Boboc, toamna 2000

La Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca-Facultatea de Geografie împreună cu prof. dr. Virgil Gârbacea (16 febr. 2008)

La Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca-Facultatea de Geografie (16 febr. 2008) felicitându-l pe Egon Nagy pentru teza de doctorat susținută public

La Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca-Facultatea de Geografie, împreună cu prof. dr.Nicolae Ciangă (16 febr. 2008)

Sept. 2017 - La întâlnirea de 25 de ani a promoției 1992, un ultim discurs în fața noastră (foto Teodor Epure)

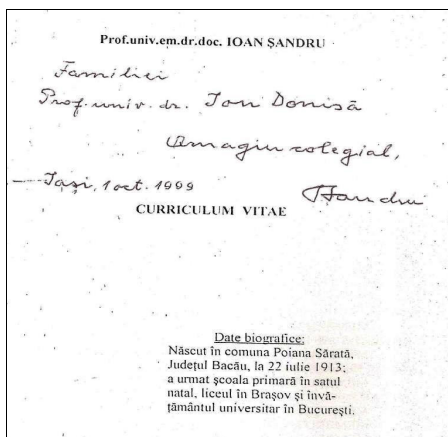
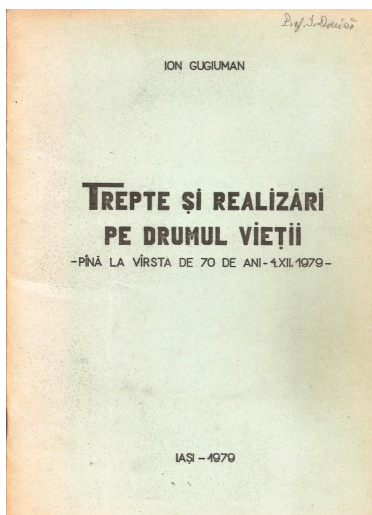
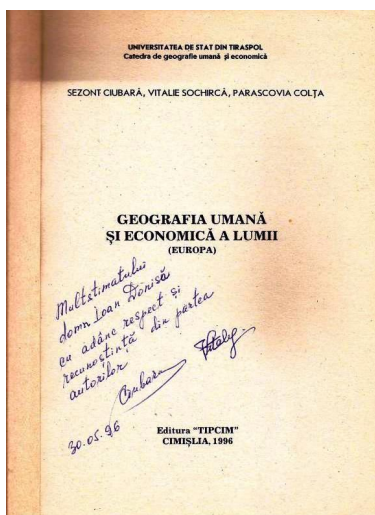
Promoția 1962 la întâlnirea de 50 de ani în Anul Centenarului își premiază cu recunoștință profesorul (iunie 2018)

28 decembrie 2018 - Comemorarea profesorului Gh. I. Năstase în cimitirul Podgoria Copou (foto Viorel Paraschiv)

3. CĂRȚI ȘI DEDICAȚII

Profesorul Ioan Donisă a primit de-a lungul vieții numeroase cărți cu dedicație de la colegi și colaboratori. Dintre acestea foarte puține s-au păstrat în biblioteca pentru simplul fapt că profesorul Donisă le-a donat către diverse biblioteci școlare sau academice. Dintre cele pe care le-am găsit în biroul său de la universitate am selectat doar trei volume cu dedicații: unul donat de frații basarabeni cu semnăturile lui Sezont Ciubară și Vitalie Sochircă (30 mai 1996), broșura primită de la profesorul Ion Gugiuman (sept. 1975) și broșura oferită de Ioan Șandru (1999) –foto-.

**4. LISTA INVENTARULUI PROPUȘ
PENTRU MUZEUL UNIVERSITAȚII „AL.I. CUZA” IAȘI
DEPARTAMENTUL DE GEOGRAFIE**

Fotografii (*Portrete*)

1. Ștefan D. Popescu, primul profesor de geografie la Universitatea din Iași
2. George Vâlsan, al doilea titular al Catedrei de Geografie
3. Mihai David , organizatorul învățământului geografic modern la Universitatea din Iași
4. Gheorghe I. Năstase, fondatorul Geografiei umane la Universitatea din Iași
5. Bustul lui Mihai David de pe Aleea rectorilor
6. Placa comemorativă de pe locuința lui Mihai David

Baza materială

5. Amfiteatrul B 6
6. Amfiteatrul Gh. Năstase
7. Laboratorul de Teledetecție
8. Laboratorul de Pedogeografie
9. Laboratorul de Meteorologie-Climatologie
10. Laboratul de Cartografie
11. Laboratorul de Geografia României
12. Laboratorul de Paleogeografie a Cuaternarului
13. Sala de lectură a Bibliotecii de geologie-Geografie
14. Stațiunea de practică Tulnici
15. Stațiunea de practică Rarău
16. Biblioteca
17. Galeria de portrete din amfiteatru

Manuscrise

1. Primul curs de Geografie ținut de Ștefan D. Popescu
2. Munții Apuseni. Masivul Bihorului de Mihai David
3. Carnet de teren cu schițe panoramice de Mihai David
4. Curs Gheorghe I. Năstase

Teze de doctorat

1. Ștefan Popescu

2. *Cercetări geologice în podișul moldovenesc*, Mihai David, 1920
3. *Peuce – Contribuții la cunoașterea fizică și omenească a Deltei Dunării în antichitate*, Gheorghe I. Năstase, 1932

Cursuri litografiate

1. *Curs de Geografie fizică. Atmosfera*, de Mihai David, litografiat, 1930
2. *Lecțiuni de Geografie fizică III. Morfologie terestră*, de Mihai David, litografiat, 1933
3. *Curs de antropogeografie*, de Gheorghe Năstase, litografiat, 1928
4. *Cursul de etnografie*, de Gheorghe Năstase, litografiat, 1927

Manuale școlare

1. *România pentru cursul superior al școlilor secundare de băieți și fete*, M. David, P. N. Mirodescu, 1935
2. *Geografie fizică pentru clasa a V-a. Școli secundare (băieți și fete) și Școli Normale*, M. David, P. N. Mirodescu, 1935

Reviste

1. *Lucrările Societății geografice „Dimitrie Cantemir”*, vol. I, 1937
2. *Lucrările societății geografice „Dimitrie Cantemir”*, vol. IV, 1942
3. *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Secția geologie-geografie*
4. *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Secția geografie*
primul număr din serie
5. *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Secția geografie*
numărul curent din serie
6. *Lucrările Seminarului geografic „Dimitrie Cantemir”*, primul număr din serie
7. *Lucrările Seminarului geografic „Dimitrie Cantemir”*, numărul curent
8. *Lucrările Simpozionului internațional de S.I.G.*, primul număr
9. *Lucrările Simpozionului internațional de S.I.G.*, numărul curent
10. *“Present Environmental and Sustainable Development”*, primul număr
11. *Factori și procese pedogenetice din zona temperată*, primul număr
12. *Factori și procese pedogenetice din zona temperată*, numărul curent

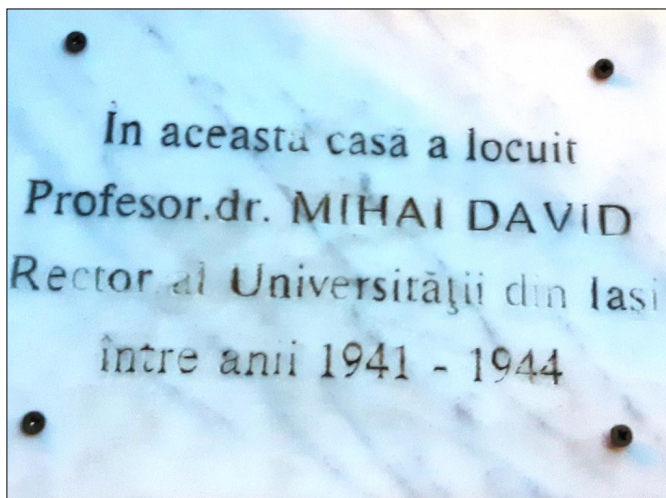
Sărbătorirea centenarului geografiei la Universitatea ieșeană, 2004

1. *Mapa*
2. *100 de ani de Geografie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași*
3. *Programul manifestărilor dedicate centenarului*
4. *Opere alese*, Ștefan D. Popescu

5. *Opere alese*, Mihai David
6. *Schițe panoramice inedite*, Mihai David
7. *Opera Geografică, Tom I (Cursuri universitare)*, Gheorghe I. Năstase

Iași - Casa în care a locuit rectorul geograf Mihai David, situată pe str. Nicolae Gane colț cu str. Lascăr Catargiu (foto V. Paraschiv, 2015)

Placa memorială de pe casa Mihai David a fost un proiect susținut de Ioan Donisă

Încheiere

Este o misiune destul de grea ca să poți duce la bun sfârșit un demers bazat pe principiul istorismului, despre o personalitate științifică așa cum a fost fără nicio îndoială Profesorul universitar emerit dHC Ioan Donisă. Mi-am asumat dorința de a aduna și documenta o viață de geograf pentru a face lumină, atât cât m-am priceput eu mai bine, și îmi place să cred că lăsăm aici lămurite multe aspecte legate de personalitatea științifică a profesorului Donisă! Spun „misiunea” pentru că primul nostru gând a fost să clarificăm acele activități care țin de personalitatea evocată, pe de o parte, și apoi de capacitatea autorului de a colabora cu oameni cu gândul curat care au avut ceva de spus despre profesorul și omul Ioan Donisă.

Cariera didactică a profesorului Donisă s-a înfăptuit într-o perioadă istorică grea și credem că dumnealui a fost un norocos al sorților vremurilor trăite. Tenace și dornic de afirmare a răzbătut prin și peste vremuri, a baleiat în „teledetecția” timpurilor trăite. Opera sa geografică cuprinde elemente de noutate în abordarea terminologică și conform trendului tehnologic care a cuprins științele, în general, fiind scrisă într-o perioadă tulbură a poporului român, cu constrângerile de ordin doctrinar în plină expansiune a comunismului și de aici și catalogările unor „colegi” asupra funcțiilor administrative îndeplinite de profesor de-a lungul vieții...

Acum la final am să dăm curs gândurilor sale exprimate cu ocazia „Leccióni inaugurale”, ținută în aula „Mihai Eminescu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” (nedată, din păcate, cel mai probabil în septembrie 1987), cu prilejul deschiderii anului universitar: „se poate aprecia că în etapa de după 1948 o pleiadă de geografi, în mare majoritate elevi ai lui Mihai David și Gh. I. Năstase, favorizați de unele profile și structuri organizatorice noi și bucurându-se de un susținut sprijin material al statului, au reușit să imprime un nou avânt și să dea o nouă strălucire geografiei ieșene... La rândul lor, toți acești geografi de vază au contribuit la formarea unor elevi (studenți – n.a.) care au preluat făclia al cărui foc sacru a fost menținut viu și a fost sporit la nivelul înaintașilor!...”

Ioan Donisă a fost un profesor autodidact, poate chiar perfecționist, care a urmărit cu toată deschiderea să se ridice la înălțimea înaintașilor. În spiritul lui Simion Mehedinți a militat pentru redefinirea unor concepte geografice pornind de la teoria geosistemică și enunțarea socio-geosistemului a ajuns la peisajul geografic.

George Vâlsan afirma că „geografia e mai apropiată de poezie decât oricare altă știință naturală”², geografia fiind o știință sintetică care îndeamnă la interpretări logice pline de frumos cu abordări filozofice despre lume și viață, iar în arhiva familiei găsim și unele încercări poetice ale lui Ioan Donisă, pline de vers ironic, care ne arată o altă trăsătură sensibilă a profesorului. Nu greșim cu nimic afirmând că Ioan Donisă este o personalitate de prim rang a geografiei românești, un creator de istorie și analist de istorie geografică de prim rang, atât la Iași cât și la nivel național. Nu greșim cu nimic dacă spunem că în urma finalizării acestui volum – omagiu am dovedit că suntem discipolii într-ale geografie istorice ai profesorului Ioan Donisă. Pentru autor a fost o mare onoare să descopăr și pe alocuri să redescopăr o

personalitate complexă a lumii științifico-administrative din învățământul superior ieșean, care ne face cinste prin tot ceea ce a lăsat în urmă. Acest volum apare cu sprijinul financiar realizat printr-un proiect de atragere de fonduri (fundraising) coordonat de Viorel Paraschiv și prof. dr. ing. Gabriela Biali, în cadrul unui comitet de inițiativă privat prin ACOCERO – Centrul de Cercetări Geografice Iași.

Octombrie 2006. Munții Gilău în aplicația de teren a simpozionului internațional SIG.

Mărturisesc că în 2011 atunci când am coordonat prima broșură-evocare despre profesorul Ion Bojoi și, mai ales, ulterior, când am tipărit volumul omagial despre viața și opera geografică a acestuia, în 2016, nu am crezut că mă voi mai atinge de această ramură a geografiei istorice! Și iată-mă la aniversarea a 30 de ani de la absolvirea facultății ieșene cu un nou volum omagiu despre o altă personalitate a geografiei ieșene! Ce va urma?

² George Vâlsan, *Grădina părăsită*, Editura Ardealul din Cluj, 1925.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Barbu N., „Profesorul universitar dr. Ioan Donisă, la a 80-a aniversare”, în *Analele științifice ale Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași*, tom LV, seria II-c, Geografie (pag. 5-12), 2009.

Iacob G., (coord.), *Universitatea din Iași (1860-2010). Facultăți. Profesori. Școli doctorale*. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2011.

Nedalcov Maria, Răileanu V., Apostol L., „Atlasul digital temperatura aerului și cantitățile de precipitații atmosferice din bazinul râului Prut” în *Akademios*, nr. 2 (45), Tipografia Centrală, Chișinău, 2017 și pe <http://akademios.asm.md>.

Paraschiv V., „In memoriam, Ioan Donisă (1929 - 2019) - profesor universitar emerit dr. la Facultatea de Geografie și Geologie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași” în revista *Repere geografice*, nr. 14 (2), Editura Pim, Iași (pag. 8-19), 2019.

Paraschiv V., „Profesor universitar doctor emeritus Ioan Donisă, la 85 de ani...!” în revista *Terra*, nr. 1, Editura CDPRESS, București, (pag. 265-270), 2014.

Paraschiv, V., „Bibliografie geografică ieșeană” (recenzie) în *Repere geografice*, nr. 9 (1). Editura Pim, Iași, 2014.

Patriche C.V., „Profesorul Ioan Donisă la a 75-a aniversare” în *Analele științifice ale Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași*, tom XLIX, pag. (25-27), Iași, 2003-2004.

Rusu, C., Romanescu, G., Iașu, C., (coord.), *100 de ani de geografie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*. Editura Azimuth, Iași, 2004.

*** „Un geograf de excepție: Profesor universitar doctor emeritus Ioan Donisă” în revista *Geograful*, anul VI, nr. 1-4, pag. 3-11, Editura Universitară, București.

WEBGRAFIE

<https://www.geo.uaic.ro/ro/despre-facultate/istoric>

<https://ust.md/doctori-honoris-causa/ioan-donisa/>

<https://www.apgr.eu/downloads/Geograful%20142014.pdf>

<http://www.geomatica.uaic.ro/Arhiva%20Simpozion.html>

Tipar digital realizat la Tipografia **pim**
Iași, Șoseaua Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 109, 700497
Tel.: 0730.086.676, 0732.430.407;
Fax: 0332.440.715
E-mail: editura@pimcopy.ro, editura.pim@gmail.com
www.pimcopy.ro